

II

USTAŠKO - DOMOBRANSKA DOKUMENTA

BR. 106

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 1. AVGUSTA 1944. O DEJSTVIMA PROTIV JEDINICA NOVJ KOD VAGANCA I NA KOMUNIKACIJAMA BIHAĆ – KNIN I KNIN – BOSANSKO GRAHOVO¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 214/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
1. VIII 1944. g.

I OPĆI PREGLED:

Uspjeh u podhvalu kod Bos, Petrovca i u borbama kod Gornjeg Vakufa i Obrovca.

Uspješno se nastavlja podhvat u istočnoj Bosni, u Hercegovini i kod Županje.

Bombardirani Mostar i Gospić.

Jedan neprijateljski zrakoplov oboren.

II PODRUČJA:

Pakrac:

Dvie partizanske »brigade« napale su noću 28/29. VII posadu mosta na r. Bjela (na pruzi Banova Jaruga – Lipik), te su bacačkom vatrom porušili most.² Tom prilikom poginula su 3 partizana, a 1 je zarobljen.

Plien: 3 puške i pismohrana.

Vinkovci – Županja:

U podhvalu u području južno želj. pruge Vrpolje – Vinkovci borbeni skupina jedne naše lovačke pukovnije, koja nadire sa zapada, vodi borbu s neprijateljem kod s. Gundinci (10 km j. i. Vrpolja), druga borbeni skupina

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br. 1–1, k. 41.

² Napad je izveo 4. bataljon 12. brigade (vidi dok. br. 19).

nadire sa sjevera smjerom Cerna – Gradište – Županja. (12 – 14 – 24 km j. j. z. Vinkovaca).

Neprijatelj uzmiče prema sjeveru i jugu, gdje naše postrojbe na zapornim crtama spriječavaju uzmak.

Neprijateljski gubitci do sada iznose: 13 poginulih. Vlastiti gubitci: 3 domobrana ranjena.

Bihać – Knin:

Jedna ustaška borbeno skupina u podhvat u sjeverozapadno Vaganca (15 km s.z. Bihaća) uspješno napreduje. 41 partizan je poginuo. Plijen: nešto ručnog vatrenog oružja, bombi, dojavnog tvoriva i konja.³

Zasjede naših oružanih snaga na obokrbnoj cesti Bihać – Knin na odsjeku Ripač – D. Lapac – Srb uspješno suzbijaju neprijateljske napade.

Drniš: • :

27. VII partizani su zaposjeli s. Baljci (4 km i. j. i. Drniša)¹. ' . . . " . "

Bos. Petrovac – Bos. Grahovo:

Jedna borbeno skupina odbacila je neprijatelja s područja Bos. Grahova prema iztoku. . . .

Neprijatelj ugrožava cestu zapadno Bos. Grahova.⁴

Jadranska obala:

Na otoku Viru uhvaćeno je nekoliko sumnjivih osoba, dok je partizanima uspjelo pobjeći čamcima izpred podliwatnih snaga.

Djelat, vlast, zrakopl.:

31. VII naše je zrakoplovstvo, razviđalo zemljišta, koja su javljena kao partizanska uzletišta kod s. Palanka, i Vojnikovići kraj Sanskog Mosta, te s. Kamenskog kraj D. Lapca. Ustanovljeno je da ova zemljišta nisu pogodna za spuštanje zrakoplova. Isto tako izvršeno je razviđanje zemljišta kod s. Čeralije kraj Voćina, koje je sposobno za uzletišta, ali na njemu nije opaženo ništa sumnjivo.

Osim toga prevozilo je vojne osobe.

³ Ustaše su 29. jula 1944. izvršile prepad na Komandu mjesta u Drežniku. Prema izvještaju Komande područja za Kordun gubici partizana bili su 7 mrtvih i 1 ranjen (Arhiv V.I.I., reg. br. 4–13/1, k. 429 A).

⁴ Na komunikaciji Bosansko Grahovo – Knin dejstvovala su tada jedinice 9. divizije (vidi dok, br. 9).

Dj'el. nepr. zrakopl.:

Naknadno se doznalo da su 24. VII. neprijateljski zrakoplovi bombardirali Mostar. Poginulo je 26 talijanskih zarobljenika i 9 Niemaea. 3 kuće su srušene.

25. VII. Mostar je ponovno bombardiran bez učinka.

30. VII. oko 15.20 sati nepr. zrakoplovi napali su strojničkom vatrom i bombama Gospić. Žrtava nema, a šteta je neznatna.

Od posade oborenog nepr. zrakoplova kod Dubrovnika 22. VII zarobljeno je 6 članova, 2 su poginula, a od posade oborenog zrakoplova kod Sarajeva 28. VII. uhićena

- su 2 člana posade.

31. VII. oko 09.30 sati nepr. lovci napali su strojničkom vatrom ž. post. Dragalić i zapalili jedna kola te ž. post. Novska, gdje su oštetili 2 stroja.

Na planini Cvrstnici pronađen je 1 nepr. zrakoplov, koji se tu srušio prije više vremena. U njemu je nađeno 5 mrtvih članova posade u razpadanju.

Neprijateljski zrakoplovi opskrblili su partizane na Bitovnja planini kod Konjica oružjem, strjeljivom i hranom.

Obćenito:

Noću 30/31. VII. minirana su dva mosta na cesti Vin-kovci — Osijek.

31. VII. obhodnja iz Stativa naišla je na jači parti-zanski odpor u području 13—18 km. s. z. Karlovca. Palo je 17 partizana a 2 su zarobljena.

U borbama kod Obrovca 14. VII. neprijatelj je imao 60 mrtvih i oko 60 ranjenih (naknadno javljeno).

U toku manjih djelatnosti te razviđanja u području Popovače, Kutine, Križa, Klačnice, Imotskog, Bjelema, Visokog i na Biokovo pl. poginulo je 19 partizana, 3 su ranjena, 4 zarobljena i uhićeno 5 sumnjivih osoba. Plien: 7 pušaka, 1 strojosamokres. Vlastiti gubitci: 2 ustaše poginula, 3 domobrana ranjeni, a 2 domobrana i 1 ustaša zarobljeni.

Noću 30/31. VII minirana su 2 mosta na cesti Vin-kovci — Osijek.⁵

Osobitosti:

Noću 23/24. VII partizani su na jednom posjedu kraj Krušedola zapalili 30 krstova pšenice i vršalicu.

Noću 20/21. VII i 22/23. VII 28 km j. Rume i kod s. Drenovac (17 km. j. z. Rume) prebacilo se oko 550 četnika

⁵ Mostove su minirali diverzanti 1. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 100). / :

na naše područje. Ovi su četnici dobro naoružani i nose na ruci bijelu traku s njemačkim znakom. Kažu da su došli boriti se protiv partizana. Nalaze se u području šume Karakuše i Sinajske bare (25 i 18 km j. Rume) sa stožerom u s. Vitojevci (29 km j. j. i. Rume). Viest se izpituje.

23. VII skupina od oko 600–700 četnika došla je u s. Boljevce (20 km j. z. Zemuna), istakla srbsku zastavu i bacala letake. Istog dana sukobili su se s partizanima u šumi Crni lug. Pojednosti nisu javljene.

28. VII oko 2200 sati puščanom vatrom napadnuta je ustaška obhodnja u s. Horvati (20 km j.z. Zagreba). Jedan ustaša poginuo. Za odmazdu obhodnja je zapalila 6 kuća iz kojih se pucalo, a čiji se članovi nalaze među odmetnicima.

Dogodaji na želj. prugama:

Na pruzi Zagreb – Sisak 31. VII u 2209 sati između ž. p. Vel. Gorica i Turopolje naletio je na minu putnički vlak. Izkliznula su štitna kola i stroj, a pruga je oštećena.

Istog dana na istoj pruzi u 0715 sati između ž. p. Sv. Klara i Vel. Gorica naletio je na minu brzi vlak.⁶

Na pruzi Zagreb – Dugo Selo 31. VII u 0620 sati između ž. p. Sesvete i Sesvetski Kraljevec naletio je na minu putnički vlak.

Na pruzi Zaprešić – Varaždin 31. VII u 0610 sati između ž. p. Varaždin i Varaždinske Toplice naletio je na minu oklopni vlak. Cijeli vlak je izbačen, a pruga oštećena u dužini od 50 metara.

Istog dana na istoj pruzi u 1928 sati između ž. p. Novi Marof i Varaždinske Toplice naletio je na minu teretni vlak. Dvoja kola su izbačena. Ranjeni su strojovođa i kondukter.⁷

Na pruzi Nova Kapeta-Batrina – Pleternica 31. VII u 0809 sati između ž. p. Pleternica i Ratkovica naletio je na minu mješoviti vlak. Jedna kola su izbačena, a dvojica kola su izkliznula. Poginula 3 Kozaka, a 3 Kozaka, 1 putnik i 1 željezničar ranjeni.

Na pruzi Indija – Petrovaradin 31. VII u 0105 sati između ž. p. Čortanovci i Karlovci naletio je na minu teretni vlak. Izbačena su 2 štitna i 3 teretna kola. Promet je prekinut.

⁶ Mine su postavili diverzanti 2. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 72).

⁷ Diverzije je izvršio 3. diverzantski bataljon (vidi operacijski dnevnik Štaba Grupe diverzantskih odreda NOVJ u Arhivu V.I.I., reg. br. 2–4, k. 121).

Na pruzi Sarajevo — Konjic noću 30/31. VII između
ž. p. Raštelica i Bradina naletio je na minu teretni vlak.
Stroj i 2 kola su izkočili. Žrtava nema.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR. 107

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-
MOBRANSTVA OD 2. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINI-
CA NOVJ NA RAMANOVAC I MAJUR, O BORBAMA NA
PODRUČJU VRPOLJE — VINKOVCI — ŽUPANJA I NA
KOMUNIKACIJI KNIN — BOSANSKO GRAHOVO¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 215/44
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
2. VIII 1944 g.

I OBĆI PREGLED:

Veliki uspjeh u podhvat u iztočnoj Bosni.

Uspješno se nastavljaju podhyati u području Te-
slić — Prnjavor, te kod Županje i u Hercegovini.

Odbijen napadaj na osiguranje pruge kod Majura
(područje Kostajnice).

Napadaji neprijateljskog zrakoplovstva na Šibenik,
Bakar i vlakove.

Potvrđuje se viest o spuštanju neprijateljskih pado-
branaca, u području j. i. Knina.

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br.
2/1—2, k. 41.

II PODRUČJA:

Požega:

Neprijatelj je premoćnim snagama napao jedno naše uporište 6 km sjeverno Požege odakle se malobrojna posada morala povući.²

Vinkovci – Županja:

U nastavku podhvata u području Vrpolje – Vinkovci – Županja diovi jednog našeg lovačkog zdruga oslobodili su 29. VII Babinu Gredu, Gundince, Sikirevce (16 i 9 km j. i. te 13 km j. j. i. Vrpolja) odbacivši neprijatelja u smjeru sjevera i juga.

Neprijateljski gubitci: 21 poginuo nađen, daljnjih 14 poginulih ocienjeno, 6 je zarobljeno i više sumnjivih osoba uhićeno. Među plienom 1 engleska strojna puška (15 naboja) sa strjeljivom.

Vlastiti gubitci: 1 domobran poginuo, a 1 Niemac ranjen.³

Plaški:

Odbačena je jedna partizanska skupina s područja s. i. Plaškog pri čemu je poginulo 10 partizana.⁴

Sisak:

Noću 28/29. VII napali su partizani uporište osiguranja želj. pruge kod Majura (4 km s. Kostajnice). Neprijatelj je bio naoružan sa 3. p. o. topa i 3 bacača. Pojačanjem koje je upućeno iz Kostajnice napadaj je odbijen. Neprijateljski gubici: 4 mrtva, nađeno, dok je broj mrtvih i ranjenih partizana sigurno veći. Vlastiti gubici: 3 domobrana i 1 njemački vojnik poginuli, 3 domobrana i 1 njemački častnik i 1 dočastnik ranjeni.⁵

² Osamnaesta brigada 40. divizije NOVJ napala je 29/30. jula 1944. domobrane u selu Ramanovac. Poslije borbe koja je trajala nešto više od jednog časa domobrani su pobjegli. Ubijeno je 15, a zarobljeno 20 domobrana. Zaplijenjeno je 25 pušaka, 4.000 metaka i drugi materijal (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–1, k. 119/7).

³ Vidi dok. br. 106.

"

⁴ U depešama Štaba 4. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 30. jula i 1. avgusta o borbama sjeverno od Plaškog piše: »Neprijatelj je juče jednom jačom kolonom prodro od Josipdola preko Pothuma u Tobolie, a jednom kolonom preko Tržića također u Tobolić, a potom se ponovo povukao u polazne baze.. Kolonu koja je išla od Josipdola napao je jedan bat. III. kordunaške brig... « »U borbi o kojoj smo javili u izvještaju 30. ov. m. prilikom napada jednog bat. III. kord. brig. na kolonu koja je išla od Josipdola, neprijatelj je imao 30 mrtvih.« (Arhiv: V.I.I.; reg. br. 4–13/1, k. 429 A).

⁵ Napad na Majur izvela je 3. brigada 7. divizije (vidi dok. br. 38).

Bos. Grahovo , – Knin:

Poduzetim protumjerama olakšano je stanje u području Bos. Grahova.

Neprijatelj i dalje vrši pritisak na cesti Bos. Grahovo – Knin – Drniš, te je jugozapadno Strmice (9 km j.z. Bos. Grahova) ponovno napao cestu.⁶

Započeo je podhvat za čišćenje područja pored ove ceste.

Vrgorac:

Započeo je podhvat u području Kruševica – Poljice (8 i 14 km s. z. Vrgorca).

Jadranska obala:

Na putu Krk – Sušak napadnut je strojničkom vatrom s otoka Prvića jedan motorni jedrenjak. Pojednostosti nisu poznate.

Djelat, vlast, zrakopl.:

1. VIII naše je zrakoplovstvo vršilo prienos tvorivaš te prijevoz vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

27. VII šest neprijateljskih zrakoplova bombardiralo je Šibenik bez učinka, jer su bombe pale u more.

Istog dana neprijateljski zrakoplovi bombardirali su Bakar. Bombe su pale na groblje i u more.

30. VII šest neprijateljskih zrakoplova bacilo je bombe u more kod Mandalme (3 km j. i: Šibenika).

Istog dana prije podne neprijateljski zrakoplovi napali su jedan putnički i jedan teretni vlak na pruzi Derventa – Doboj i oštetili 4 stroja. Ima mrtvih i ranjenih.

31. VII oko 0930 sati neprijateljski zrakoplovi napali su strojničkom vatrom 3 vlaka između ž. p. Zavidovići i Maglaj. 3 stroja i 4 vagona su oštećena. Jedan vojnik poginuo, a 3 domobrana, više željezničara i putnika je ranjeno.

Obćenito:

Prigodom odbijanja manjih nepr. napadaja te prigodom vatrenih prepada partizana kod Daruvara, Badljevine, Ivanca i Zbegovače kraj Banove Jaruge više partizana je poginulo i ranjeno, no neprijatelj ih je uspio odvući, dok je 1 prebjegao. Vlastiti gubitci: 4 domobrana poginula, 6 ih je ranjeno.

Osobitosti:

26. VII naišla je skupina partizana u Konavljima (j. i. Dubrovnika) na minsko polje, te ih je veći broj poginuo i ranjen.

⁶ Vidi dok. br. 2.

Noću 27/28. VII **partizani** su u istočnom Srijemu zapalili još 61 jutro pšenice, 25 jutara raži.

29. VII naišla je na Dunavu teglenica »Titan« na minu i potonula. 5 članova posade je ranjeno, 1 je nestao.

1. VIII oko 1400 sati napali su partizani 13 ustaša koji su osiguravali sječu drva 6 km s. z. Kustošije (kraj Zagreba). 2 ustaše su izbjegla, a za sudbinu ostalih se ne zna.

Zapovjedništvo obalnog odsjeka Lika potvrđuje viest da se 28. VII j. i. Knina kod Suhog Polja spustilo oko 300 neprijateljskih padobranaca i javlja da su 30. VII ponovno na istom mjestu spuštteni neprijateljski padobrancima.⁷

Događaji na želj. prugama:

1. VIII u 0625 sati između ž. p. Draganići i Karlovac naletio je na minu oklopni vlak. Oštećene su 2 tračnice, a izkočila 4 kola.⁸

Na pruzi Zagreb – Dugo Selo 1. VIII naletio je na minu putnički vlak.⁹

Na istoj pruzi 2. VIII u 0736 sati između ž. p. Zagreb iztočni kolodvor i Sesvete naletio je na minu putnički vlak. Pojednostosti nisu javljene.

Na pruzi Sisak – Novska 1. VIII u 0915 sati između ž. **p.** Blinjski Kut i Sunja naletio je na minu brzi vlak. Izkliznula su 4 kola. Jedan putnik je ranjen, a pruga je oštećena.¹⁰

Na pruzi Brod – Vinkovci 1. VIII u 1250 sati između ž. p. Garčin i Andrijeveci naletio je na minu brzi vlak. Pruga je zakrčena.¹¹

Na pruzi Bihać – Bos. Novi noću 29/30. VII između ž. **p.** Bihać i Cazin minirana je pruga na 11 mjesta, a 3.1. VII pruga je ponovno minirana između istih postaja.¹²

2. VII popravljena je pruga između ž. p. Banova Jurga i Lipik i predana prometu.

. ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M.P.)

⁷ Navedene vijesti nisu bile tačne.
⁸ i ¹⁰ Vidi dok. br. 72.

⁹ Vidi dok. br. 41.

³¹ Vidi dok. br. 100.

BR. 108

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 3. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA BADLJEVINU I O BORBAMA KOD KARLOVCA, KNINA, VRLIKE I SINJA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE 1a BROJ 216/44
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
3. VIII 1944 godine.

I OBCI PREGLED:

Veliki uspjeh u borbama kod Begova Hana (podr. Žepče).

Napadaj na Daruvar, Pakrac, Badljevinu i okolne postave. Stanje kod Badljevine nejasno, ostali napadaji odbijeni.

Teške borbe u području r. Cetine.

Pitomača oslobođena.

II PODRUČJA:

Daruvar – Pakrac:

2. VIII u 0300 sati partizani su započeli napadaj topničkom i pješačkom vatrom na posade Daruvara, Doljana, Badljevine, Pakraca, Kukunjevca i osiguranje vršidbe u s. Brestovac.² Napad je trajao do 0600 sati, kada je odbijen kod Daruvara, Pakraca i Kukunjevca,

Nasilnim razviđanjem uz podporu oklopnih kola prema Doljanima i Badljevini (4 i 8 km j. Daruvara) razviđačke skupine odteretile su posadu u Doljanima i stigle do Kipa (6 km j. Daruvara). Borbe se nastavljaju» Stanje u Badljevini nejasno.

Neprijatelj je pretrpio teške gubitke, jer je svoje mrtve i ranjene odvlačio na kolima. Vlastiti gubitci: 17 ranjenih.

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., rog. bx 3/1–1, k. 41.

² Jedinice 6. korpusa NOVJ napale su 2. avgusta dijelove 4. gorskog zdruga u Badljevini. Na ostala neprijateljska uporišta vršeni su demonstrativni napadi kako bi se spriječilo upućivanje pomoći garnizonu u Badljevini (opširnije o tome vidi dok. br. 14, 18 i 110 u ovoj knjizi i tom V, knj. 29, dok. br. 102).

Virovitica:

31. VII oslobodile su ustaške postrojbe Pitomaču.*
(8 km s. z. Virovitice).

Karlovac:

Noću 1/2. VIII. jedna ustaška sat napala je iznenadno jednu partizansku skupinu na Braiačkovom Brdu (12 km z. s. z. Karlovca) i protjerala istu. Palo je 32 partizana, 2 su zarobljena, a zaplijenjeno je: 1 strojopuška, 5 pušaka i 30 englezkih bombi.

Vlastiti gubitci: 1 ustaša poginuo i 7 ih je ranjeno.⁴

2. VIII odbijen je napadaj partizana na Ozalj, a kod s. Jelaši kraj Karlovca partizani su protjerani i pretrpili osjetljive gubitke. Jedan ustaša je poginuo.

Knin – Drniš:

U nastavku podhvata borbene skupine odbacile su jednu partizansku »diviziju« preko ceste Knin – Vrlika prema iztoku⁵

Neprijatelj daje jak otpor južno od ceste Vrlika – Drniš.

U dolini r. Cetine (7 km s. z; Sinja) njemačke i naše borbene skupine naišle su na neprijatelja u dobro izgrađenim postavima. Borbe su u toku.⁶

Vrgorac:

Uspješno se nastavlja podhvat u području Vrgorca. Neprijatelj se povukao u pl. Biokovo izpred naših podhvatah-snaga. • •

Djelat, vlast, zrakopl.r

2. VIII naše, je zrakoplovstvo izvršilo izviđanja zemljišta, koja su javljena kao neprijateljska Uzletišta kod Vel. Kladuše, Vojnića, Bjelog Pöljā, Voćina i s. Podgradci (s. z. Banje Luke)..

³ Pitomačli je tada posjela 1: bojna 5. ustaškog stajaćeg djelatnog zdruga (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–268/26, k. 112).

⁴ Dijelovi. Karlovačke brigade u borbi na Brajakovom Brdu tada nisu imali, gubitaka.. 31. jula-ustaše su zarobile 2 i-ranije 1 borca Prateće čete. Karlovačke brigade (Arhiv V.I.I., reg. br. 30/3 i 31/3, k. 1229).

⁵ Istočno od komunikacije Knin – Vrlika nalazila se tada 9. divizija (vidi dok; hr. 2).

⁶ O'borbama koje je vodila 20. divizija protiv Nijemaca, ustaša i četnika južno od puta Knin – Vrlika i u dolini r. Cetine od 31. jula do 2 avgusta 1944 (vidi dok. br. 12 i 21). •

Kod Kladuše, Vojnića i Bjelog Polja nema pogodnog zemljišta za spuštanje zrakoplova. Kod Voćina i s. Podgradci nije ništa sumnjivo opaženo, a kod Vrginmosta primjećen je 1 oštećeni neprijateljski -zrakoplov s crvenom zvijezdom.

Osim toga vršilo je prienos tvoriva i prijevoz vojničkih osoba te bacalo promičbene letake na području Papuk pl.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Do sada je u Slavonskom i Bosanskom Brodu pronađeno ukupno 60 poginulih i oko 60 ranjenih građanskih i vojničkih osoba, koje su nastradale prilikom bombardiranja 30. VII.

Doznaje se da su 26. VII četiri nepr. zrakoplova napali jedan njemački zdravstveni povoz kod Zvornika, te ubili 2 i ranili 11 vojnika.

2. VIII u 2130 sati između ž. p. Hutovo i Turkovići (na pruži Gabela — Dubrovnik), neprijateljski zrakoplovi napali su strojničkom vatrom putnički vlak. Ranjeno je 9 putnika.

Obćenito:

1. VIII oko 1330 sati na putu Ivanec — Jablanovec (4 km s[^]i. Zaprešića) ubijeni su iz zasjede 2 ustaše na konjima.

U manjim sukobima kod Vukovja kraj Daruvara, Komina kraj Metkovića i Travnika poginula su 3 ustaše.

1. domobran, je. ranjen i jedan, nestao. Neprijateljski gubitci msü'üstānoVijerii, jer su partizani uspjeli svoje mrtve i ranjene odvući.

Događaji na želj. prugama:

2. VIII u 1010 sati između ž. p. Blatna i Otoka (na pruži Bos. Novi — Bihać) naletio je na minu teretni vlak. 5 kola je izkočilo.⁷

2. VIII u 2205 sati na pruži Borovo — Dalj naletio je na minu teretni vlak, a potom je napadnut. Izkliznulo 7 kola, 4 vojnika i 1 željezničar poginulo, 8 vojnika je •ranjeno.

30. VII naišao je na minu vlak kod Cavtata kraj Dubrovnika, 2 osobe su ranjene. —

- ⁷ U operacijskom dnevniku Štaba Grupe diverzantskih odreda o toj diverziji piše: »2-VIII-44 Na pruži Bos. Noyi ~ Bihać kod Otoke dignut je u vazduh njemački' transportni vlak' sa ratnim materijalom. Izgorile su 2 cisterne i 4 vagona u kojima je bio 1 kamion -i protutenski top koji su uništeni. Mrtvih je bilo 33 a ranjenih 15 Nijemaca i ustaša. Promet je stajao 24 sata«. (Arhiv V.I.L., reg. br. 2-4, k. 121).

31. Viru 0715 sati između ž. p. Zuglići i Rama naišao je na minu oklopni vlak. Jedna kola su izkočila.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po. nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(**HELBICH**)
Helbich

(M. P.)

; BR. 109

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽFFA DOMOBRA NSTVA OD 4. AVGUSTA 1944. O PF-JSTVJMA PROTIV JEDINICA NOVJ KOD KFJĀĀ, GF-NFFAF.SKOG STOLA, VRBOVSKOG, KNINA, DRNIŠA,- VRLIKE I VRGORCA¹ -

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 217/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
4. VIII 1944 godine.

£ OBCI PREGLED:

Uspjeh u podhvat u kod Vrbovskog i Križa.
. Završen je podhvat u području Knina, Vrgorca i Teslica.
Uspješno se nastavlja podhvat u Hercegovim.
Izkrčavanje i jači napadaj neprijateljskog zrakoplovstva na Korčulu.

ti PODRUČJA:

Popovača – Sisak:

31. VII odbačen je neprijatelj iz s. Rečice i Kom-patora (5 km i. i 6 km j. i. Križa), koji je u tim selima pokušao pljačkati stoku seljacima. Neprijateljski «ubitci:

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.L. reg. br. Vi-1, k. 41.

20 mrtvih. Vlastiti gubitci: 1 domobran, poginuo i 1 častnik nest-ao/

2. VIII u sukobu jedne naše obhodnje s jačom partizanskom skupinom kod s. Veleševca (20 km s. z. Siska) palo je 8 partizana (1 »komandir čete«), 3 su zarobljena, a zaplijenjeno je 9 pušaka i 5 englezkih mina. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Vinkovci – Županja:

Naše borbene skupine prokrstarile su šumsko područje od crte Retkovci – Cerna – Gradište na sjever do željezničke pruge Vinkovci – Brod bez dodira s neprijateljem.

Ogulin:

Borbene skupine naših i njemačkih oružanih snaga nadiru prema Vrbovskom (16 km s. z. Ogulina). Neprijatelj je odbačen u smjeru sjeverozapada uz 15 poginulih i 2 zarobljena.³

Oslobođena je cesta Generalski Stol – Touni (16 km s. i. i 8 km i. Ogulina) pri čemu je poginulo 14 partizana (izbrojeno), daljnjih 40 poginulih je ocijenjeno.⁴

Knin – Drniš:

Završen je podhvat u području istočno Knina i Drniša. Neprijatelj je odbačen preko r. Cetine na iztok i jugoiztok.

Područje Vrlike (22 km j.i. Knina) također je očišćeno od partizana.

Vrgorac:

Završen je podhvat u području Vrgorca, gdje je neprijatelj odbačen prema zapadu uz 5 poginulih i 24 zarobljena partizana.

Jadranska obala:

Obalne bitnice na o. Murteru (s. z. Šibenika) prisilile su na uzmak 3 neprijateljska brza čamca.

2. VIII oko 0530 sati napala su 2 neprijateljska razarača uporište na južnom rtu o. Korčule. Prije podne opaženo je nekoliko brodića i čamaca za izkrcavanje kod

² Jedinice 2. brigade 33. divizije u toj borbi nisu imale gubitaka (vidi dok. br. 41).

³ O gubicima jedinica 13. divizije u borbama na pravcu Ogulin – Vrbovsko od 1. do 5. avgusta vidi dok. br. 31.

⁴ Treća brigada 8. divizije imala je u toj borbi 5 mrtvih i 7 ranjenih (vidi dok. br. 49).

Lumbarde (30 km i. Blata). Kod Pupnata (18 km i. Blata) neprijatelj se izkrcao.

Istodobno neprijateljski zrakoplovi žestoko su napadali uporišta na otoku.

Poduzetim protumjerama neprijatelj je izbačen s otoka.

Djelat, vlast, zrakopl.:

3. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo izviđanje zemljišta kod s. Grabovnice (3 km i. Čazme), gdje je uočeno zemljište pogodno za uzletište.

Bombardiralo je neprijateljsko uzletište kod Vočina s uspjehom.

Nadalje izvršilo je oružano razviđanje područja južno i istočno od Karlovca, te u široj okolici Vareša. Kod Karlovca izvršilo je napad strojničkom vatrom i bombama na neprijatelja.

Osim toga izvršilo je obskrbu strjeljivom posade Pakraca i Daruvara, prijevoz vojničkih osoba i bacanje promičbenih letaka u području Vlasenice.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Naknadno se doznaje da su 25. VII četiri neprijateljska zrakoplova bacili 8 bombi na Gacko. Jedna kuća je srušena, a nekoliko ih je oštećeno. Poginula je 1, a ranjeno 5 osoba.

26. VII četiri neprijateljska zrakoplova ponovno su bombardirali Gacko i Avtovac (4 km j. i. Gackog). Jedan oružnik poginuo, 8 ih je ranjeno.

Istog dana isti zrakoplovi napali su strojničkom vatrom jedan poštanski i jedan njemački samovoz 1 km zapadno Nevesinja. Jedan putnik je poginuo, 3 vojnika i 7 putnika je ranjeno.

2. VIII u 1700 sati neprijateljski zrakoplovi napali su strojnicama vlak kod Hutova, oštetili 6 kola, ranili - 7 vojnika i 2 željezničara.

3. VIII napali su neprijateljski zrakoplovi u nizkom lietu željezničke uređaje i skladišta kod D. Vrbe (istočno od Broda).

Obćenito:

Ustaška obhodnja kod Opuzena naišla je 1. VIII na 3 mine. Dva ustaše su poginula, a 1 je nestao.

2. VIII napali su partizani kod s. Mošćenica (kraj Siska) ustašku obhodnju. Pristiglim pojačanjem partizani

su protjerani. Neprijateljski gubitci nisu poznati, dok je 1 domobran i 1 ustaša poginuo.

25. VII domobranska posada uporišta Osojnik (8 km s. z. Dubrovnika) pretrpivši gubitak od 4 mrtva povukla se pred nadmoćnim neprijateljem u Zaton (6 km s. z. Dubrovnika).

Kod Surčina (10. km j.z. Zemuna) ubijena su iz zasjede 3 ustaše, a 2 su ranjeni.

U području Lovska – Brezovac (40 km s. z. Novske) raspršeni su manji, partizanski delovi bez vlastitih gubitaka. Jedan partizan je poginuo.

Osobitosti:

Partizani nastavljaju s palenjem žita u iztočnom Srijemu.

Noću 28/29. VII partizani su odvezli vršaći stroj iz s. Crkvena (15 km z. Bjelovara) a noću 1/2. VIII još 2 vršaća stroja iz s. Mošćenica i Pračno kod Siska.

2. VIII na putu samovozom iz Bos. Novog u Zagreb napadnuti su od partizana u s. D. Hrastovac (2 km j. Sunje) pukovnik Resch Julije, koji je poginuo i glavar stožera 4. lovačkog združenja glst. bojnik Šimaković Josip, koji je zajedno s osiguravajućim rojem nestao. Upućena pomoć Kozaka nije više naišla na napadače. Za odmazdu spaljeno je s. Hrastovac.⁵

Događaji na želj. prugama:

Doznaje se da je prigodom nailaska osobnog vlaka na minu kod Dugog Sela 1. VIII poginulo 5 putnika, 13 putnika je teško i-18 lakše ranjeno.⁶

2. VIII popravljena je i predana prometu želj. pruga Slavonski – Bosanski Brod.

Noću 2/3. VIII u 0200 sati naišao je na minu teretni vlak kod Raštelice na (pruzi Sarajevo – Konjic), 3 kola su izkočila.

4. VIII u 0642 sati između ž. p. Vel. Gorica i Turo-polje (na pruzi Zagreb – Sisak) naletio je vlak na minu. Pruga je oštećena, a žrtava nema.⁷

3. VIII od 1020 do 1100 sati na pruzi Novska – Vinkovci napali su neprijateljski zrakoplovi sljedeće vlakove:

– oklopni vlak između ž. p. Nova Kapela-Batrina i Staro Petrovo Selo;

⁵ vidi dok. br. 97.

⁶ Minu su postavili borci 3. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 41).

* vidi dok. br. 72.

– vojni vlak kod želj. postaje D. Vrba;^{fe}
– i željezničku postaju Rajić.
Oštećena su 2 stroja i nekoliko kola.
Istog dana u isto vrijeme na pruzi Dugo Selo – Ba-
nova Jaruga neprijateljski zrakoplovi napali su:
– brzi vlak između ž. p. Novoselec-Križ i Ludina;
– • putnički vlak u želj. postaji Kutina.
Oštećen je 1 stroj, 3 kola, a 4 osobe su ranjene.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR. 110

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO
MOBRANSTVA OP 5, AWFTSTA 1944. O NAPADU JEDI-
NICA NOVJ NA BADLJEVINU I OKLAJ I O BORBAMA NA
IIVANŠCICI, KOD LEPOGLAVE, KRIŽA, SUNJE, KARLOV-
CA, VRBOVSKOG, KNINA I DRNIŠA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE 1a BROJ 218/44. .
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
5. VIII 1944 godine.

r o b l t PREGLED:

Veliki uspjeh >u podhvatima kod Drniša i kod Bob
Petrovca. Uporište Oklaj (s. z. Drniša) svladano je, a
Razvode obkoljeno. Uspješno se nastavljaju podhvati u
području Ogulina. te u Lici i u istočnoj Bosni.
Vrbovsko oslobođeno.

⁸ Vrba Donja

¹ Original (pisan ny mašini latinicom) u Arhivu V.I.I. reg, br.
5/1–1, k. 41.

Odbijeni su neprijateljski napadaji na uporište u širem području Karlovca.

Poslije višesatne hrabre obrane i nakon što je izpalila i zadnji naboj, svladana je posada uporišta Badljevina (1 sat) od deset puta jačeg neprijatelja. Upućena pojačanja nisu uspjela probiti neprijateljski обруч.

Neprijatelj je izbačen s otoka Korčule.

II PODRUČJA:

Varaždin:

U podhvalu u jugozapadnom dielu Ivanščice pl. neprijatelj je 3. VIII odbačen na crtu Belec — Selnica (25 i 23 km j. z. Varaždina). U području 5 km j. Lepoglave neprijatelj u rovovima daje jak odpor. Neprijateljski gubitci: 21 poginuo. Vlastiti gubitci: 2 mrtva, 2 ranjena i 1 nestao.²

Popovača:

2. VIII naši razviđački dielovi naišli su ponovno na jake neprijateljske snage u području Rečica — Kompator (5 km i. i 6 km j. i. Križa). U borbi je palo 20 partizana, 3 su zarobljena, a zaplijenjene su 2 puške i 1 strojssamokres.³

- Vlastiti gubitci: 1 domobran i 1 ustaša poginuli, 10 domobrana je ranjeno.

Odmetnici su dobro naoružani i opremljeni engleskim oružjem i opremom.

Daruvar — Pakrac:

Neprijatelj je 2. VIII s deset puta jačom snagom napao našu gorsku sat. u uporštu Badljevina (8 km j. Daruvara), koja je više sati hrabro branila svoje uporište i tek kada je izpalila i zadnji naboj bila je svladana.⁴ Ova hrabna sat izgubila je u ovoj borbi 21 mrtvog i 45 ranjenih domobrana. Zarobljeno je 25 domobrana (i zapovjednik sati).

Borbena skupina upućena iz Pakraca u pomoć napadnutoj posadi Badljevine naišla je na jak neprijateljski odpor južno Badljevine i nije se uspjela probiti, dok je borbena skupina upućena iz Daruvara svladala neprija-

² Zagorska brigada 10. korpusa NOVJ imala je u toj borbi 3 mrtva i 6 ranjenih, boraca (Arhiv V.I.I., rev. br. k. 5^a1 a).

³ Borba se vodila između 1. brigade 33. divizije i dijelova 1. gorskog zdruga iz Križa i Popovače (vidi dok. br. 41 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 8/1, k. 58).

⁴ Opširnije o napadu jedinica 12. divizije na domobrane u Badljevini vidi dok. br. 14, 18, 30 i 108.

teljski odpor i ušla u Badljevinu istog dana oko 19.15 sati, kada su već pobunjenici bili uzmakli, odvučavši sa sabom naše ranjene i zarobljene, te svoje mrtve i ranjene.

Borbene skupine upućene u pomoć imale su 17 ranjenih (1 častnik). Od posade Badljevine probilo se u Darugar 12 domobrana od kojih 9 ranjenih.

Sunja:

U području iztočno Sunje prigodom pretrage zemljišta palo je 10 partizana, a zaplijenjene su 2 strojopuške i više pušaka.⁵

Sisak:

Partizanski gubitci kod s. Veleševca (20 km s. z. Siska) popeli su se 2. VIII na ukupno 43 poginula i 15 zarobljenih part.⁶

Karlovac:

3. VIII odbijen je jak napadaj partizana podpomognut topovima i bacačima na Kupski most između Kamenskog i Rečice (12 km i. Karlovca) uz teške neprijateljske gubitke, koji nisu mogli biti ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 4 domobrana poginula, 11 ranjeno.

Istog dana napadnuta je od premoćnih nepr. snaga posada uporišta Lipje (11 km i. Karlovca), koja se je uz pomoć posade iz Kamenskog povukla bez gubitaka. Poginulo je 7 partizana.

Ogulin:

Vrbovsko je oslobođeno 2. VIII nakon što je svladan jak neprijateljski odmor.

Neprijatelj je odbačen u smjeru sjeverozapada uz 15 poginulih, dalinih 20 poginulih je ocijenjeno, a zaplijenjeno 5.000 pušanih naboja.⁷ • . - ;

Lika:

Usredotočenim napadajem ustaških postrojbi jugozapadno Bunića (26 km s.i. Gospića) odbačena je jedna part. »brigada« prema jugoistoku uz 19 poginulih partizana. Cienilo se da ih je još 10 poginulo, Plien: 1 strojnica, 46 pušaka, strjeljivo i 16 mina. Uništene su 2 strojnice.⁸

⁵ Vidi dok. br. 8.

⁶ Vidi dok. br. 109.

⁷ O gubicima jedinica 13. divizije u borbama za Vrbovsko vidi dok. br. 31.

⁸ Dijelovi 4. ustaškog SDZ (31. 32. i 34. bojna) napali su 2. avgusta 2. brigadu 35. divizije na području Ljubovo – Kuzmanovača ali su još istog dana protivnapadima Brigade vraćeni u svoja uporišta. Gubici Brigade bile su: 6 poginutih, 4 ranjena, 1 zarobljen i 2 nestala.

Knin – Drniš:

Jake neprijateljske snage napale su 1. VIII Razvode i Oklaj (8 i 12 km s. z. Drniša). Poslije 55-satne borbe posada Razvoda je odbila napadaj.

2. VIII ponovljeni su napadaji, te je vjerojatno uporište Oklaj palo, dok je Razvode obkoljeno. U Oklaju poginuo je zapovjednik jednog ustaškog združenja dopukovnik Kečet.⁹

U čišćenju područja i. Knina i Drniša jedna partizanska »divizija« odbacena je dalje prema iztoku u Dinu. U podhvatima na tom području palo je 113 partizana, 2 su zarobljena, ali se čini da su gubitci mnogo veći.¹⁰

Jadranska obala:

Neprijatelj, koji je 2. VIII izvršio izkrcavanje na o. Korčuli uz podpomaganje zrakoplovstva, te 2 razarača i 7 brzih čamaca kao i 19 brodova za izkrcavanje, odbijen je protuudarom te istog dana se povukao oko 10.00 sati odvučavši sobom mrtve i ranjene.¹¹ Neprijateljski gubitci nisu mogli biti ustanovljeni. Vlastiti gubitci su neznatni: 1 njemački vojnik poginuo, a 7 ih je ranjeno.

U podhvatima na otocima izpred Šibenika podhvatne skupine nisu naišle na neprijatelja na o. Žirju. Uhićena su 4 sumnjivca i uništeno je nekoliko uređaja i čamaca, kojima su se služili partizani.

Djelat. vlast, zrakopl.:

28. VII zrakoplovstvo je napalo okolicu Gline i Jukinac (1 km s. i. Gline), gdje su partizani vršili žito. Uništeno je 6 vršalica, a partizanima su nanieti osjetljivi gubitci.

4. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo razviđanje zemljišta kod Bjelog Polja kraj Korenice, gdje je uočeno zemljište za slijetanje, ali na njemu nije ništa primjećeno.

Osim toga vršilo je opskrbu strjeljivom posadom u Daruvaru, te prienos tvoriva i novca, kao i prijevoz vojničkih osoba.

⁹ Ustaško uporište u Oklaju su uništile jedinice 19. divizije (vidi dok. br. 4).

¹⁰ Vidi dok. br. 28.

¹¹ Odnosi se na savezničku akciju »Decompose II.« Ona je preduzeta u cilju uznemiravanja neprijatelja u Orebiću, Korčuli i Postrani (vidi tom VIII, knj. 2, dok. br. 154).

Djelat, nepr. zrakopl.:

30. VII neprijateljski lovci-bombarderi napali su bombama Drniš. 2 vojnika ranjena, šteta je neznatna.

Obćenito:

Prilikom manjih djelatnosti i odbijanja neprijateljskih napadaja kod Varaždina, Koprivnice, Srba, D. Lapca. Kotor Varoši, Gackog, Bileća, Trebinja, Metkovića i Livna poginulo je 6 partizana, ranjeno 4 i zarobljeno 6. Vlastiti gubitci: 4 domobrana, 2 ustaše i 1 oružnik poginuli, a 10 ustaša i 3 domobrana ranjeni, dok su 2 domobrana zarobljena.

Osobitosti:

Zamjenik zapovjednika 6. lovačke pukovnije podpukovnik Ivčević, koji je bio zarobljen prigodom pada Teslića 10. VII. uspio je pobjeći iz zarobljeničtva i javio se u Banju Luku.

Događaji na želj. prugama:

Noću 2/3. VIII između ž. p. Gradec i Vrbovec naišao je na minu oklopni vlak. Izbačena su 2 štitna kola.¹²

3. VIII u 0157 sati između ž. p. Raštelica i Bradina (na pruzi Alinašin Most – Konjic) naletio je na minu teretni vlak. Tender je prevrnut, a 2 kola su izkliznula.

4. VIII u 0700 sati između ž. p. Sunja i Majur (na pruzi Sunja – Bos. Novi) naletio je na minu teretni vlak. Tender i 2 kola su izkliznula, a pruga je oštećena.¹³

5. VIII u 0118 sati između ž. p. Sunja i Blinjski Kut (na pruzi Sunja – Novska) naišao je na minu oklopni vlak. Izkliznula su 1 kola.¹⁴

2. VIII oko 0200 sati minirana je želj. pruga u dužini od 90 metara između ž. p. Komin i Rogotin (na pruzi Gabela – Metković – Ploče).

Noću 2/3. VIII minirana je želj. pruga na 19 mjesta između ž. d. Gradec i Vrbovec (na pruzi Dugo Selo – Križevci).¹⁵

Noću 4/5. VIII minirana je želj. pruga i oštećeno 7 tračnica između ž. p. Odra i Sv. Klara (na pruzi Zagreb – Sisak).¹⁶

¹² Vidi dok. br. 41.

¹³ 14 i 15 yidi dok> br_ 41 j 72>

¹⁵ Prugu su minirali dijelovi 3. diverzantskog bataljona uz sadejstvo dijelova Istočne grupe NOP odreda 10. korpusa (vidi dok. br. 41).

3. VIII u 1500 sati popravljena je i predana promet; želj. pruga Borovo — Dalj.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ured&
ročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)

} r j (M. P.)

•BR. 111

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA PO-
GANSTVA OD 6. AVGUSTA 1944. O NAPADU

CESTI SUNJA — KOSTAJNICA I O BORBAMA KOD KNINA
I DRNIŠA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE la BROJ 219/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
6. VIII 1944 godine

I OBČI PREGLED:

Započeo je podhvat između r. Bosuta i Save.
Uspjeh u podhvatu kod Vrbovskog i u istočnoj Bosni.
Okraj (kod Drniša) povraćen.
Napadaj neprijateljskih zrakoplova na Gospić, Bu-
gojno, Korčulu i Orebić, te brojni napadaji neprijateljskih
lovaoa-bombardera na želj. postaje i vlakove na pruzi
Zavidovići — Sarajevo — Dubrovnik.

II PODRUČJA:

Sunja — Kostajnica:

Odbijen je napadaj partizana na samovozni povoz
ro oH Snrna — Krvn+iaunica. Ustaške i njemačke postrojbe
potjerale su neprijatelja prema iztoku.²

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br.
6/1-1, k. 41.

² Vidi dok. br. 8 i 109.

Ogulin:

Odbijeno je više neprijateljskih napadaja na Vrbovsko (16 km s. z. Ogulina). - . .

Kod Vrbovskog poginula su ukupno 63 partizana, dok se čini da ih je još 25 poginulo, 1 je prebjegao, a zaplijenjeno je 40 pušaka i 14 strojosamokresa.³

Drniš – Knin:

Dielovi jedne partizanske »divizije«⁴ koji su prodrli u područje Drniša, odbačeni su nakon žilave borbe jugo-zapadno od Knina.

Uporište Oklaj (12 km s. z. Drniša), kojeg su 2. VIII bili zauzeli partizani oslobođeno je 3. VIII. Osim zapovjednika zdruga dopukovnika Kečeta poginulo je još 6 domobrana i 1 ustaša.⁵

Djelat, vlast, zrakopl.:

5. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo izviđanje zemljišta 4, 5 km sz. Morovica, gdje je uočeno uređeno neprijateljsko uzletište. Uzletište je napadnuto bombama i onesposobljeno.

Osim toga izvršilo je prienos tvoriva i novca te prijevoz vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

30. VII oko pola noći neprijateljski zrakoplovi bombardirali su Korčulu na o. Korčuli, Orebić na poluotoku Pelješcu i Metković.

4. VIII oko 1530 sati 4 -neprijateljska zrakoplova napali su bombama željezničke postaje Uskoplje i Hum kraj Dubrovnika. Šteta je neznatna, a žrtava nema.

Istog dana neprijateljski lovci-bombarderi bombardirali su Bugojno. Šteta je neznatna, a 7 vojnika je ranjeno.

4. VIII u jutro 6 neprijateljskih lovaca-bombardera napali su strojničkom vatrom vlakove i želj. postaje: Blažuj, Hadžići, Ilijaš, Podlugovi i Visoko, a na Čatiće bacili su 6 bombi od 20 kg. Oštećen je 1 stroj i nekoliko vagona. Jedan domobran poginuo, 1 domobran i 4 građ. osobe ranjeni.

Istog dana isti zrakoplovi napali su strojničkom vatrom i uzletište Rajlovac.

³ Vrbovsko su tada napadale jedinice 13. divizije (vidi dok. br. 31).

⁴ Odnosi se na 20. diviziju 8. korpusa NOVJ (vidi dok. br. 12 i 57).

⁵ Vidi dok. br. 110.

Jedan napadački zrakoplov navodno je srušen u području Trnova 4. VIII.

4. VIII oko 10.00 sati 6 neprijateljskih bombardera bacili su oko 30 bombi na Gospić. Poginula je 1 žena, a ranjena 2 oružnika. Srušena je 1 kuća i nekoliko ih je oštećeno.

3. VIII neprijateljski zrakoplovi bacili su nekoliko bombi na Bihać. Šteta je neznatna, žrtava nema.

Obćenito:

31. VII odbijen je napadaj partizana na jedan naš povoz kod Ripača. 3 uhvaćena partizana obješena su na licu mjesta zbog odmazde. 2 domobrana su ranjena.

1. VIII oko 2300 sati odbijen je napadaj jače skupine partizana na osiguranje puta Bihać — Bos. Petrovac. Neprijateljski gubitci nisu poznati, dok vlastiti iznose: 1 poginuo i 9 ranjenih domobrana, a

2. VIII odbačeni su partizani s visova oko s. D. Hrastovac (3.5 km j. Sunje) uz 10 poginulih partizana. Plien: 2 strojnice, 8 pušaka i 8 konja. Vlastiti gubitci: 1 poginuo.

U manjem sukobu s neprijateljem kod s. Vre'bac (kraj Gospića) pao je 1 partizan. 2 domobrana su ranjena.

Osobitosti:

Noću 30/31. VII i 1. VIII partizani su u iztočnim kotarevima Vel. župe Vuka na raznim mjestima zapalili još 55 jutara pšenice.

Događaji na želj. prugama:

5. VIII u 0835 sati između ž. p. D. Vrba i Garčin (na pruzi Brod — Vinkovci) naletio je na minu teretni vlak. Stroj i 7 kola je izbačeno, a pruga oštećena.⁶

Istog dana u 0630 sati između ž. p. Dugo Selo i Prečec naišla je na minu motorna drezina. Pruga je oštećena.

-6. VIII u 0120 sati kod ž. p. Prečec (na pruzi Dugo Selo — Banova Jaruga) naišao je na minu teretni vlak. Pruga je oštećena.⁷

5. VIII u 0750 sati između ž. p. Martijanec i Ludbreg naišao je na minu putnički vlak. Izbačena su 1 kola.

'8. VIII u 05.55 sati u ž. p. Prikraj (na pruzi Dugo Selo — Križevci) naišao je na minu putnički vlak. Izkliznula su 3 kola.⁸

⁶ i ^a Minu je postavio 1. diverzantski bataljon (vidi dok. br. 100; ⁷ i ^s i ^u Diverzije je izveo 3. diverzantski bataljon (Arhiv V.U. reg. br: 2-4, k. 121).

2. VIII u 04.00 sati partizani su porušili most dug 15 metara na želj. pruzi Našice – Osijek kod ž. p. Koška.⁹

4. VIII u 23.30 sati minirana je želj. pruga između ž.p. Sunja i Kostajnica.¹⁰

Noću 4/5. VIII partizani su minirali želj. prugu između ž. p. Ludina i Moslavina-Popovača (na pruzi Dugo Selo – Banova Jaruga)¹¹ te između ž. p. Desinec i Zdenčina na 28 mjesta i porušili 1 most na pruzi Zagreb – Karlovac.¹²

Iste noći partizani su teško oštetili jedan most između ž. p. Sunja i Blinjski Kut (na pruzi Zagreb – Sunja).

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostozernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

¹⁰ Vidi dok. br. 72.

¹² Prugu su porušili dijelovi 2. diverzantskog bataljona i Turo-poljsko-posavskog NOP odreda (vidi dok. br. 72).

BR. 115

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 7. AVGUSTA 1944. O **DEJSTVIMA** PROTIV JEDINICA NOVJ KOD KRAPINSKIH TOPLICA, OZLJA, VRBOVSKOG, KISTANJA I NA JADRANSKOJ OBALI OD ZADRA DO BIOGRADA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 220/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
7. VIII 1944 god.

I OBĆI PREGLED:

Odbijeni napadaji na Vrbovsko i Ozalj.
Nastavlja se progon neprijatelja U Zagorju.
Odpočeo je usredotočeni napadaj na 2 neprijateljske »divizije« u istočnoj Bosni.
Zauzeto je Kistanje (j. z. Knina).
Manji napadaji neprijateljskog zrakoplovstva.

H PODRUČJA:

Krapina:

3. VIII u podhvalu ustaških postrojbi kod Cigrovca (6 km s. s. z. Krapinskih Toplica) palo je 10 partizana, a 3 su ranjena.

4. VIII nastavljen je progon neprijatelja, koji uzmiče prema D. Bistri (14 km s. z. Zagreba).

Istog dana razviđački odjeli ustaša i hrvatsko-njemačkog oružništva naišli su na jače partizanske snage² kod s. G. Jesenje (5 km s.s.i. Krapine). Partizani su protjerani prema sjeveru. Neprijateljski gubitci nisu poznati, dok vlastiti iznose: 7 ranjenih.

Noću 3/4. VIII partizani su prekopali cestu između Krapinskih Toplica i Tuheljskih Toplica.

Karlovac:

6. VIII u 01.00 sati partizani su napali posadu Ozlja sa svih strana. Napadaj je odbijen bez vlastitih gubitaka.

Zapaženo je prikupljanje jačih part. snaga u širem području Ozlja.

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br. 7/1-1, k. 41.

² U Gornjem Jesenju su tada bili 1. i 3. bataljon Zagorske brigade (vidi dok. br. 23).

Vrbovsko:

Prigodom odbijanja opetovanih neprijateljskih napadaja na Vrbovsko palo je 26 partizana, a eieni se da ih je još 50 poginulo.³

Drniš:

Prigodom podhvata borbene skupine zauzeto je Kistanje (20 km j.z. Knina), koje je prolazno bilo u partizanskim rukama.⁴

Jadranska obala:

Prigodom podhvata na obali od Zadra do Biograda n/m te na otoku Ugljanu i Pašmanu zaplijenjena su 92 čamca, kojima su se služili partizani.

Djelat, vlast, zrakopl.:

5. VIII pored već javljenog, naše je zrakoplovstvo izvršilo i bacanje promičbenih letaka nad Papuk pl. i u području Vlasenice.

6. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano razviđanje s. Sirač i Maslenjaoa kraj Daruvara te izvršilo napad bombama i strojničkom vatrom na okolinu tih sela, gdje se nalaze partizani.⁵

Osim toga izvršilo je prienos tvoriva, strjeljiva, te prijevoz vojničkih osoba.

Nadalje je bacalo promičbene letake nad Kozarom pl.

Djelat nepr. zrakopl.:

31. VII oko 15.00 sati neprijateljski zrakoplovi napali su most kod Hana kraj Sinja bez učinka.

4. VIII neprijateljski zrakoplovi napali su strojničkom vatrom Butmir kod Sarajeva. Pojediniosti nisu javljene.

5. VIII u 12.20 sati neprijateljski lovci napali su teretni vlak između Rame i Jablanice (na pruzi Konjic – Mostar) i oštetili 2 stroja.

6. VIII u 11.00 sati neprijateljski lovci napali su putnički, vlak kod ž. p. Ruma, onesposobili stroj i ranili 1 vojnika.

³ Vidi dok. br. 31 i 111.

⁴ Kistanje su 2/3. avgusta zauzeli Nijemci i ustaše. Dotada su U^o mjesto držale jedinice 19. divizije (vidi tom V, knj. 33, pregled dejstava •jedinica 8. kortousa NOVJ -u julu, avgustu i. prvoj polovini septembra i Arhiv V.I.I., reg. br. 31–1/6, k. 1020).

⁵ Na području Daruvara nalazile su se tada jedinice 6. korpusa NOVJ (vidi dok. br. 34, 43 i 100).

Istog dana u 10.58 sati neprijateljski zrakoplovi onesposobili su stroj teretnog vlaka kod ž. p. Voganj.

Obćenito:

Prilikom razvidanja kod Divosela kraj Gospića palo je 8 partizana, dok su 3 ustaše poginula i 2 ranjena.

Osobitosti:

Na Krndiji pronađeno je i uklonjena 71 mina s tekućim eksplozivom.

4. VIII u s. Črešnjevica kraj Pitomače uhvaćen je partizanski operativni častnik »komande mjesta« Pitomača, dok je 70 partizana uspjelo pobjeći.

Događaji na želj. prugama:

6. VIII oko 21.30 sati između ž. p. Staza i Šaš na pruzi Sisak — Novska naišao je na minu teretni vlak. Jedna kola izkočila, a jedna su oštećena.⁶

Istog dana oko 11.00 sati kod ž. p. Cirkvena na pruzi Križevci — Bjelovar naišao je na minu putnički vlak. Stroj i 3 kola su izklizli.⁷

Noću 6/7. VIII partizani su bacačima oštetili želj. prugu između ž. p. Novska i Rajić.⁸

6. VIII oko 21.10 sati minirana je želj. pruga između ž. p. Turopolje i Lekenik na pruzi Zagreb — Sisak.⁹

Istog dana između 04.00 i 05.00 sati minirana je želj. pruga između ž. p. Zorkovac i Ozalj na pruzi Karlovac — Ozalj.

4. VIII oko 23.45 sati partizani su minirali skretnice i zapalili postajnu zgradu u ž. p. Našičkš Breznica na pruzi Našice — Osijek.

6. VIII otvoren je promet putnika na pruzi Zagreb — Karlovac s prelaženjem kod ž. p. Desinec.

Isto tako od 1. VIII predana je prometu želj. pruga Vinkovci — Županja.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNU

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
(M. P.) **Helbich**

⁶ i ⁹ Vidi dok. br. 72.

⁷ Minu su postavili diverzanti 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.L., reg. br. 2—4, k. 121).

⁸ Jedinice Posavskog NOP odreda napale su tom prilikom žandarmerijsku stanicu u Rajiću (vidi dok. br. 100).

• " "

• BR. 113

! . • ' "

IZVJEŠTAJ ŽAPOVJEBMIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOB-
BRANSTVA OD 8. AVGUSTA 1944. O DEJSTVIMA PRO-
TIV JEDINICA NOVJ KOD VUKOVJA, DARUVARA,
VRBOVSKOG, KNINA I NA PELJEŠCU¹ -

r, ! - ^ -

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 221/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

" i 8. VIII 1944 godine.,

I OBĆI PREGLED:

- : • : Odbijeni su ponovni napadaji na Vrbovsko.
- i : i Uspješno se nastavlja podhvat u istočnoj Bosni i u Zagorju.
- Daruvar ugrožen od jakih partizanskih snaga.
- . Manji napadaji neprijateljskog zrakoplovstva.

II PODRUČJA:

Krapina:

Nastavlja se podhvat u području s. s. z. Krapinskih Toplica. Svi neprijateljski protu-napadaji su odbijeni. Pronađeno je 10 poginulih partizana.²

Daruvar:

7. VIII od 08.00 sati borbeni skupina jednog našeg gorskog zdruga vodi ogorčenu borbu s neprijateljem u području s. Vukovja (6 km s. i. Daruvara) i Podbor. Batinjani (4 km s. s. i. Daruvara), gdje su partizani na juriš izbačeni iz utvrđenih postava.

Neprijateljski gubitci nisu još ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 4 poginula i 15 ranjenih.³

Opaženo je okupljanje jakih part. snaga u području Daruvara, koji je time ugrožen.

Prema izkazu prebjega sprema se napadaj na Daruvar 9. VIII u 02.00 sati.⁴

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 8/1-1, k. 41.

² Vidi dok. br. 112.

³ Dijelovi 4. gorskog zdruga napali su iznenada jedan bataljon Brodske brigade u selu Vukovje i prisilili ga na povlačenje. Gubici bataljona bili su: 5 mrtvih i 8 ranjenih (vidi dok. br. 100).

⁴ Na području Daruvara bile su tada grupisane jedinice 6. korpusa NOVJ (12. i 40. divizija i dijelovi Zapadne grupe NOP odreda) (vidi dok. br. 100).

Ogulin:

Odbijeni su ponovljeni protu-napadaji partizana u području sjeveroistočno Vrbovskog (16 km s. z. Ogulina) uz 63 poginula i 4 zarobljena partizana.⁵

Knin – Drniš:

Prilikom zauzimanja Kistanja (20 i 14 km j. z. Knina) palo je 26 partizana i zaplijenjeno je više pušaka.⁶

Partizani⁷ su potisnuti iz područja jugoistočno Vrljike.

Jadranska obala:

Pojačana je napadačka djelatnost partizana na obalnom području i na poluotoku Pelješcu.⁸

Izviđački dieľovi nisu naišli na neprijatelja na otocima Korčuli i Braču.

Na otocima izpred Zadra zaplijenjeno je još 18 čamaca, kojima su se služili partizani.

U Mljetskom kanalu u borbi između njemačkih i engleskih borbenih čamaca potopljen je 1 neprijateljski borbeni čamac.

5. VIII izkrcala se manja skupina partizana na otok Hvar. Borbe su u toku.

Djelat, vlast zrakopl.:

7. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano izviđanje s. Sirač i Maslenjača (8 km j. j. i. i 8 km s. i. Daruvara) i izvršilo napad bombama i strojničkom vatrom na okolinu tih sela.

Zatim je izvršilo izviđanje neprijateljskog uzletišta kod Voćina, koje su partizani nakon bombardiranja ponovno popravili. Izviđanjem i svjetlosnimanjem partizanskog uzletišta ustanovljeno je da uzletište kod s. Morovica još nije popravljeno.

Osim toga izvršilo je opskrbu strjeljivom posade Daruvara, te prenos tvoriva i prevoz vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

5. VIII dva neprijateljska zrakoplova s njemačkim oznakama otvorila su strojničku vatru na Sarajevo.

⁵ Vidi dok. br. 31 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 1/6, k. 1020.

⁶ i ⁷ Odnosi se na dijelove 20. diviziji (vidi dok. br. 12 i 57).

⁸ Na navedenom području djelovali su tada manji dijelovi 26. divizije 8. korpusa NOVJ (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–33/4, k. 1103/1).

6. i noću 6/7. VIII bombardiran je Bakar. Pojedini-
nosti još nisu javljene.

6. VIII oko 11.25 sati neprijateljski zrakoplovi na-
pali su strojničkom vatrom vlak u ž. p. Sarvaš (na pruzi
Osijek — Dalj) i onеспособili 1 stroj.

7. VIII neprijateljski zrakoplovi, koji su prelazili
državnu granicu kod Osijeka, bacili su navodno 3 bombe
kod mosta u Osijeku (viest iz Vinkovaca).

7. VIII jedan neprijateljski zrakoplov srušio se kod
Ogulina. 4 člana posade izkočila su padobranima.

7. VIII na glavnoj pruzi Zagreb — Zemun neprija-
teljski lovci napali su sljedeće vlakove:

- teretni vlak u ž. p. Lipovljani;
- teretni vlak u ž. p. Novska;
- putnički vlak između ž. p. Novska i Rajić; i
- vojnički vlak u ž. p. Draganići. —

4 stroja su oštećena. Jedan ložac je poginuo a neko-
liko putnika je ranjeno. Jedan napadački lovac srušen
je kod Lipovljana.

5. VIII u 10.14 sati neprijateljski lovci onеспособili
su strojni vlak između ž. p. Voganj i Ruma.

Obćenito:

Doznaie se da je u borbama kod G. Vakufa 29. VII
poginulo 7 domobrana i 9 je ranjeno ("među njima poruč-
nik Altaler i poručnik Božičević). Zarobljen je satnik Josip
Kumpf, a nestalo je 25 domobrana od kojih je vjerojatno
veći broj poginuo.

5. VIII naišao je jedan naš samovoz na minu kod
Janjce (22 km s. Gospića). Poginuo je satnik Mesić, 2 voj-
ničara su ranjena.⁹

Na poluotoku Pelješcu partizani su napali njemačku
obhodniu i ubili 3 vojnika.

Prigodom razviđanja kod Mlatova kod Drniša ubi-
jena su 2 partizana, jedan je ranjen, a 3 englezka strojo-
samokresa su zaplijenjena.

Događaji na želj. prugama:

7. VIII u 07.45 sati između ž. p. Blinjski Kut i Sunja
naletio je na minu radni vlak. Stroj i 2 štitna kola izkliz-
nuli. Pruga je oštećena, promet se vrši prelaženjem.¹⁰

7. VIII u 19.20 sati između ž. p. Novoselec-Križ
i Ivanić-Grad (na pruzi Dugo Selo — Novska) naletio je

⁹ Vidi dok. br. 97.

¹⁰ Vidi dok. br. 72.

na minu teretni vlak. Izkliznuli su stroj i 1 kola, 2 kola su uništena, a 100 metara želj. pruge je oštećeno.¹¹

7. VIII u 08.15 sati između ž. p. Ratkovica i Pleternica (na pruzi Nova Kapela-Batrina — Požega) naletio je na minu /mješoviti vlak. Stroj i nekoliko kola su izkliznuli.

6. VIII popravljena je želj. pruga kod ž. p. Cirkvena (na pruzi Križevci — Bjelovar) i pruga predana prometu.

7. VIII popravljen je most na ž. pruzi između ž. p. Zdenčina i Jastrebarsko te je pruga Zagreb — Karlovac predana prometu.

7. VIII popravljena je želj. pruga između ž. p. Turopolje i Lekenik te Staza i Šaš, a željeznička pruga predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNIK

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

¹¹ Prugu su minirali dijelovi 3. diverzantskog bataljona (Arhiv I. reg. br. 2—4, k. 121).

BR. 115

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 9. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA GUDOVAC, VRBOVEC, DARUVAR I MIKLEUŠ I O BORBAMA NA IVANŠCICI, KOD VRBOVSKOG, KNINA, DRNIŠA, VRLIKE I NA PELJEŠCU¹

VOJNIČKA TAJNA
9. VIII,

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 222/44.
OPERATIVNOG ODJELA. MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
9. VIII 1944 g.

I OBČI PREGLED:

Odbijen napadaj na Daruvar i Vrbovec.
Veliki uspjeh u podhvalu na Ivanščici pl. i na području Doboj – Teslić.
Uspješno se nastavlja podhvati u iztočnoj Bosni.
Manji napadaji neprijateljskih zrakoplova na Petrovaradin, Mostar i želj. pruge.

II PODRUČJA:

Varaždin:

U podhvalu čišćenja u zapadnom dielu Ivanščice pl., partizanski gubitci popeli su se na ukupno 73 poginula (1 partizanski »komandir«), dok je velik broj ranjen.²

Križevci:

Noću 5/6. VIII odbijen je napadaj partizana na posadu uporišta Gudovac kod Bjelovara uz 12 poginulih partizana. 2 domobrana su ranjena.³

Noću 7/8. VIII odbijen je napadaj odmetnika uz pomoć kozačkih postrojbi na Vrbovec (19 km j.z. Križevaca). Partizanski gubitci nisu poznati. Vlastiti: 1 ranjen.

Daruvar:

7. VIII oko 12.50 sati neprijatelj je izvršio žestok vatreni prepad na iztočne postave Daruvara topničkom,

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br. 9/1–1, k. 41.

² O gubicima jedinica Zagorske brigade u borbama koje su vođene prvih dana avgusta sjeveroistočno od Krapine (vidi Arhiv V.I.I., reg. br. 3a–1/3, i 1–39/5, k. 551 A).

³ Napad je izveo Moslavački NOP odred. Njegovi gubici bili su: 3 lakše i 7 teže ranjenih (vidi dok. br. 41).

bacačkom i pješačkom vatrom i ujedno pokušao probiti u mjesto, ali je odbačen te je pretrpio gubitke od 28 poginulih i 2 zarobljena. Plien: 9 pušaka, 1 p. o. puška i 500 naboj.

Vlastiti gubitci: 2 domobrana poginula i 22 ranjena.

Neprijatelj je dobro naoružan engleskim bacačima s dosta strjeljiva.⁴

Podr. Slatina:

3. VIII posada uporišta Mikleuš (12 km j.i. Podr. Slatine) morala se povući u D. Bukovicu (6 km j. i. Podr. Slatine) pred premoćnim neprijateljskim snagama.

Protuudarom uz pojačanje uspjelo je istog dana izbaciti neprijatelja iz Mikleuša.

Neprijateljski gubitci: 20 poginulih (1 zapovjednik »brigade«). Vlastiti gubitci: 6 poginulo i 2 ranjena.⁵

Ogulin:

U području Vrbovskog neprijatelj je uzmakao pretrpivši gubitke.⁶

Knin – Drniš:

Neprijateljski gubitci u području istočno Knina i Drniša povisili su se na ukupno 145 poginulih.

Opaža se prikupljanje jačih part. snaga u području j. i. Vrlike.⁷

Jadranska obala:

Živahna neprijateljska djelatnost u području Stona na poluotoku Pelješcu.⁸

⁴ Redakcija nije utvrdila koja je jedinica pokušala prodrijeti u Daruvar, ali se iz naređenja Štaba 6. korpusa NOVJ od 5. avgusta 1944. vidi da su 12. i 40. divizija dobile zadatak da izvrše mobilizaciju novih boraca u daruvarskoj kotlini, a 28. divizija da, dejstvima demonstrativnog karaktera prema Daruvaru i Badljevini, olakša izvršenje postavljenog zadatka (vidi dok. br. 14, 18, 34, 43 i 100 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 22–1, k. 473).

⁵ Ustašku posadu u Mikleušu napale su jedinice Podravskog NOP odreda u zajednici sa jedinicama Artiljerijskog divizionu (opširnije o tome vidi dok. br. 100).

⁶ O gubicima jedinica 13. divizije u borbama na području Vrbovskog od 1. do 5. avgusta (vidi dok. br. 31).

⁷ Sjeveroistočno od Knina dejstvovale su tada jedinice 9. divizije, a istočno od Drniša i jugoistočno od Vrlike jedinice 20. divizije (vidi dok. br. 2, 12 i 57 u ovoj knjizi, tom V, knj. 33, pregled akcija i operacija 8. korpusa NOVJ iz septembra 1944. i operacijski dnevnik Štaba 9. divizije u Arhivu V.U., reg. br. 56--2, k. 842 A).

⁸ Vidi dok. br. 113.

Djelat, vlast, zrakopl.:

8. VIII naše je zrakoplovstvo uspješno napalo bombama i strojničkom vatrom odmetnike u okolici sela Sirač. Pakrani i Bijela (6–8 km j. i. Daruvara). Osim toga vršilo je opskrbu strjeljivom posade Daruvara, uz lovačku zaštitu, prienos pošte i prijevoz vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Neprijateljski lovci-bombarderi izvršili su više napada na želj. pruge i teglenice na Dunavu.

Naknadno je javljeno da je 3. VIII osam neprijateljskih zrakoplova napalo strojničkom i topničkom vatrom tvornicu »Predović« i kratkovalnu krugovalnu postaju kod Zemuna, te jedan vršaći stroj u blizini. Šteta je neznatna. Žrtava nema.

7. VIII prilikom nadlijetanja neprijateljskih zrakoplova preko Broda jedan oštećeni neprijateljski zrakoplov odbacio je svoj teret bombi, koje su pale na želj. prugu kod D. Vrbe.

Istog dana drugi jedan neprijateljski zrakoplov bio je također prisiljen odbaciti bombe kod Osijeka, koje su pale na gradsko područje. Šteta je neznatna.

7. VIII oko 11.00 sati neprijateljski zrakoplovi bacili su 9 bombi na Majur (predgrađe Petrovaradina). Srušene su 2 kuće, Žrtava nema.

Istog dana nekoliko neprijateljskih lovaca napali su strojničkom vatrom Mostar.

Obćenito:

Neprijatelj nastavlja s miniranjem opskrbnih cesta.

6. VIII kod Đurđevca uhićen je 1 partizanski sudac, a njegov pratilac je ubijen.

Noću 6/7. VIII odbijen je napadaj partizana na jednu našu obhodnju na pruzi j.i. Siska, uz pomoć oklopnog vlaka. 2 domobrana su nestala. 1 strojopuška i 1 puška su izgubljeni.

Osobitosti:

Noću 3/4. VIII partizani su odveli 22 muškarca iz s. Erd. Lekeniku, a noću 4/5. VIII i 5 vojnič. obveznika.

Događaji na želj. prugama:

6. VIII u 06.10 sati naletio je na minu oklopni vlak kod ž. p. Ostrožac (na pruzi Sarajevo – Dubrovnik). IzkliznuLa. su 1 kola.

6. VIII u 06.00 sati na pruzi Gabela — Metković — Ploče odmetnici su napali jedan vlak strojničkom vatrom. Dvie osobe su ranjene.

7. VIII u 15.55 sati između ž. p. Brod i D. Vrba naletio je na minu jedan stroj i prevrnuo se.⁹

8. VIII u 07.00 sati između ž. p. Andrijevc i Strižovjna-Vrpolje naletio je na minu vojni vlak.¹⁰

K. D. I. Broj 222/44.

8. VIII u 22.10 sati između ž. p. Dugo Selo i Prečec naletila je na minu motorna drezina, te je izbačena. Pruga je oštećena i 3 osobe su ranjene.

8. VIII u 08.45 sati između ž. p. Prača i Renovica (na pruzi Sarajevo — Višegrad) partizani su napali teretni vlak koji je prije toga naišao na minu. Izkliznuo je stroj i 8 kola. Pomoćni vlak morao se povući pred neprijateljem.

9. VIII u 05.35 sati između ž. p. Greda i Sisak eksplodirala je mina pod kolima putničkog vlaka. Jedna kola su izkliznula, a pruga je oštećena.¹¹

8. VIII minirana je želi. pruga između ž. p. Zdenčina i Desinec (na pruzi Zagreb — Karlovac).¹²

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožer-ni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁹ i ¹⁰ Mine su postavili borci 1. diverzantskog bataljona. (vidi dok. br. 10P).

¹¹ i ¹² Diverzije su izveli dijelovi 2. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 72).

BR. 115

BOJNA RELACIJA ZAPOVJEDNIŠTVA OPERATIVNOG PODRUČJA VELEBIT OD 9. AVGUSTA 1944. ZAPOVJEDNIŠTVU 1. ZBORNOG PODRUČJA O BORBAMA U LICI JULA 1944. GODINE¹

ZAPOVJEDNIČTVO
OPERATIVNOG PODRUČJA VELEBIT

Op. broj 101/taj. sa prib.
u Gospiću, dne 9. VIII. 1944.

*Predmet: obća bojna relacija
za mjesec srpanj 1944.*

Zapovjedničtvu I. zbornog područja »Glst.²« – Sastavak.

Savezno zapoviedi toga zapovjedništva Glst. Br. 2250/taj od 22. prosinca 1943. dostavljam obću bojnu relaciju Operativnog područja Velebit u sljedećem:

1. srpnja 1944.

Raspored naših četa ovoga dana je sljedeći:

– stožer Zaveleb-a u Gospiću.
– stožer IV. ustaškog stajaćeg djelatnog zdruga (IV. S. D. Z.) u Gospiću.

IX. bojna IV. S. D. Z. na osiguranju ceste Baške Oštarije – Karlobag i kao posada na otoku Pagu.

XIX bojna IV. S. D. Z. u Babinom Potoku, gdje se je povukla, posle neuspjelog podhvata u području Turjanskog.³ Ova je bojna pod neposrednim taktičkim zapovjedništvom 392. pješačke divizije.⁴

XIXa) bojna IV. S. D. Z., kao posada u Brinju, pod neposrednim taktičkim zapovjedništvom 392. pješačke divizije.⁵

XXXI. bojna IV. S. D. Z. na postavima: Rakići (904) – Rastići (16 – 20 km s. i. od Gospića).

XXXII. bojna IV. S. D. Z. na postavima: Rastići ^JBunić (20 – 23 km s. i. od Gospića).

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br 7/1–83, k. 58.

² Glavnog stožera

³ Vidi tom V, knj. 29, dok. br. 13.

⁴ s Vidi istorijat njemačke 392. legionarske divizije u Arhivu V.I.I., reg. br. 41/3, k. 74.

XXXIV. bojna IV. S. D. Z. na postavima: Široka Kula — Mileusnići (836) (10 — 15 km s. i. od Gospića).

Ove su tri bojne upotrebljene za osiguranje ceste Široka Kula — Bunić, jer se je još uvijek očekivao dolazak jedne njemačke bojne iz pravca Korenica — Bunić.

XXXV. bojna IV. S. D. Z. u Gospiću, jer je tek ovoga dana stigla iz Zagreba.

— stožer 3. posadnog zdruga u Gospiću.

I. bojna 3. posadnog zdruga na uporištu Bil. Novo Selo (5 km j. i. od Gospića).

III. bojna 3. *posadnog* zdruga u Gospiću i neposrednoj okolini, kao posada i osiguranje.

Posadna bojna »Otočac« u Otočcu i neposrednoj okolini, kao posada i osiguranje.

Doknadna bojna IV. S. D. Z. na osiguranju ceste od Perušića do Lešća.

— topništvo:

bitnica gorskih topova 75 mm i vod haubica 100 mm u Gospiću.

bitnica gorskih topova 65 mm podijeljena po oruđima na uporišta Bil. Novo Selo, Budak i Lički Novi.

— 3. sat bojnih kola P. T. S. u Gospiću.

— o —

U toku dana na svim postavima⁶ nije bilo nikakvih promjena.

2. srpnja 1944.

Oko 10.00 sati, jedna skupina od 4 neprijateljska lovačka zrakoplova, napala je jednu našu preselicu na cesti Otočac — Gospić. Ovom prilikom uništena su dva teretna samovoza kod Špiškiika (2 km j. i. od Otočca), a jedan teretni samovoz je teško oštećen kod Ličkog Osika (7 km s. i. od Gospića).

Ovom prilikom poginuo je 1 vozač samovoza, a ranjeni su 1 vozač samovoza, 1 domobran i 1 žena, koji su se vozili.

3., srpnja 1944.

Oko 02.00 sata, upućena je jedna sat doknadne bojne IV. S. D. Z. iz Janjče (10 km s. od Perušića) u razviđanje pravcem: Ramljane — Čanak — Kozjan (12 km s. — 12 — 14 km s. i. od Perušića). Kod sela Kozjana, došlo je do borbe sa jačim odmetničkim snagama, te se je sat morala povući ka Janjči.

⁶ Položajima

Po podacima dobivenim od jednog zarobljenog odmetnika, utvrđeno je, da se u području: selo Kozjan — Crni vrh, prikupljaju dvije brigade 35. partizanske divizije (II. i III.).

Naše čete nisu imale gubitaka.

Gubitci odmetnika 19 mrtvih i 1 zarobljen. Zaplijene 4 puške.

Istovremeno sa ovim upućena je još jedna sat doknadne bojne IV. S. D. Z. iz Janjča u razviđanje ka selu Mlakvi (18 km s. s. z. od Gospića). Kod sela Mlakve, došlo je do sukoba sa jednom slabijom skupinom odmetnika, koji su se odmah povukli ka jugozapadu.

Naših gubitaka nije bilo.

Gubitci odmetnika 40 mrtvih (neprovjereno).⁷

— o —

Kako je poduzetim razviđanjima utvrđeno, da odmetnici prikupljaju jake snage u području sela Kozjan — Crni vrh (22 — 21 km s.i. od Gospića), a njemačka bojna, koja je očekivana iz pravca Korenice nije stigla, to su sve naše bojne sa osiguranja ceste Široka Kula — Bunić povučene u Široku Kulu. (10 km s. i. od Gospića).

4. srpnja 1944.

U cilju uništenja odmetničkih snaga, koje su se prikupile u području: selo Kozjan — Crni vrh (22 — 21 km s. i. od Gospića) njemačka 392. pješačka divizija, zapoviedila je poduhvat u kome sudjeluju:

2 sati njemačke bojne »Krüger« pravcem: Babin Potok — Turjanski. — Čanak (21 km i. — 23 — 25 km j. i. od Otočca).

XIX. bojna IV. S. D. Z. pravcem: Vrhovine — greben Medenog Dolca :— selo Čanak (14 km i. — 19 — 25 km j, i. od Otočca).

1 sat doknadne bojne IV. S. D. Z. pravcem: Janjce — Ramljane — Vršak (882) — ~~Gol~~^{Go}H Vrh — selo Čanak (10,5 — 12 — 11 10—12 km s.i. od Perušića).

XXXIV. bojna IV. S. D. Z. pravcem: Široka Kula — Glunčuša — Sv. Trojica — Kuzmanovača — Tromeda (1037) — (10 — 11,5 — 14 — • 19 — 21 km s. i. od Gospića).

O neprijatelju su prikupljeni podatci, da se u području Kozjana i Crnog vrha, prikupljaju II. i III. brigada 35.[^]partizanske divizije.⁸ Nu kako je u toku noći primijećeno prebaciva-

lo gubicima jedinica 35. divizije vidi tom V, knj. 29, dok. br. 15.

⁸ Na navedenoj prostoriji neprijatelju su pružili otpor dva bataljona 2. brigade i manji dijelovi 1. brigade 35. divizije (vidi tom V, knj. 29, dok. br. 15).

nje izvjesnih snaga odmetnika ka Ljubovu, to je od strane ovog zapovjedništva izdata zapovijed za nasilno razviđanje i to:

XXXI. bojna pravcem: Široka Kula – Senokos – Mileusići – Čardak (942) – Crni vrh (1245) (10 – 14 – 15,5 – 1T – 22 km s. i. od Gospića), i

XXXII. bojna pravcem: Široka Kula – Vukava – Gradina (912) – Tepšanovac (825) – Konjski vrh (1128) (10 – I I – IS – 14,5 – 17,5 km s. i. od Gospića), sa zadaćom, da na ovome pravcu razviđaju i ujedno štite bok XXXIV. bojni u podhvatu ka Tromedi.

Podhvat je počeo u 05.00 sati i tekao je po sljedećem:

2 sati njemačke bojne »Krüger«, nisu uopće naišle na jak otpor odmetnika, ali nisu stigle do sela Čanka, već su se zadržale u području Turjanskog, odakle su se vratile na polazne postave.

XIX bojna IV. S. D. Z., stigla je do određenog cilja bez ikakvog otpora, te se je povukla ka Vrhovinama, pošto je uhvatila vezu sa satom doknadne bojne i XXXIV. bojom.

XXXIV. bojna IV. S. D. Z. i sat doknadne bojne IV. S. D. Z., također su dostigle određene ciljeve, bez ikakvog otpora, te su se po povlačenju XIX. bojne i one povukle i to:

Sat doknadne bojne ka Janjču, a XXXIV. bojna na postave: M. Čardak (696) – V. Čardak (698) – Lipova glava (671) (4 km s.i. – 3 km i. od Perušića), gdje je i zanoćila.

XXXI. i XXXII. bojna IV. S. D. Z., koje su imale u stvari samo razviđanje, naišle su kod Ljubova (18 km s. i. od Gospića) na jak otpor odmetnika, te su se poslije duže borbe, morale povući na svoje polazne postave. ~

Po izkazima jednog zarobljenog odmetnika, partizani su u toku noći sve svoje snage prikupili u području Ljubova, radi zaštite pravca ka Krbavskom polju.

U toku podhvata, naših gubitaka nije bilo.

Gubitci odmetnika: 1 zarobljen.

5. srpnja 1944.

Stanje bez promjene. U toku dana ništa naročitoga.

6. srpnja 1944.

Oko 15.00 sati, napala je jedna skupina odmetnika iz Divosela (5 km j. od Gospića) streljačku sat IV. S. D. Z. na postavima kod groblja s. od Kobiljače (5 km j.i. od Gospića). Poslije duže borbe, u kojoj su odmetnici upotreбили i bacače, isti su odbačeni ka Divoselu.

Naši gubitci: 1 poginuli i 2 ranjena ustaše.

Gubitci odmetnika: 18 mrtvih (nađeno).

7. srpnja 1944.

Oko 06.00 sati, neprijateljski lovački zrakoplovi, napali bombama i strojnicama Karlobag. Bačeno je nekoliko bombi, od kojih niti jedna nije pogodila cilj.⁹
Žrtava i štete nije bilo.

8. srpnja 1944.

U 02.00 sata, poduzeto je razviđanje ka Divoselu (5 km j. od Gospića), sa zadaćom da se ujedno osigura i košenje trave našem življu na ovom području.

U ovom razviđanju sudjeluju:

XXXV. bojna IV. S. D. Z. iz Gospića pravcem: Bilaj – Divoselo – Debela Gl. (756).

Streljačka sat IV. S. D. Z. iz Ličkog Novog, pravcem: Lički Novi – Kobiljače – Kamenjuša (607) (4,5 – 5 – 6 km j. i. od Gospića).^v

Razviđanje je izvršeno sa uspjehom i naše čete su zaposjele određene postave do 06.00 sati, te je ujedno i omogućeno košenje trave.

• Oko 11.30 sati, odmetnici su u podnožju Velebita, a prema Divoselu prikupili jače snage, te su se naše čete po izvršenju dobivene zadaće, povukle na svoje postave.

Naši gubitci: 1 poginuli i 4 ranjena vojnika.

Gubitci odmetnika: 2 mrtva (nađena).

9. srpnja 1944.

Ovoga dana, pokušali su odmetnici napadajem sa celom 35. partizanskom divizijom uz pomoć neprijateljskog zrakoplovstva, prekinuti vezu između Gospića i Otočca, a zatim napasti i sam grad Gospić.¹⁰

U ovoj borbi sa naše strane sudjeluju:

XXXI. i XXXII. bojna IV. S. D. Z., koje su držale postave u Širokoj Kuli, te 1 sat III. bojne 3. posadnog zdruga, koji je držao Zubar (701) (6 km s. i. od Gospića).

XXXIV. bojna IV. S. D. Z., koja je držala postave: M. Čardak (696) – V. Čardak (698) – Lipova glava (671) (4 km s. i. – 3 km i. od Perušića).

Doknadna bojna IV. S. D. Z., koja je držala postave za osiguranje ceste Perušić – Lešće, te

⁹ Vidi tom V, knj. 29, dok. br. 126.

¹⁰ Odluka Štaba 35. divizije bila je: »napasti neprijatelja na liniji Ribnik – Bilaj – L. Osik – S. Kula – Perušić – Janjce, a ako se pruže pogodni uslovi pristupiti likvidaciji Gospića, koristeći sadejstvo avijacije težiti da se uništi što više neprijateljskih vojnika«. (Vidi tom V, knj. 29, dok. br. 84.)

Dielovi seoske milicije u Perušiću i okolini.

Sa strane odmetnika sudjeluju:

I., II., III. brigada 35. partizanske divizije.

Jedna brigada iz 7. divizije (vjerovatno samo u početku napadaja, ali kasnije ne. Sudjelovanje ove brigade nije se moglo točno utvrditi).¹¹

Više skupina neprijateljskih zrakoplova, koji su u toku ciloga dana nadletali Gospić i postave, gdje se je vodila borba i tukli naše čete bombama i strojničkom vatrom. Koliko je zrakoplova sudjelovalo, nije se moglo utvrditi, jer su neprekidno dolazili u skupinama od po 4 zrakoplova.

Sam napadaj je počeo u 06.30 sati i tekao je po sljedećem:

U 06.30 sati, neprijateljski lovački zrakoplovi napadaju bombama i strojničkom vatrom Gospić, u više navrata. Jednovremeno tuku zrakoplovi strojničkom vatrom postave XXXI. i XXXII. bojne u Širokoj Kuli (10 km s. i. od Gospića).

Jednovremeno sa zračnim napadajem, počinju odmetnici napadaj sa zemlje i to:

I. i III. brigada 35. partizanske divizije na Široku Kulu (XXXI. i XXXII. bojnu IV. S. D. Z.).

Napadaj je izvršen iznenada, s jakim snagama i podpomognut vatrom 1 gorskog topa, više teških bacača i brojnog automatskog naoružanja.

Naše bojne, dale su odpor sve do 10.00 sati, ali su se tada zbog neprijateljske nadmoći i zbog nedostatka streljiva, povukle na postave: Keserovac – Lički Ōsik – Marina glava (775) – Ravni vrh (748) (5,5 – 7 – 10,5 – 11 km s. i. od Gospića). Na pomenutim postavima, bojne su dale jaki odpor i uzpjele zadržati nastupanje odmetnika.

U 18.00 sati XXXI. bojna, koja je držala lievo krilo postava (Marina glava – Ravni vrh), protivno dobivenoj zapoviedi, povukla se je nazad na postave: Lišćev vršak (736) – Antonića V. (745). Odmetnici su odmah zaposjeli Marinu glavu (775) i na taj način prekinuta je veza Gospića sa Perušićem.

Po padu mraka, XXXI. bojna produžila je povlačenje, i ako nije uobće bila napadnuta na novim postavima, ka Mušaluku. (7 km s. s. i. od Gospića), te je došlo do skoro potpunog rasula bojne. Sva momčad iz obližnjih sela pobjegla je svojim kućama u Pazarište i Kosinj, tako da je u bojni ostalo svega oko 150 ljudi. Sa ovim ostatkom bojne krenuo je zapovjednik u potjeru za bjeguncima, tako da je lijevo krilo i bok XXXII. bojne, koja je držala postave kod Ličkog Osika, ostao podpuno otvoren.

¹¹ Na području Prijeboja nalazila se tada 4. brigada 7. divizije (Arhiv V.U., reg. br. 1–1, k. 119/10).

Odmetnici na ovom pravcu, nisu produžili nastupanje preko ceste Gospić – Perušić, te je XXXII. bojna ipak mogla održati svoje postave.

Oko 19.00 sati, odmetnici su izvršili jak pritisak u pravcu: Zubar (701) :– Budak (6 – 4,5 km s. i. od Gospića), na postave 1 sati III. bojne 3. posadnog zdruga na postavima kod Keserovca, te je na taj način most na r. Lici kod sela Budaka bio jako ugrožen. Da bi se osujetilo prekidanje veze kod Budačkog mosta, ubačena je u borbu ciela XXXV. bojna, koja je bila u pričuvi u selu Budaku.

U 21.00 sati, XXXV. bojna u jednom snažnom naletu povratila je postave kod Keserovca i odbacila odmetnike ka iztoku U 23.00 sata, bojna je zauzela i Zubar (701). Usled mraka i pometnje u znakovima sa znakovnim nabojima, XXXV. bojna morala je oko 24.00 sati napustiti Zubar (701), jer je bila tučena od vlastitog topništva.

Posle ovog protuudara, odmetnici nisu više pokušali napadati postave kod Ličkog Osika i Keserovca.

Jednovremeno sa napadajem na Široku Kulu, poduzela je brigada 35. partizanske divizije iz područja Kuzmanovače (10 km s. i. od Perušića) na XXXIV. bojnu, koja je držala postave: M. Čardak (696) – V. Čardak (698) – Lipova glava (671) (4 km s. i. – 3 km i. od Perušića).

XXXIV. bojna izdržala je ovaj napadaj i posle oštne borbe uspjela je oko 10.00 sati odbaciti neprijateljsku brigadu ka iztoku, te odmah poduzela pokret u pravcu Široke Kule, da bi bočnim napadajem olakšala stanje kod XXXI. i XXXII. bojne.

Ovaj pokušaj je zakasnio, jer su se XXXI. i XXXII. bojna već povlačile sa postava kod Široke Kule.

U 11.00 sati, jedna skupina odmetnika (nije utvrđeno koja postrojba), napala je postave milicionera na Konjskom Brdu (2,5 km s. i. od Perušića), koji su se povukli u sam grad. Na ovaj način neposredno je ugrožena pozadina XXXIV. bojne, koja se je žurno morala povući na postave: Lipova glava (671) – selo Lipova Glavica (3 km i. od Perušića), gdje je uhvatila vezu sa dielovima XXXI. bojne na Ravnom vrhu (748).

U 18.00 sati, usled povlačenja XXXI. bojne, morala se je povući i XXXIV. bojna na postave: Vučjak (747) – Grabovača (772) (2,5 km j. z. od Perušića).

Odmetnici su provalili u Perušić, ali se u njemu nisu mogli zadržati usled jake vatre sa naših postava jugozapadno i zapadno od grada, te su se odmah povukli ka Konjskom vrhu, gdje su ostali u toku noći.

Gubitci naših četa: 3 poginula i 6 ranjenih. Broj nestalih nije se mogao utvrditi, uslijed rasula XXXI. bojne.

Gubitci odmetnika: 8 mrtvih (brojano) i 1 zarobljen.

U 10.00 sati, jedna jaka skupina odmetnika izvršila je napadaj na uporište Ribnik (9 km j. i. od Gospića). Naša posada – 2. sat I. bojne 3. posadnog zdruge – morala se je povući usljed neprijateljske nadmoći u broju i oružju.

Odmetnici su zauzeli selo Ribnik i opljačkali nešto stoke.

Naši gubitci: 2 poginula i 2 ranjena domobrana.

Gubitci odmetnika nepoznati.¹²

10. srpnja 1944.

U 02.30 sata, odmetnici poduzimaju *ponovo* napadaj na postave XXXII. bojne kod Ličkog Osika, sa namjerom odbacivanja iste ka selu Budaku.

Podpomognuta jakom vatrom naših bitnica, XXXII. bojna uzpjela je održati postave, te su se odmetnici oko 04.00 sati povukli ka Širokoj Kuli.

U 05.00 sati, naše čete prikupljene u toku noći, prelaze u protunapadaj.¹³

– XXXV. bojna sa postava kod Keserovca (5,5 km s. i. od Gospića), napada na Zubar (701) (6 km s. i. od Gospića), sa zadaćom da zauzme Zubar (701), pa zatim nastupanjem u pravcu: Crni vrh (786) – Vršak (840) – Preka str. (570) – Vukava, odbaci neprijatelja sa ovih postava i olakša XXXII. bojni nastupanje ka Širokoj Kuli.

Prvi dio zadaće izvršila je bojna uspješno i oko 08.00 sati zauzela je Zubar (701), te produžila napadaj ka Crnom vrhu (786). Usled slabe veze i teškog osmatranja, topništvo je moralo prekinuti vatru za pomaganje napadaja XXXV. bojne, jer su se naši delovi pomiešali sa odmetnicima i gustim šumarcima.

Ovaj zastoj topničke vatre izkoristili su odmetnici i u jednom snažnom, protunapadaju odbacili XXXV. bojnu sa Zubara (701) na njene polazne postave kod Keserovca. .

Na ovim postavima ostala je bojna sve do 16.00 sati, kada je zauzeta Široka Kula.

– XXXII. bojna, koja je držala postave kod Ličkog Osika, poduzima u 05.00 sati pokret sa 2 sati ka sjeveru, u cilju hvatanja veze sa XXXIV. bojnom. U 07.00 sati, uhvaćena je veza sa XXXIV. bojnom na Vučjaku (747), te ove dvije sati skreću na iztok i napadaju Marinu glavu (775).

Uz pomoć topništva i bojnih kola iz Ličkog Osika, ove dvije sati, zauzimaju oko 13.00 sati na juriš Marinu glavu (775).

¹² Ribnik su napali dijelovi Zadarskog NOP odreda (vidi tom V. knj. 29, dok. br. 84).

¹³ Vidi tom V, knj. 29, dok. br. 85. ..

Odmah po padu Marine glave (775), ciela XXXII. bojna poduzima napadaj ka Širokoj Kuli i zauzima je u 16.00 sati.

U 16.30 sati, odmetnici prikupljaju jake snage prema Širokoj Kuli i XXXII. bojna prisiljena je povući se na postave: Marina glava (775) – Lisina (748) – Glunčuša (10 – 11,5 km s. i. od Gospića).

Čim je zauzeta Široka Kula, upućena je XXXV. bojna, sa svojih postava kod Keserovca u pravcu Široke Kule, kao pojačanje XXXII. bojni za održanje postava.

U 20.00 sati, po dolasku XXXV. bojne, ponovo se poduzima napadaj na Široku Kulu. Odmetnici se povlače ka jugoiztoku i iztoku,¹ a naše čete posjedaju postave: k. 773 (2 km s. i. od Široke Kule) – Miloševac (663) – Preka str. (570) (2 km j. i. od Široke Kule).

Na ovim postavima su i zanoćile XXXII. i XXXV. bojna. – XXXIV. bojna sa postava: Vučjak (747) – Grabovača (772), napada pravcem: Perušić – selo Lipova Glavica – Glunčuša, sa zadaćom, da odbaci odmetnike na ovom pravcu i uhvati vezu sa XXXII. bojnom kod Široke Kule.

Ova bojna podpuno uspjeva u svome napadaju i već u 10.00 sati zauzima Perušić, te produžava nastupanje određenim pravcem. Oko 14.00 sati, hvata vezu sa XXXII. bojnom. Na ovaj način, postignut je veliki uspjeh, jer su odmetničke snage podpuno razdvojene.

Brigade 35. partizanske divizije su podpuno razdvojene, te se povlače:

I. ka Crnom vrhu (22 km s. i. od Gospića),

II. ka Krbavskom polju, a

III. i stožer divizije na jug ka Srednjoj Gori (23 km j. i. od Gospića). Pred našim četama, ostale su samo jake zalaznice, koje štite odstupnicu glavnih snaga.

Prilikom zauzimanja Perušića, uhvaćena je veza sa XXXI. bojnom, koja je 9. srpnja bez ičijeg znanja krenula ka Pazarištu, radi prikupljanja bjegunaca. Ova je bojna odmah upućena u pravcu Janjča, radi hvatanja veze sa Doknadnom bojnom IV. S. D. Z. i uzpostavljanja prometa na putu Perušić – Otočac.

Dobivenu zadaću bojna je izvršila i veza je uzpostavljena oko 12.00 sati.

Iztoga dana oko 04.00 sati, upućene su XIX. bojna IV. S. D. Z. i jedna njemačka bojna¹⁴ iz Vrhovina i Babinog Potoka pravcem: Turjanski – Kuzmanovača – Podovi (28 – 19 – 15 km s. i. od Gospića), za zadaćom, da napadnu odmetničke snage sa boka i na taj način olakšaju stanje kod naših postrojbi.

¹⁴ Odnosi se na Izviđački odred njemačke 392. legionarske divizije (vidi tom V, knj. 29, dok. br. 27 i 85).

Ove bojne su krenule u određeno vrijeme, ali nisu se držale određenog pravca, već su skrenule i istoga dana oko 15.00 sati stigle u Perušić, gdje su se zadržale na odmoru i prenoćištu.

Naši gubitci: 2 poginula, 1 nestao i 16-ranjenih.

Gubitci. odmetnika: 21 mrtav (brojani) i 2 zarobljena. Zaplijenjeno: 1 strojopuška i 9 pušaka.

Na strani odmetnika surađivalo je neprijateljsko zrakoplovstvo, koje je u toku celoga dana nadlietalo područje borbe, a u 15.15 sati, bombardiralo Gospić.

Od bombardiranja grada nanešene su samo manje štete zgradama, dok žrtava nije bilo.

Strojničkom vatrom, oboren jedan neprijateljski lovački zrakoplov, koji je pao kod sela Medka (15 km j. i. od Gospića).

11. srpnja 1944.

Podhvat, poduzet 10. srpnja nastavlja se.

— XXXI. i XXXV. bojna IV. S. D. Z. produžavaju poduzeti napadaj na odmetničke postave sjeveroistočno i jugoistočno od Široke Kule, ali sa slabim uspjehom, jer se kod naših četa osjeća veliki nedostatak streljiva. Svo streljivo iz skladišta izdato je četama u toku 9. i 10. srpnja, a ove su u borbama tih dana utrošile velike količine istoga.

Napadaj se izvodi u glavnom uz pomoć topničke vatre, te ove bojne do 15.00 sati zauzimaju: selo Nikšići (3 km s. i. od Široke Kule) i Vršak (840) (2 km j. i. od Široke Kule). Dalje napredovanje nije bilo moguće uslied nedostatka streljiva.

— XXXIV. bojna, održavajući stalnu vezu sa XXXII. bojnom nastavlja napadaj u pravcu Podova (9 km i. od Perušića) i zauzima ih do 14.30 sati. Tu se zadržava, jer joj dalje nastupanje nije bilo moguće uslied zastoja kod XXXII. bojne.

U 15.00 sati, dobiveno je potrebno streljivo od 392. pješачke divizije i odmah je izvršena popuna postrojbi.

Dalje nastupanje XXXII., XXXV. i XXXIV. bojne nije vršeno jer se je čekalo, da XIX. bojna IV. S. D. Z. i njemačka bojna »Krüger« iz Perušića dostignu visinu naših bojni.

— XIX. bojna IV. S. D. Z. i njemačka bojna »Krüger«¹⁵ krenule su iz Perušića u 15.00 sati i to:

XIX. bojna pravcem Perušić — Lipova glavica — Nikšići — Gradina (912) (13 km s. i. od Gospića), a

Njemačka bojna »Krüger« pravcem: Perušić — Sv. Trojica — Tepšanovac (852) (14,5 km s. i. od Gospića).

Nastupanje ovih bojni izvršeno je bez otpora odmetnika i u 19.00 sati XIX. bojna IV. S. D. Z. zauzima Gradinu (912), a

¹⁵ Riječ je o 1. bataljonu 846. puka njemačke 392. legionarske divizije (vidi Arhiv Y.I.I., reg. br. 41/3, k. 74).

njemačka bojna »Krüger«, kojoj se je pridružila i XXXIV. bojna IV. S. D. Z. kod Podova, dostižu oko 19.30 sati Tepšanovac (852), ali ga nisu mogle zauzeti usljed jakog otpora odmetnika.

Po dostignuću ove crte, sve su bojne zanočile, na istoj, te je dobivena i zapovied 392. pješačke divizije za produženje podhvata.

– XXXI. bojna IV. S. D. Z., koja je prethodnog dana bila upućena za uzpostavljanje veze sa Doknadnom bojom IV. S. D. Z. ka Janjču, povučena je u Lički Osik, kao pričuva.

Gubitci naših četa: 1 ranjen u borbi i 8 ranjenih nesretnim slučajem usljed nepažljivog rukovanja ručnom bombom.

Gubitci odmetnika: 7 mrtvih (brojano).

– o –

U 08.00 sati, neprijateljski zrakoplovi napali su luku Karlobag i tom prilikom potopili 2 njemačka čamca za izkrcavanje. Gubitci njemačkih četa: 4 mrtva, 4 nestala i 3 ranjena vojnika.

12. srpnja 1944.

U nastavku podhvata, a prema zapoviedi 392. pješačke divizije, sve čete podijeljene su u dvije skupine.

– Skupina »Krüger« (njemačka bojna Krüger i XXXIV. bojna IV. S. D. Z.), sa zadaćom nastupanja pravcem: Tepšanovac (852) – Podlapac (14,5 – 19 km s. i. od Gospića), te na taj način odsieče odstupnicu III. brigadi 35. divizije ka Krbavskom polju i spajanje sa II brigadom.

– Skupina »Mesić« (XIX., XXXII. i XXXV. bojna IV. S. D. Z.), sa zadaćom nastupanja pravcem: Gradina (912) – Mederovac (999) – Dimića vrh (830) – Vrebac (13 – 11 km s. i., 10 km s. i. i. – 10 km j. i. i. od Gospića), te potiskuje pred sobom dielove III. brigade, nabacujući je ka crti G. Ploča – Udbina, koje su u vlasti njemačkih četa i četnika suboraca.

– Dalje vođenje podhvata, po nalogu divizije, preuzima zapovjednik 846. pješačke pukovnije.

Produženje podhvata je u 04.00 sata i tekao je po sliedećem:

– Skupina »Krüger«, iz nepoznatih razloga, nije mogla zauzeti Tepšanovac i produžiti određenim pravcem, već je skrenula podpuno ka iztoku i u toku dana dostigla Bunić!

– Skupina »Mesić«¹⁶ u svome nastupanju određenim pravcem, potiskivala je odmetnike pred sobom i već u 14.00 sati, dostiže crtu: Barlete – Tunjevačka gl. (671) – Škadrice – Me-

¹⁶ Odnosi se na 19. ustašku bojnu (bataljon) čiji je komandant bio kapetan Mesić. 5. avgusta 1944. on je naišao automobilom na minu kod sela Janjče i pritom poginuo (vidi dok. br. 113).

dena str. (7,5 — 10 km i. — 11 km s.i. od Gospića). Ovim pokretom onemogućeno je prebacivanje odmetničkih skupina preko r. Jadove na zapad, te im je prietilo podpuno uništenje ili bar razpršavanje.

Na ovoj crti, međutim, dobila je skupina »Mesić« zapovied da pokret ka jugu obustavi i sa svim bojnama krene na sjeveroiztok u pravcu sela Jagodnje (19 km s. i. od Gospića).

Zapovied je izvršena, skupina »Mesić« je primienila pravac nastupanja, a III. brigada 35. partizanske divizije, ostala je slobodna.

Uzrok ovakovog rada je vjerovatno namjera njemačkog zapovjednika, da što prije izbije na Krbavsko polje.

Gubitaka naših četa u ovom nastupanju nije bilo.

Gubitci odmetnika nisu mogli biti utvrđeni.

13. srpnja 1944.

U nastavku podhvata od 12. srpnja, bojne skupine »Mesić« u toku celoga dana vrše pokret ka novoodređenom cilju, kroz veoma teško zemljište. Povremeno je dolazilo do borbe sa manjim skupinama odmetnika, vjerovatno zalaznicama II. brigade 35. divizije.

Sa ovom skupinom teško je održavanje veze u toku celoga dana, uslied nagle promjene pravaca, te se nisu mogle blagovremeno poduzeti mjere za postavljanje novih veza.

Ribnik (9 km j. i. od Gospića): po izvršenoj promjeni pravca nastupanja skupine »Mesić«, jedna skupina od oko 80 odmetnika, sa dosta teškog naoružanja, prebacila se je kod sela Vrebca (10 km j. i. i. od Gospića) preko r. Jadove i u 01.30 sati napala selo Ribnik, opljačkala stoku i zapalili 16 kuća.

Ova skupina odmetnika pripadala je odredu »Plavi Jadran« te se po izvršenoj pljački povukla u područje sela Počitelja (12 km j. i. od Gospića).

14. srpnja 1944.

. Podhvat ka Krbavskom polju ovoga je dana u glavnom završen. Naše čete izbile su na zapadnu ivicu istoga i zaposjele crtju: Kozarica — Bunić — Salamunić — Čorkovo Selo — Brdine (736) — Vjenac (839) — Ljutica (984).

Nikakav dalji pokret nije poduzet, osim razvidanja slabijim dielovima u pravcu sela Debelog Brda (5 km j.i. od Bunića).

Ovim zadržavanjem naših četa i izvršenom promjenom pravca dne 12. srpnja odmetnici su dobili u vremenu i prikupili svoje brigade i to:

I. brigada u području sela Čanak (23 km s. i. od Gospića).

II. brigada u području Šeganovca i Korenice (14 — 11 km s. i. od Bunića).

III. brigada i stožer divizije u području Srednje Gore (23 km j. i. i. od Gospića).

Razpored veoma neugodan za naše postrojbe, koje drže jednu crtu i ništa ne poduzimaju.

Gubitci naših četa u drugom dielu ovog podhvata: 2 mrtva i 8 ranjenih.

Gubitci odmetnika: 30 mrtvih (brojano), 4 zarobljena. Zaplijenjeno: 1 protuoklopni top (neizpravan), 7 strojopuškara, 25 pušaka i nešto streljiva.

15. srpnja 1944.

Oko 01.00 sati, jedna jača skupina odmetnika (po nepotvrđenim podacima ciela I. brigada 35. divizije) napala je XXXI. bojnu IV. S. D. Z., koja je osiguravala put Široka Kula – Bunić.¹⁷

Napad je izvršen u području sela Rastića (3,5 km z. od Bunića) te XXXI. bojna, koja je bila jako razvučena, nije mogla izdržati. U prvom sukobu, bojna je bila razcjepljena i povukla se jednim dielom ka Buniću, a jednim dielom ka Širokoj Kuli.

Da bi se odmetnici protjerali i oslobodila cesta Široka Kula – Bunić, upućena je XXXV. bojna IV. S. D. Z. sa postava kod Salamunića (3 km j. od Bunića). Ova bojna je međutim odmah u početku izvršenja dobivene zadaće zapala u jaku unakrstnu vatru između dielova I. brigade sa sjevera i III. brigade sa juga, koje su izgleda imale namjeru spojiti se.

Tek kada je ova bojna zapala u veoma težak položaj, upućene su i ostale bojne sa postava na zapadnoj ivici Krbavskog polja u napadaj.

Bojne su stigle blagovremeno, te je neprijatelju spriječeno sjedinjavanje i brigade su sa velikim gubitcima odbačene na pravce odakle su i došle.

Gubitci naših četa: 2 mrtva i 22 ranjena.

Gubitci odmetnika: 56 mrtvih (brojano). Zaplijenjeno: 4 strojopuške i 26 pušaka.¹⁸

Sa ovim napadajem odmetnika podhvata je podpuno završen i po nalogu 392. pješačke divizije čete su zauzele razpored:

XXXI. bojna kod Nikšića (12 km s. i. od Gospića),

XXXII. bojna na Tepšanovcu (852) (14,5 km s. i. od Gospića),

XIX. bojna kod Rakića (16,5 km s. i. od Gospića).

XXXV. bojna kod Vukmirovića (17 km s. i. od Gospića),

XXXIV. bojna i njemačka bojna Krüger na Crnom vrhu (21 km s. i. od Gospića).

i7 j ie p rva brigada 35. divizije napala je ustaše na liniji Srdari – Čardak – Obsenica (vidi tom V, knj. 29, dok. br. 87)

•Dalje namjere njemačkog zapovjedništva nisu poznate.

Senj: neprijateljski zrakoplovi su u tri navrata napali luku Senj bombama i strojnicama. Prilikom ovih napadaja, potopljen je oko 10.30 sati povojničeni brodić »Bogu Hvala«, koji je bio natovaren sa oko 15.000 kg hrane za naše čete.

Žrtava nije bilo.

Otočac: oko 12.00 sati, neprijateljski lovački zrakoplovi uništili su kod Janjča 2 teretna samovoza, koji su prevozili strelljivo za naše čete na postavima.

Samovozi su uništeni. Ljudskih žrtava nije bilo.

Otok Pag: oko 22.30 sata, naša dva motorna čamca za nadzor obale, naišla su u visini Novalje na jednu odmetničku braceru, koja je vjerovatno prevozila hranu.

Bracera je napadnuta i poslije kraće borbe potopljena strojničkom vatrom. .

Naši gubitci: 1 poginuli i 1 ranjeni vojničar.

Gubitci odmetnika: potopljeni brod i nestali članovi posade (oko 15 do 20 ljudi).

16. i 17. srpnja 1944.

Stanje bez promjene. Na postavima ništa naročitoga.

18. srpnja 1944.

Po nalogu 392. pješačke divizije, izvršena je promjena u rasporedu naših postrojbi:

XIX. bojna IV. S. D. Z., vraćena je u Babin Potok.

XXXV. bojna zaposjela je postave kod Široke Kule (10 km s. i. od Gospića).

XXXI., XXXII. i XXXIV. bojna povučene su u Gospić, jer su dobile zadaću, da dne 19. srpnja osiguraju put njemačkoj bojni Krüger, koja toga dana odlazi u Gračac.¹⁹

19. srpnja 1944.

Pošto su dobiveni podatci, da *se* u području Divosela (5 km j. od Gospića) i Počitelja (12 km j.i. od Gospića), pored domaćih partizana, prikuplja i odred »Plavi Jadran«, poduzet je podhvat, radi uništenja odmetnika.

U podhvalu sudjeluju:

XXXI., XXXII. i XXXIV. bojna IV. S. D. Z. pravcem: Medak — Bogunica (706) — Bukova gl. (765) — Razbojna draga

¹⁹ Bojna Krüger (1. bataljon .846. legionarskog puka) uzeta je tada privremeno (po naređenju njemačkog 15. brdskog armijskog korpusa) iz sastava Puka i stavljena pod komandu 373. legionarske divizije radi obezbeđenja puta Gračac — Knin (Arhiv V.I.I., reg. br. 41/3, k. 74).

(826) — Pećski K. (810) — Bukova gl. (655) (18 — 16,5 — 12,5 km j. i. — 10—9,5 km j. od Gospića).

I. bojna 3. posadnog zdruga, ojačana sa streljačkim satom IV. S. D. Z. i 1 satom XXXIV. bojne IV. S. D. Z., pravcem: Rizvanuša — Šarića glav. (756) — M. Orlja (689) — Bukova gl. (655) (8 — 9 km j. i. — 9 — 10 km j. od Gospića).

Namjera je bila, da se poslije izvršenog spajanja obih skupina na Bukovoj gl. (655), okrene ka sjeveroiztoku i pročisti područje Divosela (5 km j. od Gospića).

Podhvata je počeo u 08.00 sati i tekao je po sljedećem:

XXXI., XXXII., XXXIV. bojna IV. S. D. Z., odmah u početku pokreta, dobila je jak otpor odmetnika na postavima: Gola gl. (635) — Bukova gl. (705) (14 — 16,5 km j. i. od Gospića). Poslije kratke, ali oštre borbe, odmetnici su razbijeni i u neredu se povlače ka Velebitu, a bojne produžavaju nastupanje određenim pravcem, bez ikakvog otpora.

Po zauzeću Razbojne drage (826), zapovjednik ove skupine, satnik Mesić, po osobnoj procjeni stanja i pošto nije imao više dodira sa odmetnicima, skreće i polazi pravo na Divoselo, u mjesto na Bukovu gl. (655).

Ovo skretanje sa određenog pravca dovelo je I. bojnu 3. posadnog zdruga u veoma težak položaj, jer je ostala osamljena i na veoma nepovoljnom zemljištu.

— Ojačana I. bojna 3. posadnog zdruga nastupa određenim pravcem, bez velikog otpora i oko 13.00 sati već podilazi Bukovoj gl. (655), gdje 'je trebala uhvatiti vezu sa skupinom, koja nastupa sa juga.

U tom času, odmetnici, koji su se povlačili pred tom skupinom, ostali su slobodni uslied skretanja XXXI., XXXII. i XXXIV. bojne sa određenog pravca, prikupljaju se i svim snagama napadaju čelne sate I. bojne, koje iznenađene u jako posumljenom području počinju sa povlačenjem.

Ovo se prenosi i na druge sate, te se ciela bojna u 15.45 sati povlači na polazne postave u Rizvanušu.

Po podacima dobivenim od zarobljenika, pred I. bojnomo 3. posadnog zdruga bili su prikupljeni:

- ostatci 2 bataljona Zadarskog Odreda, oko 200 ljudi,
- terenske čete: Čitluk, Počitelj i Divoselo, sa ukupno oko 200 ljudi.

Gubitci naših četa: 1 domobran lakše ranjen, 1 krugovalna postaja uništena strojničkom vatrom.

Gubitci odmetnika: 56 mrtvih (brojano) i 3 zarobljena. Zaplijenjeno: 2 strojopuške i 30 pušaka.

— o —

Po završenom podhvat, izvršena je ponovna izmjena postava ustaških bojni:

XXXII. i XXXIV. bojna, preuzele su postave kod Široke Kule.

XXXI. bojna upućena je u Perušić, radi odmora i popune.

XXXV. bojna upućena je u Medak, gdje je trebala držati, uporište, po nalogu 392. pješačke divizije.

20. srpnja 1944.

XXXV. bojna IV. S. D. Z., koja je po dobivenoj zapoviedi trebala posjesti i držati uporište Medak (15 km j.i. od Gospića), produžila je pokret i još istoga dana stigla u Lovinac, gdje je ostala. Pokret je izvršen bez ičijeg znanja i naloga, te je moglo imati težih posljedica po jednu njemačku obhodnju sa somovozima, koja je toga dana išla u Medak.

Zapovjednik bojne optužen je za ovo djelo.

21. srpnja 1944.

U toku dana ništa naročitoga. Na postavima stanje bez promjene.

22. srpnja 1944.

U ranu zoru napali su odmetnici jakim snagama Vrhovine i Babin Potok (1 njemačka i naša XIX. bojna IV. S. D. Z.), te su poslije jake borbe uspjeli zauzeti Vrhovine.²⁰

Njemačka bojna iz Vrhovina,²¹ poduzetim jakim protunapadajem, uspjela je iste večeri povratiti mjesto, ali su odmetnici još uvijek zadržali postave neposredno južno od mjesta.

Usled teškog stanja četa kod Vrhovina i Babinog Potoka, upućene su oko 10.00 sati XXXII. i XXXIV. bojna S. D. Z. iz Široke Kule pravcem: Široka Kula – Kuzmanovača – Turjanski – sa zadaćom, da napadnu odmetnike s leđa i oslobode posade Vrhovina i Babinog Potoka neprijateljskog pritiska.

U svom pokretu naišle su XXXII. i XXXIV. bojna na jak otpor odmetnika u visini Turjanskog (28 km s. i. od Gospića). Poslije duže borbe, bojne su uspjele protjerati odmetnike, nanivši im osjetne gubitke, ali nisu mogle istoga dana pružiti pomoć četama u Vrhovinama i Babinom Potoku.

Za držanje postava kod Široke Kule, upućena je XXXI. bojna iz Pei-ušica.

Gubitci naših četa: 2 ranjena.

so Vrhovine su oslobodile jedinice 35. divizije (vidi tom V, knj. 29. dok. br. 83).

²¹ U Vrhovinama se tada nalazio 3. bataljon 846. legionarskog puka (vidi tom V, knj. 29, dok. br. 83 i Arhiv V.I.I., reg. br. 41/3, k. 74).

Gubitci odmetnika: 45 mrtvih (neprovjereno). Zaplijenjeno 12 pušaka.

23. srpnja 1944.

U nastavku borbe kod Babinog Potoka i Vrhovina, stigla su ovocra dana XXXII. i XXXIV. bojna, te oko 13.00 sati papale odmetnike s leđa, te ih poslije jake borbe razpršile i natjerale na neuredno povlačenje ka Korenici.

-Gubitci naših četa: 3 poginula i 8 ranjenih njemačkih vojnika, 3 ranjena ustaše.

Gubitci odmetnika u borbama kod Vrhovina i Babinog Potoka: 60 mrtvih (brojano) i 19 zarobljenih.

Gospić: u 15.45 sati, neprijateljski lovački zrakoplovi, napali su Gospić bombama i strojnicama. Bačeno je 8 bombi.

Poginuo je pukovnik Brkić Dragutin, zapovjednik 3. posadnog¹ zdrugu i ranjeno još 7 osoba.

Zapaljene su 2 kuće, a 1 porušena.

24. srpnja 1944.

Stanje bez promjene. Na postavima ništa naročitoga.

25. srpnja 1944.

Po završenom pohvatu kod Vrhovina i Babinog Potoka, vratila se je XXXIV. bojna na postave kod Široke Kule, a XXXII. bojna zadržata je u Perušiću.

26. srpnja 1944.

' Stanje bez promjene. Na postavima ništa naročitoga.

27. srpnja 1944.

Oko 13.45 neprijateljski lovački zrakoplovi napali su Gospić. Bačeno je 8 bombi, a zatim je grad tučen jakim strojničkom vatrom.

Poginuo je 1 domobranski vodnik, ranjen 1 vojničar.

Zapaljeno je samovozno spremište IV. S. D. Z., gdje su uništena 2 ispravna samovoza i 4 samovoza, koji su bili na popravci. Više zgrada u gradu oštećeno je.

28. i 29. srpnja 1944.

Stanje bez promjene. Na postavima ništa naročitoga.

30. srpnja 1944.

Oko 15.40 sati, neprijateljski lovački zrakoplovi napali su Gospić. Bačeno je 8 bombi, a zatim tučeno iz strojnica.

Žrtava nije bilo. Oštećeno je nekoliko zgrada.

31. srpnja 1944.

Stanje bez promjene. Na postavima ništa naročitoga.

IZKUSTVA:

U toku ovog vremenskog razdoblja, u podhvatima poduzetim protivu odmetnika, iskustvo je potvrdilo činjenicu, da je jedini i najbolji način borbe sa odmetnicima napadaj.

Najbolji primjer jeste napadaj odmetnika dne 9. srpnja na Široku Kulu, gdje su uspjeli natjerati 3 naše bojne na povlačenje, dok su sljedećeg dana same dvije bojne, u protunapadaju, uspjele potisnuti i na povlačenje prisiliti te iste odmetničke snage.

NEDOSTATCI I GRIEŠKE:

Nedostatci kod naših postrojbi, u svakom pogledu veliki su:

- Stanje naoružanja je veoma slabo. Oruđa su stara i sa skoro upropaštenim cievima, tako da je iz njih skoro nemoguće točno gađati.

- Popuna streljivom teče sporo i uvijek u nedostatnim količinama, tako da se za vrijeme podhvata, u najnezgodnije vrijeme, moraju praviti zastoji i čekati popunu streljiva.

- U skladištu, u pričuvi, uobće nema streljiva.

- Taborska oprema nedostatna je. Momčad većim dielom nema šatorskih listova, a velikom broju nedostaju i pokrivači. Ovo je veoma nezgodno, jer postrojbe ovog zapovjedništva, mahom se nalaze na zemljištu, u podhvatima, te nema mogućnosti smještaja po zgradama.

- Dojavnog tvoriva ima veoma malo i svo je već upotrebijeno, tako da nema nikakove mogućnosti, da bi se mogla uzpostaviti neka nova brzoglasna veza.

Tvorivo, koje se nalazi na upotrebi već dvije godine, u takovom je stanju, da se u održavanju veze pokazuju stalne smetnje. Brzoglasi su neizpravni, žice su sa slabom izolacijom. Tražena popuna dojavnim tvorivom nije uobće dobivena.

- Odječna oprema u slabom stanju. Ljetnja odijela, koja su kod momčadi, već su skoro poderana, a nema pričuvnih za zamjenu. Stanje cipela je još gore.

- Prehrana četa je slaba. Hrana se doduše dobiva redovito od njemačkih četa, ali u nedostatnim količinama. Osim toga, veći dio namirnica sastoji se iz konzervi, na koje naša momčad nije naučena.

U svim postrojbama se osjeća veliki nedostatak časnika i sposobnih dočastmka. Obećana popuna časticima nije stigla.

— Brojčano stanje bojni je veoma slabo. Pojedine bojne se nalaze na zemljištu u podhvatima već dvije godine, a popuna nije uobće dobivena. Ima bojni, koje po brojčanom stanju predstavljaju u stvari samo ojačane sati,.

— Stega kod momčadi je dosta popustila. Uzrok je u tomu što postrojbe nemaju dovoljno časnika, koji bi mogli voditi nadzor nad momčadi. Ono malo časnika, koje imamo, nije dovoljno stega.

Griešaka u ovome razdoblju nije bilo u pogledu taktičkog vođenja postrojbi u borbi.

Za poglavnika i za Dom spremni!

Zapovjednik, pukovnik
(Metikoš)
Metikoš

BR. 116

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 10. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA KONCANICU I AUTOKOLONU NA CESTI BIHAĆ — KNIN I O BORBAMA KOD DARUVARA¹

VOJNIČKA TAJNA
10. VIII

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 223/44

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

10. VIII. 1944 godine

I OBĆI PREGLED:

Nastavlja se jak pritisak neprijatelja na Daruvar i okolne postave. Sve posade se hrabro drže i odbile su zahtjeve za predaju.

Uspješno se nastavlja podhvat u iztočnoj Bosni i Hercegovini.

Ponovni napadaj neprijateljskih zrakoplova na Bos. Brod i manji napadaji na željezničke objekte i preselice.

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 17/1-1, k. 41.

II PODRUČJA:

Neprijateljski pritisak na Daruvar i okolne posade ne popušta.²

8. VIII napali su partizani jakim snagama uporište Končanica (8 km s. z. Daruvara) i zatražili predaju posade, što je ova odbila. Topničkom vatrom iz Daruvara pomaže se obrana Končanice.³

Nasilnim razviđanjem prema s. Gornji Daruvar 8. VIII ustanovljene su jake neprijateljske snage naoružane s 2 topa i više bacača.⁴ Pri tome je ranjeno 6 domobrana.

Noću 8/9. VIII jedna ustaška sat u sjajnom naletu probila se kroz obruč neprijatelja iz Badljevine u Daruvar pobivši 2 partizana.

9. VIII cijeli dan neprijatelj je tukao Daruvar topničkom i bacačkom vatrom. Jedna žena i 1 diete poginuli, 11 građanskih osoba i 3 vojnika ranjeni.

Prilikom nasilnog izviđanja istog dana ustanovljene su jake neprijateljske snage u izgrađenim postavima sjeverno od Daruvara. Partizanski iztaknuti dielovi su protjerani. 15 partizana je poginulo, 5 pušaka, 2 samokresa i nešto ručnih bombi je zaplijenjeno. 2 domobrana su ranjena.

Donji Lapac – Knin:

Odbijen je napadaj partizana na preselicu na cesti Bihać – Knin kod Srba. Ima štete i gubitaka. Pojediniosti nedostaju.⁵

Jadranska obala:

Odbijen je napadaj manje skupine partizana podpomognut neprijateljskim zrakoplovima na uporište iztočno Jablanca.

² Vidi dok. br. 100 i 113.

³ Neprijateljska posada (6. satnija 4. gorskog zdrug) u Končanici nije bila napadnuta. Ona se predala bez borbe na pismeni poziv Štaba Čehoslovačke brigade, koja je podišla uporištu i spremala se da ga napadne (vidi dok. br. 100 i 113).

⁴ U Gornjem Daruvaru su se nalazila dva bataljona 12. brigade (vidi dok. br. 100).

⁵ U operacijskom dnevniku Štaba 9. divizije o tome piše: »7. VIII. 1944. – Četa i Udarne grupa ili. d. u. brig. (ualmatinska udarna brigada – prim. red.) napala je neprijateljsku kolonu između Kupinova i Srba. Zapaljeno je 15 kamiona sa municijom, te jedan kamion sa benzinom. Oštećeno je 5 kamiona. Ubijeno je 30 nepr. vojnika, ranjeno 15 i zarobljena 2. Naši gubici: 2 ranjena druga.« (Arhiv V.I.I., reg. br. br. 56–2, k. 842 A.)

Jača razviđačka djelatnost naših skupina u području zapadno od Splita, te jugozapadno i jugoistočno od Obrovca.

Djelat, vlast, zrakopl.:

9. VIII naše zrakoplovstvo izvršilo oružano razviđanje neprijateljskog uzletišta kod Zvečeva, koje nije pogodno za slijetanje, zatim uzletišta kraj Vočina, na kome su primjećeni tragovi zrakoplova, pa je napadnuto bombama i onesposobljeno, te kod Grabovnice izt. Čazme kraj kojeg su bili razasrti padobranci i tvorivo. Sumnjiva mjesta napadnuta su strojničkom vatrom. Zadatke izvršio zapovjednik zrakoplovstva osobno.

Osim toga izviđalo je okolicu Daruvara i surađivalo s postrojbama na zemlji, bombardirajući i napadajući opazene neprijateljske dielove strojničkom vatrom.

Vršilo obskrbu strjeljivom i zdravstvenim tvorivom posade Daruvara, prienos novca i pošte, te prijevoz vojničkih osoba.

Pored toga izvršilo je bacanje promičbenih letaka.

Naknadno se doznaje da je hrvatska posada jednog bunkera kod Lipovljana (kraj Novske) 7. VIII oborila strojničkom vatrom jedan neprijateljski zrakoplov, o kome je objavljeno u dnevnom izvješću br. 221/44.⁶

Djelat, nepr. zrakopl.:

3. VIII četiri neprijateljska lovca napala su strojničkom vatrom uporišta Skočaj i Nebljusi na cesti Bihać – D. Lapac i ranili 2 građanske osobe.

4. VIII četiri neprijateljska zrakoplova napali su 2 vlaka kod Reljeva (na pruzi "Sarajevo – Zenica) i ranili 4 osobe.

7. VIII bacili su neprijateljski zrakoplovi 3 bombe na Kamenicu kod Petrovaradina bez učinka.

7. VIII zarobljena su 2 člana posade srušenog neprijateljskog zrakoplova kod Ogulina, dok su ostali prebjegli partizanima.

9. VIII oko 12.20 sati 27 neprijateljskih zrakoplova ponovno su bombardirali Bos. Brod. Bačeno je oko 100 bombi od 230 kgr. Ima štete na željezničkim postrojenjima, cestama i u rafineriji »Standard«. Ljudskih žrtava nema.

9. VIII napali su neprijateljski zrakoplovi strojničkom vatrom putnički vlak u ž. p. Živaja (na pruzi Zagreb – Novska), i teretni vlak u ž. p. Dragalić (na pruzi Novska

⁶ Vidi dok. br. 113.

— Brod). Oštećena su 2 stroja. 2 domobrana i 1 putnik su poginuli, a 6 osoba je ranjeno.

Obćenito:

Prilikom razviđanja kod Ne+re+tića ubijena su 3 partizana, zaplijenjena 1 puška-i 1 nosila.

Naknadno je javljeno da je prilikom odbijanja neprijateljskog napadaja na Bos. Petrovac 2. VIII palo 11 partizana, dok se čini da ih je još 90 poginulo. Vlastiti gubitci: 1 vojnik poginuo, 6 ranjeno i 1 nestao. Izgubljene su 2 strojopuške, 1 puška, 1 samokres i 2 dalekozora.

Noću 5/6. VIII partizani su minirali cestu Skočaj • — D. Lapac te se jedna mina rasprsnula u rukama partizana i razniela 6 — 8 partizana.⁷ Prilikom vađenja tih mina poginula su 2 njemačka izobrazitelja. Izvađeno je 100 mina

Osobitosti:

9. VIII u 23.15 sati ubijen je u Mostaru pred svojom kućom general Šimić zapovjednik skupa oružanih snaga Hum — Dubrava. Pojednosti nisu javljene.

9. VIII prilikom postavljanja mina na želj. prugu između Karlovca i Zagreba partizani su odveli 5 željezničkih radnika, jednog občinskog bilježnika i blagajnika.

Događaji na želj. prugama:

9. VIII u 20.25 sati između ž. p. Sunja i Blinjski Kut naletio je na minu brzi vlak. Stroj je izkliznuo. Žrtava nema.⁸

Istog dana u 23.37 sati između ž. p. Mraclin i Vel. Gorica (na pruzi Zagreb — Sisak) naletio je na minu putnički vlak. Izkliznula su 2 kola i pruga je oštećena.⁹

Istog dana u 07.45 sati na pruzi Varaždin — Ludbreg između ž. p. Jalžabet i Martijanec naletio je na minu putnički vlak. Dvoja kola su izbačena i pruga je oštećena.¹⁰

9. VIII kod ž. p. Kostajnica naletio je na minu radni vlak. 8 Niemaca je ranjeno.¹¹

Istog dana između ž. p. Sunja i Majur minirana je želj. pruga.¹²

K. D. I. Broj 223/44.

10. VIII u 02.12 sati minirana je želj. pruga između ž. p. Lekenik i Peščenica (na pruzi Zagreb — Sisak).

⁷ Prilikom eksplozije mine 1 partizan je poginuo, a 1 je ranjen (vidi dok. br. 70).

^{8, 9, 12 i 13} Mine je postavio 2. diverzantski bataljon (vidi dok. br. 72 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 2—4, k. 121).

¹⁰ Diverziju je izveo 3. diverzantski bataljon (Arhiv V.I.I., reg. br. 2—4, k. 121).

Istog dana minirana je želj. pruga između ž. p. Leskovac i Horvati (na pruzi Zagreb — Karlovac). Uništeno je 12 tračnica.¹³

8. VIII popravljen je most kod ž. p. Poljana i predana prometu željeznička pruga Banova Jaruga — Pakrac.

9. VIII popravljena je pruga između ž. p. Pleternica i Ratkovic (na pruzi Nova Kapela-Batrina — Pleternica) i predana prometu.

9. VIII u 17.40 sati partizani su zapalili drveni most na pruzi Dugo Selo — Križevci između ž. p. Vrbovec i Prikraj. Most je izgorio. Promet se vrši prelaženjem.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich
(M. P.)

BR. 117

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBРАНSTVA OD 11. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA RAJIC I VINOVO I O BORBAMA KOD KUTINE, DARUVARA, OGULINA, U LICI I NA BIOKOVU¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 224/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

11. VIII 1944 god.

I OBČI PREGLED:

Odbijen je napadaj na želj. postaju Rajić i uporišta j. i. Zagreba.

Veliki uspjeh u podhvat u kod Vrbovskog i u istočnoj Bosni.

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 17/1—1, k. 41.

Uspješno se nastavlja podhvat u Lici. Oslobođen Bunić i Udbina.

Brojni manji napadaji neprijateljskog zrakoplovstva na Šibenik, Caprag, Gruž i želj. uređaje.

II PODRUČJA:

Zagreb:

Noću 8/9. VIII partizani su izvršili jak vatreni prepad bacačkom vatrom na uporišta Lomnica, Gradići, Kurilovec i Rakitovec (10 km j., 12–21 km j. i . Zagreba). Na našoj strani nije bilo gubitaka.

Novska:

Noću 6/7. VIII partizani su napali posadu ž. p. Rajić (12 km i. j. i. Novska) uz podporu topova i bacača. Srušeno je 8 kuća, ubijena su 2 seljaka, a ranjena 4 oružnika i 3 građanske osobe. Napadaj je odbijen. Partizanski gubitci: - 2 poginula. U zoru su se partizani povukli u smjeru sjeveroistoka.²

Kutina:

Dielovi jednog našeg gorskog zdruha u sukobu s partizanima kod Srb. Selišta i Mikleuške (9 km. s.i.s.z. Kutine) ubili su 3 partizana i oslobodili 100 kola neovršenog žita/¹

Daruvar:

Posada Daruvara vodi žestoke borbe s jakim neprijateljskim snagama u šumi Lipovac (4 km s. Daruvara) da bi smanjila pritisak neprijatelja na Daruvar, te radi odtečenja posade u Končanici.⁴

Ogulin:

U borbama u području Vrbovsko–Hrv. Moravice (16 i 23 km s. z. Ogulina) u vremenu od 1.–5. VIII neprijatelj je pretrpio teške gubitke. Poginulo je 188 partizana, zarobljeno je 11 i prebjeglo 7. Prema izkazima pouzdanika partizani sami priznaju da imaju oko 300 poginulih.

Plien: 2 strojnice, 16 pušaka, 13 strojosamokresa, 8.000 puščanih naboj, 30 naboj za bacače, 35 mina, 1.000 ručnih bombi. Uništene su 3 strojnice.⁵

² Žandarmerijsku stanicu u Rajiću napale su tada jedinice Posavskog NOP odreda 6. korpusa NOVJ (vidi dok. br. 100).

³ Osmog avgusta je došlo do sukoba između jednog bataljona 33. divizije i dijelova 1. gorskog zdruha iz Kutine i Popovače, ojačanih jednom četom Nijemaca sa Gojila (Arhiv V.I.I., reg. br. 8/1–29, k. 58).

⁴ Borba se vodila između jedinica 12. NOU brigade i dijelova 4. gorskog zdruha (vidi dok. br. 100).

⁵ O gubicima 13. divizije u tim borbama vidi dok. br. 31.

...J'rimjećeno ; je . da •. partizani svoje ranjenike odpre-
maju anglo-američkim zrakoplovima u Italiju.

Lika: ..

Započeo je podhvat čišćenja Kravskog Polja i pod-
ručja Prijeboja. Ustaške postrojbe zauzele su 9. VIII Bunić
(24 km s.z. Gospića), a druge ustaške i njemačke borbene
skupine ušle su istog dana u Udbinu (30 km i. Gospića) i
produžavaju nadiranje dalje prema Koreneci.⁶

Neprijateljski gubitci: 10 poginulih. Plien: 1 strojo-
puška i 2 puške. Vlastiti gubitci: 1 poginuo i 2 ranjena.

Drniš: <

7. Vili posada uporišta Vinovo (16 km j.i. Drniša)
povukla se pred nadmoćnim neprijateljskim snagama u s.
Moseć (9 km j.i. Drniša). Protunapadajem istog dana par-
tizani su protjerani i uporište opet zaposjednuto.

Biokovo pl.r

U toku je čišćenje pl. Biokovo u području Zagvozd
(12 km s. Makarske).⁷

⁶ Podhvat je započeo 8. i trajao do 18. avgusta. U njemu su uče-
stvovali dijelovi 4. ustaškog stajaćeg djelatnog zdruza (31, 32, 34. i 35.
bojna) i 1. bataljon 846. puka njemačke 392. legionarske divizije (vidi
dok. br. 71).

⁷ U depešama Štaba 26. divizije rečeno je o tome slijedeće: »Sed-
mog avgusta neprijatelj je započeo a danas završio ofanzivu na prostoru
Stilja – Kozica, Podgora do Zadvarja. U borbi učestvovalo 4 000 ustaša,
domobrana i Švaba. U borbi Imotski i Makarski odred izdržali dva dana.
Bili smo opkoljeni, ostali bez municije, a kroz sve vrijeme vojska nije
jela jer nemamo hrane. Neprijateljski gubici dosta veliki. Tačno ćemo
javiti. Kod nas četiri lakše i dva teže ranjena. Jedinice su se dobro
držale.«

»Na Biokovu od 7–13 ov. mi. bila neprijateljska ofanziva. Štab
Grupe (odnosi se na Štab Južnodalmatinske grupe NOP odreda – • prim.
red.) jučer stigao na Hvar sa 300 boraca. Izgleda da je povlačenje došlo
više zbog nesnalažljivosti nego što je to situacija zahtijevala. Detalji
nam nisu poznati. Uputili smo Bičića da ispita stvar pa ćemo Vam o
svemu javiti.« (Depeša je poslana Štabu 8. korpusa NOVJ – prim. red.)

»18-VIII Sa Biokova se na Hvar prebacilo 250 boraca, od kojih 35
bolesnih i ranjenih. Sa ljudstvom je stigao major Gaće (Ivan, tada ko-
mandant Južnodalmatinske grupe NOP odreda – prim. red.) Ofenziva
nije bila jaka. Oni su se prebacili po završenoj ofenzivi. U ofenzivi su
imali samo 5 lakše ranjenih.

Od pristiglog ljudstva formirana su 2 manja bataljona i ostavili
smo ih za koji dan na Hvaru i tu ih obući, naoružati i odmoriti...«

»20-VIII-1944 Borce sa Biokova prebacili su zbog hrane. „.. Nare-
dili smo mu (riječ je o komandantu grupe – prim. red) da se odmah
vrati... Dali smo im detaljni unut za akcije dublje u pozadini i mane-
vrovanje sa jedinicama...« (Arhiv V.U., reg. br. 18–13, k. 1100–1, i
1–4, k. 10031),

Jadranska obala:

U pomorskoj borbi izpred Zadra potopljena su 4 neprijateljska brza čamca.

Djelat, vlast, zrakopl.:

10. VIII naše zrakoplovstvo izvršilo je oružano razviđanje zemljišta na kojem su javljena neprijateljska uzletišta kod: Aginog Polja (11 km i. Bos. Novog), Podgradaca (35 km s.z. Banje Luke), Samarice (10–12 km s. Kutine), Grabovnice (4 km i. Čazme), Ravne Gore (25 km s.z. Ogulina), Cerovca (16 km j.j. z. Karlovca) i kod Voćina.

Kod Aginog Polja, Samarice, Ravne Gore i Cerovca nema pogodnog zemljišta za uzletišta.

Kod Podgradaca zemljište je pogodno, ali nije opaženo ništa sumnjivo.

Kod Grabovnice opažene su krinkane naslage tvoriva i nekoliko ljudi pa je uzletišta napadnuto strojničkom vatrom.

Na uzletištu kod Voćina nije ništa sumnjivo opaženo.

Osim toga zrakoplovstvo je podpomagalo naše postrojbe kod Daruvara, te vršilo prijevoz tvoriva i vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Nađen je 1 oboren neprijateljski lovac kod Rošca (12 km j. Alipašinog Mosta), kojeg je 4. VIII srušila protuzrakoplovna obrana Sarajeva.

Doznaje se da su 6. VIII neprijateljski lovci napali strojničkom vatrom i željezničke uređaje kod Indije, Zemuna i Vrpolja. Ima žrtava i štete.

7. VIII zarobljen je 1 englezki poručnik član posade zrakoplova oborenog kod Lipovljana (kraj Novske).

8. VIII bombardiran je Šibenik. Štete i žrtava nema, jer su bombe pale u more.

9. VIII neprijateljski lovci napali su strojničkom vatrom vlak u ž. p. Sibirj.

Istog dana 2 neprijateljska lovca napaja su strojničkom vatrom željezničku postaju Novska. Štete i žrtava nema.

9. VIII neprijateljski zrakoplovi bacili su 3 bombe kod Gruža kraj Dubrovnika. Poginulo je 1 diete, štete nema.

10. VIII četiri neprijateljska lovca napala su strojničkom vatrom i bombama žive ciljeve u Capragu. Žrtava nema.

Obćenito:

Ukupni gubitci u podhvatima na zapadnom dijelu Ivanščice pl. povećali su se za još 30 mrtvih, tako sada ukupni broj palih iznosi 103 (spoj dnevno izvješće br. 222).⁸

5. VIII jača skupina part. napala je u području Varždinskih Toplica naše osiguranje kod sječe drva, 6 ustaša je poginulo, a 2 su nestala.

Osobitosti:

5. VIII na putu iz Vel. Kopanice u Vrpolje zarobljen je od partizana zapovjednik 6. sati 5. lovačke pukovnije s jednim dočastnikom i domobranom.

Događaji na želj. prugama:

10. VIII oko 10.15 sati na pruzi Zagreb — Novska između ž. p. Lekenik i Greda neprijateljski lovci napali su putnički vlak i onesposobili stroj.

Istog dana između istih željezničkih postaja minirana je želj. pruga na 3 mjesta.⁹

10. VIII u 21.20 sati između ž. p. Prečec i Ivanić-Grad (na pruzi Dugo Selo — Novska) naletio je na minu teretni vlak. Stroj je prevrnut, dvojica kola su izkliznula, a pruga je oštećena. Ranjene su 2 osobe.¹⁰

Istog dana oko 11.40 sati na pruzi Križevci — Bjelovar kod ž. p. Cirkvena naišao je na minu oklopni vlak. Stroj i 2 štitna kola izkliznuli.¹¹

10. VIII na pruzi Sarajevo — Mostar između ž. p. Konjic i Lisičići naišao je na minu oklopni vlak. Oštećena su 2 kola. Dva domobrana su poginula.

Noću 9/10. VIII između ž. p. Karlovac i Rečica srušen je minom željeznički most.¹²

10. VIII oko 01.00 sati na pruzi Karlovac — Ogulin između ž. p. Duga Resa i Zvečaj minama je oštećena želj. pruga.¹³

⁸ Vidi dok. br. 114.

⁹, ¹² i ¹³ Mine su postavili dijelovi 2. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 72 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 2—4, k. 121).

¹⁰ i ¹¹ Diverzije je izveo 3. diverzantski bataljon (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 10. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 4. septembra 1944. i Arhiv V.U., reg. br. 2—4, k. 121).

8. VIII oko 07.20 sati između ž. p. Opuzen i Komin
(na pruzi Gabela – Metković – Ploče) odbijen je napadaj
partizana na radni vlak. Jedan je ranjen.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po> nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
(M. P.) Helbich

BR. 118

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOB-
BRANSTVA OD 12. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA
NOVJ NA VINICU, MARTINSKU VES, MAHOVO, DUBROVČAK
I BOSILJEVO I O BORBAMA NA PODRUČJU BJELOVARA,
DARUVARA, VIROVITICE, U LICI I NA BIOKOVU¹**

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 225/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
12. VIII 1944 godine,

I OBCI PREGLED:

Napadaji na uporišta u području s. i. Siska.
Žestoke borbe kod Ogulina i Daruvara s premoćnim
neprijateljskim snagama. Posada Bosiljeva primorana na
uzmak, a posada Končanice (1/2 sati) savladana je.
Veliki uspjeh u podhvatima u istočnoj Bosni.
Brojni manji napadaji neprijateljskog zrakoplovstva.

II PODRUČJA:

Varaždin:

10. VIII oko 00.15 sati jača skupina partizana izvršila
' je napadaj na s. Vinicu (14 km z.s.z. Varaždina). Oružnici

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br.
17/1-1, k. 41.

iz tog sela morali su se povući pred nadmoćnijim neprijateljem.

Partizani su demolirali oružničku postaju, opljačkali občinu i sud te su se u jutro opet povukli. .

Bjelovar:

Započeo je podhvat u području Bjelovara.²

Daruvar:

10. VIII od 05.00 do 14.00 sati u podhvat u odterćenje posade u Končanici (10 km s.z. Daruvara), vođena je žestoka borba s premoćnim partizanskim snagama.® Unatoč neobično jake vatre neprijateljskog teškog i lakog pješačkog naoružanja, kao i ugroženosti lievog boka, naše podhvatne snage ušle su u Končanicu, ali je posada Končanice, jaka 2 voda, bila svladana.⁴

Neprijateljski gubitci: 45 mrtvih izbrojeno i 11 zarobljeno. Plien: 7 strojopuša, 31 puška i velik broj drugog ručnog vatrenog oružja. Vlastiti gubitci nisu javljeni.⁵

Noću 10/11. VIII tučene su topničkom vatrom partizanske skupine oko s. Ivanovo Selo i Rastovac (10 km s. Daruvara), da se olakša stanje uporišta Zdenci i Grubišno Polje (12 km s.z. i 14 km s.s.z. Daruvara).

Dolaskom kozačkih postrojbi u područje Badljevine – Daruvar olakšano je stanje oko Daruvara. Partizani su se povukli noću 10/11. VIII u smjeru Sirača (10 km j.i. Daruvara) i u smjeru sjeveroiztoka.⁶

Virovitica:

9. VIII ustaški izviđački dielovi naišli su na jaču skupinu partizana kod s. Črešnjevica (12 km s.z. Virovitice). Po dolasku pojačanja partizani su protjerani. Palo je 11 partizana, 1 je zarobljen. Vlastiti gubitci: 4 ustaše poginula, 5 je ranjeno.

Sisak:

Noću 9/10. VIII jake skupine partizana napale su uporišta Martinska Ves, Mahovo i Dubrovčak Lijevi (11

² Vidi dck. br. 41.

³ Odnosi se na dijelove 12. brigade (vidi dok. br. 100).

⁴ Ona se 9. avgusta predala bez borbe Čehoslovačkoj NO brigadi »Jan Žižka« (vidi dok. br. 100 i 116).

⁵ Gubici jedinica 12. divizije u borbama kod Končanice 10. avgusta bili su: 7 mrtvih, 5 ranjenih i 10 zarobljenih, a ustaško-domobranskih snaga (dijelovi 4. gorskog zdruga): 8 mrtvih i 10 ranjenih (vidi dok. br. 100 u ovoj knjizi i bojnu relaciju 1. (domobranskog) zbornog područja u Arhivu V.U., reg. br. 8/1–79, k. 58).

⁶ O prelasku jedinica 12. divizije na područje Sirača vidi dok. br. 100.

km s., 10 km s.s.i. i 17 km s. Siska).⁷ Napadaji su odbijeni uz neprijateljske gubitke, koji nisu mogli biti ustanovljeni.

Vlastiti gubici: 9 ustaša i 23 domobrana poginuli, 6 ustaša ranjeno i 3- su nestala.

Iste noći neprijatelj je izvršio vatreni prepad na posade Žažine i Lekenika (9 km z.s.z. i 16 km s.z. Siska).

Ogulin:

Jake neprijateljske snage napale su posadu uporišta Bosiljevo (16 km s. s. i. Ogulina). Posada se morala povući pred nadmoćnim nepr. snagama, pretrpivši gubitke.

Neprijateljski gubici: 21 poginuo izbrojeno, 60 poginulih očejenjeno.

Protumjere za oslobođenje Bosiljeva su u toku.⁸

Lika:

U nastavku podhvata u istočnoj Lici borbene skupine naših i njemačkih oružanih snaga nadiru iz Babinog Potoka (22 km i. Otočca) i Vrhovina (13 km i. Otočca) prema Korenici.⁹

Naše podhvatne skupine stigle su u područje 5 km z. i 6 km s.z. Nebljusa.

Gračac – Knin:

Cesta Gračac – Knin jako je minirana. Kod Gračaca izkopano je 19 mina.

Imotski:

7. VIII započeo je podhvat naših i njemačkih oružanih snaga u području Podbablje – Krstatice (4–10 km j.z. Imotskog).

Biokovo pl.:

Završen je podhvat u području Zagvozda (12 km s. Makarske). Posljedak još nije javljen.¹⁰

Djelat, vlast, zrakopl.:

11. VIII naše je zrakoplovstvo napalo strojničkom vatom i bombama rubove neprijateljskog uzletišta kod s. Grabovnica (3 km i. Čazme), gdje je javljeno da se nalaze sakriveni neprijateljski zrakoplovi. Osim toga izviđalo je zemljište kod Samarice (14 km j.i. Čazme), ali je ustano-

⁷ Mahovo i Dubrovčak su napale jedinice 33. divizije, a Martinšku Ves brigada »Franjo Ogulinac Seljo« (vidi dok. br. 37, 40 i 41).

⁸ Druga brigada 13. divizije izvela je demonstrativni napad na Bosiljevo 9. avgusta 1944 (vidi dok. br. 67).

⁹ Opširnije o borbama u Lici od 8. do 18. avgusta 1944. vidi dok. br. 71.

¹⁰ Vidi dok. br. 117.

vljeno da nema pogodnog zemljišta za uzletišta. Nadalje je izvršilo bombardovanje neprijatelja kod Zvečeva, te obskrbljivalo strjeljivom posadu Daruvara i obavilo prijevoz vojničkih osoba i ranjenika.

Bacani su letaći nad Fruškom Gorom.

Djelat, nepr. zrakopl.:

5. VIII neprijateljski lovci napali su poštanski samovoz na putu Imotski — Proložac (5 km s.z. Imotskog). Samovoz je oštećen, žrtava nema.

6. VIII neprijateljski zrakoplovi napali su jednu teglenicu i luku na Dunavu kod Hrv. Karlovaca. Šteta je neznatna, žrtava nema.

10. VIII neprijateljski zrakoplovi napali su postaju Jablanica (na pruži Sarajevo — Mostar) i bacili 6 bombi. Jedan domobran je poginuo, 1 ranjen, a 2 stroja su oštećena.

10. VIII pet neprijateljskih bombardera bacili su 15 bombi na skladište »Shell« u Rieci Dubrovačkoj kraj Dubrovnika, uništili jedno spremište i oštetili nekoliko kuća.

10. VIII oko 11.00 sati 4 neprijateljska zrakoplova napala su jedan jaružar (bager) u r. Savi 4 km s.z. Poduseda. Jaružar je oštećen, a strojar i 1 radnik su ranjeni.

Noću na 11. VIII tri neprijateljska zrakoplova otvorila su strojničku vatru na Brod bez učinka.

Noću na 11. VIII neprijateljski zrakoplovi bacili su tempiranu bombu na naše uporište Aleksinac kod Kotorškog (sjev. Doboja), koja se ujutro razprsla. Ima štete na okolnim kućama. Poginulo je 30 domobrana, a 5 ih je ranjeno.

Obćenito:

Cesta Zagreb — Karlovac minirana je na više mjesta.

Noću 7/8. VIII partizani su odveli iz s. Lekenik, Pešćenik i Greda kraj Siska 10 vojnik obveznika.

Posljednjih dana iz s. Letovanić i Lekenik partizani su odnijeli remenje sa vršalica i desetak vreća žita.

9. VIII partizani su iz s. Miholjca kraj Križevaca odvezli 2 vršalice u s. Apatovac.

9. VIII partizani su napali i zauzeli ž. p. Cavtat (na pruži Metković — Dubrovnik), opljačkali je, uništili b.b. vodove i uređaje. Protumjere su u toku.

Hrvatsko-njemačko oružništvo u manjim podhvati-ma proti neprijatelja u Podravini i Požeškoj kotlini za vrijeme od 13—25. VII pobilo je 64 partizana i zarobilo 11, te zaplenilo veći broj ručnog vatrenog oružja.

Događaji na želj. prugama:

11. VIII u 16.10 sati na pruzi Sisak – Sunja između ž.p. Blinjski Kut i Sunja naletio je na minu putnički vlak, a zatim je napadnut bacačkom vatrom. Nekoliko vagona je zapaljeno i izgorilo. 13 putnika je poginulo, a veći broj je ranjen.¹¹

Istog dana u 06.20 sati na pruzi Brod – Vinkovci između ž. p. Garčin i Andrijevari naletio je na minu vojni vlak. Izkliznuo je stroj i 10 kola.¹²

10. VIII minirana je pruga između ž.p. Ozalj i Zorkovac.

11. VIII minirana je pruga između ž. p. Caprag i Blinjski Kut, te Blinjski Kut i Sunja.¹³

10. VIII popravljena je pruga kod ž. p. Cirkvena na pruzi Križevci – Bjelovar i predana prometu.¹⁴

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

¹¹ Napad su izvele jedinice 7. divizije (vidi dok. br. 35 i 97 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4–26/13/1, k. 429 A>.

¹² Vidi dok. br. 100.

¹³ Prugu su minirale jedinice 7. divizije (Arhiv V.I.I., reg. br. 4–27/13/1, k. 429 A).

¹⁴ Borci 3. diverzantskog bataljona minirali su istog dana kod želj. stanice Cirkvena putnički voz (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 10. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 4. septembra 1944).

BR. 119

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 13. AVGUSTA 1944. O DEJSTVIMA PROTIV JEDINICA NOVJ KOD BJELOVARA, KOSTAJNICE, CAZINA, BOSILJEVA I U LICI¹

VOJNIČKA TAJNA

E)NEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 226/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

13. VIII 1944 godine.

I OBCI PREGLED:

Napadaj na Laduč (kod Savskog Marofa).

Veliki uspjeh u progonu neprijatelja u izt. Bosni.

Uspješno se nastavlja podhvata u Lici. Oslobođeno je s. Debelo Brdo na Krbavskom Polju, te Bosiljevo kod Ogulina.

Manji napadaj nepr. zrakoplova na Imotski i želj. uređaje.

II PODRUČJA:

Zagreb:

11. VIII oko 01.15 sati jača skupina partizana kod s. Laduč (4 km s.z. Savskog Marofa) napadala je 1 odjel domoradnika i njemačkih oružnika. Partizanski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 3 njemačka oružnika poginula, 5 oružnika i 1 domobran ranjeni, a za sudbinu 23 domoradnika ne zna se. Izgubljene su 3 strojnice, 1 strojotank i 2 krugovalnika.²

Bjelovar:

U nastavku podhvata u području Bjelovara podhvata skupina, koja napreduje prema Grubišnom Polju (34 km j.i. Bjelovara), sukobila se s neprijateljem sjeverno od Vel. Pisanice. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 2 mrtva i oko 30 ranjenih.³

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 13/1-1, k. 41.

² Napad je izveo jedan bataljon Zagorskog NOP odreda (vidi dok. br. 41).

³ Vidi dok. br. 41 i 118.

Sisak:

10. VIII u području s. Majur (4 km s. Kostajnice) napali su partizani domobransku izvidnicu. Oklopni vlak poslan u pomoć naletio je na minu 3 km s.s.z. Kostajnice. Poginuli su njemački major Wanke i 9 domobrana, 18 domobrana je ranjeno. Pojediniosti još nisu javljene.⁴

Lika:

U nastavku podhvata u istočnoj Lici odmetnici vrše protunapadaje kod Priboja (15 km. z. Bihaća).

Zauzet je sjeverni dio Krbavskog polja te je neprijatelj odbačen prema Plješivici. Oslobođeno je s. Debelo Brdo (28 km. s.i, Gospića), gdje je zaplijenjeno 100 kola neovršenog žita.⁵

Neprijateljski gubitci: 9 mrtvih. Plien: 1 strojosamokres, 6 pušaka i 1 samokres.

Doznaje se da partizani evakuiraju anglo-američkim zrakoplovima svoje obitelji na Siciliju.

Cazin

Uzporo s podhvatom u istočnoj Lici vrše se razviđanja i manji podhvati i u području Cazina prema Pećigradu (10 km s.s.z. Cazina), te od Vaganca prema Čatrnji (18 km j.z. i 23 km z.j.z. Cazina), te na crti Cazin – Bos. Krupa.⁶

Ogulin:

Vlastitim protunapadajem ponovno je oslobođeno Bosiljevo (16 km s.s.i. Ogulina), neprijatelj je odbačen prema sjeveru i sjeverozapadu uz 10 poginulih.⁷

Jadranska obala:

Na obalnom području kod Zadra zaplijenjeno je 25 malih brodića, dok su 102 brodića i čamaca potopljene. Ovim čamcima služili su se odmetnici.

Djelat, nepr. zrakopl.:

11. VIII neprijateljski zrakoplovi napali su strojničkom vatrom želj. postaju Modrinje na pruzi Dobo – Sarajevo. Onesposobljena su 2 stroja.

⁴ Vidi dok. br. 118 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 4–26/13/1, k. 429 A.

⁵ Vidi dok. br. 71, 117 i 118.

⁶ Vidi tom V, knj. 33, izvještaj Šteba 4. korpusa Glavnog štabu NOV i PO Hrvatske od 17. septembra 1944.

⁷ O borbama za Bosiljevo 9. i 10. avgusta vidi dok. br. 67 i 118.

Istog dana napali su želj. postaju Dolac kod Travnika, gdje su onesposobili 3 stroja.

11. VIII neprijateljski zrakoplovi bacili su 4 bombe na Imotski. Razorene su 2 kuće. 2 vojnika, 1 oružnik i 7 građanskih osoba poginulo, 22 građanske osobe su ranjene.

12. VIII u 10.20 sati neprijateljski lovci-bombarderi napali su bombama vojni vlak između- ž.p. Oriovac i Sibirj, oštetili 14 kola. Oba kolosjeka su neprohodna u dužini od 200 metara.

Istog dana u 10.50 sati neprijateljski lovci-bombarderi napali su radni vlak između ž.p. Garčin i Andrijevci te onesposobili stroj. Osim toga napadnuti su bombama želj. uređaji kod Garčina, Andrijevac i Sibirja. 2 osobe su poginule, 2 ranjene.

Obćenito. priikom napadaja na uporišta Martinska Ves, Mahovo i Dubrovčak Lievi (11–17 km s. Siska) noću 9/10. VIII poginulo je 6 ustaša i 19 domobrana, ranjeno 5 ustaša i 3 domobrana, 6 domobrana je nestalo, a posada s. Dubrovčak Lievi zajedno s-ustaškim zastavnikom vjerojatno je zarobljena (u toliko se izpravljaju podatci javljeni u dnevnom izvješću br. 225).⁸

Naknadno je javljeno da je 8. VIII kod Prače poginulo 7 ustaša i 1 častnik, a 12 ustaša je ranjeno u borbi s neprijateljem koji je na tom mjestu prelazio želj. prugu.

10. VIII odbijeni su manji napadaji četnika na Semizovac i napadaj partizana na Tarčin. Ranjena su 2 domobrana.

Prilikom sukoba s jačim neprijateljskim snagama kod Rume palo je 8 hrvatsko-njemačkih oružnika, 6 je ranjeno i 6 nestalo, a kod s. Petrovci (12 km i. Vinkovaca) ranjena su 4 domobrana i 3 su nestala. Izgubljene su 3 puške, 1 strojosamokres, 1 samokres. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni.

Prigodom razviđanja i osiguranja žetve kod Pitomače, Karlovca, Sunje i Hrv. Mitrovice palo je 11 partizana (1 »politički komesar«), 13 je ranjeno i 1 zarobljen. Plieni: 2 engleske strojnice. Jedna vršalica je oslobođena. 3 domobrana poginula, 1 je ranjen i 1 nestao.

Osobitosti:

9. VIII partizani su odveli sve muškarce iz sela Papratna Mala na poluotoku Pelješcu.

Noću 11/12. VIII kod s. Erjavec (6 km j.i. Ozlja) partizani su minama srušili 5 stubova električnog voda Ozalj – Karlovac i prekinuli vod. Karlovac je bez svjetla.

⁶ Vidi dok. br. 113.

Događaji na želj. prugama:

Prilikom napadaja na vlak između Sunje i Blinjskog Kuta 11. VIII poginulo je 13 osoba, 10 je ranjeno, dok su ostali putnici opljačkani i odvedeni. Među odvedenima nalazi se 2 častnika, više domobrana i 2 Niemca. Jedan dio putnika već se vratio u Sunju.⁹

11. VIII u 19.30 sati na pruzi Brod — Vinkovci između ž. p. Andrijevc i Striživojna-Vrpolje naletio je na minu radni vlak. Stroj je izkliznuo.¹⁰

11. VIII u 18.20 sati na pruzi Bos. Novi — Bihać između ž.p. Rudice i Blatna naletio je na minu teretni vlak. Izkliznulo je 6 kola i jedna su prevrnuti. Poginuo 1, ranjeno 5 vojnika.

12. VIII na pruzi Zagreb — Dugo Selo u 06.56 sati između ž. p. Sesvete i Dugo Selo naletio je na minu putnički vlak. Stroj i štitna kola izkliznuli, a pruga je oštećena.¹¹

13. VIII u 07.00 sati na istoj pruzi između ž.p. Čulinac i Sesvete naletio je na minu putnički vlak. Pojediniosti nisu javljene.¹²

Noću 11/12. VIII minirana je želj. pruga između ž.p. Moslavina-Popovača i Kutina na pruzi Zagreb — Novska.¹³

Noću 12/13. VIII minirana je pruga između ž. p. Leskovac i Horvati na pruzi Zagreb — Karlovac.¹⁴

12. VIII minirana je pruga i porušen jedan podvožnjak na pruzi Karlovac — Ogulin između ž.p. Zvečaj i Generalski Stol.¹⁵

10. VIII popravljena je pruga između ž. p. Jalžabet i Martijaiiec na pruzi Varaždin — Ludbreg te predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
(M. P.) Helbich

⁹ Napad su izvele jedinice 7. divizije (vidi dok. br. 35 i 118).

¹⁰ Vidi dok. br. 100.

¹¹ Vidi dok. br. 41.

¹² i ¹³ Diverzije je izveo 3. diverzantski bataljon (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 10. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 4. septembra 1944. i Arhiv V.U., reg. br. 2—4, k. 121).

¹⁴ i ¹⁵ Vidi dok., br. 72 i Arhiv V.I.I., reg. br. 2—4, k. 121.

BR. 120

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 14. AVGUSTA 1944. O DEJSTVIMA PROTIV JEDINICA NOVJ KOD DARUVARA, GRUBIŠNOG POLJA, PETRINJE, U LICI I NA OTOKU BRAČU¹

VOJNIČKA TAJNA

14. VIII.

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 227/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

14. VIII 1944 godine.

I OBCI PREGLED:

Odbijen napadaj na uporište Lomnica.

Dolaskom Kozaka u područje Daruvara znatno se poboljšalo stanje u tom području.

Veliki uspjeh u podhvatu u istočnoj Bosni.

Uspješno se nastavljaju podhvati u Lici i u Hercegovini.

Manji napadaji nepr. lovaca na Drniš : želj. postrojenja.

II PODRUČJA:

Zagreb:

13. VIII oko 01.00 sati jaka skupina partizana napala je uz podporu bacača posadu bunkera u Lomnici (12 km j.j.i. Zagreba). Napadaj je odbijen uz neprijateljske gubitke, koji nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 2.domobrana ranjena.

Istog dana napadnuta je kod s. Vidovec (11 km s. s. i. Zagreba) obhodnja sastavljena od oružnika i domobrana, koja se poslije jače borbe uspjela probiti prema Markuševcu (8 km s. i. Zagreba).

Daruvar:

Kozačke postrojbe, koje su stigle u Daruvar 10. VIII, protjerale su partizane kod s. Grahovljani (8 km s. i. Pakraca). Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni, dok su 2 Kozaka poginula i 22 ranjena.²

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 14/1-1, k. 41.

² Na liniji Grahovljani – Dragović vođena je 10. i 11. avgusta borba između dijelova 1. kozačke konjičke divizije i Osječke brigade. Ukupni gubici Brigade bili su: 6 mrtvih i 37 ranjenih (vidi dok. br. 100).

Podhvatna skupina naših i njemačkih oružanih snaga stigla je u područje Zdenci – Grubišno Polje (12 km s.z. i 14 km s.sz. Daruvara). Neprijateljski gubitci nisu poznati. Vlastiti: 4 mrtva, 5 ranjenih i 5 zarobljenih.³

12. VIII dielovi našeg gorskog zdruge vode podhvat u području s. Borki (12 km i. Daruvara).⁴

Lika:

U nastavku podhvata dvie borbene skupine vode borbu s jakim neprijateljskim snagama u području sjeverno od Korenice.

Druga borbena skupina iz Kamenskog i Ličkog Petrovog Sela (12 km s.z. Bihaća) napada neprijatelja, koji je prikupljen u području Prieboja (15 km.z. Bihaća).

Dielovi jednog ustaškog zdruge osiguravaju žetvu u Krbavskom polju.⁵

Petrinja:

Odbijen je napadaj partizana na skupinu Kozaka, koja je spremala sieno jugoistočno Petrinje. 30 partizana je poginulo⁶.

Jadranska obala:

Započeo je podhvat u području Nerežišća na o. Braču.

U nastavku podhvata na otocima izpred Zadra i Šibenika potopljeno je daljnjih 60 čamaca.

Opaža se pojačana djelatnost neprijatelja na obalnom području između Zadra i Šibenika. ^

Djelat, vlast, zrakopl.: *

12. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo izviđanje zemljišta, na kojem su javljena neprijateljska uzletišta: kod Vel. Kladuše, kod Kamenog Mosta (8 km j.j.z. Topuskog),

³ Vidi dok. br. 41.

⁴ Opširnije o tome vidi dok. br. 100.

⁵ Odnosi se na 4. SDZ (vidi dok. br. 71).

⁶ Štab 4. korpusa javio je o tome depešom 11. avgusta Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske slijedeće: »10 ov. m. nepr. snage sastavljene od ustaša, Kozaka i domobrana izvršile su iz Petrinje ispad prema Budićini u cilju pljačke. Jedan banijski bat. sačekao je i razbio nepr., te se je on povukao u Petrinju. Ubijeno je 8 nepr. vojnika i zarobljena 2 Kozaka, 1 ustaša i 1 domobran. Zaplijenjeno je 6 pušaka i oteto 7 upljačkanih kola sa sijenom, 12 konja i 4 kola. Mi nismo imali gubitaka. Jedan banijski bat. koji je bio u selu Dejanovići imao je 1 mrtvog i 3 ranjena od nepr. artiljerije (Arhiv V.I.I., reg. br. 4^27/13/1, k. 429 A).

Vrginmosta, kod s. Rečica (4.5 km i. Vojnog Križa), s. Palanka i kod Vojničkog Polja (15–18 km j.z, Sanskog Mosta). Na svim tim mjestima nije ništa sumnjivo primjećeno, a kod Kamenog Mosta uobće nema podesnog zemljišta za uzletišta.

Nadalje je zrakoplovstvo surađivalo u pohvatima u izt. Bosni, te izvršilo oružana izviđanja Glamočkog i Kupreškog polja i Kozare pl., gdje su bacani letaci.

Zatim izvršilo prienos tvoriva, pošte, te prijevoz ranjenika, vojničkih osoba i bacanje letaka u okolini Travnika.

13. VIII izvršilo je izviđanje javljenog nepr. uzletišta kod s. Kulaši (20 km s.z. Teslica). Zemljište nije podesno za uzletišta.

Djelat, nepr. zrakopl.:

9. VIII neprijateljski zrakoplovi bacili su 4 bombe na Drniš. Poginula 1 osoba, 1 je ranjena. Šteta je neznatna.

12. VIII u 17.15 sati neprijateljski zrakoplovi napali su strojničkom vatrom i bacili 4 bombe na teretni vlak kod Ilijaša (6 km j.i. Visokog). Jedan bunker i 2 vagona oštećeni, 1 željezničar poginuo, 2 domobrana, 1 Niemac i 2 putnika ranjeni.

Obćenito:

Prilikom odbijanja neprijateljskih napadaja na želj. mostove na pruzi Dugo Selo – Križevci – Bjelovar ranjena su 2 domobrana.⁷

Osobitosti:

^a 8. VIII na večer spustio se 1 neprijateljski zrakoplov kod Čazme navodno da odveze mladiće, koje su partizani mobilizirali.⁸

Događaji na želj. prugama:

10. VIII minirana je pruga između ž. p. Dobošnica i Miričina na pruzi Doboj – Tuzla.

13. VIII popravljena je pruga između ž.p. Leskovac i Horvati na pruzi Zagreb – Karlovac i predana prometu.

⁷ Udarni bataljon Istočne grupe NOPO 10. korpusa NOVJ prekinuo je 13. avgusta prugu Križevci – Vrbovec na 14 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–23/1, k. 11&7/9).

⁸ Iz depeše koju je Štab 10. korpusa poslao Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske se vidi da su 8/9. avgusta 3 engleska aviona bacila 120 automata, 40 puškomitraljeza, municije i nešto rublja. Podaci o prevozu novomobilisanih nisu bili tačni. (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–23/1, k. 119/9.)

Istog dana popravljena je pruga između ž.p. Rudica
i Blatna na pruzi Bos. Novi — Bihać.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI! -

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M.P.)

. BR. 121

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-
MOBRANSTVA OD 15. AVGUSTA 1944. O BORBAMA KOD
DARUVARA, KOSTAJNICE, BOSILJEVA, VRLIKE I U LICI¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 228/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
15. VIII 1944 god.

I OBCI PREGLED:

Žestoke borbe sjeverno Kostajnice.

Nastavlja se progon neprijatelja .u izt, Bosni.

Uspješno se nastavlja podhvat u Lici.

Manji napadaj nepr. zrakoplova na Teslić, manastir
Humac (kraj Ljubuškog) i Sv. Juraj (kraj Splita) te na
vlak na pruzi Varaždin — Zaprešić.

II PODRUČJA:

Daruvar:

U nastavku podhvata u području Daruvara neprija-
telj je odbačen prema iztoku.²

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I.. reg. br.
15/1—1, k. 41.

² Vidi dok. br. 100.

Jedna borbena skupina dostigla je područje 25 km s.z. Daruvara savladavši neprijateljski odpor.³

Kostajnica:

9. "VIII napadnuto je osiguranje želj. pruge kod s. Hrastovac (7 km s. Kostajnice) od premoćnih part. snaga uz podporu bacača, strojnica i 4 neprijateljska zrakoplova.⁴

Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni.

Vlastiti gubitci: 3 domobrana i 1 Niemac poginuli, 1 Niemac ranjen, 19 domobrana i 1 Niemac nestali. Izgubljeno 17 pušaka, 2 strojosamokresa i 4 strojopuške.

Ogulin:

j

Skršen je odpor partizana s.z. Bosiljeva (6 km s.s.i. Ogulina) i neprijatelj odbačen preko r. Kupe.

Palo je 20 partizana, daljnjih 50 poginulih je ocijenjeno. Zaplijenjeno je nešto vatrenog oružja.⁵

Lika:

Podhvatne snage, koje napreduju prema Prieboju (15 km z. Bihaća), vode borbu s jakim neprijateljskim snagama s.z. i s.i. Vrela (15 km j.z. Bihaća).⁶

Naše podhvatne skupine na pl. Plješivici nisu naišle na neprijatelja.

Knin:

U podhvatu u području Vrlike (22 km j.i. Knina) neprijatelj je nakon žilave borbe odbačen prema sjeveru.⁷

Jadranska obala:

Opaženo je, da je 1 neprijateljski razarač pristao uz obalu i.j.i. Orebića na poluotoku Pelješcu. Pojediniosti nisu javljene.

Neprijateljski zrakoplovi razviđaju i napadaju u nizkom letu naša uporišta na o. Šolti. Na jugoistočnom rtu otoka primjećene su slabije part. snage.

Završen je podhvat na otocima ispred Šibenika i Zadra. Ukupno je zaplijenjeno 137 čamaca i uništeno 240.

Djelat, vlast, zrakopl.:

14. VIII naše je zrakoplovstvo vršilo prienos tvoriva i vojničkih osoba.

³ Vidi dok. br. 41.

⁴ Napad su izvele jedinice 7. divizije (vidi dok. br. 97).

⁵ O gubicima jedinica 13. divizije u borbama kod Bosiljeva 9. i 10. avgusta vidi dok. br. 67.

« Vidi dok. br. 71.

⁷ Na području južno od Vrlike djelovale su u avgustu 1944. jedinice 20. divizije 8. korpusa NOVJ (vidi dok. br. 57).

Djelat, nepr. zrakopl.:

5. i 7. VIII četiri neprijateljska lovca napala su strojničkom vatrom i bombama dva puta manastir Humac (kraj Ljubuškog). Ima štete i žrtava.⁸

11. VIII u 10.25 sati nepr. lovci napali su strojničkom vatrom putnički i teretni vlak u želj. postaji Modrinje na pruzi Lašva – Sarajevo. Oštetili su 1 stroj i nekoliko vagona. 6 putnika je poginulo 17 je ranjeno.

12. VIII u 17.50 sati dva nepr. zrakoplova napali su teretni vlak kod ž.p. Ilijaš i želj. postaju Lašva u 10.38 sati na pruzi Zenica – Sarajevo. Oštećena su poštanska kola. Poginuo jedan putnik, 1 je ranjen.

12. VIII oko 11.30 sati dva nepr. zrakoplova napala su bombama Teslić. Ima gubitaka kod pučanstva. Jedan domobran je ranjen.

13. VIII šest neprijateljskih zrakoplova oko 04.00 sati napali su bombama tvornicu u Sv. Jurju (kraj Splita), bez učinka, jer su bombe Dale u more.

14. VIII u 07.30 sati tri neprijateljska zrakoplova napala su u nizkom letu osobni vlak kod ž. p. Luka (na pruzi Varaždin – Zagreb). Tri putnika i 1 željezničar poginuli, 4 putnika i 2 željezničara ranjeni. Stroj je onespособljen.

Obćenito:

Naknadno su javljeni vlastiti gubitci prigodom napadaja partizana na postrojbu Kozaka kod Petrinje, koja je skupljala sieno. Dva Kozaka poginula i 2 nestala, 14 konja 117 kola izgubljeno.⁹

Prigodom razviđanja kod Ostrožca poginula su 2 partizana. Vlastiti gubitci: 1 ustaša poginuo.

Naknadno su javljene pojedinosti o napadaju partizana na putnički vlak kod Blinjskog Kuta 11. VIII.

Pošto je vlak naišao na 5 mina, napadnut je od oko 400 partizana. Otvorena je bacačka i strojnička vatra na vlak. Prva granata iz bacača onespособila je kola sa protuzrakoplovnim topom. Odpor je pružalo 20–25 ustaša i domobrana pod vodstvom pukovnika Nardelija od 14.30 – 19.00 sati, kad je ponestalo strjeljiva. Sada su partizani svladali obranu, zarobljene borce ubili, ranjene ustaše i jednog redarstvenog izvidnika bacili u vatru zapaljenog vlaka, putnike opljačkali i odveli. Na jednoj djevojčici zapalili su njene knjige tako, da je zajedno s njima izgorila.

⁸ Samostan je bombardovan zato što je u njemu bio smješten Stab njemačke 118. lovačke divizije (Arhiv V.I.I., reg. br. 1/3, k. 73 A).

⁹ Vidi primjedbu br. 6 uz dok. br. 120.

Oklopni vlak iz Sunje stigao je oko 19.30 sati i protjerao partizane. Nađeno je 20 mrtvih (većinom izgorjelih osoba) i 8 ranjenih. 10 vagona je izgorilo. Na čitavom odsjeku pruge porušeni su bunker, koje su ranije čuvali Kozaci, te je pruga bez ikakvog osiguranja.

Spasio se pukovnik Nardeli, jedan nadporučnik i jedan domobran.¹⁰

Događaji na želj. prugama: ®

14. VIII na pruzi Dugo Selo — Križevci između ž. p. Vrbovec i Gradec u 11.20 sati naišao je na minu putnički vlak. Izkliznula su štitna kola.¹¹

15. VIII minirana je želj. pruga između ž. p. Sesvetski Kraljevec i Dugo Selo na pruzi Zagreb — Dugo Selo. Pruga je oštećena.¹²

14. VIII popravljena je ž. pruga između ž. p. Zvečaj i Generalski Stol na pruzi Karlovac — Ogulin te predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

¹⁰ Vidi dok. br. 35 i 97.

¹¹ i ¹² Diverzije je izveo 3. diverzantski bataljon (vidi dok. br. -41 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 1-1, k. 119/9).

BR. 120

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 16. AVGUSTA 1944. O BORBAMA KOD DARUVARA, SLAVONSKE POŽEGE, NAŠICA, DRNIŠA, I U LICI¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 229/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
16. VIII 1944 godine.

I OBČI PREGLED:

Borbe u području Daruvara, kod Našica, Drniša i u Lici.

Uspješno se nastavlja progon i uništavanje "neprijatelja u iztočnoj Bosni.

Veliki uspjeh u podhvatima u Srijemu.

Manji napadaji neprijateljskog zrakoplovstva na Dubrovnik, Tuzlu, Kalinovik, Jablanac i Novi (Vinodol), te želj. postaje Kukunjevae i Banovu Jarugu.

II PODRUČJA:

Daruvar:

14. VIII jedna naša podhvatna skupina vodila je borbu s neprijateljem iztočno od Daruvara i pobila 28 partizana i zaplenila 2 strojopuške, 18 pušaka i 10 mina.²

Vlastiti gubitci: 2 poginula i 19 ranjeno.

Noću 13/14. VIII izvršen je vatreni prepad na majur Izidorovac kod Lipika.

Požega:

Posada jednog našeg uporišta 8 km z. Požega morala se povući pod pritiskom jačeg neprijatelja.³

Našice:

13. VIII jača skupina partizana⁴ potisla je posadu iz Feričanaca (9 km z. s. z. Našica), koja je tamo osiguravala

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 16/1-1, k. 41.

² Borba se vodila na području Markovac — Bijela — Sirač između 12. divizije 6. korpusa NOVJ i njemačkih i ustaško-domobranskih snaga (vidi dok. br. 100):

³ Riječ je o napadu koji su jedinice 12. divizije izvele na Skenđerovac 12. avgusta 1944 (vidi dok. br. 100).

⁴ Odnosi se na 7. vojvođansku brigadu (vidi dok. br. 42).

žetvu. Pojačana posada poduzela je protuudar i još istog dana izbacila neprijatelja iz Feričanaca. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 1 ustaša poginuo, 3 ranjena i 3 nestala. Partizani su zapalili 4 vršalice, a 2 su odveli sobom.

Lika:

U nastavku podhvata u području Prijeboja (15 km z. Bihaća) odbijeni su svi neprijateljski protunapadaji 2–3 km j.z. Prijeboja. Neprijatelj je izbačen iz svojih visinskih postava.⁵

Odbijen je napadaj na cestu Gospić – Bunić.

Drniš:

13. VIII posada uporišta Razvode (9 km s. z. Drniša) morala se povući izpred nadmoćnijeg neprijatelja u Trbounje (5 km s. z. Drniša) pretrpivši gubitak od 2 mrtva, ali je iste noći neprijatelj produudarom izbačen iz Razvoda.

Jadranska obala:

Prigodom pretresa otoka Šolte 13. VIII nije nađen neprijatelj.

Djelat, vlast, zrakopl.:

14. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo izviđanje nepr. uzletišta kod Vrginmosta, Čemernica – Gajevi, Topusko, Skela polje, Katinovac i Vel. Kladuša. Sva su ova uzletišta sposobna za slijetanje zrakoplova. Uzletišta Čemernica – Gajevi te kod Vel. Kladuše napadnuti su bombama i strojničkom vatrom, jer su na njima opaženi tragovi neprijateljskih zrakoplova.

Osim toga izvršilo je izviđanje s, D. Miklouš izt. Čazme, s. Šimljana i Novog Sela j.i. Čazme, gdje su javljena part. postrojenja, krugovalna postaja i zapovjedništva. Nadalje su izvršena oružana izviđanja Glamočkog i Kupreškog polja, gdje je strojničkom vatrom napadnuta jedna neprijateljska kolona.

Izvršena su izviđanja nepr. uzletišta kod Grabovnice i Samarice j. i. Čazme.

Obskrbljene su pojedine posade krugovalnom opremom.

15. VIII naše zrakoplovstvo je izviđalo javljena neprijateljska uzletišta kod G. Razljevi (s. i. Gline), kod Skele (s.i. Topuskog), Vel. Kladuše, Otoke (j.z. Topuskog) i Jarange (j.i. Gline).

⁶ Vidi dok. br. 113.

Zemljište kod Razljevi i Skela polja nisu uređena za slijetanje zrakoplova, ali bi se mogla upotrijebiti. Kod Jarange nije ništa opaženo. Kod Otoke opaženi su tragovi slijetanja. Kod Vel. Kladuše izvršen je napad bombama na uzletišta.

Osim toga izvršilo je obskrbu, prienos ranjenika i vojničkih osoba, te bacanje promičbenih letaka u području Vukovara i r. Bosuta.

Djelat, nepr. zrakopl.:

13. VIII neprijateljski zrakoplovi bombardirali su Jablanac i napali strojničkom vatrom Novi (Vinodol).

Noću 13/14. VIII jedan neprijateljski zrakoplov sa crvenom zvijezdom napao je strojničkom vatrom želj. postaju Kukunjevac (kod Lipika).

14. VIII u 18.30 sati 10 neprijateljskih zrakoplova napali su strojničkom vatrom i bombama Dubrovnik. Ima nešto štete. Jedan vojnik poginuo, 11. vojnika i 1 diete ranjeni.

Istog dana neprijateljski zrakoplovi bombardirali su Kalinovik bez učinka.

15. VIII četiri neprijateljska lovca napala su želj. postaju Banova Jaruga i zapalili 1 vagon—cisterna.

Istoga dana 4 nepr. lovca-bombardera bombardirali su Tuzlu. Bombe su pale pored želj. postaje i samostana častnih sestara. Šteta je malena i žrtve neznatne.

Obćenito:

14. VIII napali su partizani domobrane koji su osiguravali sječu drva na Sljemenu. Dva su zarobljena, 4 svučena i puštena.

Prigodom manjih djelatnosti kod Bednje kraj Novog Marofa, Krapine i Sinja poginulo je 9, ranjeno 4 i zarobljen 1 partizan. Jedan ustaša je ranjen.

Događaji na želj. prugama:

15. VIII u 05.20 sati naletio je na minu vlak na pruzi Travnik — Lašva kod ž. p. Busovača. Stroj i 1 kola izkliznuli.

15. VIII u 07.30 sati naletio je na minu putnički vlak između ž. p. Andrijevići i Perkovići (na pruzi Brod — Vinokovci). Izkliznuo je stroj i 7 kola.⁶

15. VIII u 10.30 sati naletio je na minu putnički vlak između ž. p. Moslavina-Popovača i Kutina (na pruzi

⁶ Minu su postavili borci 1. diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 100).

Dugo Selo — Banova Jaruga). Ima 3 mrtva, 16 teže i 15 lakše ranjenih.⁷

15. VIII u 23.30 sati naletio je na minu njemački oklopni vlak između ž. p. Moslavina-Popovača i Kutina⁸ Izkliznula su 2 oklopna kola. Ima 4 ranjena.

Noću 14/15. VIII između ž. p. Draganići i Karlovac minirana je pruga. Oštećena je 1 tračnica.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
(M. P.) **Helbich**

BR. 123

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 17. AVGUSTA 1944. O BEJSTVIMA PROTIV JEDINICA NOVJ NA PODRUČJU DARUVARA, KARLOVCA, CAZINA I LIKE¹

VOJNIČKA TAJNA
17. VIII.

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 230/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
17. VIII 1944 g.

I OBČ! PREGLED:

Uspješno se nastavlja čišćenje područja oko Daruvara.

Žestoke borbe pri progonu neprijatelja u izt. Bosni, u Lici te u području Karlovca.

Ponovna zvjerstva partizana nad ranjenim i zarobljenim domobranima.-

⁷ i ⁸ Diverzije su izvele jedinice 7. divizije prilikom prelaska iz Banije u Moslavinu (vidi dok. br. 76 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg br. 1/24/1, k. 119/9).

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 17/1-1, k. 41.

Manji napadaji neprijateljskog zrakoplova na Senj i želj. postaju Novska.

II PODRUČJA:

Daruvar:

U nastavku podhvata u području j. i. Daruvara oslobođeno je s. Markovac (3 km j.i. Daruvara). Podhvat se nastavlja proti neprijatelju, koji se prikuplja iztočno Markovca.²

Karlovac:

14. i 15. VIII u podhvalu njemačkih postrojbi u području Ozlja vođene su borbe s partizanima kod Slapna 1 M. Erjavca (2.5 i 4.5 km j. i. Ozlja). Niemcima je uspjelo prijeći r. Kupu kod s. Ozlja. Neprijateljski i vlastiti gubitci nisu javljeni.

Cazin:

U području Cazina naišla je jedna skupina partizana na našu zasjedu pri čemu je palo 27 partizana.³

Lika:

Jedna bojna, koja je prolazno bila obkoljena u Drežnici (16 km s. s. z. Brinja), protuudarom razbila je obruč i protjerala neprijatelja prema sjeveru i sjeveroiztoku.⁴

Prijeboj (15 km z. Bihaća) oslobođen je nakon žestoke borbe s neprijateljem. Partizani su odbačeni u područje sjeverno od Plitvičkih Jezera.⁵

Opaža se okupljanje jačih part. snaga u području Prijeboja.⁶

Jadranska obala:

Pojačana je nepr. djelatnost na obali između Zadra, Šibenika i Splita, gdje neprijatelj napada preselice i minira puteve.

² Na području Markovca nalazila se tada 12. divizija (vidi dok. br. 100, 120, 121 i 122).

³ Na području • Cazina deistvovala su u avgustu 1944. jedinice Unske grupe 4. korpusa NOVJ. O njihovim gubicima u to vrijeme vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 4. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 17. septembra 1944.

⁴ Riječ je o napadu jedinica 13. divizije na dijelove njemačke 392. legionarske divizije 14. avgusta 1944. (Opširnije o tome vidi dok. br. 69).

⁵ O borbama na području Prijeboja od 13. do 15. avgusta 1944. vidi dok. br. 48, 71 i 97 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4-13/1, k. 429 A).

⁶ Na navedenom području nalazila se tada 1. brigada 35. divizije i 2. brigada 8. divizije (vidi dok. br. 48 i 71).

Djelat, vlast, zrakopl.:

Naše je zrakoplovstvo 16. VIII uspješno bombardiralo neprijateljsko uzletište Gejkovac (4 km s. Vel. Kladuše). Izviđanjem zemljišta kod s. Furjan i Sastavci (10 i 14 km j. i. Slunja) nisu opaženi nikakvi tragovi ni radovi na uređenju ovih uzletišta.

Izvršen je uspješan napadaj strojničkom vatrom i bombama na nepr. postave kod s. Kola, Božici i Malbašići (7–12 km j. z. Banje Luke).

Zatim je vršilo izviđanje oko Sanskog Mosta i kod Vinkovaca, gdje je bilo javljeno, da se srušio 1 nepr. zrakoplov. Srušeni zrakoplov je pronađen i odvučen od njemačkih postrojbi.

Iznad Fruške gore bacani su promičbeni letaći.

Djelat, nepr. zrakopl.:

14. VIII neprijateljski zrakoplovi bombardirali su Senj. Srušene su 3 zgrade i potopljena 4 prevozna sredstva u luci.

Istog dana neprijateljski zrakoplovi napali su strojničkom vatrom lokomotivu između ž. p. Popovača i Ludiha-Vidrenjak i oštetili je. 3 domobrana su ranjena.

14. VIII napadnuta je strojničkom vatrom i želj. postaja Novska bez učinka.

16. VIII u 09.45 sati nepr. zrakoplovi bacili su 4 bombe na želj. postaju Novska. Oštećeni su kolosjeci, 3 cisterne i 8 kola je izgorilo.

Obćenito:

U manjem sukobu kod Ogulina poginulo je 7 partizana, dok su 2 ustaše poginula i jedan je ranjen.

Prilikom odbijanja manjeg napadaja s. i. Gospića poginula su 4 partizana i zaplijenjena 1 strojopuška i 3 puške.

Osobitosti:

Noću 10/11. VIII zabunom su se napucale i vodile međusobno borbu dvie part. skupine kod s. Mildeuška (9 km s. z. Kutine). U isto vrijeme bile su tučene topničkom vatrom oklopnog vlaka, pa su pretrpile gubitke: 37 part. poginulih i 5 ranjenih.⁷

Noću 10/11. VIII u s. Letovanić kod Lekenika part. su zapalili vatrogasno spremište, a iz s. Dužice kraj Lekenika odveli 10 vojničkih obveznika.

⁷ Na području Kutine nalazile su se brigade 33. divizije. Međutim, u izvještaju Štaba 10. korpusa NOVJ ništa nije rečeno o tom sukobu »vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 10. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 4. septembra 1944).

Događaji na želj. prugama:

15. VIII oko 23.20 sati napali su part. u ustaškim odorama jednu čuvarnicu između ž. p. Mitro vica i Voganj.

16. VIII razprsnuo se pakleni stroj u vagonu brzog vlaka na Zagrebačkom kolodvoru. Ranjeni su podpukovnik Štampar, bojnič Bradač, nadsatnik Tkalčić, oruž. vodnik Štimac i jedna žena.

Istog dana na pruzi Pakrac – Banova Jaruga kod s. Dobrovca naletio je na minu oklopni vlak. 5 štitnih kola je oštećeno.⁸

Istog dana u 21.25 sati na pruzi Zagreb – Sisak između ž. p. Vel. Gorica i Mraclin naletio je na minu brzi vlak. 4 kola su izkliznula, pruga je oštećena i 2 osobe su ranjene.⁹

Toga dana u 05.40 sati naletio je na minu teretni vlak kod Dubrovnika. Stroj i službena kola izkočila, a žrtava nema.

Noću 15/16. VIII na pruzi Bos. Novi – Bihać između ž.p. Rudice i Blatna porušena je želj. pruga u dužini od 300 metara.

16. VIII minirana je pruga između ž. p. Voloder i Kutina.¹⁰

Istog dana minirana je pruga između ž. p. Vrbovec i Prikraj. Miniran je 1 most. Promet se vrši prelaženjem.¹¹

Istog dana minama je oštećena pruga između ž. p. Duga Resa i Zvečaj na pruzi Karlovac – Ogulin.¹²

17. VIII minirana je pruga između ž. p. Horvati i Zdenčina.¹³

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁸ Prema izvještaju Štaba 6. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske diverzija je izvršena 15. avgusta (vidi dok. br. 100).

⁹ Vidi dok. br. 72.

¹⁰ i ¹¹ Mine su postavili diverzanti 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.U., reg. br. 2–4, k. 121).

¹² Prugu Duga Resa – Zvečaj porušila je 3. brigada 8. divizije 15/16. avgusta na 30 mjesta (Arhiv V.U., reg. br. 4–29/13/1, k. 429 A).

¹³ Prugu je minirao Turopoljsko-posavski NOP odred u dužini od 200 m (Arhiv V.U., reg. br. 4–29/13/1, k. 429 A).

. BR. 124

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 18. AVGUSTA 1944. O NAPADIMA JEDINICA NOVJ NA BILAJ, RIBNIK I NA KOMUNIKACIJI BIHAĆ — LAPAC I O BORBAMA KOD KRAPINE I U LICI¹

VOJNIČKA TAJNA

18. VIII

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 231/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
18. VIII 1944 god.

I OBCI PREGLED:

Podhvat u Lici uspješno završen.

Uspješno se nastavlja progon neprijatelja u izt. Bosni i Hercegovini.

Brojni napadaji neprijateljskih zrakoplova na Dubrovnik, Pag, Solin, Kistanje, Bos. Krupu, Novu Gradišku i Gojilo, te želj. uređaje i prevozna sredstva.

Srušeno 5 neprijateljskih zrakoplova.

II PODRUČJA:

Krapina:

15. VIII jedna naša borbena skupina napala je kod s. Đurmanec (5 km s. s. z. Krapine) jednu skupinu partizana, koja je iz Slovenije vodila 150 zarobljenika prema Kalnik pl. Jedan partizan je zarobljen, 19 zarobljenika je oslobođeno.

Lika:

Neprijatelj je protjeran s područja Prijeboja (15 km z. Bihaća) unatoč pojačanja. Spoj cestom Prijeboj — Plitvice — Leskovac opet uzpostavljen. Podhvat je završen. Završno izvješće još nije primljeno.²

16. VIII oko 23.45 sati odbijen je napadaj partizana na uporište Bilaj — Novo Selo (5 km j. i. Gospića) bez vlastitih gubitaka. U Bilaju je zapaljeno 9 kuća. Palo je 37 partizana.³

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 18/1—1, k. 41.

² O borbama na području Prijeboja od 13. do 15. avgusta vidi dok. br. 48, 97 i 123.

³ Ustaško-domobranske posade u Bilaju i Ribniku napala je 3. brigada 35. divizije (vidi dok. br. 71).

Bihać – D. Lapac:

U vremenu od 1 do 8. VIII partizani su izvršili nekoliko napadaja na preselice, postave i obhodnje na cesti Bihać – D. Lapac.⁴ Partizani su pri tome pretrpili znatne gubitke, koji nisu uvijek mogli biti ustanovljeni, jer su svoje mrtve i ranjene odveli. Vlastiti gubitci iznose: 4 domobrana i 2 Niemca poginuli, 11 domobrana i 9 Niemca ranjeno. Ima gubitaka i štete na prijevoznim sredstvima.

Djelat, vlast, zrakopl.:

17. VIII naše je zrakoplovstvo uspješno bombardiralo s. Kulaši (13.5 km j.i. Prnjavora) gdje je javljena nepr. krugovalna postaja. Zatim je izvršilo oružano izviđanje kod Sanskog Mosta, gdje navodno nepr. zrakoplovi tovore meso i žito za prienos u Italiju, ali zbog magle nije ništa opaženo. Nadalje je obskrbilo strjeljivom posadu u Bjelovaru i izvršilo prijevoz vojničkih osoba i bacanje letaka u okolici Travnika.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Prilikom napadaja nepr. zrakoplova na Kistanje poginulo je 10 i ranjeno 14 vojnika, te izgubljeno nešto oružja i samovoza.

9. VIII pao je u more kraj Dubrovnika 1 nepr. zrakoplov.

14. VIII u 18.45 sati 4 nepr. zrakoplova napali su Dubrovnik strojničkom vatrom i bacili 4 bombe. Oštećeno je nekoliko kuća. Tri građanske osobe i 15 vojnika je ranjeno.

15. VIII oko 16.30 sati nepr. lovci-bombarderi napali su bombama i strojničkom vatrom Pag i potopili 2 motorna brodića.

Istog dana oborena su kod Senja 3 nepr. zrakoplova.

16. VIII četiri nepr. zrakoplova bombardirali su želj. postaju Bos. Krupa. Dva domobrana su poginula.

Istog dana oko 10.00 sati 6 nepr. bombardera bacili su oko 30 bombi na želj. postaju Solin i »Shell« kod Splita. Kolosjeci i 12 vagona je oštećeno. Žrtava nema.

16. VIII dva nepr. lovca napala su bombama teretni samovoz na cesti Sokolac – Romanija. Dvie osobe su poginule.

⁴ Njemačke i ustaško-domobranske kolone, patrole i položaje na cesti Bihać – Lapac napadao je tada Lički NOP odred (vidi dok. br. 70 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4–13/1, k. 429 A).

Istog dana bacili su nepr. zrakoplovi 3 bombe^r na želj. postaju Hum na pruzi Metković—• Dubrovnik. Poginula su 2 domobrana, a nekoliko ih je ranjeno.

Noću 16/17. VIII kod Markušica kraj Vukovara srušio se i izgorio 1- sovjetski zrakoplov. Kraj njega je nađeno nekoliko padobrana i 22 strojosamokresa. Jedan mrtvi član posade imao je njemačke izprave.

17. VIII četiri nepr. zrakoplova napali su želj. postaju Sibirij kraj Broda i Novu Kapelu-Batrinu. Pojednosti nisu javljene.

Istog dana 2 nepr. zrakoplova napala su strojničkom i topničkom vatrom želj. postaju i sjeverni dio Nove Gradiške. Zapaljena su 2 vagona i nekoliko kuća. Ima žrtava.

Toga dana napali su nepr. zrakoplovi Gojilo (6 km s. Banove Jaruge) i zapalili 2 spremišta tekućeg goriva.

Obćenito:

Noću 10/11. VIII jače part. snage napale su i svladale mjestnu zaštitu s. Dubrovčak (8 km j. z. Ivanić-Grada) nakon duže borbe tjerajući pred sobom žene i djecu milicionera.

Odbijen je napadaj neprijatelja na uporište Kuzmin (17 km s. s. z. Hrv. Mitrovice). Nađen je 1 poginuli partizan, dok su 2 domobrana poginula i 2 ranjena.

Osobitosti:

13. VIII između Čilipa i • Grude kraj Dubrovnika napali su partizani bombama 2 domobranska samovoza i uništili ih.

16. VIII na putu 10 km s.i. Daruvara u osobnom samovozu zarobili su partizani satnika Božića⁵ zapov. II bojne 4. gorske pukovnije s obitelji i jednim povjerenikom Zembra.

17. VIII u 08.30 sati skupina partizana napala je putnički autobus državnih željeznica na cesti Zagreb — Varaždin kod s. Goričice (8 km j. Šv. Ivan Zelina), putnike odvela i samovoz izrešetala nabojima.

17. VIII oko 19.00 sati na putu Zagreb —, Sarajevo pao je naš zrakoplov obrazea Do-17 kod s. Bok (4 km s. i. Siska), jer je dobio pogodak u jedan stroj.

Pilot satnik Berce i satnik Kanovnik poginuli, 2 osobe teže i 5 lakše ranjeno. Među ranjenicima jesu: ustaški nadporučnik Bracanović, poručnik Slavik, izvidnik poručnik Kovač i zrak. boj. Šimunec. Unesrećeni preveženi su u bolnicu u Sisak.

⁵ Vidi primjedbu br. 5 uz dok. br. 79.

Dogodaji na želj. prugama:

{ 16. VIII u 06.45 sati na pruzi Lašva — Travnik između ž. p. Busovača i Vitez naletio je na minu mješoviti vlak. Stroj i 2 kola izkliznuli.

A; 17. VIII oko 10.00 sati 4 nepr. zrakoplova napali su ž. p. Novska strojničkom vatrom te razornim i upaljivim bombama. Zapaljeno je nekoliko kola. U isto vrijeme bačeno je 6 fosfornih bombi na želj. postaju Rajić. 3 kola su zapaljena.⁶

Istog dana minirana je želj. pruga između ž. p. Banova Jaruga i Lipovljani, i odbijen napadaj partizana na "ž.p. Lipovljane. Poginula su 2 domobrana.⁷

17. VIII naletio je na razmaknutu prugu teretni vlak između ž. p. Podlugovi i Visoko. Stroj i 3 kola izkočili. Jedna kola izgorila.

Noću 16/17. VIII između ž. p. Novi, Marof i Budinščina (na pruzi Zaprešić — Varaždin) minirana je pruga u dužini od 20 metara. Pored mjesta eksplozije mine pronađena su trupla partizana, koji su stradali prilikom postavljanja mine.

17. VIII pruga Križevci — Dugo Selo popravljena je između ž.p. Vrbovec i Prikraj i predana prometu.

Istog dana popravljena je pruga Zagreb — Karlovac i Karlovac — Rečica te predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

• Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operat. odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M.P.)

⁶ i ⁷ Opširnije o tome vidi Arhiv V.I.I., reg. br. 1—1, fo 119/7.

BR. 120

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 19. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA GRUBIŠNO POLJE I KOMUNIKACIJU ZAGREB – BEOGRAD I O BORBAMA NA PODRUČJU BJELOVARA, KARLOVCA, SPLITA, ŠIBENIKA I U LICI¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 232/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
19. VIII 1944 god.

I OBČI PREGLED:

Žestoke borbe u području Daruvara. Posada Grubišnog Polja poslie žestokog otpora morala se povući. Posade iz Končanice i Vel. Zdenaca povučene su u Daruvar.

Veliki uspjeh u progonu neprijateljskih snaga u istočnoj Bosni.

Brojni manji napadaji nepr. zrakoplovstva na Daruvar, Sokolac, Slankamen, okolicu Banje Luke te želj. uređaje.

II PODRUČJA:

Bjelovar:

U nastavku čišćenja područja j. i. Bjelovara palo je 14 partizana i 2 su zarobljena.²

Daruvar:

Noću 17/18. VIII napadnuto je uporište Grubišno Polje (14 km s.s.z. Daruvara) od premoćnih part. snaga. Poslie žestoke borbe posada uporišta bila je prinuđena probiti se u Končanicu (7 km s. z. Daruvara). Gubitci još nisu javljeni.³

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 19/1–1, k. 41.

² Vidi dok. br. 41, 97, 118, 119 i 126 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 1–1, k. 119/9.

³ Neprijateljski garnizon u Grubišnom Polju napale su i uništile jedinice 12. divizije 6. korpusa NOVJ. Prema izvještaju Štaba Divizije ubijena su 62, ranjena 53 i zarobljena 193 neprijateljska vojnika i oficira. Međutim, u depeši koju je Štab 6. korpusa dostavio Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske piše da je ubijeno 67, a zarobljeno 165 neprijateljskih vojnika i oficira (vidi dok. br. 79 i 128 u ovoj knjizi i Arhiv V.U., reg. br. 1–34/1, k. 119/7).

Usljed pritiska premoćnih part. snaga s. z. Daruvara povučene su posade uporišta Končanica i Zdenci (7 i 12 km s. z. Daruvara) u Daruvar.⁴

Kutina:

Dielovi za osiguranje želj. pruge i oklopni vlak vodili su noću 15/16. VIII borbu između Popovače i Volodera (15 i 9 km s. z. Kutine) s partizanima, koji su ovdje prelazili želj. prugu. Oklopni vlak je pri tome naišao na minu. Izliznuo jedan vagon, a 4 njemačka vojnika su ranjena. Partizanski gubitci nisu poznati, jer su part. svoje mrtve i ranjene odveli.⁵

Karlovac:

18. VIII naše podhvatne snage dostigle su Hrastje (6 km j. z. Ozlja). Nađeno je 15 mrtvih partizana (1 »komandir«). Plien: 1 englezka i 1 talijanska strojopuška, 2 puške i sanduk strjeljiva. Vlastiti gubitci: 4 ranjena.

Lika:

Zapadno od crte Plitvice – Leskovac (12 km s. z. i 10 km z. Bihaća) odbačena je jaka nepr. skupina prema sjeveru.⁶ Opaža se prikupljanje odmetnika sjeverno i sjeveroistočno Krbavskog polja.⁷ Posada Bunića je pojačana.⁸

⁴ Ranija posada Končanice (6. satnija 4. goske pukovnije) predala se 12. diviziji 9. avgusta 1944 (vidi dok. br. 116, 117 i 118).

⁵ Prugu Zagreb – Beograd prešle su na navedenom mjestu jedinice 7. divizije. One su tada bile na maršu iz Banije u Moslavinu (vidi dok. br. 76).

⁶ Sjeverno od puta Vrhovine – Prijeboj povukla se 2. brigada 8. divizije 15. avgusta (vidi dok. br. 48 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 4–31–13/1, k. 429 A).

⁷ Jedinice 35. divizije (1. i 2. brigada) pripremale su se tada za protjerivanje neprijatelja (dijelovi 4. ustaškog zdruga i 2. bataljon 846. puka njemačke 392. legionarske divizije) iz Bunića, Salamunića i Ljubova, dok je jedna brigada izvodila akcije u pozadini neprijatelja (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–49/1, k. 119/10).

⁸ U bojnoj relaciji 1. zbornog područja o tome piše: »18. kolovoza 1944. Usled jakih odmetničkih snaga, koje su se prikupile na području Debelog Brda (4 km i. od Bunića), kao i nedostatka streljiva kod naših postrojbi, ove nisu više bile u stanju držati u svojoj vlasti Krbavsko polje, te su se u toku dana povukle na crtu: Crni vrh – Tonković – Kosa (968) – Panas (987) (22–20,5 km s. i. od Gospića).

Dielovi XXXV. bojne, koji su u zadnjim borbama jako oslabljeni, povučeni su u Široku Kulu, a na njihovo mjesto upućena je XXXI. bojna.

U 18.00 sati stigla je u Rastiće (20 km s. i. od Gospića) II. bojna 846. pješačke pukovnije, koja je upućena od strane 392. pješ. divizije kao pojačanje našim četama na Krbavskom polju. Ovo je pojačanje stiglo na žalost kasno, t.j. kada su se naše čete već bile povukle«. (Arhiv V.I.I., reg. br. 8/1–47, k. 58).

- 0 Skupljena je žetva li Krbavskom polju sa oko 1.000 j jutara zemlje.

Jadranska obala:

Opaža se promet odmetnika na cesti Starigrad – Jelsa na o. Hvaru.

U području između Šibenika i Splita nastavlja se jak pritisak partizana.⁹

Djelat, vlast, zrakopl.:

18. VIII. naše je zrakoplovstvo izvršilo izviđanje nepr. uzletišta kod Grabovnice, koje je u međuvremenu zauzeto od naših postrojbi.

Izviđanjem zemljišta kod Samarice (20 km s. z. Garešnice), i kod Mliječnog Polja (13 km j.i. Novske) nije pronađeno zemljište pogodno za uzletište.

Istog dana izvršeno je oružano razviđanje Skender Vakufa i Sanskog Mosta, ali nije ništa sumnjivo opaženo. Nadalje je napalo¹ strojničkom i topničkom vatrom nepr. skladište strjeljiva u š. Šiprage. Skladište nije uništeno.

Osim toga izvršilo je prijevoz tvoriva i vojničkih osoba, te obskrbu strjeljivdm posade Bjelovar.

Djelat, nepr. zrakopl.:

16. VIII. dva nepr. zrakoplova bacili su 8 manjih bombi na Sokolac. Nekoliko građana je poginulo i ranjeno. ;Istbg;;däinia, '4. nepr.- zrakoplova" "napali su vlak u ž. postaji Međeđa na pruzi Sarajevo – Višegrad. Dvoja kola strjeljiva su zapaljena.

v isfeg dana napali su nepr. zrakoplovi vlak kod Travnika s tri bombe, 6 osoba je ranjeno. Stroj i 5 kola je oštećeno;

17. VIII. nepr. zrakoplovi napali su strojničkom vatrom osobni vlak kod Suhog Polja na pruzi Doboj – Tuzla. Jedan domobran je poginuo, a 1 osoba je ranjena.

Istog dana oko 10.30 sati 6 nepr. zrakoplova bacilo je 10 bombi kod Podorašja i Brđana (6 i 7 km s. i. Konjica) bez učinka.

18. VIII. u 07.00 sati nepr. zrakoplovi onеспosobili su stroj vlaka u ž. p. Zivaja na pruzi Sisak – Novska..

Istog dana 6 nepr. zrakoplova s njemačkim oznakama bombardiralo je Daruvar sa 12 bombi. Jedan vojnik je poginuo, a dosta kuća je porušeno. .

: , ⁹ Na tom, su području tada deistvovali dijelovi 20. divizije (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 20. divizije Štabu 8. korpusa NOVJ od 21. septembra 1944).

Istog dana oko 10.40 sati 7 nepr. zrakoplova napalo je strojnicama i bombama uzletišta Zalužani i samostan Trapista kod Banje Luke.

Istog dana javljeno je i bombardiranje Slankamena.

Obćenito:

Izvidnica posade Pitomaca 13. VIII. naišla je kod s. .. Novi Marof (23 km s. s. z. Virovitice) na skupinu partizana, ubila 3 partizana, te zaplijenila 1 pušku, 1 samokres i 1 bombu.

14. VIII. partizani su izvršili manji vatreni prepad na Djurđevac.

Noću 16/17. VIII. u borbi s jačom skupinom partizana južno od Pitomače naše obhodnje imale su gubitaka.¹⁰

Osobitosti:

Noću 15/16. VIII. partizani su pokupili u šelima¹¹ Odra i Hrašće (južno Zagreba) svu pokretnu imovinu seljaka čija se rodbina nalazi u oružanim snagama. Ujedno su odveli oko 70 ljudi mlađih godišta.

18. VIII. napali su partizani teretni samovoz P.T.S-a š 30 ustaša na cesti između Jablanca i Ivanca u Hrv. Zagorju. Navodno je 10 ustaša poginulo. Pojednostoji još nisu javljene.¹¹ : " • " •

Događaji na želj. prugama:

17. VIII. u 07.54 sati između ž. p. Moslavina-Popovača i Kutina naletio je na minu putnički vlak. Izkliznula su štitna kola.¹²

Istog dana u 23.00 sati na pruzi Vinkovci – Dalj kod ž. p. Borovo naletio je na mine teretni vlak. 2 stroja i 10 kola izkliznulo.¹³

¹⁰ Borba se vodila između jedne čete Udarne brigade »Braća Radić« i izviđačkih dijelova 5. stajaćeg • zdruga ustaške vojnice (vidi dok. br. 86 u ovoj knjizi i dnevni izvještaj PTS u Arhivu V.I.I., reg. br. 1–268/26, k. 112).

¹¹ Napad je izveo Omladinski bataljon Zapadne grupe NOP odreda 10. korpusa NOVJ na kamion 1. topničkog sklopa (artiljerijskog divizion) PTS. Prema izvještaju Štaba Zapadne grupe NOP odreda ubijeno je 35 ustaša, ranjeno 5, a zarobljen 1. Zaplijenjeno: 1 puškomitraljez, 3 automata, 29 pušaka, 1 pištolj i 1000 metaka za automate i puške. U dnevnom izvještaju PTS piše da su ustaše imale 22 poginula i 6 ranjenih (Arhiv V.I.I., reg. br. 38–1/3, k. 551a i 1–268/26, k. 112).

¹² Minu su postavili borci 3. diverzantskog bataljona (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 10. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 4. septembra 1944).

... i¹⁰ Diverzije je izveo 1. diverzantski bataljon (vidi dok. br. 100 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 2–4, k. 121).

Istog dana u 23.00 sati na pruzi Sarajevo — Konjic između ž. p. Hadžići i Blažuj naletio je na minu teretni vlak. Stroj je izkliznuo, a 2 kola su zapaljena.

18. Vili. u 08.55 sati na pruzi Zagreb — Zemun između ž. p. Blinjski Kut i Sunja naletio je na minu brzi vlak. Službena kola i 2 putnička su izklizla, a pruga je oštećena.¹⁴

Istog dana na istoj pruzi u 06.50 sati između ž. p. Garčin i Donja Vrba naletio je na minu teretni vlak. Izklizla su 1 štitna i 3 ostala vagona, a jedan kolosjek je zakrčen.¹⁵

Istoga dana na istoj želj. pruzi kod ulaza u ž. postaju Voganj naišao je na minu strojni vlak. Izklizla su štitna kola, a stroj se prevrnuo. 1 Niemac je teže ranjen.

18. VIII. u 07.20 sati na pruzi Pleternica — Požega između ž. p. Blacko-Jakšić i Pleternica naletio je na minu mješoviti vlak. Oštećena su 3 kola. Žrtava nema.¹⁶

Istog dana minirana je želj. pruga između ž. p. Banova Jaruga i Lipovljani.¹⁷

18. VIII. popravljena je želj. pruga Križevci — Bje-
lovar između ž. p. Križevci i Sv. Ivan Žabno te predana
prometu.

17. VIII napadnuta je ž. p. Oriovac kraj Broda od
nepr. zrakoplova. Šteta je neznatna, 1 osoba teško ranjena.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M.P.)

¹⁷ Diverziju je izveo 2. diverzantski bataljon (Arhiv V.I.I. reg. br. 4—20/13/1, k. 429 A).

BR. 126

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 20. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA GRUBIŠNO POLJE, KRAPINU I LIPOVLJANE I O BORBAMA KOD ZAGREBA, BJELOVARA, DARUVARA, BENKOVCA I NA POLUOTOKU PELJEŠCU¹

VOJNIČKA TAJNA
20. VIII.

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 233/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
20. VIII. 1944 god.

I OBĆI PREGLED:

Žestoke borbe u Hercegovini, te oko Bjelovara i u području Daruvara.

Uspješno se nastavlja progon zaostalih neprijateljskih snaga u istočnoj Bosni.

Manji napadaji neprijateljskog zrakoplovstva na Konjic i šire područje Drniša.

Oboren je jedan neprijateljski zrakoplov.

II PODRUČJA:

Zagreb:

17. VIII u manjem podhvat u području s. Bunjak (15 km s.i.i. Sesveta) ubijeno je 11 partizana. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Krapina:

Noću 19/20. VIII izvršili su partizani vatreni prepad strojnicama i bacačima na Krapinu. Prepad je ušutkan vlastitom topničkom vatrom.

Bjelovar:

U nastavku podhvata u području Bjelovara naša borbena skupina vodila je 16. 8. borbu s jednom partizanskom »brigadom« u području Severin — Drljanovac (11—15 km j. i. Bjelovara). Poginula su 63 partizana, 3 su zarobljena a

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 20/1—1, k. 41.

38 pušaka je zaplijenjeno. Vlastiti gubitci: 4 domobrana ranjena, Podhvat se nastavlja.²

Daruvar:

U toku su protumjere za odterećenje Daruvara. Posada uporišta Zdenci nakon hrabrog otpora uspjela se probiti u Hercegovac (17 km z. s. z. Daruvara), dok s6 iz Grubišnog Polja probilo 39 domobrana pod vodstvom jednog častnika.³

Obustavljen je podhvat iztočno Daruvara.⁴ Podhvatne snage povučene su za obranu Daruvara.

Benkovac – Šibenik:

U području jugozapadno Bribirskih Mostina (20 km j. i. Benkovca) u jednom sukobu palo je 35 partizana, a 1 je zarobljen.⁵

Jadranska obala:

p Započeo je podhvat na poluotoku Pelješcu u području Ston – • Janjina.⁶

Djelat, nepr. zrakopl.:

9. VIII. dva nepr. lovca napala su šire područje Drniša. Poginula 1 i ranjena 1 osoba.

² Gubici brigade »Matija Gubec« bili su 6 mrtvih, 8 ranjenih i 17 nestalih (vidi dok. br. 60 i 86).

³ O bijegu dijela neprijateljskog garnizona iz Grubišnog-Polja u izvještaju Štaba Čehoslovačke brigade »Jan Žiška« između ostalog piše: »Prilikom držanja našeg položaja (ona je obezbjeđivala napad na Grubišno Polje od Velikih Zdenaca – prim. red.) neprijatelj je pokušao bjegstvo iz uporišta Grubišno Polje i naišao na zasjedu. Tom prilikom bio je pozvan na predaju ali istu nisu htjeli primiti, već su počeli bježati u pravcu Ilove i Ribnjaka; stoga smo otvorili na njih vatru gdje su bili primorani da legnu pa su tako bili opkoljeni i pohvatani. Uspjelo je 14-torici da se prebace preko Ilove, preplivaju Ribnjak i pobjegli su u Končanicu na čelu sa jednim poručnikom. Tom prilikom je zarobljeno 65 domobrana, 1 poručnik, 9 pripadnika milicije. Ubijeno 12 domobrana. Od oružja zarobljeno je: 40 pušaka, 1 teški mitraljez »švarcloze«, 2 puškomitraljeza »Zbrojovka Brno«, 9 šmajsera, 4 pištolja i druga ratna sprema...« O ukupnim neprijateljskim gubicima u borbi za Grubišno Polje vidi dok. br. 45, 79 i 125 u ovoj knjizi i izvještaj Štaba Čehoslovačke brigade »Jan Žiška« u Arhivu V.U., reg. br. 17-1/2, k. 898.

⁴ Vidi dok. br. 100.

⁵ Jedinice 19. divizije obezbjeđivale su od 16. do 20. avgusta prevoz materijala sa obale u unutrašnjost i pritom su vodile borbe na komunikaciji Benkovac – Bribirske Mostine ali su njihovi gubici bili znatno manji (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 19. divizije Štabu 8. korpusa NOVJ od 28. septembra 1944).

⁶ Vidi dok. br. 127.

; ...

17. VIII. na putu Fojnica — Kiseljak 2 neprijateljska lovca napala su i oštetila 2 posebnička samovoza. Dvie osobe su poginule, 4 su ranjene.

18. VIII. u 11.30 sati 3 lovca-bombardera bacili su 6 manjih bombi na želj. postaju Konjic, oštetili željeznička postrojenja i 1 stroj.

Kod Šibenika, oboren je 1 neprijateljski zrakoplov.

Obćenito:

Prigodom razvidanja i manjih djelatnosti kod Ivanić-Grada, Križa i Livna poginulo je 7 partizana, zaplijenjene su 24 puške i 21 ručna bomba.

Prigodom odbijanja napadaja na posadu ž. p. Lipovljani noću 17/18. VIII. nađena su 3 poginula partizana (1 »komandir čete«), zaplijenjen 1 engl. strojosamokres i 3 - puške. Vlastiti gubitci: 3 domobrana poginula, 3 ranjena i 7 nestalo.⁷

Osobitosti:

15. VIII. oko 11.30 sati neprijateljski zrakoplovi napali su strojničkom vatrom samovoz generala Begića kod Jablanice, Samovoz je oštećen, žrtava nije bilo.

18. VIII. prilikom napadaja partizana na teretni samovoz P. T. S-a na cesti između Ivanca i Jablanca, koji je vozio pripadnike muslimanske vjeroispovedi u Zagreb, poginula su 22 ustaše, 6 je ranjeno. Partizanski gubitci nisu ustanovljeni (spoj dnevno izvješe broj 232/44.).⁸

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog; ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH).
Heibich ;

(M. P.)

⁷ Domobransku posadu u Lipovljanima napala je Brodska brigada (vidi dok. br. 100). ...

⁸ Vidi primjedbu br. 11 uz dok. br. 125.

BR. 120

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 21. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA HERCEGOVAC I PITOMAČU I O BORBAMA NA PODRUČJU ČAZME, OGULINA, U LICI I DALMACIJI¹

VOJNIČKA TAJNA
21. VIII

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 234/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
21. VIII 1944 god.

I OBČI PREGLED:

Uspjeh u borbama u području Virovitice i kod Pregrade u Zagorju.

Posada Hercegovca obkoljena i napadnuta premoćnim part. snagama. Pomoć upućena.

Pojačana neprijateljska djelatnost na Pelješcu, Braču i Šolti.

U području Banje Luke srušena 2 nepr. zrakoplova,
n PODRUČJA:

Varaždin:

19. VIII u manjem podhvalu ustaških postrojbi na području Zbilj (6 km j. z. Pregrade) neprijatelj je pretrpio osjetljive gubitke. Uništeno je 38 part. bunkera i zaplijenjeno nešto pušaka i opreme. Vlastiti gubitci: 2 ustaše lakše ranjena.²

Čazma:

Kozačke postrojbe dostigle su Samaricu (12 km i. j. i. Čazme) u svom napredovanju u smjeru Moslavačke gore

¹ Original (pisan na mašini, latinicom), u Arhivu V.U., reg. br. 21/1–1, k. 41.

² U izvještaju Štaba Zapadne grupe NOP odreda 10. korpusa NOVJ 0 tome piše: »19. VIII. 1944. I. udarni bataljon nalazi se u selu Zbilju. Poslije podne neprijatelj (Brzi sklop PTS, jačine 200 ljudi – prim. red.) u više pravaca nastupa prema položajima ovog bataljona. Bataljon je bio opkoljen, ali se uspio probiti bacivši se odmah u neprijateljsku pozadinu; Postavljena je zasjeda na cesti Sopot – Pregrada (Rogatec 1:100.000). Ustaše koje su se povlačile prema Pregradi naišle su na ovu zasjedu u gustoj koloni. Zasjeda je otvorila vatru te se neprijatelj u paničnom bijegu razišao na sve strane.

Bataljon se je prikupio u selu Škrniku.

Neprijatelj je imao na zasjedi 30 mrtvih i 25 ranjenih ustaša. Bataljon je imao 2 ranjena druga.« (Arhiv V.U., reg. br. 1–39/5, k. 551 A i 1–268/26, k. 112).

i nastavljaju prodiranje prema Hercegovcu, koji je obkoljen i čija posada vodi teške obrambene borbe.³ . ,

Daruvar:

Noću 19/20. VIII napadnut je Hercegovac od jakih partizanskih snaga.⁴ U ogorčenoj borbi posada je do sada odbila sve napadaje. Borba još traje. Posadi ponestaje strjeljiva, pa su poduzete mjere obskrbe putem zrakoplova.

Virovitica:

Jače part. snage napale su 18. VIII oko 01.25 sati posadu Pitomače otvorivši jaku vatru iz bacača, tromblona i strojica. Napadaj je odbijen istog dana oko 07.00 sati uz teške neprijateljske gubitke. Poginulo je 158 partizana, a ranjeno oko 150. Vlastiti gubitci: 4 poginula i 12 ranjenih.⁵

Ogulin:

Jake part. snage primiču se s iztoka i zapada području Josipdol – Oštarije (10 – 6 km j. j. z. Ogulina).

U nastavku podhvata u području Plaški (24 km j. j. z. Ogulina) spojile se 2 podhvatne skupine te nastavljaju progon neprijatelja.

Lika:

Naše postrojbe napustile su Krbavsko polje pod pritiskom premoćnih part. snaga i povukle se na crtu Crni vrh – s. Tonković – Kosa (21 – 22 km s. i. Gospića). Sedam part. je poginulo, dok su 2 ustaše ranjeni.⁶

Jadranska obala:

Na poluotoku Pelješcu neprijatelj je odbačen s visova kod s. Tomislavovca (10 km j. i. Janjine). Neprijateljski gubitci: 14 poginulih izbrojeno, daljnjih 20 poginulih ocijenjeno, 5 zarobljeno.⁷

³ Prodirući navedenim pravcem, snage 1. kozačke konjičke divizije su se sukobile sa jedinicama 7. divizije (vidi dok. br. 53).

⁴ Neprijateljsku posadu u Hercegovcu napale su bez uspjeha jedinice 40. divizije (vidi dok. br. 50, 83, 128 i 129).

⁵ Pitomaču je napala 32. divizija (opširnije o tome vidi dok. br. 60 i 86).

⁶ Pod pritiskom jedinica 35. divizije 11. korpusa NOVJ, Krbavsko polje su 18. avgusta napustili dijelovi 4. ustaškog stajaćeg djelatnog zdruza i 2. bataljon 846. puka njemačke 392. legionarske divizije (opširnije o tome vidi dok. br. 71 u ovoj knjizi i Arhiv V.LI., reg. br. 8/1–48, k. 58).

⁷ O borbama na poluotoku Pelješcu u drugoj polovini avgusta u depešama Štaba 26. divizije Štabu 8. korpusa NOVJ piše: »Prvi bataljon I brigade 15 ov. mj. izvršio je kod Lovčića na Pelješcu akciju. Ubijeno

Na otoku Braču sjeverno Nerežišća naišle su pod-
hvatne snage na jačeg neprijatelja. Neprijateljski gubitci
nisu ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 8 poginulih i 8 ranjenih
vojnika.⁸

-Na o. Šolti ustanovljene su slabije nepr. snage.⁹

Djelat, vlast, zrakopl.:

19. VIII naše je zrakoplovstvo izviđalo zemljišta kod
Orahova, Mliječnog polja! Gornjana (j. i. Jasenovca), gdje
su javljena nepr. uzletišta. Kod svih tih mjesta nema po-
godnog zemljišta za uzletišta osim kod Stanišova (7 km i.
Jasenovca).

•" Pored toga izvršilo je prienos tvoriva, vojničkih oso-
ba i zaštitu jednog putničkog zrakoplova.

20. VIII izvršilo je oružano izviđanje oko Hercegovca.
U mjestu se vode ulične borbe, pa je strojničkom vatrom
napadnuta okolina mjesta.

Izviđanjem nepr. uzletišta kod Morovića opaženi su
tragovi bačenih bombi od prije nekoliko dana.

Posada Srebrenice obskrbljena je strjeljivom.

U Požeškoj kotlini bacani su promičbeni letaci.

21. VIII ponovljen je zadatak kod Hercegovca pri-
čemu je 1 naš lovac kod Vel. Zdenci dobio 7 pogodaka, pa
se morao vratiti, dok je zrakoplov Do-17 dobio pogodke
u stroj i prisilno se spustio (bez kotača) u Daruvaru.

Djelat, nepr. zrakopl.:

x Kod Banje Luke oborena su i izgorila 18. VIII dva
neprijateljska lovačka zrakoplova.

20. VIII u 13.05 sati šest nepr. zrakoplova napalo je
topničkom i strojničkom vatrom želj. postaju Nova Gradim
•ška. Zapaljena su 1 kola, a više ih je oštećeno. Ranjeno je
10 vojnika.

Obćenito:

Prigodom razviđanja kod Đurđevca i Bos. Novog palo
je 5 partizana, ranjeno 16 i zaplijenjeno 2 puške i 1 stro-
i ' josamokres. 2 domobrana su ranjena.

12, zarobljeno 21 nepr. vojnik. Plije 2 šarca, 2 tromblona, 3 strojnice,
2 pištolja, 28 pušaka i nešto municije. Takođe ubijeno 13 konja, a 10 za-
plijenjeno«. »19. VIII na Pelješcu odred (odnosi se na Pelješački NOPO
– prim. red.) zarobio 14 Nijemaca sa oružjem i to mornara.«

' »20. ov. mj. u zasjedi Pelješki odred ubio 4 Nijemca i više ranio.
Ukupno u tri akcije zarobio 3 strojnice, 18 pušaka i sitne spremne.«

»II. bataljon XI. brig. od 24-VIII do 28-VIII prebacio se na Pe-
lješac, u dvije akcije ubili 31 Švabu, zarobili 14 i 29" teško ranili. Za-
plijenili 24 puške, 2 šarca, 1 šmajser, 4 pištolja, 2 durbina i 8000 metaka.«
(Arhiv V.I.I., reg. br. 1-4, k. 1103 I.)

⁸ i ⁹ Na Braču i Šolti su tada djelovali dijelovi 26. divizije ja-
čine do jednog bataljona (Arhiv V.I.I., reg., br. 1-4, k. 1103/1).

- Na Dunavu sjeverno Vukovaru motorni brod »Prinz Eugen« i 2 teglenice-s benzinom i sirovim uljem naišle su na mine i potonuli.

Osobitosti:

Doznaje se da- je prigodom borbi kod Vrlike 22/23. VII prešlo na stranu partizana 300 četnika i 11 mještana, dok su 22 mještana zaklana.

Dogodaji na želj. prugama:

17; VIII na pruzi Sarajevo – Mostar između ž.p. Blažuj i Iladžići naišao je na minu teretni vlak, a potom je napadnut puščanom vatrom. Stroj, je izkliznuo, a 2 kola su izgorila.

20. VIII nepr. zrakoplov bacio je 1 bombu na želj. postaju Konjic. Oštećen 1 stroj i 1 skretnica,.

20. VIII u 12.40 sati na pruzi Sunja – Bos. Novi između ž. p. Dobrljin i Ravnice naišao je na minu mješoviti vlak. Dvoja kola su izkliznula, a pruga je oštećena.

18. VIII na pruzi Našice – Osijek kod ž. p. Koška .. minirana je skretnica i oštećene obližnje zgrade.

Noću 19/20. VIII na pruzi Banova" Jaruga – Pakrac između ž. p. Dobrovac i Lipik minirana je pruga na više mjesta.¹⁰

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

- Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik -...
(HELBICH)
Helbich
(M.P.)

¹⁰ Prugu je minirao 1. diverzantski bataljon na 17 mjesta (Arhiv V.I.L.; reg. br. 2^4, k. 121). 1, :

BR. 120

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 22. AVGUSTA 1944. O DEJSTVIMA PROTIV JEDINICA NOVJ NA PODRUČJU ČAZME, DARUVARA, DRNIŠA I NA OTOKU HVARU¹

VOJNIČKA TAJNA
22/8.

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 235/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
22. VIII 1944 godine.

I OBČI PREGLED:

Veliki gubitci partizana u borbama kod Grubišnog Polja.

Uporište Hercegovac odtereceno. Nastavlja se progon neprijatelja u području Daruvara.

Podhvata u Hercegovini završen.

Napadaj neprijateljskog zrakoplovstva na Tiesno, područje Dubrovnika, Sinj i želj. objekte.

Srušena 2 neprijateljska zrakoplova/

II PODRUČJA:

Čazma:

U nastavku podhvata u području Mikleuša odbačen je neprijatelj prema jugoistoku uz 10 poginulih partizana. Nastavlja se čišćenje s. z. diela Moslavačke gore.²

Kutina:

Noću 18/19. VIII odbijen je novi napadaj partizana na želj. postaju Lipovljani uz pomoć topništva. Nađena su 2 poginula partizana. Vlastiti gubitci: 2 domobrana ranjena.³

Daruvar:

Uporište Hercegovac (17 km z. s. z. Daruvara), čija je posada 2 dana hrabro odoljevala neprijateljskim napadajima odterecena je. Neprijatelj se povukao preko Zdenaca i Grubišnog polja. Nastavlja se progon neprijatelja prema sjeveroistoku.⁴

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 22/1-1, k. 41.

² Vidi dok. br. 53.

³ Vidi primjedb u br. 7 uz dok. br. 126.

⁴ Opširnije o borbama za Hercegovac vidi dok. br. 50, 51, 52 i 83.

Završno izvješće o borbama za uporište Grubišno polje: napadale su 4 part. »brigade«⁵ uz podporu većeg broja težkih bacača i topova. – Napadaj je odpočeo silovito 18. VIII u 05.00 sati s jakom vatrenom pripremom topova i bacača, pod čijom su se zaštitom partizani puzanjem privukli do prvih kuća Grubišnog Polja.

U žestokoj borbi, koja se razvila, posada je odoljevala do 06.00 sati, kada se zbog velikih gubitaka u mrtvim i ranjenima povukla na unutarnji pojas obrane. Borba se nastavila nesmanjenom žestinom.

Oko 10.00 sati neprijatelj je prodro u grad zahvaljujući svojoj velikoj nadmoći. U tom bezizlaznom položaju jedan dio posade (oko 90 ljudi) probio se preko žice u smjeru s. Poljane, ali je i tamo bila jaka neprijateljska zasjeda, tako da se uspio spasiti samo 1 častnik, 4 dočastnika i 64 domobrana, od kojih 22 ranjena.⁶ Očevidci i prebjeglice iz partizanskih redova javljaju, da je u ovim borbama palo preko 300 partizana.⁷

Drniš:

Kod Vrlike (20 km i. s. i. Drniša) jedna podhvatna skupina naniela je 18. VIII neprijatelju gubitke: 21 partizan poginuo izbrojeno, još 50 poginulih ocijenjeno i zaplijenjen i krugovalnik.⁸

i • »

Jadranska obala:

Kod Starigrada na o. Hvaru neprijatelj se izkrcao iz 2 čamca. Poduzete su protumjere.

Otvorena je topnička vatra na neprijateljski promet čamcima pred obalom i na promet samovozima na zapadnom dielu o. Hvara.

⁵ Napad na Grubišno Polje izvela je 12. brigada 12. divizije. Ostale jedinice 12. divizije i dvije brigade 40. divizije bile su na obezbeđenju prema Daruvaru, Velikim Zdencima i Bjelovaru (vidi dok. br. 45, 79 i 126).

⁶ Vidi dok. br. 126.

⁷ Gubici 12. divizije u borbama za Grubišno Polje bili su: 3 mrtva i 26 ranjenih (vidi dok. br. 79).

⁸ O borbama na području Vrlike javio je Stab 8. korpusa Glavnog štabu NOV i PO Hrvatske 19. avgusta slijedeće: »2 bataljona izvršila su akciju na neprijateljska] uporišta Cetma – Vrelo i Kosovo sjeverno od Vrlike, sa zadatkom nasilnog ispitivanja i uznemiravanja neprijatelja. Nepr. nakon kraće borbe pobjegao u Vrliku. U ovim garnizonima bili su uglavnom četnici i mali broj Nijemaca. Po izvršenom zadatku naše su se snage povratile...« (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–1, k. 119/8).

Djelat, vlast, zrakopl.:

21. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano izviđanje Hercegovca, gdje je primjećena naša posada. Izvršen je napad strojničkom vatrom na šumu sjeverno od Hercegovca. Nadalje je uspješno bombardiralo s. Maslovare (36 km j. i. Banje Luke).

Osim toga izvršilo je prijevoz vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

17. VIII neprijateljski zrakoplovi bombardirali su Tiesno kod o. Murtera. Posljedak nije poznat.

19. VIII pet neprijateljskih lovaca napalo je bombama Srđ kod Dubrovnika.

20. VIII neprijateljski zrakoplovi napali su strojnicama i bombama oklopni vlak kod Travnika, putnički vlak kod Rame i teretni vlak kod Brđana na pruzi Sarajevo – Konjic, te teretni vlak na pruzi Doboj – Tuzla, dva vlaka kod Maglaja i želj. postaju Ustiprača (na pruzi Sarajevo – Višegrad).

Onesposobljeno je 5 strojeva i više vagona. Ima mrtvih i ranjenih.

20. VIII četiri nepr. lovca bacili su 6 bombi na Sinj i napali ga strojnicama. Ima žrtava.

21. VIII između 13.25 – 13.42 sata 4 nepr. lovca izvršila su sljedeće napadaje: na želj. prugu između ž. p. Rajić i Okučani bacili 2 bombe, strojničkom vatrom i bombama napali su ž.p. Okučane i vlak u postaji. Oštećeno je 4 vagona. Poginule su 4 i ranjeno 12 osoba. Na želj. postaji Sibirac bacili su 2 bombe i oštetili kolosjeka, a između ž. p. Oriovac i Sibirac razorili 1 kolosjek i napali putnički vlak. Stroj i 1 kola oštećeni. 2 željezničara ranjena.

Istog dana nepr. lovci-bombarderi napali su želj. uređaje i vlakove kod Ivankova, Mikanovaca, Slatinika i Vodinaca. Ima štete i žrtava.

21. VIII protuzrakoplovna obrana Sarajeva srušila je 1 teški neprijateljski bombarder, a njemački lovci oborili su drugi neprijateljski zrakoplov kod Virovitice.

Obćenito:

Prigodom odbijanja manjih part. napadaja kod Pakračke Poljane i Bos. Novog poginula su 2 domobrana, a 1 častnik i 4 domobrana su ranjeni. Partizanski gubitci su znatni ali nisu ustanovljeni.

Osobitosti:

12. VIII kod s. Gibarac (j. i. Šida) odveli su part. domobranskog obdržanog častnika Ivana Novaka i Kovačić Vlatka, koji su bili u povjerenstvu za nakup hrane u Sidu.

Događaji na želj. prugama:

17. VIII u 22.28 sati na pruzi Osijek – Vinkovci između ž. p. Novi Dalj i Borovo naišao je na minu teretni vlak. Izkočila su 2 stroja i 10 vagona. Jedan željezničar poginuo i 2 osobe ranjene.⁹

19. VIII napali su odmetnici strojničkom vatrom vlak na pruzi Opuzen – Metković.

20. VIII na pruzi Sarajevo – Visoko kod Podlugova naletio je na rastavljenu prugu teretni vlak. Stroj i 2 kola su izkliznuli.

12. VIII minirana je pruga između ž. p. Novi Dalj i Sarvaš, gdje je teretni vlak naišao na minu. Lokomotiva i 4 kola su izkliznula.¹⁰

21. VIII minirana je pruga između ž. p. Lipovljani i Novska na 4 mjesta¹¹ te između Ozlja i Zorkovca na pruzi Karlovac – Metlika na više mjesta.¹²

21. VIII popravljena je pruga između ž. p. Duga Resa i Zvečaj te predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M.P.)

¹⁰ i ¹¹ Diverzije izveo 1. diverzantski bataljon (vidi dok. br. 100 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 2–4, k. 121).

¹² Prugu Karlovac – Metlika minirali su diovi 2. diverzantskog bataljona na 40 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 2–4, k. 121).

BR.. 130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 23. AVGUSTA 1944. O BORBAMA NA PODRUČJU KRAPINE, DARUVARA, SSKA, U LICI I NA OTOCIMA BRAČU I HVARU¹

VOJNIČKA TAJNA
23. VIII.

DNEVNO IZVJEŠĆE 1a BROJ 236/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
23. VIII 1944 godine.

I OBCI PREGLED:

Poboljšalo se stanje u području Daruvara.
Uspješno se nastavlja progon neprijatelja u istočnoj Bosni i u Lici.
Življa neprijateljska djelatnost u obalnom području.
Srušen 1 nepr. bombarder (a vjerojatno još 2).

II PODRUČJA:

Krapina:

Jedna ustaška postrojba u nastavku podhvata čišćenja u području Krapine ubila je noću 19/20. VIII kod s. Sopot (11 km z, Krapine) 9 i ranila 2 partizana.

Daruvar:

Nastavlja se progon neprijatelja od Hercegovca preko Zdenaca u istočnom smjeru! Palo je daljnjih 7 partizana i zarobljen jedan.

Uzpostavljena je zaporna crta od Ribnjaka kod Končanice do s. Klokočevca (11 – 14 km s. z. Daruvara), sa-vezno s podhvatom koji je u toku.

Prema izkazu pučanstva i prebjega neprijatelj je imao osjetljive gubitke kod Hercegovca i Zdenaca.² Naša posada u Zdencima imala je 5 mrtvih i 11 ranjenih.

Partizani najavljuju skori vele-napadaj na Daruvar uz podporu neprijateljskog zrakoplovstva.³

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br. 23/1–1, k. 41.

² O gubicima jedinica 6. korpusa NOVJ u borbama za Hercegovac vidi dok. br. 83.

³ Napad na Daruvar tada nije izveden. Pod pritiskom jedinica 40. divizije 6. korpusa NOVJ neprijatelj je napustio Daruvar 16. septembra 1944 (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 40. divizije Štabu 6. korpusa od 20. septembra 1944).

Sisak:

18. VIII protjerani su partizani iz s. Strmen i Crkveni Bok (13 km i. Sunje) uz 6 poginulih i 10 ranjenih partizana. Plien: 1 strojica i 1 puška.⁴

20. VIII odbijen je napadaj part. na Stubljane (4 km s. Kostajnice).

Lika:

Naše borbene snage odbacile su neprijatelja iz Kravskog polja prema sjeveru.⁵

Olakšano je stanje u području s. z. Vaganca⁶ (14 km s. z. Bihaća) – Josipdola – Ogulina i južno Drežnice⁷ (20 km j. z. Ogulina).

Zapadno od Nebljusa zaplijenjeno je 20 mina, rublje, namirnice i spaljeno 12 part. baraka.

Jadranska obala:

Na otoku Braču tučeni su topničkom vatrom partizani koji grade postave 5 km s. z. Nerežišća.⁸

Neprijatelj nastavlja živ promet brodovima oko Hvara i cestom između Starigrada i Jelse na o. Hvaru.

Na o. Šolti nije ustanovljen neprijatelj.⁹

Na obalnom pojasu od Zadra do Splita u manjim sukobima palo je 15 partizana.

Djelat, vlast, zrakopl.:

22. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano izviđanje javljenog nepr. uzletišta kod G. i D. Podgradca (j. i. Jasenovca). Na tim mjestima nije ništa sumnjivog opaženo. Nadalje je izviđalo okolinu s. Ležimir na Fruškoj gori. Sjeveroistočno Ležimira opažene su 3 barake.

Osim toga izvršilo je prienos tvoriva, vojničkih osoba, te bacanje promičbenih letaka u području Fruške gore.

⁴ U depeši koju je Štab 4. korpusa poslao Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske 19. avgusta o tome piše: »18. ov. m. oko 200 Kozaka (iz sastava 1. konjičke kozačke divizije – prim. red.) iz Sunje izvršili su ispad prema Savi. Do borbe je došlo sa jednim našim bataljonom kod sela Strmen na Savi. Naš bataljon se povukao prema Ivanjskom Boku. Neprijatelj je imao 8 mrtvih i 2 ranjena a mi 10 ranjenih«. (Arhiv V.I.I., reg. br. 4–29/1, k. 429 A.)

⁵ Opširnije o tome vidi primjedbu br. 139 uz dok. br. 97.

⁶ i ⁷ Neprijateljske garnizone, kao i saobraćaj na prugama i putevima na navedenom području ugrožavale su i napadale jedinice 4. i 11. korpusa NOVJ (opširnije o tome vidi dok. br. 97 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 1–1, k. 119/10 i 4–13/1, k. 429 A).

⁸ Na Braču i Šolti su se tada nalazili dijelovi 4. bataljona 12. dalmatinske brigade (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–1, k. 119/8).

⁹ Vidi dok. br. 128.

Djelat, nepr. zrakopl.:

20. VIII oko 12.00 sati 3 nepr. zrakoplova bacili su 5 bombi na želj. postaju Ustiprača. Šteta je neznatna. Tri osobe su poginule.

Istog dana napali su nepr. zrakoplovi oklopni vlak kraj Zenice. Oštećen je stroj i 1 kola. Ranjen je 1 ustaša.

20. VIII napali su nepr. zrakoplovi vlak kod Jablanice (16 km z. j.z. Konjica). Poginula su 2 putnika, a 6 je ranjeno.

22. VIII oko 11.30 sati jugoistočno od Daruvara srušio se 1 nepr. 4-motorni zrakoplov i izgorio. 11 Amerikanaca je izskočilo padobranima, od kojih je 6 uhvaćeno.

Obćenito:

Prilikom odbijanja napadaja partizana na Bratunac poginula su 3, ranjena 2 ustaše, a 10 ih je nestalo.

Osobitosti:

Dodatak završnom izvješću o borbama kod Grubišnog Polja.

Dozna je se da su partizani pokušali u ime zarobljenog zapojednika posade Grubišnog Polja satnika Rožića¹⁰ 18. VIII nagovoriti posadu na predaju. Pošto im to nije uspjelo strijeljali su ga. Satnik Cei jak zamjenik zapovjednika posade Grubišno Polje pao je junački sa oko 100 domobrana braneći uporište.

16. VIII partizani su kod Dragotinje na r. Sani ubili 3 domobrana i 1 ranili na kupanju.

Događaji na želj. prugama:

Noću 19. VIII napali su part. želj. postaju Mišin Han (16 km s. z. Banje Luke). Slaba posada se povukla, a partizani su minirali prugu. 20. VIII postaja je opet povraćena. Dva domobrana poginula, 1 je ranjen.

22. VIII minirana je pruga na 8 mjesta između ž.p. Sunja i Majur.

23. VIII miniran je most Dugo Selo — Križevci između ž. p. Dugo Selo i Božj ako vina.¹¹

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
(M. P.) glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

¹⁰ O zarobljavanju satnika (kapetana) Rožića vidi dok. br. 79 i 124).

¹¹ Most je minirao 3. diverzantski bataljon (Arhiv V.U., reg. br. 2-4, k. 121).

BR.. 130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 24. AVGUSTA 1944. O BORBAMA NA PODRUČJU IVANIĆ-GRAD – KUTINA, ČAZMA – DARUVAR, CAZIN, IMOTSKI, U LICI I NA OTOKU BRAČU¹

VOJNIČKA TAJNA
24. VIII.

**DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 237/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
24. VIII 1944 godine.**

I OBĆI PREGLED:

Žestoke borbe u području Moslavačke gore i Daruvara.

Nastavlja se progon neprijatelja u iztočnoj Bosni.

Brojni manji napadaji nepr. zrakoplovstva na Konjic, šire područje Dubrovnika i želj. uređaje.

Oborena 3 neprijateljska zrakoplova.

II PODRUČJA:

Ivanić-Grad – Kutina:

Prigodom čišćenja područja pored želj. pruge Ivanić-Grad – Kutina 18. i 19. VIII neprijatelj je pretrpio gubitke: 32 poginula, 10 zarobljenih, a zaplijenjeno 48 pušaka, 3 kola pšenice i razno tvorivo. Vlastiti gubitci: 7 ranjenih.²

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br. 24/1–1, k. 41.

² i ³ U depešama Štaba 10. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske rečeno je o tome slijedeće: »Nepr. u snazi 2–3 hiljade čerkeza i ustaša prodro iz Bjelovara i zaposjeo Čazmu – Grabovnicu – Miklouš. Daljnje namjere nepoznate...«

»... Jedinice kozačke divizije, jačine oko 2000, i ustaše prodrli u Čazmu – Vučane i Miklouš. Sa neprijateljem vodio borbu Srpski udarni bat. Istočne grupe odreda. Gubitci neprijatelja nepoznati. Naši 1 ranjen.«

»20.8 jedinice ovog korpusa nisu imale sukoba sa neprijateljem. Neprijateljski dijelovi I. kozačke divizije, ustaše i žandari vrše ofanzivu na sektor Moslavine i Bjelovarsku kotlinu. Naše jedinice nalaze se na liniji Vel. Pisanica – Sedlarica... «

»20.8. Neprijatelj je produžio nadiranje od Mikleuša u pravcu Samarice (sekc. Čazma), a potom dalje prema Šimljanici gde je bio odbijen od jedinica VII. divizije. Poslije toga, neprijatelj je rokirao

Čazma – Daruvar:

19. VIII jedna naša borbena skupina u progonu neprijatelja u smjeru Bjelovar – Narta – Miklouš (7 km i.j.i. Čazme) pobila je 15 partizana (izbrojeno) i 1 zarobila. Vlastiti gubitci: 1 častnik i 1 dočastnik poginuli.³

20. VIII ista borbena skupina u nastavku podhvata u smjeru Miklouš – Samarica – Šimljanik – Oštri Zid – Krivaja (20 km j. Bjelovara), sudjelujući s jednom kozačkom postrojbom razbila je neprijatelja udarcem o bok i olakšala Kozacima zauzimanje neprijateljskih uporišta u području Podgarića.⁴

Pred ovom skupinom nađena su 4 mrtva partizana. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Završno izvješće o borbama za uporište Hercegovac:

20. VIII u 04.00 sati jake partizanske snage pod vodstvom jednog englezkog častnika počele su napadaj na Hercegovac uz podporu gorskih topova i težkih bacača.⁵ Posada Hercegovca uz pomoć posade uporišta Zdenci, koja se povukla u Hercegovac u požrtvovnoj i hrabroj borbi odbila je sve napadače neprijatelja i održala se do dolazka naših podhvatnih snaga.

Noću 20/21. VIII partizani su uzmakli u smjeru s. i., pred našim podhvatnim snagama, koje su razbile njihov obruč oko Hercegovca.

U tim borbama palo je 350 partizana, preko 300 je ranjeno i 7 zarobljeno.⁶ Među mrtvima nađen je i 1 »komandant brigade«. Vlastiti gubitci: 1 zastavnik i 7 domobrana poginulo, 1 častnik i 26 domobrana ranjeno.

Cazin:

U području zapadno Cazina i sjeverno Vaganca (18 km j. z. Cazina) nastavlja se pojačana nepr. djelatnost.⁷

Lika:

U nastavku podhvata na Krbavskom polju borbene skupine napustile su Bunić uslied jakog neprijateljskog

svoje snage i snažno nadirao prema N. Ploščici i oko 16 sati prodro u Dražicu. Istovremeno je neprijatelj nadirao u pravcu Bogdašića sa pravaca Gornje Jelenske i Kutine ka Gornjoj Bršljanici... « (vidi dok. br. 53 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 1–1, k. 119/9).

⁴ Vidi dok. br. 53.

⁵ Dejstvima jedinica nisu nikada u NOB rukovodili saveznički oficiri. Zapovijest za napad na Hercegovac izdao je Štab 6. korpusa NOVJ koji je i rukovodio napadom (vidi dok. br. 50 i 83).

⁶ Ukupni gubici jedinica 6. korpusa prilikom napada na Hercegovac bili su: 24 mrtva, 126 ranjenih i 8 kontuzovanih.

⁷ i ⁸ Vidi dok. br. 129.

pritisaka. Tom prigodom nanieti su neprijatelju znatni gubitci.⁸

Imotski:

Odbijen je noćni napadaj na Aržano (22 km s. z. Imotskog) i uporište 3 km z. Aržana. Nađeno je 9 poginulih (među njima i 2 englezka zrakoplovca), daljnjih 20 poginulih partizana je očišćeno i 5 zarobljeno.⁹

Jadranska obala:

Na otoku Braču jedna borbena skupina vodi borbu s neprijateljem 8 km z. s. z. Sumartinä. Upućena su pojačanja.¹⁰

Djelat, vlast, zrakopl.:

23. VIII izviđalo je zemljište kod Ozlja, Tičeva i Uvale kraj Daruvara, te 12 km j. i. Jasenovca, gdje su javljena nepr. uzletišta. Kod s. Zaluka kraj Ozlja nema pogodnog zemljišta, dok kod s. Kurilovec i Duže Selo (j.i. i istočno od Ozlja) ima pogodnih zemljišta, ali nije ništa sumnjivo opaženo. Kod Jasenovca i Daruvara nije ništa opaženo.

Nadalje je bombardiralo nepr. uzletišta Preke njive (1 km s. Sanskog Mosta) s uspjehom.

Pored toga izvršilo je prijevoz tvoriva i vojničkih osoba.

Djelat, nepr. zrakopl.:

19. VIII pet neprijateljskih zrakoplova bombardiralo je uređaje Shella na Omblu kod Dubrovnika. Šteta je neznatna. Žrtava nema.

20. VIII neprijateljski zrakoplovi napali su bombama i strojničkom vatrom teretni vlak kod ž. p. Brđani. 2 stroja su oštećena i 1 željezničar ranjen.

21. VIII tri nepr. lovca napala su u niskom letu želj. postaje Ivankovo i Mikanovci. Onesposobljen je 1 stroj i ranjena 4 putnika.

Istog dana napadnut je i teretni vlak strojničkom vatrom nepr. zrakoplova kod ž. p. Komarica na pruzi Sarajevo — Brod. Onesposobljen je stroj.

⁹ U podacima za istorijat 20. divizije 8. korpusa NOVJ o tome piše: »19–20.VIII 1944 godine. Izvršen je prepad na Aržano, te u ovome prepadu neprijatelj je imao 35 mrtvih i 43 ranjena. Naši gubici: 4 ranjena, od kojih su naknadno 2 umrla«. (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–1/2. k. 1030.)

¹⁰ Vidi dok. br. 129.

Toga dana napadnut je bombama i strojničkom vatrom putnički vlak u blizini Nove Gradiške. Stroj je oštećen, a 6 osoba ranjeno.

21. VIII nepr. lovci bombardirali su i. p. Sibinj i oštetili 4 kolosjeka.

23. VIII oko 15.30 sati nepr. zrakoplovi bombardirali su Konjic sa oko 10 manjih bombi. Pojediniosti još nisu poznate.

Istog dana srušena su kod Banje Luke 2 neprijateljska bombardera, koji su pali 15 km i. i 35 km s. Banje Luke i izgorili. 4 člana posade jednog zrakoplova zarobljeni su.

Jedan neprijateljski bombarder oboren je u području Imotskog.

Obćenito:

Prigodom manjih djelatnosti i odbijanja partizanskih napadaja kod Varaždina, Sunje, Prijedora, Sinja, Rame i Andrijevac palo je 13, ranjeno 12 partizana, a zaplijenjena 1 strojopuška i više pušaka. Vlastiti gubitci: 2 ustaše poginula, 3 vojnika i 1 ustaša ranjeni, 2 domobrana zarobljena i 4 nestala.

Kod Ivanić-Grada uhićeno je 7 vojnih neposlušnika.

Na Dunavu kod Beočina naišla je na minu jedna teglenica i potonula.

Dogodaji na želj. prugama:

19. VIII između ž. p. Cazin i Grmuša na pruzi Bihać – Bos. Novi naišao je na minu mješoviti vlak. Izkočila su 4 kola. Pruga je oštećena. Žrtava nema.

23. VIII popravljena je pruga Karlovac – Bubnjarci između ž. p. Zorkovac i Ozalj te predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR..130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 25. AVGUSTA 1944. O BORBAMA NA PODRUČJU KOPRIVNICE, PITOMAČE, DARUVARA, OGULINA, U LICI I NA OTOCIMA BRAČU I MURTERU¹

VOJNIČKA TAJNA
23. VIII

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 238/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
25. VIII 1944 godine.

I OBCL PREGLED:

Veliki Zdenci i Grubišno Polje oslobođeni.
Nastavlja se progon neprijatelja u izt. Bosni i Hercegovini.
Borbe s izskrcanim neprijateljem na o. Braču.
Napadaj neprijateljskih zrakoplova na Vinkovce i manji napadaji na Sesvete, Tijesno i želj. postrojenja.
Oborena 3 neprijateljska zrakoplova.

II PODRUČJA :

Koprivnica:

22. VIII oko 14.00 sati napali su partizani vod obkopa² na vježbi kod Borovljana (6 km i. j.i. Koprivnice). Pojačanje je poslano.

PitO'maća:

22. VIII jedna naša obhodnja u sukobu s jačom skupinom partizana kod s. Otrovanca (6 km j. z. Pitomače) pobila je 8 partizana i zaplieni la strjeljivo, tvorivo i opremu.

Daruvar:

23. VIII naše i njemačke borbene skupine progoneći neprijatelja od Hercegovca oslobodile su V. Zdence i Grubišno Polje nakon što je slomljen žestok neprijateljski odpor. Nađeno je 10 poginulih partizana, ali su gubitci neprijatelja vjerojatno znatno veći. Zarobljena su 2 englezka zrakoplovca i oslobođeno iz zarobijeničtva 10 domobrana. Vlastiti gubitci: 1 domobran poginuo, 6 ranjeno.³

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br. 25/1-1, k. 41.

² Pionira

³ Vidi dok. br. 97.

Ogulin:

Započeo je podhvat u području Vrbovsko – Mrkopalj (16 km s. z. i 22 km z. Ogulina).

Jedna borbena skupina nadire iz Ogulina prema s. z., druga borbena skupina nastupa obuhvatno prema Vrbovskom, dok treća borbena skupina osigurava sjevernu zapornu crtu od Bosiljeva (15 km s. i. Ogulina) do visova sjeverno Kupe.⁴

Lika:

Nastavlja se osiguranje žetve na Krbavskom polju.⁵

Jadranska obala:

21. VIII podhvatne snage vode borbu s izkrcanim neprijateljem kod Zupanjca (8 km z. s. z. Sumartina na o. Braču). Uz pomoć pristiglih pojačanja posada Selca probila se kroz obruč neprijatelja u uporište.⁶

Prema izjavi pučanstva noću 20/21. VIII na južnoj obali o. Brača kod Bōla izkrvalo se oko 300 Engleza i partizana.⁷

Na o. Murteru odbijena je protuudarom jedna napadačka neprijateljska skupina. Neprijateljski gubitci nisu utvrđeni. Vlastiti 3 nestala i 2 ranjena. -

Djelat, vlast, zrakopl.:

24. VIII naše je zrakoplovstvo izvršilo oružano izviđanje okoline južno od Turbeta i Travnika. Nije ništa osobito opaženo.

Izvršilo je prijevoz vojničkih osoba te bacanje promičbenih letaka u području Jajca, Travnika i Zenice.

Djelat, nepr. zrakopl.:

21. VIII bombardirano je Tijesno bez učinka.

Kod s. Šišići s. z. Trnova nađen je 1 izgorjeli nepr. zrakoplov, koji je vjerojatno pogođen 21. VIII kod Šarajeva.

23. VIII pet nepr. zrakoplova bacilo je nekoliko bombi na Lukač most kod Brđana i oštetilo ga.

Jugoistočno Vrlike srušio se 1 nepr. 4-motorni bombarder i 1 neprijateljski lovac. Oba su izgorjeli.

24. VIII nepr. zrakoplovi bombardirali su želj. postaju Vinkovci. Bačeno je oko 80 bombi. Pogođena je zgrada

⁴ O borbama na pravcu Ogulin – Fužine od 23. do 27. avgusta vidi dok. br. 97 i tom V, knj. 33 izvještaj Štaba 13. divizije Štabu 11. korpusa NOVJ od 4. septembra 1944.

⁵ Vidi primjedbu br. 158 uz dok. br. 97.

⁶ i ⁷ O desantnim akcijama jedinica 26. divizije na srednjodalmatinskim otocima vidi Arhiv V.I.I., reg. br. 5–7, k. 1103.

postaje, kolosjerci i želj. postrojenja. Ima štete i žrtava među građanstvom.

24. VIII u 09.35 sati tri nepr. zrakoplova bacili su 5 bombi na Sesvete. Štete nema. 2 domobrana su ranjena. Istovremeno napali su strojničkom vatrom stroj jednoga vlaka i onesposobili ga.

Istog dana nepr. zrakoplovi bombardirali su Vukovar i Borovo. Pojediniosti još nisu javljene.

Obćenito:

Pojačana je sabotaža minama na cesti Bihać — Knin. Sjeverozapadno od Bihaća napadnuta je jedna pljačkaška skupina i pobijeno 6 partizana.

U manjim sukobima kod Lepoglave, Novog Marofa i Križevaca poginula su 3, ranjena 2 i zarobljena 3 partizana. Vlastiti gubitci: 1 ustaša i 4 domobrana ranjeni, 1 domobran nestao i 2 oslobođena iz partizanskog zarobljeništva.

Osobitosti:

Četnici su kod Tarčina svukli 4 naša domobrana bez oružja i pustili ih.

Događaji na želj. prugama:

24. VIII oko 17.40 sati na pruzi Sisak — Sunja između ž. p. Blinjski Kut i Sunja napali su odmetnici putnički vlak.⁸ Putnici su većinom opljačkani i odvedeni, a vlak zapaljen i stroj oštećen. Do sada je ustanovljeno 7 mrtvih i 3 teže ranjena. Pruga je oštećena.

Istovremeno na istom mjestu minirana je pruga na 7 mjesta.

Noću 23/24. VIII pruga Banova Jaruga — Lipik između ž. p. Poljana i Lipik minirana je na više mjesta.

24. VIII pruga Varaždin — Koprivnica minirana je između ž. p. Jalžabet i Martijanec.⁹

20. VIII popravljen je most na želj. pruzi Koprivnica — Botovo te pruga osposobljena za promet.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
(M. P.) Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

³ Vlak je napala 1. brigada 7. divizije (vidi dok. br. 85).

⁴ Prugu su minirali borci 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.I., reg. br. 2—4, k. 121).

BR.. 130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 26. AVGUSTA 1944. O ULASKU JEDINICA NOVJ U TUHELJSKE TOPLICE, O NJIHOVOM NAPADU NA KUKUNJEVAC I O BORBAMA NA PODRUČJU DARUVARA, OGULINA, BENKOVCA I U LICI¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 239/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
26. VIII 1944 godine.

I OBČI PREGLED:

**Odbijen je napadaj na Jelah (podr. Teslića).
Tuheljske Toplice izpražnjene.
Uspješno se nastavlja podhvata u izt. Bosni i Hercegovini te u području Daruvara.
Borbe kod Kukunjevca.
Brojni napadaji nepr. zrakoplova na želj. postrojenja.
Oborena 3 nepr. zrakoplova.**

II PODRUČJA:

Zagreb:

Nakon što su naše postrojbe napustile 24. VIII Tuheljske Toplice (4 km s. i. Klanjca) ušli su partizani u to mjesto.

Bjelovar – Daruvar:

U nastavku podhvata u području Daruvara nakon zauzimanja Vel. Grđevca i Severina (13 i 24 km j. i. Bjelovara), naša je borbeno skupina stigla u s. Prespa (7 km j. i. Bjelovara).

Partizanski gubitci: 29 poginulih izbrojeno i velik broj ranjenih. Plien: 2 stroj opuške i više pušaka.²

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br. 26/1–1, k. 41.

² O borbama na području Daruvar – Bjelovar u vremenu od 12. do 24. avgusta 1944. vidi dok. br. 41, 45, 79, 97, 119, 122, 123, 128, 129 i 130 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 8/1, k. 58.

Pakrac:

25. VIII jake part. snage napale su uporište Kuku-
njevac³ (7 km z. Pakraca). Poduzete su protumjere.⁴

Ogulin:

U nastavku podhvata u području Vrbovsko – Mrko-
palj (16 km s. z. i 22 km ž. Ogulina) odbačene su part. sna-
ge 7 km s.i. Vrbovskog prema sjeveru.

Naše borbene snage dostigle su Vrbovsko.

U tim borbama poginuo je 1 partizanski »komesar«
i 1 »komandant«.⁵

Lika:

Na Krbavskom polju zauzeti su postavi j.i. Bunića.
Jedna manja podhvatna skupina upućena je u Bunić.⁶

Benkovac:

U podhvalu u području Bribirskih Mostina (20 km
j.i. Benkovac) osujećen je pokušaj probijanja jedne part.
skupine iz područja zapadno od Bribirskih Mostina u smje-
ru juga.

Jadranska obala:

Noću 22/23. VIII odbijen je napadaj manje part. sku-
pine na Luku Sovra (11 km i. Blata) na o. Korčuli.

Noću na 24. VIII opaženi su nepr. brzi čamci kod j. i.
rta o. Šolte. Jedan nepr. zrakoplov kružio je nad otokom.

Djelat, nepr. zrakopl.:

23. VIII srušena su kod Sinja 2 nepr. zrakoplova.

24. VIII četiri nepr. lovca bacili su nekoliko bombi
kod Aleksin Hana južno Rame bez učinka.

Istog dana kod Sarajeva oboren je 1 nepr. zrakoplov.

³ Napad su izvele jedinice 28. divizije (opširnije o tome vidi
dok. br. 100).

⁴ U bojnoj relaciji 1. zbornog područja o tome piše: »Komunisti
napali posadu Kukunjevac. Upućena pojačanja iz Pakraca skršila jak
otpor neprijatelja kod s. Dobrovac (3 km s.z. Lipik) i u 12.00 sati raste-
retiti posadu Kukunjevac. Naši gubitci: 1 častnik i 1 domobran p'ogi-
nuli, 23 ranjeno. Neprijateljski gubitci veliki, ali tačno neustanov-
ljeni... « (Arhiv V.I.I., reg. br. 8/1–80, k. 58).

⁵ Dvadeset četvrtog avgusta naišli su na zasjedu i poginuli Ilija
Petrović, politički komesar 2. brigade 13. divizije i Nikica Tatalović,
operativni oficir iste brigade (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 13.
divizije Štabu 11. korpusa NOVJ od 4. septembra 1944).

⁶ Vidi dok. br. 131.

24. VIII četiri nepr. zrakoplova napali su putnički vlak Križevci – Zagreb kod Sessvetskog Kraljevca i oštetili stroj. Žrtava nema.

25. VIII oko 10.30 sati nepr. zrakoplovi napali su putnički vlak kod s. Prečec (kraj Ivanić-Grada). Oštećen je stroj i 1 vagon, 2 osobe su poginule, 8 teško i 6 lako ranjenih.

Istog dana oko 11.00 sati nekoliko nepr. zrakoplova bacalo je zamotke partizanima u okolici Japetića (10 km j. z. Samobora).

25. VIII u 12.00 sati 6 nepr. bombardera napalo je želj. postaju Bihać. Pogođena su oba kolodvora. Ima štete. Žrtava nema.

Djelat, vlast, zrakopl.:

25. VIII izvršilo je izviđanje javljenog nepr. uzletišta 20 km j. z. Srebrenice. Na tom području nema pogodnog zemljišta za uzletišta te nije ništa sumnjivog opaženo.

Osim toga izviđalo je s. Vučani kraj Čazme.

Obćenito:

Prilikom odbijanja manjih napadaja kod Sunje, Karlovca i Srebrenice poginulo je 8 partizana, dok su 4 ustaše poginula, 6 domobrana ranjeno i 1 nestao.

U borbi kod Otrovanca kraj Pitomače 22. VIII broj poginulih partizana povećao se na 12 (spoj dnev. izv. br. 238).⁷

Na obskrbnoj cesti Gračac – Knin odbijeno je nekoliko napadaja partizana. Kod Sučevića (17 km i.j.i. Gračaca) napali su partizani jednu samo voznu preselicu i zapalili 14 samovoza. Pojednosti nisu javljene.⁸

osobitosti:

23. VIII oko 19.30 sati na Dravi kod ušća u Dunav naišla je na minu jedna teglenica i potonula.

24. VIII oko 16.30 sati iznenadili su partizani stražu na želj. mostu kod s. Poljane na pruzi Križevci – Bjelovar i zarobili 18 domobrana. Izgubljeno je 15 pušaka, 1 strojopuška, 1 signalni samokres i 1 brzoglasni aparat.⁹

⁷ Vidi dok. br. 131.

⁸ -Treća dalmatinska brigada napala je 23. avgusta 1944. neprijateljsku motorizovanu kolonu na komunikaciji Knin – Srb i. pritom zapalila 19 kamiona sa spremom i 6 oštetila. Zaplijenjena su 2 puškomitraljeza, 10 pušaka i nešto odjeće. Ubijeno je 28, a ranjeno 30 neprijateljskih vojnika (Arhiv V.I.I., reg. br. 56–2, k. 842 A).

⁹ Domobranksu stražu koja je obezbjeđivala most na potoku Tremovac napao je Udarni bataljon Moslavačkog NOP odreda 1 tom

Događaji na želj. prugama:

23. VIII na pruzi Osijek – Dalj između Osijeka i Sarvaša naletio je na minu teretni vlak. Oštećena je želj. pruga.¹⁰

Noću 25/26. VIII odbijen je napadaj part. na želj. postaju Horvati na pruzi Zagreb – Karlovac i minirana pruga između ž. p. Zdenčina i Horvati.

Kod Žuglića (3 km i. Bame) naletio je na minu teretni vlak. Stroj i 2 kola izkočili.

25. VIII minirana je pruga Zabok – Krapina između ž. p. Sveti Križ – Začretje i Krapina. Pruga je oštećena.

25. VIII popravljani su kvarovi na pruzi Zagreb – Sisak – Sunja i pruga predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
Glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

prilikom zarobio 5 domobrana dok su se ostali razbježali. Zaplijenjen 1 puškomitraljez, 3 puške, 3300 metaka i druge spremne (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 10. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 4. septembra 1944).

¹⁰ Minu su postavili borci 1. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.I., reg. br. 2–4, k. 121).

BR.. 130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 27. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA VARAŽDINSKE TOPLICE, KUKUNJEVAC, ZLOBIN I KOLONE I IZVIĐAČKE ORGANE NA CESTI BIHAĆ – KNIN¹

VOJNIČKA TAJNA

"

27. VIII.

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 240/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

27. vnr1944 godine.

I OBĆI PREGLED:

Odbijen napadaj na Varaždinske Toplice, Kukunjevac (kod Pakraca), Zlobin (podr. Kraljevice) i Grabovo Brdo (podr. Hrv. Mitrovice).

Uspješno se nastavlja podhvat u istočnoj Bosni.

Manji napadaji neprijateljskog zrakoplovstva na Sešvete, Bjelovar, Vel. Goricu i želj. objekte.

II PODRUČJA:

Varaždin:

23. VIII u 24.00 sati odbijen je napadaj jače skupine partizana na Varaždinske Toplice.

22. VIII u borbi 3 km j.z. Lepoglave part. su ostavili 18 mrtvih.

Pakrac:

25. VIII posada uporišta Kukunjevac (7 km z, Pakraca) odbila je žestoke napadaje premoćnog neprijatelja i izdržala do dolaska pojačanja iz Pakraca i Lipika. Snage upućene u pomoć u sjajnom naletu razbile su obruč neprijatelja i odteretile Kukunjevac. Neprijateljski gubitci nisu još ustanovljeni. Vlastiti gubitci: 1 častnik i 1 vojničar poginuli, 18 momaka je ranjeno.²

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 27/1-1, k. 41.

² Jedinice 28. divizije u napadu na Kukunjevac nisu imale gubitaka (vidi dok. br. 100).

Kraljevica:

Odbijen je napadaj jake skupine partizana na Zlobin (9 km i.s.i. Kraljevice). Protuudarom vlastite snage upale su u nepr. postave i protjerale partizane. Nađeno je 47 poginulih partizana.³

Lika:

Na Krbavskom polju zapadno i zapadno-jugozapadno Bunića podhvatne snage vode borbu s jakim nepr. skupinama.⁴

D. Lapac:

✱ Od 14–18. VIII na obskrbenoj cesti Bihać – Knin i Bihać – Bos. Petrovac izvršili su part. nekoliko napadaja na preselice i obhodnje. Tom prigodom poginulo je 14 domobrana i 3 njemačka vojnika, 5 domobrana i 3 njemačka vojnika su ranjeni, a 2 domobrana su nestala. Nekoliko samovoza i nešto oružja je izgubljeno.

Jadranska obala:

Na o. Braču kod Nerežišća sukob izviđačkih skupina s neprijateljem.

Djelat, nepr. zrakopl.:

25. VIII pet nepr. zrakoplova napali su teretni vlak između ž.p. Maglaj i Bradići i zapalili 4 vagona. Jedan domobran mrtav i 1 ustaša ranjen.

Istog dana oko 10.30 sati 3 nepr. zrakoplova napala su vojarnu oružničke škole u Bjelovaru. Ima štete. 2 osobe su ranjene.

26. VIII oko 15.45 sati 4 nepr. zrakopl. napala su okolinu Sesveta. Bačene su razorne i bombe za žive ciljeve. Srušena je 1 zgrada, 1 domobran je ranjen.

Istoga dana između 15.00 i 16.00 sati nepr. zrakoplovi napali su strojničkom vatrom Vel. Goricu i okolna sela. Bačena je 1 bomba na teretni vlak kraj želj. postaje. Stroj vlaka je onespособljen. Žrtava nema.

³ Na području Zlobina nalazile su se tada jedinice 13. divizije. 0 ;gubicima koje su one pretrpjele u borbama od 23. do 27. avgusta 1944. vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 13. divizije Štabu 11. korpusa NOVJ od 4. septembra 1944.

⁴ Odnosi se na jedinice 35. divizije (vidi dok. br. 97, 129, 130, 131 i 132 u ovoj knjizi i tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 35. divizije Štabu 11. korpusa NOVJ od 12. septembra 1944).

Osobitosti:

Prema izjavi pučanstva područje Metkovića, te područje južno od Slivna Ravnog zaposjednuto je po partizanima među kojima ima dosta Engleza.⁵

Dozna je se da četnici skupljaju jače snage u području Nevesinja i Konjica s namjerom napadaja na naša uporišta u tom području.

Događaji na želj. prugama:

24. VIII nepr. zrakoplovi napali su u nizkom lietu osobni vlak na pruzi Doboj – Tuzla između ž.p. Suhopolje i Karanovac. Do sada je pronađeno 15 mrtvih i 20 ranjenih putnika.

26. VIII između ž.p. Oriovac i Sibinj na pruzi Novska – Brod nepr. lovci napali su putnički vlak, oštetili stroj i ranili 4 vojnika i 4 građ. osobe.

Istog dana 6 nepr. zrakoplova napalo je ž.p. Konjic. Oštećeni su kolosjeci, 2 osobe poginule, a 5 je ranjeno.

26. VIII između ž.p. Zagreb i Čuline u 07.18 sati naišao je na minu putnički vlak. Stroj i 2 vagona izklicnuli. Žrtava nema.⁶

Istog dana minirana je pruga Zagreb – Sisak između ž.p. Lekenik i Greda. Pruga i jedna stražara je oštećena.

Noću 25/26. VIII minirana je želj. pruga Zagreb – Karlovac – Ogulin na više mjesta između ž.p. Zdenčina i Horvati te ž. p. Duga Resa i Zvečaj.⁷

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odiela
Glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁵ Na navedenom području nije bilo engleskih jedinica.

⁶ Minu su postavili borci 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.I., reg. br. 2–4, k. 121).

⁷ Štab 4. korpusa javio je depešom Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske da je prusa Duga Resa – Zvečaj prekinuta na 42 mjesta, a pruga Zagreb – Karlovac kod Zdenčine na 5 mjesta (Arhiv V.I.I., reg. br. 4–32/13/1, k. 429 A).

BR.. 130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 28. AVGUSTA 1944. O BORBAMA NA PODRUČJIMA: KRAPINA, ĐURĐEVAC – KRIŽEVCI, DARUVAR, LIKA, OMIŠ I LIVNO¹

VOJNIČKA TAJNA
28. VIII

**DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 241/44,
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH. SNAGA
28. VIII 1944 godine.**

I OBCI PREGLED:

**Partizani protjerani iz Tuheljskih Toplica.
Odbijen napadaj na Kloštar (kod Đurđevca).
Usredotočeni napadaj na ukleštene nepr. snage u
iztočnoj Bosni.
Žestoke borbe u Lici.
Napadaji neprijateljskog zrakoplovstva na Gospić,
Dubrovnik i Rieku Dubrovačku, te želji vlakove.
Oboren 1 neprijateljski zrakoplov.**

II PODRUČJA:

Krapina:

26. VIII jedna ustaška postrojba protjerala je partizane iz Tuheljskih Toplica (14 km j.z. Krapine). Palo je 12 partizana i zaplijenjene su 2 englezke puške, Postrojba se vratila u Krapinu.²

Đurđevac – Križevci:

Noću .25/26, VIII odbijen je .napadaj partizana na uporište Kloštar (11 km j.i. Đurđevca) uz 8 poginulih i 20 ranjenih partizana.³

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.U., reg. br. 28/1–1, k. 41.

² Vidi dok. br. 132,

³ U petnaestodnevnom izvještaju Štaba 10. korpusa NOVJ rečeno, je o tome slijedeće: »...Istoga dana navečer Izviđački vod upao je u uporište Kloštar i stvorio zabunu kod neprijatelja, tako da je došlo do međusobne borbe u samom uporištu. Borba je bila dosta žestoka u kojoj je neprijatelj imao 19 mrtvih i 16 ranjenih, dok se Izviđački vod izvukao bez gubitaka.« (Vidi tom V. knj. 33, izvještaj štaba 10. korpusa Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske od 4. septembra 1944.)

Iste noći napali su partizani osiguranje želj. mosta kod s. Poljane (7 km j. Križevaca). Dio osiguranja uspio se probiti dok se za 15 domobrana ne zna.⁴

27. VIII odbijen je napadaj partizana na jednu našu postoj bitna. putu Kloštar. – Đurđevac. Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni. Jedan domobran je ranjen.

Daruvar:

' 1 r * Opaža se prikupljanje jakih part. snaga u području Daruvara.⁵

Željeznička pruga Banova Jaruga – Pakrac nalazi se pod Jalnom neprijateljskom vatrom, te je popravak

Lika:

.v.-.u'^ • .=>

25. VIII pod pritiskom premoćnih nepr. snaga nase čete povukle su se na crtu; vis 773 – Gradina (12 km š.i. Gospića), Neprijateljski gubitci: 9 poginulih. Vlastiti gubitci: 1 poginuo i 17 ranjenih.

' - Teške borbe vode se za prilaže Krbavskom polju.⁷

Omiš:

!.,,

• Odbijen je napadaj partizana na naše postrojbe u dolini r./Detine, (5 km i: Omiša) Uz 21 poginulog partizana, dok se cieni da ih je još 40 poginulo.

Livno:

U jednom sukobu s neprijateljem u području Livna pala su 23 partizana (od toga 1 »oficir«) i zaplijenjeno, nešto teškog i ručnog vatrenog oružja;⁸

Metković:

Započeo jepödhvat u području Metkovića.

⁴ Vidi dok. br. 132.

V s i ⁰ Na području Daruvara, kao i na pruzi Daruvar – Banova Jaruga, djelovale su u. avgustu 1944. jedinice 6. korpusa NOVJ (vidi dok. br. 100 u ovoj knjizi i tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 6. korpusa Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske od 10. septembra 1944).

⁷ Pod pritiskom jedinica 35. divizije 11. korpusa NOVJ neprijatelj (djelovi 4. ustaškog stajaćeg djelatnog združenja i njemačke 392. legionarske divizije) se 25. avgusta, uz znatne gubitke, povukao sa Krbavskog polja (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 35. divizije Štabu 11. korpusa od 12. septembra 1944. i bojnu relaciju 1. zbornog područja u Arhivu V.I.I., reg. br. 8/1, k. 58).

⁸ U materijalima za istorijat 20. divizije NOVJ o tome piše: »U borbi sa Nijemcima i ustašama koji su nadirali iz Livna dijelovi IX. brigade kod Böjmontä, žasiok Radanövc, zadali su neprijatelju gubitke od 6 mrtvih i 10 ranjenih. Naše jedinice nišu imale gubitaka« (Arhiv V.I.I., reg. br. 1/2, k. 1030).

Djelat, vlast, zrakopl.:

26. VIII naše je zrakoplovstvo izviđalo javljena nepr. uzletišta kod s. Grbavci i Podgradci (30–35 km s.z. Banje Luke), te kod s. Palanka (15 km j.z. Sanskog Mosta), jugo-iztočno Jasenovca i kod Sanskog Mosta. Na svim tim mjestima nije ništa sumnjivog opaženo. • " :

Nadalje je napalo strojničkom vatrom partizane na ; - putu Voćin – Zvečevo.

Djelat, nepr. zrakopl.:

25. Vili šest nepr. zrakoplova bombardiralo je Gospić.⁹ Žrtava nema.

Istog dana nepr. lovci napali su vlak kod Križa i • oklopni vlak kod Kutine. Onesposobljena su 2 stroja. 2 domobrana i 3 osobe su ranjeni.

26. VIII oko 15.30 sati 6 nepr. zrakoplova napali su u nizkom lietu bombama Dubrovnik i njegova predgrađa. U 15.45 sati. vratUa sU -Se 3, nepr.. zrakoplova i ponovno napali gradbonibämäiströjnicama.

• Istog dana isti zrakoplovi bacili su nekoliko srednjih bombi na Rieku. Dubrovačku kod Rožata. Ima štete, žrtava nema, V".

26. VIII oboren je kod Kozjaka (7 km j.i. Vel. Gorice) jedan nepr. -zrakoplov, koji se zapalio. Vatra je pogášena i zrakoplov odpremljen u Turopolje.

27. VIII kod Bos. Dubice izkočilo je 5 padobranaca iz oštećenog neprijateljskog zrakoplova.

Obćenito:

Prilikom odbijanja manjih nepr. napadaja kod Gundinaca, Stubljana kraj Sunje, D. Lapca i Sučevića (izt. Gračaca) poginulo je 7 partizana i zaplijenjeno 5 pušaka, dok je 1 ustaša poginuo, a 4 domobrana su ranjena.

Prilikom odbijanja napadaja na Grabovo Brdo (14 km s. Hrv. Mitrovice) noću 23/24. VIII nađeno je 10 poginulih partizana) dok se čini da ih je mnogo više palo. Zaplijenjena je 1 strojica i 1 bacač.

Kod Kamenice kraj Petrovaradina napali su partizani osiguranje sječe drva, te ubili 21 i ranili 6 vojnika, a ostale odveli u šumu.

Događaji na želj. prugama:...

• 26. VIII u 02.45 sati na pruzi Brod – Doboj između ž. p. D. Bišnja i Orlovac naišao je na razrušenu prugu i teretni vlak. Stroj je izkliznuo. • • " .

• • '«-pfema ipodaćim&/koje .Je dalo 1. zbornu područje u bojnoj relaciji za avgust 1944. na Gospić je tada bačeno 30 bombi težine 250–500 kg, porušeno je 5 kuća i više zgrada je oštećeno (Arhiv V.I.I., reg. br. 8/1–51, k. 58).

Istog dana na istoj pruzi između ž.p. Lupljanica i Kamena u 05.10 sati naišao je na razorenu prugu stroj i izkiznuo.

27. VIII u 11.55 sati na pruzi Sunja – Bos. Novi između ž.p. Volinja i Dobrljin naišao je teretni vlak na minu. Izkliznula su 4 kola. Pruga je oštećena i ranjena su 2 njemačka vojnika.

Noću 24/25. VIII zapalili su odmetnici želj. postaju Bizovac na pruzi Osiek – Našice i minirali prugu u dužini od 400 metara.¹⁰

Noću 27/28. VIII minirana je pruga Zagreb – Karlovac između ž.p. Draganići i Karlovac.¹¹

27. VIII popravljena je pruga Zagreb – Sisak i predana prometu.

Istog dana popravljena je i predana prometu želj. pruga Karlovac – Generalski Stol.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
Glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

¹⁰ Prema izvještaju Štaba 6. korpusa NOVJ, 25. avgusta 1944. zapalila je jedna četa Osječkog NOP odreda željezničku stanicu Čret (nalazi se 3 km zapadno od Bizovca) i presjekla prugu na 3 mjesta (vidi dok. br. 100).

¹¹ Dijelovi 2. diverzantskog bataljona minirali su tada navedenu prugu na 8 mjesta (vidi tom V, knj. 33, izvještaj 2. diverzantskog bataljona Štabu 4. korpusa NOVJ od 19. septembra 1944).

BR. 135

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 29. AVGUSTA 1944. O BORBAMA NA PODRUČJU DARUVARA, BRODA, OGULINA I U LICI¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 242/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

29. VIII 1944 g.

I OBCI PREGLED:

Daruvar i Pakrac opet ugroženi.
Oslobođena Ravna Gora i Brod Moravice (u Gorskom kotaru).

Uspješne borbe u Lici i istočnoj Bosni.
Manji napadaji nepr. zrakoplovstva na Otočac i željezničke uređaje.

Oborena 2 neprijateljska zrakoplova,

II PODRUČJA:

Daruvar:

Opazeno je prikupljanje jačih nepr. snaga oko Daruvara.²

Od 28. VIII u 16.00 sati neprijatelj tuče jakim topničkom i bacačkom vatrom Daruvar. Očekuje se skoriji usredotočeni napadaj neprijatelja na ovaj grad.³

Pakrac je također ugrožen.⁴

Poduzete su protumjere.

Brod:

Noću 26/27. VIII napali su partizani Andrijevice (22-km i. Broda).⁵

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 29/1-1, k. 41.

² Vidi primjedbu broj 5 uz dok. br. 134.

³ Vidi primjedbu br. 3 uz dok. br. 129

⁴ Jedinice 40. divizije 6. korpusa NOVJ napale su i uništile neprijateljski garnizon u Pakracu 13. septembra 1944. Rezultat napale bio je slijedeći: ubijeno 288, a zarobljeno 720 neprijateljskih vojnika i oficira. Zaplijenjeno: 12 topova, 3 teška bacača, 14 teških mitraljeza, 23 puškomitraljeza, 850 karabina, 70 šmajsera, 54 pištolja, 300 ručnih bombi, 8 vagona municije i mnogo drugog ratnog materijala. (Opširnije o tome vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 40, divizije Štabii. 6. korpusa NOVJ od 19. septembra 1944.)

⁵ U izvještaju Štaba 6. korpusa i potčinjenih mu jedinica nije ništa rečeno o tom napadu (vidi dok. br. 100 u ovoj knjizi i Arhiv V.I.I., reg. br. 27-2/II, k. 473).

Ogulin:

- Dieľovi jedne part. »divizije«⁶ odbačeni su iz područja Vrbovsko. — Mrkopalj (16 km s.z. i 28 km z. Ogulina) na sjever preko r. Kupe uz velike neprijateljske gubitke. Naše snage oslobodile su Brod Moravice (29 km s.z. Ogulina) slomivši jak nepr. odpor. Palo je 40 partizana i zaplijenjeno 9 strojnica, 5 bacača, više kola alata, veći broj pušaka, a uništen, je jedan gorski top. Druga jedna borbena skupina protjerala je neprijatelja iz Ravne Gore slomivši ogorčen neprijateljski odpor uz 15 poginulih partizana i 6 zarobljenih, te zaplijenila 2 strojnice i 8 pušaka.

Lika:

Završen je podhvat u Krbavskom polju. Podhvatne snage drže "obranbene položaje kod Ličkog Šiška (7 km s.i. Gospića)...

II toku tog podhvata od 8—15. VIII podhvatne snage oslobodile su Udbinu, Bjelo Polje, Korenicu i Prijeboj, te tako osigurale skupljanje žetve s Krbavskog polja. *

Neprijateljski gubici iznose oko: 100 poginulih, 4 zarobljena, 7 prebjeglih. Plien: 1 bacač, 3 strojnice, 17 sanduka pušanih naboj, 1 sanduk bacačkih granata, 30 konja i 20 komada stoke.⁷

Jadranska obala:

Noću na 25. VIII zapažena je živa djelatnost svjetlosipača na o. Visu te na nepr. brodovima između o. Visa i o. Korčule.

Djelat, vlast, zrakopl.:

28. VIII izvršilo je izviđanje nepr. uzletišta.

Djelat, nepr. zrakopl.:

26. VIII nepr. zrakoplovi bombardirali su Otočac. Šteta je malena, 3 osobe su poginule, 4 ranjene.

27. VIII oboren je kod Splita 1 nepr. bombarder, koji je pao u more. Posada je izskočila padobranima.

27. VIII u 13.20 sati nepr. zrakoplovi napali su u nizkom letu želj. postaju Nova Gradiška. Bačeno je 10 bombi. Ima štete. Žrtava nema.

Istog dana u 15.30 sati nepr. zrakoplovi napali su ložionicu u ž.p. Novska. Oštećen je 1 stroj. Žrtava nema.

⁶ Odnosi se na dijelove 18. divizije (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Slaba 13. divizije Štabu 11. korpusa NOVJ od 4. septembra 1944. i Arhiv. V.I.L., reg. br. 1—18 k. 119/10).

⁷ O borbama na Krbavskom polju od 8. do 18. avgusta 1944. vidi dok. br. 71.

28. VIII kod Novi Grada (8 km z. Karlovca) srušio se i izgorio 1 nepr. zrakoplov. Zarobljeno je 7 članova posade, koji su izskočili padobranima.

Naknadno je javljeno da je Dubrovnik bombardiran 27. VIII, a ne 26. VIII, kako je to javljeno u dnevnom izvješću br. 241/44. Tom prigodom bačeno je 30 bombi, oštećeno više kuća, 3 su osobe poginule i 15 ih je ranjeno.

Obćenito:

Prigodom izviđanja kod Ivanić-Grada, Daruvara i Imotskog poginulo je 5 partizana i 2 su zarobljena, dok su 3 ustaše poginula.

U manjim borbama na obokrbnim cestama u području Cazina, Bos. Petrovca — Drvara — Bos. Grahova palo je 18 partizana, 11 je prebjeglo, a zaplijenjeno je 11 pušaka

Hrvatsko-njemačko oružništvo u vremenu od 21. VII do 15. VIII u manjim podhvatima i sukobima u Vel. župi Vuka pobilo je 119 partizana, velik broj ranilo i 4 zarobilo.

Događaji na želj. prugama:

AA

27. VIII u 21.40 sati na pruzi Brod — Sarajevo između ž.p. Čatići i Dobrinje naišao je teretni vlak na razorenu prugu. Stroj i 1. vagon su se prevrnuli. Žrtava nije bilo.

28. VIII na pruzi Dugo Selo — Križevci kod ž.p. Prikraj naletio je na minu oklopni vlak. Izkliznula su 4 kolaja a 2 željezničara su ranjena.

a a -V • 28. VIII minirana je želj. pruga između ž.p. D. Bišnja i Vrhovi te između ž. p. Lupljanica i Dažnica na pruzi Brod A[^]. Doboj.

28. VIII popravljena je pruga Zagreb — Karlovac između ž.p. Draganići i Karlovac i predana prometu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M.P.)

i

BR.. 130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 30. AVGUSTA 1944. O BORBAMA NA PODRUČJU DARUVARA, VRPOLJA, OGULINA I BENKOVCA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 243/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
30. VIII 1944 god.

I OBĆI PREGLED:

Daruvar dalje ugrožen i tučen neprijateljskom topničkom vatrom.

Napadaj na preselicu kod Vrpolja.

Uspješno se nastavlja podhvat u izt. Bosni.

Manji napadaji nepr. zrakoplovstva na Tuzlu i želj. uređaje.

Srušena 2 nepr. zrakoplova, a vjerojatno još dva.

II PODRUČJA:

Daruvar:

U području Daruvara i dalje se vrši okupljanje jakih partizanskih snaga. Sam grad tučen je neprijateljskom topničkom i bacačkom vatrom, od koje su poginula 2 domobrana i ranjeno nekoliko građanskih osoba. Ima oštećenih kuća.²

28. VIII u nasilnom izviđanju u smjeru Badljevine u borbi kod s. Kipa (5 km j. Daruvara) pala su 2 i ranjeno je 9 domobrana.

Neprijatelj drži pod vatrom želj. prugu Banova Jaruga — Pakrac.³

Vinkovci:

Naša preselica naišla je kod Vrpolja (28 km z.j. Vinkovaca) na nepr. zasjedu. Poginula su 2 njemačka izobrazitelja i 2 domobrana, 6 domobrana je nestalo. Protuudara rom nepr. je protjeran. Nađena su 3 poginula partizana.⁴

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 30/1—1, k. 41.

² i ³ Vidi dok. br. 134.

⁴ Napad na neprijateljski kamion kod Vrpolja izvela je Zupanjska četa (vidi dok. br. 100).

Ogulin:

Završen je podhvat u području Ogulin – Mrkopalj. Jedna podhvatna skupina stigla je u Kraljevicu, dok se druga vratila u Ogulin i Vrbovsko.⁵

Benkovac:

U podhvalu u području Benkovca odbačena je jača nepr. skupina⁶ nakon uzaludnih pokušaja prodora prema sjeveru.

Jadranska obala:

Neprijateljski brodovi otvorili su topničku vatru na uporišta na o. Korčuli i odplovili nakon toga u smjeru zapada.

Djelat, vlast, žrakopl.:

Prievoz tvoriva i vojničkih osoba te bacanje promičbenih letaka iznad Psunj pl.

Djelat, nepr. zrakopl.:

25. VIII pet nepr. zrakoplova napalo je strojničkom vatrom putnički vlak u ž. p. Doboju, a zatim drugi putnički vlak u ž. p. Karanovac.

27. VIII pet nepr. zrakoplova napalo je bombama Tuzlu. Ima oštećenih kuća, 10 osoba je poginulo i 14 ih je ranjeno.

28. VIII nepr. zrakoplovi bombardirali su želj. postaju Ustiprača. Poginule su 3 osobe.

28. VIII srušio se kod Sokolca 1 nepr. 4-motorni zrakoplov i izgorio. Zarobljeno je 6 članova posade, koji su izskočili padobranima.

Traga se za još 2 nepr. zrakoplova, koji su navodno pali kod Mokrog.

Srušen je 1 nepr. lovac kod Jablanca prilikom napada na luku gdje je potopljena 1 teglenica.

Neprijateljski zrakoplovi napali su D. Lapac. Pojednosti nisu poznate.

25. VIII neprijateljski zrakoplovi naoali su teretni vlak kod ž. p. Maglaj. Stroj je oštećen, a dio vlaka djelomično izgorio. Uništene su b.b. veze i razvaljena želj. pruga. Poginuo je 1 domobran, a 2 osobe su ranjene.

⁵ Vidi primjedbu br. 159 uz dok. br. 97.

⁶ Odnosi se na dijelove-19. divizije (vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 19. divizije Štabu 8. korpusa NOVJ od 28. septembra 1944).

29. VIII oko 10.50 sati nepr, zrakoplovi bombardirali su želj. prugu između ž.p. Okučani i Nova Gradiška i oštetili je.

Obćenito:

U manjim sukobima kod Krapine i Siska pala su 3 i ranjena 2 partizana. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Osobitosti:

Noću 23/24. VIII pokušali su talijanski fašisti na prevaru izmijeniti našu stražu u luci Sušaka." Energичnim držanjem straže spriječeni su u tome i po dolasku pojačanja pobjegli.

Događaji na želj. prugama:

28. VIII naišao je na minu pomoćni vlak u ž.p. Prikrāj (na pruzi, Dugo Selo – Križevci). Izskočio je 1 vagon. Žrtava nema.

Noću 28/29. VIII miniran je most na pruzi Sunja – Bos. Novi između ž.p. Dobrljina i Volinje. Most je jako oštećen.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožeriii pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR.. 130

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 31. AVGUSTA 1944. O NAPADU JEDINICA NOVJ NA GRAČAC, DARUVAR I VIJADUKT KOD . PAKRACA I O BORBAMA KOD SINJA I LIVNA¹

VOJNIČKA TAJNA

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 244/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

31. VIII 1944 g.

I OBĆI PREGLED:

Neprijateljski pritisak na Daruvar ne popušta.
Žestoke borbe u području Gračaca.
Napadaj nepr. zrakoplovstva na Karlovac i Kraljevicu, te brojni manji napadaji na Lapad, Ston, Herceg-
-Novi, Tivat, šire područje Dubrovnika, Krk, Konjic i želj.
uređaje.
Srušena 2 neprijateljska zrakoplova.

II PODRUČJA:

Daruvar:

Neprijatelj je ponovno tukao 30. VIII središte Daruvara topničkom vatrom od koje su poginula još 2 domobrana i ranjeno 5. Od građanstva poginula je 1 i ranjene 3 osobe.²

Razvidanjem je ustanovljeno da su se partizani povukli prema s. Batinjani u sjeveroistočnom smjeru- Poduzeta su daljnja izviđanja.

Uzpostavljena je želj. pruga Banova Jaruga – Pakrac.

30. VIII porušili su partizani želj. vijadukt na Krndiji (s. i. Pakraca), svladavši i zarobivši stražu.

Sinja:

Izviđački diełovi naišli su na jaće nepr. snage u području s.i. Sinja.³

¹ Original (pisan na mašini, latinicom) u Arhivu V.I.I., reg. br. 31/1-1, k. 41.

² Vidi dok. br. 135.

³ Sjeveroistočno od Sinja nalazila se tada 8. dalmatinska brigada (vidi dok. br. 90).

Gračac – Zrmanja:

J-ake neprijateljske snage ugrožavaju glavnu obškrbnu cestu na odsjeku Zrmanja – Srb. Istovremeno su obkolile Gračac, čija je posada odbila sve neprijateljske napade.⁴

Upućena pojačanja dostigla su područje 3 km z. Sučevića (16 km i. Gračaca).

Livno:

U toku je podhvat u području s.z. Livna.

Jadranska obala:

Na o. Braču 5 km z. Sumartina ustanovljena je jača skupina partizana.⁵

Djelat, vlast, zrakopl.:

30. VIII napalo je naše zrakoplovstvo strojničkom vatrom jedan neprijateljski zrakoplov na uzletištu kod Voćina s uspjehom.

Izviđanjem okoline Sarajeva nije ništa sumnjivo opaženo.

Osim toga izvršilo je prijevoz službene pošte, novca i vojničkih osoba te bacalo promičbene letake u području Fruške gore.

Djelat, nepr. zrakopl.:

27. VIII u 22.15 sati jedan nepr. zrakoplov bacio je 6 bombi na Lapad u Dubrovniku. Štete i žrtava nema.

28. VIII nepr. zrakoplovi bombardirali su Kraljevicu oko 22.50 sati. Pojediniosti nisu poznate.

28. VIII nepr. zrakoplovi bombardirali su Boninovo kraj Dubrovnika bez štete i žrtava, zatim Ston, Doli, Herceg-Novi i Ti vat. Pojediniosti nisu javljene.

Istog dana oko 14.15 sati 4 nepr. zrakoplova bacili su nekoliko raketnih bombi na sela na Rieci Dubrovačkoj i Lapad u Gružu. Šteta je malena. Žrtava nema.

28. VIII u području Sinja srušila su se 2 nepr. zrakoplova.

29. VIII oko 03.00 sati bombardiran je otok Krk između Omišlja i Malinske. Šteta je malena.

29. VIII četiri nepr. zrakoplova bombardirala su želj. postaju Poljice kod Dubrovnika. Šteta je neznatna. Žrtava nema.

⁴ Jedinice 9. divizije, u sadejstvu sa dijelovima 19. i 35. divizije, napale su 28. avgusta Gračac i Smrekovac (opširnije o tome vidi dok. br. 73, 84 i 97).

⁵ Na Braču se u drugoj polovini avgusta 1944. nalazio 3. bataljon 3. prekomorske brigade (Arhiv V.I.I., reg. br. 1–4, k. 1103/1).

Istog dana u 10.15 sati 4 nepr. zrakoplova bacili su 18 bombi na ž.p. Konjic. Šteta je neznatna. 2 osobe su ranjene.

30. VIII nekoliko nepr. zrakoplova napalo je središte grada Karlovca bombama i strojničkom vatrom. Nekoliko bombi je palo kraj želj. postaje. Poginulo je 9 i ranjeno 20 osoba, a oštećeno 8 kuća.

Prilikom napadaja nepr. zrakoplova na putnički vlak kod Karanovca 24. VIII poginulo je 5 i ranjeno 6 osoba, a ne 15 poginulih i 20 ranjenih, kako je to javljeno u dnevnom izvješću br. 240/44.

29. VIII nepr. zrakoplovi bombardirali su želj. prugu između ž.p. Nova Gradiška i Dragalić. Pruga je oštećena.

30. VIII u jutro bombardirali su nepr. zrakoplovi želj. prugu između ž.p. Petrovaradin i Kamenica i oštetili je.

Osobitosti:

28. VIII teško je ranjen iz zasjede ustaški dopukovnik Ivo Devčić kod s. Šušnjari⁶ (4 km i. Karlobaga).

Dogodaji na želj. prugama:

27. VIII naletio je na minu osobni vlak 8 km j.z. Kostajnice. Istovremeno je napadnut od partizana. Stiglo pojačanje protjeralo je neprijatelja. Tri vojnika su ranjena. Partizanski gubitci: 5 poginulih. Plien: 3 puške.

Noću 29/30. VIII minirana je pruga Karlovac – Ogulin između ž. p. Generalski Stol i Gornje Dubrave.

30. VIII minirana je pruga Križevci – Bjelovar kod ž. p. Cirkvena.⁷

Istog dana u 22.30 sati minirana je pruga Zagreb – Karlovac na tri mjesta između ž.p. Horvati i Zdenčina.⁸

⁶ Sušanj

⁷ Diverziju su izveli dijelovi 3. diverzantskog bataljona (Arhiv V.I.I., reg. br. 2–4, k. 121).

⁸ U izvještajima 4. korpusa NOVJ i potčinjenih mu jedinica nije ništa rečeno o toj diverziji. Međutim, o diverzijama koje su izvršene na toj pruzi 31. avgusta rečeno je slijedeće: »Na pruzi Zagreb – Karlovac presječena je pruga na 108 mjesta, dignuta su u vazduh 2 željeznička mosta duljine 12 i 25 metara, jedan podvožnjak duljine 6 m i 2 armirano-betonska bunkera...« Diverziju je izvela Karlovačka brigada u sadejstvu sa dijelovima 2. diverzantskog bataljona.

»Na pruzi Zagreb – Karlovac sječena je pruga na 336 mjesta, dignuta su u vazduh 4 armirano-betonska bunkera, jedna stražara, signalni stup...« Diverziju je izvela brigada »Franjo Ogulinac Seljo« u sadejstvu sa dijelovima 2. diverzantskog bataljona. (Vidi tom V, knj. 33, izvještaj Štaba 2. diverzantskog bataljona Štabu 4. korpusa NOVJ od 19. septembra 1944. i Arhiv V.I.I., reg. br. 4r–13/1, k. 429 A).

P

28. VIII popravljena je i predana prometu pruga
Osiek — Našice.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni pukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

REGISTAR

A

Abramović Milan — 546
 Abramović Pavao — 32
 Adolfovac — 463
 Adžić Dragutin — 116
 Agino polje — 631
 Alan — 361
 Aleksandrovac — 549
 Aleksin Han — 687
 Aleksinac — 636
 Alilovica — 193
 Alipašin Most — 590, 631
 Andrijevi (G. i D.) — 547, 548, 551, 553, 578, 605, 637, 640, 641, 651, 682, 697
 Antić Vinko Vieko — 198, 324, 328, 331, 337, 505
 Antolović Josip — 175, 201
 Antonića vrh (trig. 745) — 611
 Antunovac — 102
 Anušić Petar Pero — 31, 219
 Apatovac — 83, 94, 636
 Aralica Đorđe — 349
 Arambašić Živko — 204
 Aršija — vidi Raša
 Aržano — 45, 301, 681
 Austrija — 471
 AVNOJ — 208, 243
 Avtovac — 584

B

Babić Branko — 124, 401
 Babić Ostoja — 98
 Babić Petar — 16, 109, 295, 424
 Babić Ivana Stjepan — 213
 Babin Potok (G. i D.) — 138, 259, 260, 262, 342, 345, 367, 369, 371, 372, 375-379, 491, 606, 608, 614, 621, 622, 635

Babina Greda (s.) — 576
 Bacani Stjepana Dragutin — 213
 Bačinovac (trig. 1207) — 376
 Bačin Dol — 461
 Bađanj (k. 1213) — 37
 Badel Marijan — 125
 Badljevin — 55, 56, 96-98, 133, 157-159, 181, 185, 243, 244, 250, 251, 491, 534-536, 542, 544, 550, 577, 579, 586, 587, 588, 603, 625, 634, 700
 Bajagić — 464, 465
 Bajre (šuma) — 268
 Bakar — 566, 575, 577, 600
 Balaš Boris Boca — 125, 317
 Bale — 63
 Balen Šime — 30, 31, 309
 Balkan — 471
 Baljci (s.) — 572
 Baljevac — 147, 526
 Baljkuša — 372
 Bandalo Stipe — 50
 Banić (s.) — 290
 Banić Đuro — 114, 442
 Banić Marko — 339
 Banija — 73, 121, 127, 131, 132, 204, 235, 270, 314, 395, 396, 398, 400, 401, 403, 405-407, 430, 495, 499, 500, 506, 517, 523, 652, 661
 Banina Ante — 11, 38, 441, 502
 Banova Jaruga — 93, 101, 224-226, 241, 270, 460, 462, 463, 504, 540, 550-552, 571, 577, 578, 586, 593, 594, 628, "649, 651, 652, 655, 658, 660, 664, 671, 685, 694, 700, 703
 Banja Luka — 580, 590, 631, 654, 660, 663, 668, 670, 674, 678, 682, 695
 Banjeglav Bogdan — 349
 Banjevci — 105, 106, 289, 291, 293, 294
 Banjevički stanovi — 288
 Barac Ivan — 168

Barac Mihovil — 378
 Barač — 464
 Barač Sava — 378
 Baranović Ivan — 350
 Barban — 118
 Barč (Mađarska) — 460, 463
 Bare Slavonske (s.) — 233
 Bareša Ivan — 349
 Barica (kod Sirača) — 534-536
 Barlete (s.) — 616
 Barna (p.) — 248
 Bartolovci — 546
 Basta Đuro — 378
 Basta Miloš — 207
 Bastaji (V. i M.) — 274, 542
 Bašić Mirko — 49
 Baška Voda — 255
 Baške Oštarije — 606

Bataljoni

NOVJ:

- 1. diverzantski — 469, 573, 593, 663, 671, 675, 689
- 2. diverzantski — 316, 318, 351, 438, 489, 523, 526-529, 574, 594, 605, 627, 632, 637, 664, 675, 696, 705
- 3. diverzantski — 23, 28, 30, 32, 93, 224, 504, 558, 574, 585, 590, 593, 597, 601, 627, 632, 641, 648, 655, 663, 678, 685, 692, 705
- 2. srpeki — 23, 28, 120
- Diverzantski 4. korpusa — 122, 126
- Diverzantski 6. korpusa — 248, 461, 550
- Dopunski 10. korpusa — 519, 558
- »Hajduk Veljko« — 545
- Inženjerski 11. korpusa — 385
- Inženjerski 13. divizije — 566
- Inženjerski 19. divizije — 423
- Mađarski — 182, 428, 429, 431, 542, 543
- Narodne odbrane — 104, 105, 103, 276
- Omladinski Zapadne grupe NOP odreda — 25, 26, 30, 32, 227, 663
- Pionirski 13. divizije — 277, 278, 385
- »Plavi Jadran« — 387
- Podravski — 182
- Pontonirski 4. korpusa — 479, 480, 527, 529
- PPK 13. divizije — 385

- Ruski — 126
- Srpski — 27, 30, 223, 225, 679
- Stankovački 19. divizije — 104, 105, 423
- Udarne brigade »Vladimir Gortan« — 120
- Udarne Istočne grupe NOP odreda 10. korpusa — 27, 30, 92, 223, 644

ustaško-domobranski (bojne):

- Auto-bataljon — 217
- Doknadni 4. SDZ — 143, 255, 607, 608, 610, 614, 616
- Kombinovani 5. SDZ — 217
- Posadni »Otočac« — 607
- Posadni »Štajcerov« — 499
- 1-vi 4. SDZ — 541
- 1-vi 4. gorske pukovnije — 533
- 1-vi 5. SDZ — 580
- 1-vi 10. domob. puk. — 342, 343
- 1-vi 3. posadnog zdruge — 348, 607, 613, 620
- 1. PTS — 501
- 1. cazinski — 147
- 1. obkopski — 527
- 1. poljoprivredni — 425
- 2-gi 4. gorske pukovnije — 413, 425
- 2-gi 5. gorske pukovnije — 207
- 2-gi 8. gorske pukovnije — 359
- 2-gi 9. ustaš. zdruge — 254, 255
- 2-gi 10. domob. puk. — 342, 344
- 2. lovački — 342, 343
- 3-ći 3. posadnog zdruge — 607, 610
- 3-ći 7. ustaškog stajaćeg zdruge — 44
- 4-ti 5. ustaš. pukovnije — 342
- 4. obkopski — 527
- 5-ti 5. ustaš. pukovnije — 342
- 5-ti 10. ustaš. zdruge — 452
- 5. doknadni — 479
- 6-ti 1. SDZ — 211
- 6-ti 5. gorske pukovnije — 207
- 6-ti željeznički (stražarski) — 527
- 7-mi 5. gorske pukovnije — 207
- 9-ti 4. SDZ — 606
- 10. željeznički (stražarski) — 527
- 11-ti 4. gorskog zdruge — 413, 533, 535

- 19-ti 4. SDZ – 156, 342, 367, 371, 377, 606, 608, 609, 614-616, 618, 619, 621
- 20-ti ustaški – 367, 371, 372, 377
- 27. ustaški – 508
- 31-vi 4. SDZ – 143, 144, 342-344, 489, 510, 511, 515, 516, 588, 606, 609, 610, 612, 614-616, 618-621, 630, 661
- 32-gi 4. SDZ – 143, 144, 342-344, 371, 510, 511, 5 5, 516, 520, 588, 606, 609-616, 618-622, 630
- 34-ti 4. SDZ – 144, 342-345, 368, 489, 510, 511, 515, 516, 520, 588, 607-610, 612-616, 618-622, 630
- 35. odbrambeni – 149, 151, 348, 358, 435
- 35-ti 4. SDZ – 342, 343, 515, 520, 524, 607, 610, 612-616, 618, 619, 621, 630, 661
- 37. ustaški – 447
- nemački:*
 - 1-vi 738. puka 118 divizije – 254, 255
 - 1-vi «Krüger» 846. puka 392. legionarske divizije – 259, 260, 342, 343, 345, 577, 608, 609, 615, 618, 619, 650
 - 2-gi 378. puka – 254, 255
 - 2-gi 846. puka 892. legionarske divizije – 259, 260, 342, 511, 515, 516, 524, 661, 669
 - 2-gi divizije »Princ Eugen« – 255
 - 2-gi policijski – 527
 - 3-ći 846. puka 392. legionarske divizije – 259, 260, 330, 342, 517, 621
 - 15. policijski – 115, 227
 - 392. dopunski poljski – 332, 511
 - 668. dopunski – 254, 255
 - »Jägerersatz« – 451
 - »Krüger« – vidi 1-vi bataljon 846. puka
 - »Lanschütz« (pješađijski) – 527
- Bater – 565
- Batinjani (kod Pakraca) – 703
- Baze:
 - 1. aero-baza – 124
 - 11. korpusa – 385, 497, 513
 - NOVJ u Ital'ji – 522
- Beber Nikola – 169
- Bebrina (G. i D.) – 547
- Bedenik – 305, 306, 445, 446, 449, 450
- Bednja (r.) – 82, 651
- Bela krajina (predeo) – 73, 122, 129, 407
- Belaj – 479, 480
- Belci (zaselak) – 193
- Belec – 587
- Belo Selo – 160, 520, 521
- Belovar (s. kod Sesveta) – 224
- Benkovac – 14, 104, 280, 284, 289, 290, 292, 293, 361, 419, 421, 435, 665, 666, 686, 687, 700, 701
- Benzon Mirko – 255
- Beočin – 682
- Beograd – 224, 351-356, 399-401, 450, 463, 467, 468, 488, 498, 550, 66D, 661
- Berek – 216, 276
- Bertonići (s.) – 66
- Bestрма (potok) – 189
- Bevandić Stevo – 123
- Biberović Marijan – 415
- Bigina Poliana (s.) – 261
- Bihać – 122, 123, 146-148, 153, 154, 156, 204, 259, 262, 33B, 340, 342, 343, 353, 354, 357, 359, 360, 371, 382, 383, 399, 420, 482, 488, 493, 494, 509, 524, 526, 527, 529, 571, 572, 578, 581, 593, 624-626, 641, 643, 645, 646, 653, 655-657, 661, 677, 682, 685, 688, 690, 691
- Bijela (s.) – 274, 535, 536, 604, 649
- Bijela Stijena (s.) – 462
- Bijelac Stevan – 545
- Bijelić Stojan – 262
- Bijelina – 280, 283, 285, 286, 294
- Bilaj – 341, 342, 348, 505, 656
- Bilajsko Novo Selo – 348, 607, 656
- Bile Vlake – 105, 287
- Bileća – 590
- Bilek (k. 1087) – 50
- Bilišane (G. i D.) – 15, 280, 285, 287
- Bilo-gora – 21, 22, 25, 84, 90, 226, 397
- Bilobrk Mate – 459
- Biočić (s.) – 14, 45
- Biograd na moru – 595, 596
- Biokovo (pl.) – 253, 254, 256, 257, 573, 580, 628, 630, 633, 635
- Biovčino selo – vidi Blovičino Selo
- Biovičino Selo – 286
- Bisag – 224
- Biskupija – 14, 37, 45, 111
- Bistrač – 493, 494

Biskup' Ivan — 31
 Bišnja (G. i D.) — 695, 699
 Bitelić — 39, 464
 Bivić Anton — 66
 Bizovac — 132, 133, 549, 696
 Bjedovi (s.) — 15, 287
 Bjela (r.) — 571
 Bjelajac Nikola — 98
 Bjelanovići (s.) — 15
 Bjeli potoci — 344, 346
 Bjelina — vidi Bijelina
 Bjelimići (Odžaci) — 680
 Bjelo Polje (s.) — 342, 345, 372, 580, 581, 589, 698 £ *
 Bjelobrk — 15 ?
 Bjelovar — 21, 85, 87, 88, 90, 91, 216, 217, 219, 223, 224, 248, 252, 267, 270, 275, 304, 305, 400, 401, 425, 430, 445, 446, 450, 491, 504, 507, 508, 512, 585, 597, 601, 602, 632–634, 637, 638, 644, 657, 660, 662, 664, 665, 673, 679, 680, 686, 688, 680, 691, 705
 Bjelovarska kotlina — 501, 511, 679
 Bjelsko" — 320
 Bjeljavina (k. 559) — 165
 Blacko-Jakšić (ž. st.) — 664
 Blagorodovac (s.) — 542, 543
 Blaguša — 91
 Blata — 482, 584, 687
 Blatna — 353, 581, 641, 645, 655
 Blatnica — 121
 Blaževci — 510
 Blažević — vidi Blaževci
 Blažević Mihajlo Miško — 76, 123, 124, 476
 Blažević Zlata — 431
 Blažuj — 592, 664, 671
 Blinja — 189, 561
 Blinjski Kut — 188, 189, 354, 356, 442, 561, 578, 590, 594, 600, 627, 637, 641, 647, 664, 685
 Boban Rafajlo — 21, 309, 544-
 Bobovac — 402
 Bogunica (k. 706) — 619
 Bojčić Ruža — 537
 Bojmunti — 694
 Bok (s.) — 658
 Bol — 684
 Boljevci (s.) — 574 • -
 Boljun — 59
 Borić Selište — 368, 370
 Borićevac (s.) — 339
 Borik (M. i V.) — 473
 Barki (G. i D.) — 535, 536, 643
 Borojević Branko — 35, 114, 529, 563
 Borova Kosa (s.) — 542, 543
 Borovik — 462, 469
 Borovljani — 683
 Borovo — 548, 551, 581, 591, 663, 675, 685
 Borut — 67
 Bos. Brod — 581, 585, 624, 626 -
 Bos. Dubica — 695
 Bos. Grahovo — 502, 571, 572, 575, 577, 699
 Bos. krajina — 499, 504
 Bos. Krupa — 699, 529, 639, 657
 Bos. Novi — 122, 123, 353, 354, 356, 357, 527–529, 560, 578, 581, 585, 590, 631, 641, 645, 655, 656, 670, 671, 674, 682, 696, 702
 Bos. Petrovac — 571, 572, 586, 593, 627, 691, 699
 Bosanci — 323, 525
 Bosiljević Ivo — 415
 Bosiljevo — 160, 162, 164, 323–325, 327, 334, 383, 497, 500, 565, 633, 635, 638, 639, 645, 646, 684
 Bosna — 182, 208, 236, 488, 492, 496, 571, 575, 586, 591, 595, 598, 602, 624, 628, 633, 638, 642, 644, 645, 649, 656, 660, 665, 676, 679, 683, 690, 693, 697, 700
 Bosnići — 192, 193
 Bosut (r.) — 591
 Botovo — 685
 Božac Josip — 67
 Božicković Petar — 349
 Božić Adam — 415, 537
 Božić Josip — 450
 Božići (s. kod Banja Luke) — 654
 Božjakovina (ž. st.) — 93, 678
 Brač — 599, 642, 643, 668, 670, 676, 677, 679, 681, 683, 684, 691, 704
 Bračev Dolac (G. i D.) — 176, 296
 Bračevac — 133
 Bradići — 691
 Bradina — 575, 590
 Brajakovo Brdo (s.) — • 580
 Branjska (V. i M.) — 84
 Bratina — 456, 457
 Bratunac — 678
 Brdarice (s.) — 161
 Brdine (k. 736) — 617
 Brđani (s.) — 188, 189, 205, 442
 Brđani (s. kod Konjica) — 662, 674, 681, 684
 Brđani (s. kod Nove Gradiške) — 539
 Bregi (s.) — 93, 172

- Brela (G. i D.) — 255
 Breka Mane — 496
 Brestovac — 193
 Brestovac — vidi Daruvarski Brestovac
 Brestovac (s. kod Slav. Požege) — 460, 469
 Breza (s.) — 65
 Breza (s. kod Bjelovara) — 92
 Brezine — 101, 545
 Brezno — 193
 Brezov do — 145
 Brezovac (kod Babinog Potoka) — 345
 Brezovac (kod Bos. Grahova) — 78
 Brezovac (kod Topolovca) — 88
 Brezovac (kod Pakraca) — 246, 585
 Brezovica — 453
 Brežje (k. 145) — 452
 Brčud — 15, 280, 283, 285, 287, 294
 Bribir — 420, 565
 Bribirske Mostine — 14, 104–106, 284, 291, 361, 421, 666, 687
 Brigade
NOVJ:
 — Ozne 1. divizije — 186, 246
 — 1-va 7. divizije — 33, 112, 130, 188, 180, 204–206, 314, 353, 395, 401, 403, 405, 442, 443, 493, 500, 560–563, 685
 — 2-ga 7. divizije — 124, 126, 204, 205, 401, 402, 499, 560–563
 — 3-ća 7. divizije — 33, 35, 130, 189, 190, 202, 203, 205, 207, 270, 275, 276, 357, 396, 397, 401, 403, 472, 473, 491, 529, 576
 — 4-ta 7. divizije — 189, 190, 203, 270, 275, 276, 397, 401, 403, 472–474, 491, 500, 529, 611
 — 1-va 8. divizije — 75, 124, 130, 147, 264, 266, 408–411, 477, 480, 481, 482
 — 2-ga 8. divizije — 124, 130, 147, 263–265, 341, 342, 346, 408–411, 477, 480, 481, 489, 497, 502, 503, 511
 — 3-ća 8. divizije — 122, 124, 263, 370, 408–411, 477, 480, 488, 499, 520, 521, 525, 583, 655
 — 3-ća 9. divizije — 7–11, 37, 364, 435–439, 625, 688
 — 4-ta 9. divizije (splitska) — 7–11, 36, 37, 39, 421, 422, 436, 438, 439, 495
 — 13-ta 9. divizije (južnodalmatinska) — 8, 11, 36, 37, 436, 438, 439
 — 1. čehoslovačka »Jan Žižka« 12. divizije — 7, 12, 132, 136, 180–182, 238–240, 247, 413, 414, 429, 527, 532–539, 542, 543, 625, 634, 666
 — 2-ga (18) 12. divizije — 132, 515
 — 12-ta 12. divizije — 7, 12, 19, 97, 102, 132, 135, 137, 157, 159, 238, 247, 274, 413, 415, 428, 429, 512, 515, 518, 527, 532, 533, 535, 536–539, 571, 625, 673
 — Osječka (3) 12. divizije — 7, 12, 96, 98, 101, 132, 135–137, 182, 238, 247, 251, 413, 414, 463, 469, 512, 527, 534–537, 642
 — 1-va 13. divizije — 160–166, 168–171, 192, 194–197, 277, 278, 320, 323, 325, 328–331, 333–336, 385, 386, 389, 498, 564–566
 — 2-ga 13. divizije — 160–166, 168–171, 192, 193, 195–197, 277, 278, 323, 325–327, 329, 333–336, 385, 386, 389, 497, 499, 508, 523, 565, 566, 635
 — 3-ća 13. divizije — 160–162, 166–171, 193–197, 277, 278, 324, 325, 333, 335, 368, 371, 373, 374, 385, 386, 566
 — 1-va 19. divizije (5. dalmatinska) — 14–16, 104–107, 280, 283–294, 361, 363, 421–423, 438, 521
 — 2-ga 19. divizije (6. dalmatinska) — 14, 15, 104–107, 280, 283–294, 361, 421–423
 — 3-ća 19. divizije (14. dalmatinska) — 15, 104–107, 286–294, 386, 387, 422–424
 — 1-va 20. divizije (8. dalmatinska) — 39, 40, 43, 46, 48, 49, 110, 111, 176, 296, 297, 464, 465, 703
 — 2-ga 20. divizije (9. dalmatinska) — 39, 40, 43, 46–49, 110, 111, 176, 296
 — 3-ća 20. divizije (10. dalmatinska) — 39, 40, 43, 46, 48–50, 110, 297, 458, 464–466
 — 3-ća 26. divizije (12. dalmatinska) — 677

- 8. prekomorska 26. divizije – 704
 - 17-ta (1) 28. divizije – 94, 181, 182, 272, 534, 539–541
 - 21-va (2) 28. divizije – 94, 182, 242
 - Brodska (3) 28. divizije – 87, 182, 203, 539, 541, 598, 667
 - »Braća Radić« 32. divizije – 23, 24, 28, 31 79–87, 215–217, 307–r-09, 445–450, 501, 508
 - »Matija Gubec« 32. divizije – 23, 24, 28, 31, 79, 80–87, 216, 217, 304–309, 445–450, 508, 663
 - 1-va 33. divizije – 22, 24, 29, 31, 88–90, 172, 175, 199, 218, 220–222, 587
 - 2-ga 33. divizije – 22, 24, 25, 29, 31, 8C–90, 172, 175, 199–201, 218–221, 583
 - »Franjo Ggulinac Seljo« (1-va) 34. divizije – 122, 125, 126, 130, 211–213, 222, 318, 452, 453, 456, 487, 495, 635, 705
 - Karlovačka (2-ga) 34. divizije – 125, 126, 316, 318, 319, 452 – 454, 456, 523, 580, 705
 - Zumberačka 34. divizije – 318, 319, 452, 454, 455
 - 1-va 35. divizije – 141, 154, 201, 260, 341, 343, 345–347, 349, 350, 367–370, 372–378, 386, 387, 416, 419, 489, 494, 503, 504, 511, 608, 611, 614, 617, 618, 653, 661
 - 2-ga 35. divizije – 141, 143, 144, 155, 341–345, 347, 348, 349, 367–375, 377, 378, 386, 387, 416, 419, 489, 494, 503, 504, 511, 588, 608, 611, 614, 616, 617, 661
 - 3-ća 35. divizije – 141, 143, 149, 151, 153, 154, 338, 339, 341–344, 347–350, 360–363, 367, 369, 372–378, 380, 386, 387, 416, 419, 435, 494–496, 504, 522, 524, 611, 614, 616–618
 - Omladinska »Joža Vlahović« (1-va) 40. divizije – 17, 18, 55–57, 181, 235, 236, 239, 248, 237, 425, 426, 428–432, 509, 533, 542, 543
 - 18-ta (s'avorska) 49. divizije – 17, 18, 51, 52, 55, 56, 236, 238, 245, 248, 267, 274, 425–430, 432, 433, 469, 509, 542, 543
 - 7.. vojvođanska 51. divizije – 187, 229, 230, 233, 234, 241, 242, 549, 649
 - 1. istarska »Vladimir Gortan« – 59, 60, 62–65, 68, 117, 120, 310, 312, 383, 388, 390, 391, 507
 - 2. istarska – 58, 61–64, 66, 68–71, 310, 312, 388, 390, 499, 507
 - 3. istarska – 506, 507
 - 1. zagorska 10. korpusa – 25, 29–31, 82–87, 115, 226, 227, 487, 587, 595, 602
 - 1. Un^ke operativne grupe – 493, 508, 529
 - 2. Unske operativne grupe – 495, 529
 - Virovitička (3-ća 40. divizije) – 181, 186, 238, 460, 462, 463, 496, 509
- četničke:**
- 1. samozaštitna – 112, 113, 493, 527
 - 3-ća – 342, 359
 - 4-ta – 342, 359
 - Cetinska – 44
 - Gračačka – 358, 434
- ustaško-domobranske (zdrugovi):**
- 1. gorska – 219, 220, 425, 428, 503, 560, 587, 629,
 - 1. lovačka – 359
 - 1. staia?a – 211
 - 2. gorska – 500
 - 2. lovačka – 359
 - 2. posadna – 122, 318, 451, 527
 - 3. posadna – 348, 607, 610, 613, 620, 622
 - 3. stajaća – 318, 451, 527
 - 4. gorska – 96, 413, 425, 427, 533, 533, 539, 541, 545, 579, 598, 625
 - 4. lovačka – 123, 491, 527, 585
 - 4. posadna – 122, 123, 527
 - 4. stajaća djelatna – 141, 143, 144, 342, 343, 499, 510, 511, 515, 516, 524, 527, 606–610, 614–616, 618–622, 630, 643, 661, 669, 694
 - 5. stajala djelatna – 21, 80, 271, 309, 449, 544, 580, 588, 663
 - 8. gorska – 425
 - 8. (krajiška) ustaška – 122, 527, 560
 - 9. ustaška – 254, 255

- 10. stajaća - 452, 527, 560
 - Poglavnikova tjelesna - 21, 116, 122, 217, 227, 275, 448, 449, 479, 501, 514, 524, 527, 607, 667
 - Zagrebačka posadna - 122, 318, 527
 - Brijeg (k. 1515) - 257
 - Brine (šuma) - 107
 - Brinje - 191-193, 323, 329, 330, 332, 337, 383, 408, 419, 478, 491, 502, 504, 503, 514, 521, 525, 526, 564, 565, 603, 653
 - Bristivica - 297
 - Brkić Dragutin - 622
 - Brkić Zvonko - 134
 - Brkina pećina - 150
 - Brkušić Mirko - 49
 - Brod-Moravice - 510, 517, 520, 697, 698
 - Brod na Kupi - 510
 - Brod. Varoš - 179
 - Brotnja - 359
 - Brozina Ivan - 68
 - Bršadin Dušan - 490
 - Bršljanica (V. i M.) - 474, 511, 680
 - Brusić Ante - 169
 - Bruška - 287
 - Bruv. Rudonolje - 149
 - Bruvno - 361, 436, 437
 - Bubalov konak (k. 943) - 256
 - Buban Božo - 430, 431
 - Bubić (s.) - 290
 - Bubnjarei - 682
 - Bučić Andrija - 349
 - Bučje - 534
 - Bučko Kamensko - 460, 469
 - Bučan Mile - 124
 - Budak - 105, 280, 288, 289, 291, 293, 607, 612, 613
 - Budičina - 189, 643
 - Budinščina - 659
 - Bugojno - 591, 592
 - Bujavica - 551
 - Bujavica-Brezine (ž. st.) - 550, 552
 - Buje - 60, 62-64, 499
 - Bukov vrh (k. 1420) - 254, 257
 - Bukova gl. (k. 655) - 620
 - Bukova gl. (k. 765) - 619
 - Bukova kosa (k. 822) - 149, 435, 436
 - Bukovica (predeo) - 16, 108, 283, 286, 289, 294, 420
 - Bukovje - 93
 - Bukurešt - 466
 - Bulaje fs.) - 15
 - Bulat Rade - 309, 450
 - Bulić - 283, 287, 288, 294
 - Bulinac - 87, 216, 248, 304-307, 446, 450
 - Bulović Mirko - 234
 - Buljan (zaselak) - 459
 - Buljan Milan - 49
 - Buna (V. i M.) - 351
 - Bunčić Stevo - 114
 - Bunić - 143, 341, 343-345, 347, 348, 372, 473, 503, 505-507, 510, 516, 588, 606-608, 616-618, 629, 630, 650, 661, 680, 637, 691
 - Bunjak - 665
 - Burilović Franjo - 450
 - Bursać Dušan - 106, 423
 - Bursać Ilija - 349
 - Busovača - 651, 659
 - Buševac - 121
 - Butmir - 596
 - Buzet - 59, 63, 67, 499
 - Bužim - 122, 531
- C
- Capačuša - 359
 - Caprag - 188, 190, 560, 561, 629, 632, 637
 - Carevića - 195, 196
 - Carigradska draga - 15
 - Carska Kuća - 320, 330
 - Castel Venere (Kaštel sjev. od Buja) - 59, 62, 64, 71, 72,
 - Cavtat - 50
 - Cazin - 121, 122, 502, 515, 527, 529, 578, 638, 639, 652, 653, 679, 680, 682
 - Cazinska krajina - 73, 127
 - Ceranje (G. i D.) - 105, 288, 289, 292, 293
 - Ceremošnjak (s) - 461, 469
 - Cerna - 572, 583
 - Cernička Šumetlica - vidi Šumetlica
 - Cerovec - 408, 481, 631
 - Cerovec Josip - 86
 - Cerovlje - 59, 67
 - Cesarov kamen (k. F52) - 147
 - Cetina (r.) - 43, 176, 296, 297, 458, 494, 579, 580, 583, 694,
 - Cetina (s.) - 8, 11, 33, 37, 45, 48, 673
 - Cetinska dolina - 36, 38, 45, 46, 49, 110, 298, 299, 301, 419
 - Cetinski Ivan - 168
 - Cigelj - 9, 10, 37
 - Ciglana - 87, 216

Ciglenik — 550
 Gigovec — 595
 Cikotić Neda — 37
 Cindrići (zaselak) — 193
 Cirke Stjepan — 431
 Cirkvena — 597, 601, 632, 637, 705
 Cista — 301
 Civijane — 11, 36, 39
 Cjepala — 371
 Cres — 118
 Crikvenica — 491, 565
 Crkvari — 229, 230
 Crkvena — 88 224, 585
 Crkveni Bok — 402, 677
 Crljenik — 287, 288
 Crljenko Juraj — 168, 169
 Crna glavica — 10
 Crna glavica (trig. 787) — 37, 50
 Crna legija — 309
 Crna Mlaka — 453
 Crna Vlast — 367, 368, 375, 377
 Crni dol (brdo) — 256
 Crni vrh (kod Cudin klanca) — 370, 377
 Crni vrh (kod Bunića) — 144, 145, 342–344, 348, 516
 Crni vrh (k. 786) — 613
 Crni vrh (k. 1245) — 608, 609, 614, 618, 661, 669
 Crni vrh (k. 1364) — 37
 Crno brdo (k. 163[^]) — 107
 Crvak Tode — 154
 Crvena armija — 129, 130, 466, 467, 471
 Cuculić Ivan — 336
 Cugovac (s.) — 219
 Cvetkovec — 79, 81
 Cvetković — 451
 Cvetković brdo (k. 568) — 363
 Cvetković Josina Nikola — 213
 Cvetkovići (zaselak) — 436, 437
 Cvituša (k. 587) — 151
 Cvrije Šimun — 49

C

Čičić Slavko — 204
 Čačijin dolac — 458, 465
 Čačinci — 230
 Čaglin — 461, 469
 Čaire — 474
 Čakalska Kosa (s.) — 189, 563
 Čanak — 143, 144, 345, 368, 369, 607–609, 617
 Čanci — 343
 Čankovi stanovni — 145

čančarević Bartol — 168
 Čanić Matija — 243
 Čardak (M. i V., k. 696 i 698) — 609, 610, 612
 Čardak (trig. 942) — 144, 145, 342 — 344, 516, 609, 618
 Čatrnja — 482, 639
 Čavle (s. kod Sušaka) — 566
 Čazma — 219, 275, 276, 507, 584, 626, 631, 644, 650, 668, 672, 679, 680, 688
 Čelinka (k. 238) — 106
 Čelopek (trig. 528) — 147, 148
 Čemernica — 545
 Čemernica (kod Vrginmosta) • — 650
 Čepelovac — 223
 Čepić — 59, 62
 Čepin — 548
Černec (potok) — 90, 93, 172, 200
Čerkezovac (s.) — 482
Česma (r.) — 248

Čete

NOV i POJ:

— Bilogorska diverzantska — 248
 — Češka — 222
 — Diverzantska 33. divizije — 199
 — Diverzantska 35. divizije — 154, 338, 349, 416, 419
 — Inžverijska 7. divizije — 190, 401, 405, 472, 473, 560, 561
 — Izviđačka 19. divizije — 284
 — Izviđačka 35. divizije — 345, 386, 416, 419
 — Nemačka (u sastavu Osječke brigade) — 182
 — Prateća Brodske brigade • — 541
 — Rovinjska — 60, 61, 65, 69, 70
 — Udarne 13. divizije — 323, 385
 — Žminjska — 58
 — Županjska — 546, 547, 550, 700

četničke:

— Skradinska leteća. — 420

nemačke:

— 1-va 847. puka — 332
 — Hagendorn 738. puka — 255
ustaško-domobranske (satnije)z
 — 3. bornih kola PTS — 524, 607
 — Slunjska — 479
 Četvrtkovac — 33, 112, 113, 400, 493
 Čiča Jovo — 378
 Čičkovina — 83
 Čeketić Ivan — 43
 Čitluk — vidi Lički Čitluk

Čizmek Drago – 32
 Gižmek Slavko – 450
 Čojluk (s.) – 344
 Čokadinci – 548
 Čolak Ljuban – 32
 Čop Bogumil – 245
 Čorkova Uvala (s.) – 261
 Čorković Dušan – 24, 31
 Čorkovo Selo – 617
 Čortanovci – 574
 Črešnjevica (M. i V.) – 446–450, 544, 597, 634
 Čret – 549, 696
 Čubrića stan – 144, 343, 516
 Čubrića vrh (k. 1145) – 144, 343, 516
 Čubrilo Nikola – 378
 Čučerje (s.) – 90
 Čudin klanac (trig. 828) – 138, 141, 147, 259, 261, 262, 369, 370, 375, 377, 379, 499, 503, 515
 Čukovec – 79
 Čulinec (ž. st.) – 225, 226, 641, 692
 Čulum (k. 862) – 360, 363, 434, 436
 Čuturilo Jovana Miloš – 213
 Čvakovica (k. 1049) – 37, 50
 Čvrstica (pl.) – 573

Č

Čatići – 592, 699
 Čeralije – 135, 238, 572
 Četković Vlado – 364, 502, 506
 Čilipi (kod Dubrovnika) – 658
 Čubrice (zeselak) – 49
 Ču-jića Krčevina (s) – 259, 260, 261, 341, 347, 371, 372
 Čuma (k. 1141) – 380
 Čuruvija Dragan – 378

D

Dabar – 297
 Dabrovica (potok) – 56
 Dalmacija – 11, 280, 299, 338, 343, 359, 360, 419, 434, 494, 495, 513, 523, 668
 Dalj – 546, 548, 552, 581, 591, 600, 663, 675, 689
 Damjanović Danilo – 423
 Dane (s.) – 69, 70
 Dane Miloš – 255
 Daruvar – 55, 56, 97, 137, 208, 224, 240, 247, 248, 251, 252, 268, 270, 304, 412–414, 431, 445, 446, 461,

508, 532–539, 577, 579, 581, 584, 587–589, 596, 598, 599, 602, 604, 624, 625, 628, 629, 631, 633, 634, 636, 642, 643, 645, 646, 649, 652, 653, 658, 660–662, 665, 666, 670, 672, 673, 676, 678, 679, 680, 681, 683, 686, 693, 694, 697, 699, 700, 703
 Daruvarska kotlina – 22, 179, 182, 186, 236, 249, 501, 512, 533
 Daruvarski Brestovac – 97, 542, 579
 Dasović Martin – 124, 457
 Dautan – 87, 215
 Dažnica (ž. st.) – 699
 Deanovići – 563
 Debelo Brdo (s.) – 343, 345, 348, 505, 617, 638, 639, 661
 Debelo brdo (k. 941) – 347, 348, 511
 Debelo brdo (kod Daruvara) – 536
 Debeljak August – 450
 Debeljak (k. 202) – 106
 Dejanović Rade – 380
 Dejanovići (s.) – 643
 Delić Neđeljko Crni – 10
 Delnice – 160, 162, 166, 325, 335, 565
 Demonja Nikola – 7, 13, 101, 159, 180, 415
 Deralo (predeo) – 9, 10
 Derventa – 577
 Desinec (G. i D.) 355, 357, 451, 454, 594, 605
 Desmerice – 193, 332
 Despotović Branko – 430
 Devčić Ivo – 705
 Dežanovac – 56, 543
 Dijanović Tomo – 318
 Diklić Dragan – 349
 Dilj – 547
 Dimića vrh (k. 830) – 344, 616
 Dinara (pl.) – 8, 11, 36, 37, 39, 49, 176, 296, 300, 419

Divizije

NOVJ:

– 1. NO (docnije 1. KNOJ-a) – 124, 186, 246, 505
 – 6-ta – 385, 502
 – 7-ma – 33, 73, 75, 76, 112, 121–123, 125–127, 130, 188, 190, 202, 207, 270, 271, 275, 314, 351, 353, 354, 357, 395, 399, 400–407, 429, 430, 4*2, 466, 470, 472, 474, 489–491, 496, 500, 504, 511, 517, 527–529, 531, 560, 562, 563, 576,

- 637, 641, 646, 652, 661, 669, 679, 685
- 8-ma – 73, 75, 76, 121, 122, 124, 126, 127, 130, 138, 259, 263, 275, 341, 342, 346, 357, 368–370, 407–410, 455, 466, 474^479, 489, 499, 511, 521, 525, 527–529, 531, 583, 653, 655
 - 9-ta – 7, 14, 36, 39, 40, 46, 50, 296, 360–384, 419, 434, 439, 440, 502, 509, 522, 524, 555, 556, 572, 580, 603, 625, 704
 - 12-ta – 7, 12, 13, 55, 96, 101, 131–133, 136, 137, 157, 159, 179, 180, 182, 184, 185, 275–738, 240, 241, 247–249, 267–239, 272, 274, 412, 425, 430, 46")–463, 460, 470, 490, 509, 515, 519, 527, 512–538, 544, 545, 587, 598, 603, 634, 649, 653, 660, 673
 - 13-ta – 122, 160, 162–164, 168, 169, 170, 191, 192, 194–197, 277–279, 320, 325, 229, 330, 332–734, 336, 337, 3^8, 371, 373, 374, 38°–386, 389, 391, 792, 394, 487, 497, 499, 501, 502, 504, 505, 507, 501, 523, 5P4–5^8, 583, 588, 592, 629, 635, 646, 653, 687, 691, 693
 - 15-ta slovenačka – 383
 - 19-ta – 14, 16, 10'–106, 108, 280, 784, 287, 339, 260–363 386, 317, 419–421, 423, 424, 435, 439, 498, 502, 521, 555, 556, 589, 596, 668, 701, 704
 - 20-ta – 14, 38, 44–46, 49, 50, 110, 176, 296, 298–3^1, 419, 458, 4^4, 495, 555, 556, F80, 592, 599, 603, 648, 662, 681, 694
 - 26-ta – 498, 519, 555, 556, 599, 630, 669, 670
 - 28-ma – 83–«8, 94, 95, 179, 182, 184, 185, 208–210, 23^–237, 242, 397, 460–463, 488, 496, 519, 527, 539, 541, 598, 603, 687, 690
 - 32-ga – 22–24, 27–31, 79, 81–83, 90, 215–218, 223, 226, 304, 307–309, 397, 445–450, 508, 519, 558, 669
 - 33-ća – 22–25, 29, 31, 88, 89, 171, 175, 186, 198, 212, 218–221, 223, 267–069, 397, "25, 491, 495, 499, 512, 519, 526, 558, 583, 587, 629, 635, 654
 - 34-ta – 73, 75, 76, 121, 122, 124, 126, 127, 171, 172, 175, 211, 213, 214, 221, 222, 235, 316, 318, 319, 408, 451, 453, 455–457, 46\$ 489, 499, 512, 527–529, 531
 - 35-ta – 138, 141, 143, 149, 151, 153, 154, 191, 192, 204, 259, 260, 302, 303, 329, 333, 338, 340–343, 345–350, 360–363, 367–375, 377–379, 383, 385–387, 389, 391, 392, 394, 408, 416, 419, 435, 438, 477, 482, 487–189, 494–496, 499, 501–504, 506, 509–511, 513, 515, 520, 522, 524, 588, 608, 610, 611, 614, 616–618, 621, 653, 661, 669, 691, 694, 704
 - 40-ta – 17, 18, 51, 55, 180, 181, 235, 236, 240, 247–2f0, 267–269, 413, 425, 527, 542, 543, 598, 603 669, 673, 676, 697
 - 43-ča – 507, 508
- nemačke:**
- 1. kozačka koniička – 21, 22, 122, 427, 451, 498, 522, 527, 537, 642, 669, 677, 679
 - 7. SS »Princ Eugen« – 255
 - 118. lovačka – 254, 255, 647
 - 188. lovačka brdska – 330
 - 264. pješadijska – 47
 - 369. legionarska (»Vražija«) – 254, 255
 - 373. legionarska (»Ti.Par«) – 123, 259, 260, 283, 3^2, 358, 359, 383, 434, 499, 503, 519, 527, 619
 - 392. legionarska (»Pl-va«) – 14, 123, 138, 141, 161, 191, 259, 329, 330, 332, 342, 3^5, 377, 382, 479, 491, 495, 503, 510, 511, 517, 523, 524, 527, 606, 601, 614–616, 618, 619, 630, 653, 661, 669, 694
- Divizioni**
- NOV i POJ:**
- Artiljerijski 7. divizije – 401–403, 405, 560, 561
 - Artiljerijski 12. div:"zije – 248
 - Artiljerijski 13. divizije – 163, 166, 277, 278, 385, 386, 566
 - Artiljerijski 35. div:zije – 161, 341, 348, 363, 386, 388, 416, 419
 - Artiljerijski 40. divizije – 268
 - Artiljerijski 6. korpusa – 461, 546
 - Artiljerijski 11. korpusa – 385
 - Brdski 8. divizije – 409–411, 477

- Haubički 4. korpusa – 126, 128, 479, 481, 527–529
- Konjički 12. divizije – 7, 12, 136, 238, 527
- nemački:**
 - 1-vi 4. kubanskog puka – 451
 - 2-gi 4. kubanskog puka – 452
- ustaški** (sklopovi):
 - 1. stražarski PTS – 115
 - Brzi PTS – 668
 - topnički PTS – 663
- Divljak Drago – 415
- Divoselo – 348, 597, 609, 610, 619, 620
- Dmitrašinović (s.) – 343, 344
- Dnopolje (s.) – 380
- Doboj – 577, 602, 636, 639, 644, 662, 674, 692, 695, 699, 701
- Dobošnica – 644
- Dobra (r.) – 162, 319, 487
- Dobra Voda (&) – 105
- Dobri vrh – 534
- Dobrići – 286, 294
- Dobrinje – 699
- Dobrijin – 123, 671, 696, 702
- Dobro Selo – 338, 339, 359
- Dobropoljci – 15, 285, 287, 288
- Dobroselo – vidi Dobro Selo
- Dobrovac (s.) – 655, 671, 687
- Dokić Stevo – 431
- Dokmanović Bogdan – 146
- Dolac (kod Travnika) – 640
- Dolci (s.) – 233
- Doležaj Ljudevit – 431
- Doli (s.) – 704
- Doljane – 359
- Doljani – vidi Podb. Doljani
- Domaje – 81
- Domani (M. i V.) – 344
- Domanjkuš – 85, 88
- Donja Bistra – 595
- Donja Bukovica (kod Podr. Slatine) – 603
- Donja Motičina – 461, 469
- Donja Vrijeska (s.) – 247
- Donja Zelina – 91, 92
- Dopsina – 490
- Dopuđa Krsto – 339
- Dopuđa Milan – 31
- Dragalić – 573, 705
- Draganac – vidi Draganec
- Draganec (G. i D.) – 219
- Draganići – 352, 354, 451, 453, 454, 523, 578, 600, 652, 696, 699
- Dragaši – 9, 10
- Dragić Dušan – 40
- Dragonja (r.) – 62, 64
- Dragotinja – 678
- Dragović (s.) – 534, 642
- Drapšin Petar – 271, 512
- Drava – 521, 688
- Dražica (s.) – 270, 305, 427, 445, 511, 680
- Drenovac – 573
- Drenovača – 359
- Drenovec – 81, 82
- Drežnica – 160, 162, 166, 167, 191–194, 323–325, 329, 331–337, 489, 493, 500, 502, 504, 511, 653, 677
- Drežničko polje – 192
- Drežnik-Grad – 122, 408, 482, 508
- Drljača (s.) – 33, 34, 188
- Drljanovac – 87, 216, 304^306, ^445, 446, 665
- Drniš – 14. 36, 40, 46, 47, 110, 299, 419, 510. 572. 577. 580, 582, 583, 586, 589, 590–592, 596, 599, 600, 602, 603, 630, 642, 644, 649, 650, 665, 666, 672, 673
- Drobci – 437
- Druf*omišalj (k. 828) – 192
- Družić Ivo – 466
- Drvar – 37, 699
- Dub-uć Mile – 752
- Dubica – 122, 127, 528, 560
- Duboki Dol (s) – 2^0
- Dub-anec – 403. 455
- Dubrava (kod Čazme) – 218, 219
- Dubrava (šuma) – 149
- Dubvav- (G. i D.) – 160, 202, 357, 455, 705
- Dub^avac (potok) – 56
- Dubravčak (Lijeve i Desne) – 171, 172, 175, 198–200, 212, 221, 222, 487, 495, 499, 500, 633–635, 640, 658, 573, 577, 581, 585, 591, 592, 604, 631, 636, 649, 651, 655–658, 672, 674, 679, 681, 693, 695, 699, 703, 704
- Dubrovnik – 573, 577, 581, 585, 591, 592, 604, 631, 636, 649, 651, 655–658, 672, 674, 679, 681, 693, 695, 699, 703, 704
- Duga njiva (kod Daruvara) – 536
- Put a Nfiva – 256, 257
- Duga Resa – 319, 357, 479, 480, 521, 523, 632, 655, 675, 692
- Duga Riieka (s.) – 94
- Du^o S-lo – 22, IQ, 93, 219, 2^5, 226, 270, 396, 522, 57 S 578, 585, 586, 590, 593, 594, 600, 605, 628, 632,

641, 644, 648, 652, 659, 678, 699, 702
 Duhovi (s.) – 542, 545
 Dukići (s.) – 438
 Dulikravić Čedo – 450
 Duman – 367–369
 Dumić Nikola – 116
 Dunav – 518, 521, 578, 604, 636, 671, 682, 688
 Duvno – 45
 Duzluk – 462
 Duže Selo – 681
 Dužica (s.) – 654
 Dvor na Uni – 123, 525, 560, 561
 Dvorska kosa (k. 618) – 192, 333, 334

Franić Roko – 37
 Franković Vinko – 49
 Fras Ivan – 86
 Frkašić (G. i D.) – 342, 344, 346, 347, 349
 Frkljevci (s.) – 546
 Fruška gora – 495, 636, 654, 677, 704
 Fučko Dragutin – 186
 Fučko Milan – 384
 Fundukov vrh (k. 964) – 374
 Furjan (G. i D.) – 654
 Fužine – 160, 325, 327, 497, 520, 521, 565, 566, 684

Ž

Đakovac – 542
 Đakovačka Satnica – 549
 Đakovo – 131, 132, 137, 178, 179, 240, 461, 469, 519, 548, 550
 Đekića glavica – 363–365
 Đevrske – 14, 15, 287, 361, 420
 Đurđenovac – 230
 Đurđevac – 223, 224, 448–450, 604, 663, 670, 693, 694
 Đuričić Talent – 31
 Đurinac (šuma) – 304
 Đurište (šuma) – 445
 Đurmanec – 227, 656

E

Egić Đuro – 378
 Elez Pavo – 49
 Erdev. Lekenik – 604
 Eremić Joca – 479
 Erjavec (M. i V.) – 316, 640, 653
 Eror Stojan – 349
 Evropa – 359, 434

F

Padiga Antun – 542
 Feričanci – 229, 230, 550, 649, 650
 Fičur – 81, 82
 Finska – 466
 First Vlado – 378
 Fojnica – 687
 Forembaher Milan – 385
 Francetić Viktor – 378
 Francuska – 73, 466, 471

G

Gabela – 581, 590, 605, 633
 Gaborčina (trig. 214) – 472
 Gabre Josip – 168
 Gacka dolina – 138, 384, 495, 513
 Gacko – 584, 590
 Gaće Ivan – 630
 Gagić Nikola – 152
 Gaj – 102
 Gaj (kod Grubišnjog Polja) – 251
 Gajevi (predeo) – 650
 Gakovo (s.) – 248
 Galizana – 64, 69
 Galović Dragutin – 116
 Garčin – 463, 550, 551, 578, 593, 637, 640, 664
 Garešnica – 55, 224, 267, 270, 275, 276, 427–429, 431, 488, 489, 491, 543, 545, 662
 Garjak – 39, 43, 44, 48, 177, 458
 Gavrilović Vljako – 159
 Gebeis (Gaebbels Joseph) – 243
 Gejkovac (s.) – 654
 Generalski Stol – 123, 202, 263, 357, 478, 479, 517, 525, 582, 583, 641, 648, 696, 705
 Geroovo – 515
 Gibarac – 674
 Gini Marino – 70
 Glamočko polje – 644, 650
 Glavica (k. 180) – 106, 107
 Glavica (trig. 437) – 82
 Glavni stožer domobranstva – 448, 469, 571, 575, 579, 582, 586, 591, 595, 598, 602, 624, 628, 633, 638, 642, 645, 649, 652, 656, 665, 668, 672, 676, 679, 683, 686, 690, 693, 697, 700, 703

Glavni štab NOV i PO Hrvatske – 20, 47, 73, 77–79, 112, 121, 122, 124, 127, 138, 141, 178, 182, 186, 188, 202, 212, 215, 221, 235, 236, 241, 245, 270, 271, 302, 303, 307, 360, 367, 382, 384–386, 403, 411, 424, 483, 486, 496, 502, 505, 506, 512, 513, 517, 527, 532, 560, 565, 576, 639, 641, 643, 644, 653–655, 660, 663, 673, 677, 679, 692
 Glavni štab NOV i PO Slovenije – 73, 492, 510
 Glavni štab Vojvodine – 187
 Glibovito polje – 345
 Glina – 589, 650
 Globornica (potok) – 507, 525, 528
 Glogovo (kod Gračaca) – 284, 360, 364, 436, 437
 Glogovo – vidi Pod Glogovik
 Glunčuša – 608, 614
 Glušac (trig: 468) – 464, 465
 Gnjat – 11
 Gnjilovac – 529
 Gojević Josip – 544
 Gojilo – 471, 472, 629, 656, 658
 Gola glav. (k. 635) – 620
 Gola mila (k. 985) – 361, 435
 Golać (s.) – 69
 Goli vrh (kod Čanka) – 368, 608
 Goli vrh (trig. 981) – 150, 153, 154
 Golik Ivan – 168
 Golo Brdo – 83
 Golo brdo (k. 760) – 39, 46, 110
 Golo trio (trig. 1269) – 344
 Goloura (k. 1162) – 145, 343, 347
 Golubić – 9, 11, 288
 Golubović Radivoje – 233
 Goljak (M. i V., k. 824) – 565
 Gomirje – 160–163, 167, 168, 489, 520, 523, 565
 Gorenci (s.) – 517
 Gorica – 347
 Goričanec (s.) – 658
 Goričice – vidi Goričanec
 Gorivuk (brdo) – 105, 106, 109
 Gorjak (k. 153) – 107
 Gorjani (kod Đakova) – 490
 Gornja Dobra – 195
 Gornja Garešnica – 269, 275
 Gornja Jelenska – 511, 680
 Gornja Kovačica – 269
 Gornja Vlahnička – 220
 Gornjani (kod Orahova) – 670
 Gornje Jelenje – 565, 566
 Gornji Daruvar – 532, 625
 Gornji Eminovci – 460, 469
 Gornji Hruševac – 456
 Gornji kraj – 191, 192, 334
 Gorski kotar – 160, 163, 167, 221, 314, 329, 382, 383, 419, 488, 490, 493, 494, 497, 499, 500, 502–504, 506–508, 510, 511, 513, 514, 517, 520, 521, 523, 525, 564, 565, 697
 Gospić – 138, 141, 144, 149, 302, 342, 348, 358, 360, 361, 382, 383, 434, 435, 489, 497, 503, 506, 511, 515, 516, 520, 524, 526, 571, 573, 588, 591, 593, 597, 600, 606–622, 630, 639, 650, 654, 656, 661, 669, 693–695, 698
 Gostovača – 144.
 Gošnjak Ivan – 221, 496, 506, 522
 Goveđe Polje (s.) – 542
 Grabar – 368
 Graboštani – 33, 314, 315
 Grabovac – 253, 257
 Grabovac (potok) – 538
 Grabovača (trig. 772) – 46, 612, 614
 Grabovnica (kod Cazme) – 507, 584, 626, 631, 635, 650, 662, 679
 Grabovo brdo – 690, 695
 Grabrovnica (s.) – 448
 Grabušić – 347
 Gračac – 141, 149, 150, 153, 154, 284, 358, 360–362, 364, 366, 383, 434–439, 489, 502, 510, 523, 524, 619, 653, 688, 695, 703, 704
 Gračak – 280, 283, 286
 Gračenica – 471–473
 Gradec (kod Vrbovca) – 21, 90, 219, 225, 226, 590, 648
 Gradelji – 107
 Gradići (zaselak) – 451, 629
 Gradiček Božo – 450
 Gradina (brdo) – 46, 48
 Gradina (brdo kod V. TrnDvitice) – 275
 Gradina (k. 159) – 105
 Gradina (k. 616) – 363–365, 435, 437
 Gradina (k. 783) – 371
 Gradina (k. 827) – 347
 Gradina (k. 912) – 144, 343, 609, 615, 616, 694
 Gradina (k. 915) – 368
 Gradina (k. 1083) – 371, 380
 Gradina (trig. 273) – 106
 Gradina (trig. 283) – 292
 Gradina (s.) – 72
 Gradina (zeselak) – 373
 Gradišće (s.) – 58
 Gradište (s.) – 572, 583

- Gradusa (M. i V.) – 206, 531, 563
 Grahovac Dane – 379
 Grahovljani (s. kod Pakraca) – 534, 642
 Grahovo – 36, 37, 50
 Grbac Čelestin – 374
 Grbavci – 695
 Grbić Stevo – 349
 Grbin Ivan – 63
 Grbovac (s.) – 249
 Grčalo (predeo) – 436
 Grčka – 471, 509
 Grčka kosa – 320
 Greda (kod Siska) – 352, 353, 356, 452, 605, 632, 636, 692
 Grešćevina – 82
 Gretić Ivica – 116
 Grigić Mato – 98
 Grivić Duro – 114
 Grivić Rudolf – 542
 Grižane – 565
 Grlaš Mate – 349
 Grmuša (s.) – 682
 Grobnik – 162, 166, 194, 335
 Grozdanić Milan – 485, 386
 Grožnjan – 61, 62
 Grubišić Ante – 50
 Grubišić (k. 1300) – 256
 Grubišno Polje (s.) – 185, 217, 247, 252, 267, 268, 273, 400, 412^, 413, 425, 428, 491, 512, 518, 537, 538, 543–545, 634, 638, 642, 643, 660, 665, 666, 672, 673, 678, 683
 Grubor R. Nikola – 142, 152, 156, 350, 417, 419
 Grudnjak (s.) – 233
- Grupe**
- NOV i POJ:**
- diverzantskih odreda – 581
 - bukovačkih bataljona – 280, 283–286
 - Istočna NOP odreda 6. korpusa – 229, 234, 519, 527, 546
 - Zapadna NOP odreda 6. korpusa – 181, 519, 527, 543, 598
 - Istočna NOP odreda 10. korpusa – 23, 26, 27, 30, 32, 92, 222, 225, 397, 461, 462, 468, 469, 470, 558, 580, 641, 679
 - Zapadna NOP odreda 10. korpusa – 23, 25, 26, 29, 31, 32, 90, 115, 224, 226, 461, 462, 487, 558, 663, 668
 - Južnodalmatinskih NOP odreda – 253, 254, 498, 555, 556, 630
 - odreda 13. divizije – 160, 161, 166, 167, 196, 277, 278, 329, 566
 - Sjevernodalmatinskih NOP odreda – 360, 361, 555, 556
 - Srednjodalmatinskih NOP odreda – 555, 556
 - Unska operativra – 73, 78, 121, 122, 124–127, 402, 466, 482, 495, 502, 506, 527, 529, 531, 653
- ustaško-domobranske (skupine):**
- »Majer« – 97
 - »Nališ« – 217, 275
- Gruda (kod Dubrovnika) – 658
 Gruž – 629, 631, 704
 Gubavčevo polje – 360
 Gudan Karlo – 98
 Gudan Karlo – 98
 Gudovac (G. i D.) – 92, 223, 602
 Guduća (šuma) – 106, 291
 Gudura (s.) – 149
 Gugo Josip – 31
 Gulin Ivan – ilO
 Gundinci (s.) – 571, 576, 695
 Gusto (k. 791) – 204, 260, 261, 345, 347
 Gutmanovci – 233, 463
 Gvardiol Ante – 423
 Gvozdenović Božo – 450
- H**
- Hadžići – 529, 664, 671
 Haganj – 219
 Hajdini (k. .730) – 162, 164–166, 565
 Hajdini (s.) – 164
 Hambarište – 162–165, 167
 Han (kod Obrovca) – 459, 464, 465
 Han (kod Sinja) – 596
 Han-Prolog – 297
 Havlik Ivan – 450
 Havran Mišo – 199
 Hebrang Andrija – 134, 135, 237
 Helbih (Helbich) – 575, • 578, 582, 586, 591, 594, 597, 601, 6C5, 628^, 633, 637, 641, 645, 648, 652, 855, 659, 664, 667, 671, 675, 678, 682, 685, 689, 692, 696, 699, 702
 Herceg Ivan – 86
 Herceg-Novii – 703, 704

Hercegovac – 186, 248, 252, 267, 270
 272, 273, 275, 400, 401, 413, 425 –
 –431, 491, 514, 537, 538, 543, 552,
 666, 668–670, 672, 674, 676, 680,
 683
 Hercegovina – 255, 571, 575, 582,
 624, 642, 656, 665, 683,
 Hinić (s.) – 368
 Hitler Adolf – 420, 467
 Hladik Mirko – 534
 Holjevac Vječeslav – 78, 123, 319,
 468, 531
 Homoljac – 260, 341, 346, 347, 367,
 371–374, 377, 503
 Homoljački klanac – 259, 341–343,
 345, 346, 372, 374–377, 503
 Homoljačko polje – 376
 Horvat Franjo – 86
 Horvat Slavko – 116
 Horvati – 357, 451, 452, 574, 628,
 641, 644, 655, 689, 692, 705
 Horvatić – (s.) – 452
 Horvatovec – 82
 Hrastje – vidi Hrašće
 Hrastovac (G. i D.) – 33, 35, 204,
 205, 314, 315, 352, 353, 585, 593,
 646
 Hrastovac (šuma) – 315
 Hrastovljan – 83
 Hrašće (kod Ozlja) – 514, 661
 Hrašće (kod Zagreba) – 663
 Hrašćina-Trgovišće – 224
 Hreljin – 161, 330, 517
 Hromac – 227
 Hrsovo – 88, 224
 Hrštić Dušan – 266, 412, 478
 Hrvace – 459
 Hrvatska – 235, 237, 401, 483, 487,
 505, 512
 Hrvatsko primorje – 104, 108, 254,
 283, 285–287, 289, 290, 293, 294,
 382, 383, 419–421, 515, 564, 565
 Hrvatsko Zagorje – 20, 21, 25, 226,
 487, 525, 595, 598, 663, 668
 Hum (kod Dubrovnika) – 592, 658
 Hum (kod Voeina) 186
 Hum (kod Zagvozda) – 254
 Humac (manastir kod Ljubuškog) –
 645, 647
 Husinec (s.) – 91, 92
 Hutovo – 581, 584
 Hvar – 599, 630, 662, 672, 673, 676,
 677

I

Ilić Stevo – 142, 152, 340, 350, 416,
 419
 Ilijaš – 592, 644, 647
 Ilova (r.) – 247, 268, 413, 537, 666
 Imotski – 573, 635, 636, 638, 640,
 679, 681, 682, 699
 Imotsko polje – 255
 Imsovc (s.) – 543
 Indija – 574, 631
 Inkret Franc – 252, 274
 Istra – 60, 67, 382, 383, 390, 394,
 488, 489, 493, 494, 498, 499, 501–
 –503, 506, 508–511, 514, 515, 517,
 520–523, 525, 564
 Italija – 68, 129, 222, 382, 467, 486,
 504, 507, 518, 522, 630, 657
 Ivakuša (trig. 940) – 193
 Ivančani – 92
 Ivančević D Mitar – 349
 Ivanec – 581, 667
 Ivanec – (kod Varaždina) – 83, 94,
 577
 Ivanić-Grad – 22, 88, 171, 172, 199,
 200, 219, 221, 222, 427, 600, 632,
 658, 667, 679, 682, 688, 699
 Ivanić-Kloštar – vidi Kloštar-Iva-
 nić
 Ivankovo – 674, 681
 Ivanovo Selo – 248, 249, 533, 634
 Ivanščica (pl.) – 586, 587, 602, 632
 Ivanjski Bok – 677
 Ivčevića Kosa – 145
 Ivica kosa – 150
 Ivković Božo – 204
 Ivković Duro – 358
 Ivković R. – 317
 Ivković Stojan – 262
 Ivoševci – 15, 16
 Ivošević Đuro – 370
 Ivošević Miloš – 506
 Izačić – 146–148, 154, 479, 497, 526,
 529
 Izidorovac – 649

J

Jablan – 163–165, 492, 517
 Jablanac – 625, 649, 701
 Jablanica – 596, 667, 678
 Jablanovec – 581
 Jabučka kosa (k. 661) – 193
 Jadova (r.) – 617
 Jagetići – 194, 196, 334

- Jagnjić Jariko — 450
 Jagnjić Vjekoslav — 450
 Jagodnja (G. i D.) — 144, 289
 Jagodnje (s.) — 617
 Jakopovac — 85, 86, 89
 Jakšić — 132
 Jakšić Pavle — 506
 Jakšinec — 91
 Jalševec — 81
 Jalžabet — 627, 641, 685
 Jambrešić — 452
 Jamnička Kiselica — 456
 Janić Vlado — 134, 187, 240, 246, 249, 462
 Janković Nikola — 43
 Janković Vlada — 233
 Janjce — 143, 155, 156, 497, 600, 607 — 610, 614, 616, 619
 Janjina (na Pelješcu) — 666, 669
 Japetić (trig. 871) — 688
 Jaranga (predeo) — 650, 651
 Jarčinović Ivan — 86
 Jardas Dušan — 506
 Jasenak — 160, 192, 194, 196, 324, 332, 335, 565
 Jasenovac — 540, 670, 677, 681, 695
 Jasenovčani (s.) — 399
 Jasikovac — 372
 Jastrebarsko (Jaska) — 122, 123, 141, 451, 453, 454, 487, 601
 Jaškovo — 316
 Javornik (k. 510) — 193
 Javorova glava (k. 834) — 37, 50
 Jazavica (trig. 136) — 430
 Jazvine (šuma) — 172
 Jazvinka (k. 221) — 105
 Jelah — 686
 Jelaši (s.) — 580
 Jenečić (k. 1106) — 326
 Jelino polje (predeo) — 7, 37, 50
 Jelovi vrh (trig. 1178) — 149
 Jelsa — 662, 677
 Jelševačka (šuma) — 89
 Jerković Brdo (s.) — 263, 264
 Jerković Mate — 187, 249, 269, 271, 462
 Jerkovića dol — 436
 Jerkunica Damian — 49
 Jesenje (G. i D.) — 115, 227, 595
 Ješić Milan — 233
 Jezerane — 192, 193, 331–334, 337, 502, 564, 565
 Jezeranski vrh (k. 936) — 144
 Jezero — vidi Plitvička jezera
 Ježević — 39, 44, 45, 48
 Jokići — 359
 Jončić Nikola Koča — 177
 Josipdol — 123, 329, 330, 332–334, 582, 478–482, 488, 499, 532, 576, 669, 677
 Josipovac — 565
 Jošane — 341, 345, 349
 Jošava (St. i N.) — 229
 Jovanović Bogdan — 31
 Jugoslavija — 471, 479, 501
 Jugovka (potok) — 88
 Jukinac — 589
 Jurjevac (k. 213) — 472
 Jurjević Ivica — 378
 Jurjević Josip — 349
 Jurkovići (s. kod Čanka) — 145
 Juršić Kuzman — 168
 Jušići — 60, 70
- K
- Kabal — 92
 Kaduja (k. 1387) — 257
 Kaić Kole — 123
 Kajić Nikola — 30
 Kalanja Pero — 114, 493
 Kalebovac (s.) — 373
 Kalić (brdo) — 161
 Kalinovaga — 380
 Kalinovik — 518, 649, 651
 Kalinjin Ivanović Mihailo — 210
 Kalničko polje — 488
 Kalnik — 21, 94, 226, 656
 Kalvoda Rudolf — 538
 Kam. most — 643, 644
 Kamačnik (r.) — 165
 Kamal Alaberdi — 116
 Kamen (ž. st.) — 696
 Kamenica — 480
 Kamenica (kod Brinja) — 511
 Kamenica (kod Petrovaradina) — 626, 695, 705
 Kamenik (trig. 256) — 84
 Kamensko — vidi Bučko Kamensko
 Kamensko (G. i D. kod Ljubošine) — 161, 162, 515
 Kamensko (kod Karlovca) — 264, 478–481, 528, 583
 Kamensko (kod Stubice) — 162, 163, 166
 Kamensko (M. i V.) — 340–344, 379, 380, 572, 643
 Kamenjak (brdo) — 565
 Kamenjuša (k. 607) — 610
 Kamešmca (pl) — 44, 45, 297
 Kamnička vlaka (k. 1054) — 253 ;
 Kanfanar — 58, 63, 69

Kapela – vidi Vrh Kapele
 Kapela (St. i Srpska) – 219
 Kapela (pl. M. i V.) – 320, 329, 330, 336, 337, 489, 490, 497, 499, 504, 507, 515, 517, 525
 Kapela-Batrina (1 st.) – 460, 461, 463, 469, 550, 551
 Karabogdan Mijo – 56
 Karađorđević Petar – 74
 Karakaš Stipe – 370
 Karakuša (šuma) – 574
 Karanovac – 692, 701, 705
 Karasman Ivica – 31
 Karin – 14
 Karlobag – 382, 606, 610, 616, 705
 Karlovac – 74, 77, 121–123, 126, 127, 141, 318, 351, 352, 354, 355, 357, 382, 408, 451–455, 477–482, 487, 489, 490, 493, 496, 499, 507, 509, 511, 521, 523, 526–529, 573, 578–580, 584, 586–588, 594, 595, 597, 601, 605, 627, 628, 631, 632, 636, 640, 641, 644, 648, 652, 6³, 6^{F5}, 659–661, 675, 682, 688, 689, 692, 696, 699, 703, 705,
 Karlov Han – 44
 Karojba – 60, 63, 65
 Karpati – 466
 Kastav – 65
 Kašić (s.) – 106
 Kašina (D. i G.) – 91
 Kat. Sel'sće – 220
 Katalić Jakob – 415
 Katalinić Ivan – 149
 Katinovac – 650
 Katun (s.) – 65
 Katuni – 255, 301
 Kelemen Andriia – 450
 Keserovac – 611–614
 Kesići – 360, 436, 438
 Kijevo (predeoV – 8, 10, 11, 36, 37, 40, 48, 50, 495
 Kik (k. 1117) – 297
 Kik (k. 1084) – 376
 Kimet (trig. 1536) – 254, 257
 Kinjačka (r.) – 189, 205, 206, 442
 Kinjačka (s.) – 189, 190, 399
 Kip – 56, 579, 700
 Kiselica – vidi Jamn. Kiselica
 Kiseljak – 667
 Kistanje – 15, 106, 285, 361, 419, 435, 595, 596, 599, 656, 657
 Kiš Julijus – 542
 Kišić Ivan – 450
 Kladare (s.) – 308, 448
 Kladarin Đuro – 180, 210
 Kladuša (M. i V.) – 122, 580, 581, 643, 650, 651, 654
 Klana – 62, 64
 Klanac (kod Brinja) – 323, 330
 Klanec (kod Ploče G. i D.) – 344, 497
 Klanac (kod Srba) – 359, 362
 Klanac (kod Turjanskog) – 368
 Klanjec – 686
 Klarići – 106, 280, 288, 289, 293, 294
 Klarići (kod Vinodola) – 565
 Klačnica – 515, 573
 Kleber Brdo (zaselak) – 163, 165, 166
 Klenovščak (s.) – 70
 Klicov Petar – 424
 Klinča Selo – 454
 Klobas Milan – 506
 Klokočevac – 268, 537, 676
 Klokočevica – 148, 371
 Kloštar (s.) 216, 307, 308, 447–450, 693, 694
 Kloštar-Ivanić – 21, 22, 25, 31, 90
 Kljake____14
 Kmić (k. 1371) – 254, 256, 257
 Knežica (brdo) – 464, 465
 Knin – 8, 10, 36, 37, 40, 46, 47, 50, 110, 289, 359, 360, 382, 383, 419, 434, 492, 510, 526, 571, 572, 575, 577–580, 582, 583, 586, 589, 591, 592, 595, 596, 598, 599, 602, 603, 619, 624, 625, 635, 646, 685, 688, 690, 691
 Kninska krajina – 14, 419, 494
 Kninsko polje – 10
 Kobal Vlado – 25, 31, 116
 Kobaš – vidi Slav. Kobaš
 Kobiliače – 609, 610
 Kođomana st. – 464, 465
 Kofler Frane – 509
 Kokotović Petar – 349
 Kola (s.) – 654
 Kolak Ivan – 368
 Kolašac – 285, 286
 Koliani (G. i D.) – 39, 43, 44, 48, 49, 176, 177, 297, 458
 Kom – 361
 Komarevo (G. i D.) – 188–190, 442, 561
 Komarica – 681
 Komin – 581, 590, 633
 Komin Franjo – 116
 Kompator – 219, 220, 582, 587
 Konavl'e – 577
 Končanica (s.) – 243, 244, 247, 268, 412–414, 512, 532, 533, 542, 543, 624, 625, 629, 633, 634, 660, 661, 666¹, 676

- Končarev Kraj (s.) – 367, 375
 Kondrić (s.) – 548
 Kontići – 436–438
 Konjic – 573, 575, 585, 590, 596, 632, 662, 664, 665, 667, 671, 674, 678, 679, 682, 692, 703, 705
 Konjski vrh (k. 1128 i 1134) – 145, 343, 344, 347, 511, 516, 609, 612
 Konjsko Brdo (s.) – 612
 Kopanica (V. i M.) – 546
 Kopinjovačka draga – 15
 Koprivnica – 21, 79–81, 85, 491, 522, 590, 683, 685
 Korana (r.) – 128, 264, 265, 481, 482, 529
 Korčula (o.) – 582, 583, 587, 589, 599, 687, 698, 701
 Korčula (s.) – 589, 591, 592
 Kordun r- 73, 75, 76, 121, 122, 127, 160, 162, 163, 202, 203, 319, 394, 407, 409, 474, 475, 477, 492, 495, 503, 504, 506, 515, 521, 523, 524, 565; 566
 Korenica – *vidi*. Titova Korenica
 Korenička Kapela (s.) – 261, 341, 346, 347, 372, 503
 Korenička kotlina – 384, 500, 501
 Korenička Reka (s.) – 346, 347, 372
 Koreničko polje – 346
 Korenovo – 21
 Kores Martin – 415
 Koriša (s.) – 544
 Korita (k. 467) – 331, 332, 334
 Korita (kod M. Čanka) – 346, 377
 Koritna – 490¹
 Korito (k. 777) – 376
 Kormesac (k., 958) – 194
- Korpusi
NOVJ:
 – 4-ti – 73–77, 112, 121, 122–125, 128, 129, 188, 194, 202, 214, 263, 271, 275, 318, 319, 351, 395, 399, 405, 407, 466–468, 474, 478, 480, 483, 484, 486, 487, 491, 494, 497–499, 502, 505–512, 514, 515, 517–523, 526–528, 530, 563, 576, 639, 643, 653, 677, 692, 705
 – 6-ti – 22, 32, 51, 55, 96, 101, 131, 133, 134, 178–180, 182, 183, 185, 186, 208, 229, 234–236, 240, 241, 247, 249, 250, 267, 269, 270, 272, 274–276, 314/397, 400, 403, 412, 425, 427, 428, 433, 460, 462, 468, 469, 483, 484, 486, 488–492, 495, 496, 498, 500, 501, 503, 505, 506, 511, 512, 515, 517–521, 525, 527, 532, 542, 553, 554, 579, 596, 598, 603, 629, 649¹, 655, 660, 676, 680, 694, 696, 697
 – 8-mi – 7, 36, 38, 44, 46, 47, 104, 110, 253, 280, 283, 286, 287, 296, 298, 300, 358, 360, 384, 419, 434, 483, 486, 490, 492, 493, 494, 496, 498, 502, 503, 505, 506, 509, 510, 519, 520, 522, 555, 556, 592, 599, 630, 646, 662, 666, 669, 673, 681
 – 10-ti – 20–23, 28, 30, 31, 79, 94, 98, 115, 123, 179, 186, 198, 212, 215, 216, 219, 221, 223, 224, 235, 242, 270, 271, 275, 304, 307, 397, 398, 403, 407, 445, 450, 484, 486–489, 491, 492, 495, 498, 499, 500, 501, 505, 506, 508, 512, 519, 520, 522, 523, 525, 526, 558, 559, 565, 590, 644, 654, 663, 679, 693
 – 11-ti – 58, 117, 120, 138, 141, 143, 153, 160, 203, 279, 303, 312, 320, 325, 329, 332, 336, 338, 341, 360, 367, 372, 375, 382, 384, 385, 387, 389, 391, 393, 419, 484, 486, 487, 489, 492, 497, 499, 501–508, 508–510, 513, 515, 519, 520, 524–526, 669, 677, (394)
- četnički:**
 – 1-vi – 359
- nemački:**
 – 15-ti brdski armijski – 260, 619
- Kosa (brdo) – 369, 370, 376–378, 669
 Kosa (k. 130) – 106, 107
 Kosa (trig. 744) – 150
 Kosa (trig. 968) – 511, 661
 Kosa – *vidi* Preka kosa
 Kosak Ivan – 31
 Kosanović Nikica – 374
 Kosanovići – 161, 162
 Kosica (k. 733) – 164
 Košić Nikola – 149
 Kosijer Dušan – 32
 Kosinj (G. i D.) – 155, 384, 494, 611
 Kosore – 45, 48
 Kosovica – 45, 46, 110, 111
 Kosovo – 14, 36, 37, 39, 40, 46, 110, 419, 492, 495, 673
 Kosovo Selo – 89
 Kostajnica – 33, 122, 126, 127, 189, 205–207, 314, 351–353, 355, 399,

- 400, 489, 494, 496, 498, 508, 522, 526–528, 560, 561, 575, 576, 591, 594, 627, 638, 639, 645, 646, 677, 705
- Kostajnički Majur – 35, 206, 351, 353, 356, 399, 575, 576, 590, 627, 639, 678
- Kostanjevac – 270
- Kostelići (k. 539) – 193
- Koštici (zaselak) – 320, 323
- Košare (kod Ogulina) – 479, 480
- Koška – 546–548, 551, 594, 671
- Košutić Martin – 116
- Kotišina (s.) – 254
- Kotor-Varoš – 590
- Kotorsko – 636
- Kovač Josip – 98
- Kovačević Andro – 11, 38, 441
- Kovačević Đuro – 378
- Kovačević Gene – 380
- Kovačević Marijan – 349
- Kovačević Nikola – 49
- Kovačević Stevo – 374
- Kovačević Veljko – 17, 19, 52, 57, 433, 509
- Kovačić Krunoslav – 31
- Kovačić Vlatko – 674
- Kovča (k. 124) – 107
- Kozara (pl.) – 596, 644
- Kozarevac – 87, 446–449
- Kozarica (šuma) – 617
- Kozica – 254, 256, 630
- Kozja jama (k. 1156) – 297
- Koziak (k. 1375) – 254, 257
- Kozjak (pl.) – 37, 40, 46–48, 110, 111, 494
- Koziak (predeo, kod Vel. Gorice) – 695
- Kozjan – 144, 341, 345, 371, 607, 608
- Krajni (brdo) – 105, 106, 109
- Krakar – 160
- Krali Štefica – 56
- Kraljevac (kod Starjaka) – 452
- Kraljevec (kod Dugog Sela) – 226, 574, 648, 688
- Kraljevica – 517, 690, 691, 701, 703, 704
- Krancodž Nikolaj Maksimović – 518
- Krančiči (s.) – 61
- Krapan (s.) – 117, 118, 120
- Krapina – 115, 227, 595, 598, 651, 656, 665, 676, 689, 693, 702
- Krapinske Toplice – 595, 598
- Krapje (s.) – 515, 540
- Krasica (kod Bakra) – 565, 566
- Krasnica (kod Ledenica) – 335
- Kravarsko – 351, 455
- Kravice – 463
- Krbavica – 341, 345, 347, 371
- Krbavska dolina – 143, 144, 342, 384
- Krbavsko polje – 138, 141, 191, 342, 343, 348, 394, 397, 505, 515, 516, 609, 614, 616–618, 630, 638, 639, 643, 661, 662, 669, 677, 680, 684, 687, 691, 694, 698
- Krbune – 120
- Krcana – 384
- Krčevine (kod Šimljanice) – 276
- Krčevo (s.) – 205
- Kreačić Otmar – 7, 12, 137, 159, 180, 415
- Kreča Stanko – 76
- Krežović Luka – 459
- Krga Milan – 350
- Kringa (s.) – 63
- Kriva draga (predeo) – 378
- Krivaj – 471–473
- Krivaja (s.) – 275, 680
- Krivi Dol – vidi Krivodol
- Krvi Put – 193, 194, 323, 332, 565
- Krivodol – 44
- Križ (kod Ivanić-Grada) – 22, 88, 219, 220, 227, 489, 573, 582, 586, 587, 644, 667, 695
- Križ 'G. (kod Topolovca) – 84, 85, 89
- Križan Ivan – 450
- Križevci – 21, 85, 88, 90, 93, 224–226, 491, 504, 590, 593, 597, 601, 602, 628, 632, 636, 637, 644, 648, 659, 664, 678, 685, 688, 693, 694, 699, 702, 705
- Križevci – 565
- Križpolje – 193, 329, 332, 565
- Krk – 577, 703, 704
- Krka (r.) – 14
- Krmelovac – 472
- Krndija – 133, 552, 597, 703
- Krneta – 15
- Krnjak – 408
- Krnjakov vrh (k. 540) – 147
- Krstanović Stipe – 31
- Krstatice – 253, 254, 635
- Kršan – 59
- Krtič (brdo) – 345
- Kruga – 153, 371
- Krunić Uroš – 190, 398, 407, 474
- Krupa (kod Žegara) – 285
- Krušedol – 573
- Krušljavec – 82

Krvavica (s.) – 254 :
 Kuk (k. 607) – 436, 438
 Kuk (k. 988) – 40, 46, 48
 Kukarić Ivan – 169
 Kukci (s.) – 71
 Kukić Milan – 146
 Kukić Miloš – 124, 262, 477
 Kukunjevac – 98, 541, 579, 649, 651, 686, 687, 690
 Kula – vidi Široka Kula
 Kulaš (brdo) – 107
 Kulaši (kod Teslića) – 644, 657
 Kulina (k. 239) – 105, 291
 Kumač (k. 221) – 105
 Kumpf Josip – 600
 Kunića (trig. 1101) – 40, 46, 48
 Kunić (s.) – 482
 Kupa (r.) – 121, 128, 265, 266, 408, 479, 481, 487, 492, 515, 529, 588, 646, 684, 698
 Kupčina (G. i D.) – 453
 Kupina (s.) – 546
 Kupinovo – vidi Kupirovo
 Kupirovo (s.) – 359, 625
 Kuprešanin Milan – 47
 Kupreško polje – 644, 650
 Kuranik (k. 1550) – 256
 Kurilovec – 354, 488, 629, 681
 Kurir Mario – 385
 Kurjak (brdo) – 344
 Kutina – 224, 270, 396, 400, 427, 470–473, 511, 573, 586, 628, 629, 631, 641, 651, 654, 655, 661, 663, 672, 679, 680
 Kutovci – 107
 Kutovi (s.) – 233
 Kuzmanovača – 143–146, 156, 344, 367, 368, 588, 608, 612, 614, 621,
 Kuzmanović Stevo – 540
 Kuzmica – 133, 185
 Kuzmin – 658
 Kvarnerski otoci – 383
 Kvasina Ivan – 255

L

Labin – 59, 62, 67, 69, 383, 498
 Labudovac (s.) – 261
 Labura Nikola – 283
 Ladešić Nikola – 31, 32
 Ladislav – 84, 267, 268, 271, 425, 428, 429, 432
 Laduč – 227, 638
 Lađena (k. 1410) – 253, 254
 Lađevčani (s.) – 112
 Laislavica (V. i M.) – 425, 429

Lajtman Stjepan – 450
 Lambaša Milka – 177
 Lanišće (s.) – 70, 71
 Lapac (G. i D.) – 153, 156, 338–340, 342, 344, 359, 361, 362, 366, 371, 380, 437, 488, 494, 495, 499, 500, 509, 510, 572, 590, 625–627, 656, 657, 691, 695, 701
 Lapačka Korita (zaselak) – 340
 Lapad – 703, 704
 Lasinja – 408, 529
 Lasovac (s.) – 216, 445, 446, 450
 Lašva – 647, 651, 659
 Laudonov gaj – 348
 Lazić Andrija – 350
 Lazići (zaselak) – 284
 Lazina – 523
 Ledence (s.) – 565
 Ledine (predeo) – 107
 Lekenik – 352, 452, 597, 601, 627, 633, 635, 636, 654, 692
 Lenac Mirko – 384
 Lenić Antun – 168
 Lepoglava – 586, 587, 686, 690
 Leptan (trig. 256) – 79
 Lepuri (G. i D.) – 280, 283, 294
 Lerić Stevo – 186
 Leskovac (ž. st.) – 628, 641, 644
 Leskovac (s.) – 81–83
 Leskovi vršak (trig. 955) – 346
 Leščaki – 216
 Lešće (kod Generalskog Stola) – 324, 497, 499
 Lešće (kod Ramljana) – 607, 610
 Lešnica (M. i V., kod Broda na Kupi) – 567
 Letica Petar -r- 40
 Letovanić – 636, 654
 Levanjska Varoš – 133, 463, 469
 Ležimir – 677
 Lič – 326, 566
 Ličinić Trivo – 431
 Lička Jesenica – 261, 478, 482, 565
 Lički Čitluk – 620
 Lički Novi – 607, 610
 Lički Osik – 344, 510, 511, 516, 520, 524, 607, 610–613, 616, 698
 Ličko Cerje – 150, 524
 Ličko Petrovo Selo – 138, 146–148, 154, 203, 204, 259–261, 342, 345, 347, 408, 482, 488, 489, 494, 499, 502, 509, 643
 Lika – 138, 141, 143, 153, 191, 192, 203, 221, 302, 314, 333, 334, 336, 341, 359, 360, 379, 382, 391, 394, 408, 409, 419, 434, 474, 477, 486,

- 488, 489, 493–495, 497, 499–505, 507, 509, 513–515, 520, 522–524, 526, 540, 564, 578, 586, 588, 606, 612, 628–630, 633, 635, 638, 639, 642, 643, 645, 646, 649, 650, 652, 653, 656, 660, 661, 668, 669, 676, 677, 679, 680, 683, 684, 686, 687, 691, 693, 694, 697, 698
- Linčič Vazme – 169
- Lipa (kod Mikleuške) – 472
- Lipa (kod Slav. Požege) – 460, 469
- Lipik – 96, 97, 541, 571, 578, 649, 651, 671, 615, 687, 630
- Lipje (kod Skakavca) – 264, 588
- Lipova glava (trig. 671) – 342, 516, 609, 610, 612, 615
- Lipova Glavica (s.) – 612, 614
- Lipovac Antun – 349
- Lipovac (šuma) – 629
- Lipovljani – 241, 539, 540, 600, 626, 631, 659, 665, 637, 672, 675
- Lipovo Brdo (s.) – 85, 86
- Lisac (k. 104) – 106, 107
- Lisičić – 286, 287
- Lisičiči – 632
- Lisina (k. 626) – 339
- Lisina (kod Kuzmanovače) – 145, 343, 344, 614
- Lisina (trig. 1182) – 368–370, 377
- Liskovača – 44
- Lišane – vidi Ostrovičke Lišane
- L^ščev vršak (k. 736) – 611
- Livno – 590, 667, 693, 694, 703, 704
- Ližnjan – 66
- Lobor – 227
- Lokvice (k. 1026) – 256
- Lom (predeo na Papuku) – 486
- Lomnica – 451, 642
- Lončar Duro – 349
- Lončar Franjo – 450
- Lončar Jov'ča Jovo – 76, 123, 170, 191, 474, 505
- Lončarica – 248
- Lonja (r.) – 224, 396
- Lopata (trig. 1138) – 380
- Lovčić (na Pelješcu) – 669
- Lovinac – 149, 151, 152, 154, 342–345, 358, 361, 362, 435, 438, 489, 494, 503, 522, 524, 621
- Lovnik (trig. 902) – 162–164
- Lovran – 68
- Lovska – 585
- Lozovac – 106
- Luc'ć Marko – 31
- Ludbreg – 79–83, 94, 185, 593, 627, 641
- Ludina-Vidrenjak (ž. nst.) – 586, 594, 654
- Ludine (M. i V.) – 220, 222
- Ludinica (s.) – 219, 220
- Luka (ž. st.) – 647
- Lukač – 552
- Luivavec (G. i D., kod V. Gorice) – 455
- Lukavec (kod Rasinja) – 79
- Luke (zaselak) – 164
- Luketići (s.) – 193
- Lukić Vajo – 350
- Lukići – 314–3-6, 375–377
- Lukov Dol – 160, 163, 164, 166, 515, 517, 523, 565
- Lukšić Franjo – 254
- Lukšići (s.) – 317
- Lulici (s.) – 145
- Lumbarda (trig. 632) – 161, 584
- Lumbardenik (k. 1101) – 361, 437
- Lupljanica – 606, 699
- Lupoglav – 508
- Lužani – vidi Zagorski Lužani
- Lj
- Liubač (s. kod Knina) – 289
- Lju^{an}ović (trg. 245) – 202
- Liub^{an}jana – 351
- Ljubli^{an}ica – 211
- Ljubošina – 160, 161, 193, 515
- Ljubovo – 143–145, 341–344, 347, 333, 489, 497, 499, 503, 510, 515, 516, 520, 522, 588, 609, 661
- Ljubuški – 645, 647
- Ljudevit Selo – 533
- Ljut (k. 1162) – 361, 435
- Ljutača (k. 738) – 151
- Ljutica (k. 984) – 617
- M
- Macure (s.) – 15, 285
- Macute – 135, 238
- Maček dr Vladimir – 137, 240
- Mačje grede (trig. 680) – 39
- Miškovića (k. 889) – 327
- Mađaras (trig. 295) – 83
- Mađarska – 466, 471, 492, 495, 518
- Maglaj – 577, 674, 691, 701
- Maglaj (kod Vrlike) – 46, 48, 110
- Malr'čno – 352
- Mahovica (potok) – 172

Mahovo — 171, 172, 175, 198–200, 212, 221, 222, 487, 495, 499, 500, 63[^], 634, 640
 Majer Luka — 56
 Majur — vidi Kostajnički Majur
 Majur (kod Petrovaradina) — 604
 Makar (s.) — 254
 Makarska — 630, 635
 Mala Cista (s.) — 105, 106, 289; 421
 Mala Mlaka — 451
 Mala Mučna — 84
 Mala Orlja (k. 689) — 620
 Mala Peratovica — 249, 250, 538
 Mala Pisanica — 306
 Mala Sredska (potok) — 276
 Mala Šuvaja (r.) — 372, 373
 Mala Živulja (k. 751) — 203
 Malbašići — 654
 Meli Čanak — 346, 369
 Mali Javornik (k. 980) — 346
 Mali križ (k. 224) — 86
 Mali Prokop — 269
 Mali Severin — 87
 Malino (s.) — 550
 Malinovac (trig. 1289) — 297
 Malinska (s.) — 704
 Malinjak (k. 1121) — 10, 50
 Malo polje — 1[^]5
 Maltež Ilija — 37
 Maljković Milan — 349
 Maljković Miloš — 378
 Maljkovo — 48
 Mamac — 359
 Mamule — 161
 Manastir Dragović — 176, 297
 Mance M[^]kso — 169
 Mandac Božo — 40
 M[^]ndalrna (s.) — 577
 Mandić Božidar — 349
 Mandina gl. — 338
 Manduševac (predeo) — 275
 M-ne[^]tar Stanko — 384
 Manva%a svilaia (predeo) — 110
 Maovi'ce (G. i D.) — 40, 45, 299
 Mara[^]ovina — 287
 Maravić D[^]itar — 169
 M[^]rav[^]ć R[^]de — 169
 Ma[^]avići — 161, 192, 193, 333
 Marč[^]ić Vlado — 423
 Majčica vrh (k. 1401) — 349
 Marina glava (k. 775) — 611, 613, 614
 Marinković Antun — 540
 Marianović Jere — 49
 Markovac (kod Daruvara) — 56, 535, 536, 649, 653
 Markovac (kod Drniša) — 46, 110, 111
 MarKovac (kod Dubrave) — 219
 Maritović Lazo — 349
 MarKovici (s.j) — 368
 Markuševac (kod Zagreba) — 642
 Markušica — 549, 658
 Marna (r.) — 466
 Marović Nedeljko — 370
 Martijanec (G. i D.) — 593, 627, 641, 685
 Martinci — 548
 Martinec — 92
 Martinska Ves — 171, 172, 211, 212, 214, 221, 222, 487, 495, 499, 500, 633–635, 640
 Maslarac (G. i D.) — 84
 Maslenjača (M. i V.) — 596, 599
 Maslovare — 674
 Mašnik (šuma) — 263, 480
 Mataia Mate — 150
 Mataja Ivan — 349
 Mataković Ilija — 546
 Matetić Vladimir Vlado — 228
 Ma'ić Branko — 384
 Matić Đuro — 170, 198, 277, 278, 324, 328, 331, 337, 568
 Matić Poljana — 194
 Mat'jević Mile — 356
 Matovinović vrh (trig. 990) — 150
 Matuša (k. 518) — 192, 334
 Mazin — 361, 362, 366, 437
 Mažar Jozo — 283
 Mečenčani — 531, 561
 Medak — 520, 615, 619, 621
 Medena str. — 616, 617
 Medeni dolac — 608
 Mederovac (k. 999) — 616
 Medica Karlo — 61
 Medić Filio — 294
 Medov Dolac (s.) — 257
 Medved (k. 346) — 82, 83
 Medvide — 280, 287
 Me[^]eda — 662
 Međugorje — 145
 MeVuša — 192, 333, 334
 Melunovac (s.) — 339
 Memm[^]ka (s.) — 561
 Merršće Cs) — €4
 Mesić Milan — 156, 372, 497, 600, 616, 620
 Meštrović I. Mate — 258
 Metković — 492, 581, 590, 592; 605, 633, 636, 658, 675, 692, 694
 Metla (kod Babina Potoka) — 369, 370

- Metlika — 675
 Mičić Aleksandar — 384
 Minajlović — 4d, 196
 Mihaljevac (s.) — 341, 372, 373
 Mišojec (s. kod Križevaca) — 636
 Mijaci (s.) — 462
 Mikanovci — 547, 674, 681
 Mikašmović Simo — 124, 409, 477
 Mikašinovići ~ 202, 263
 Mikl Johan — 405
 Mikleuš (s.) — 546, 549, 602, 603
 Mikleuška (s.) — 473, 629, 654, 672
 Miklouš (G. i D.) — 275, 276, 507, 650, 679, 680
 Mikulčić Mladen — 169
 Mikulić Joso — 349
 Milanović Nikola — 340
 Miletić Ivica — 336
 Miletić Šime — 336
 Mileusnići — 607, 609
 Miličani — 84, 85
 Milinković Joco — 98
 Miloševac (k. 663) — 614
 Miloševac (s.) — 344
 M^llošević Josip — 169
 Milošević Rade — 378
 M^lljanovac (s.) — 535, 536
 MUjkovići — 297, 458
 Miočić (s.) — 14, 45, 299
 M^očinović Stevan — 31
 Miokovićevo Dulavec) — 245
 Miranie — 289, 293
 Mir^ščina — 645
 M[^]rić Boja — 350
 Mirlović (s.) — 110
 Mišin Han — 678
 M^šković Duš[^]n — 148
 Mitić Ivana Stevo — 213
 Mizdrak (k. 758) — 37, 50
 Mlakva — 155, 608
 Miakvena greda — 155
 Metković Stevo — 98
 Mliječko polje — 662, 670
 Mlun Velj (s.) — 71
 Mlietski kanal — 599
 Modraš (kod Vrlike) — 458
 Modrava — 292
 Modrić Petar — 546
 Modrino Selo — 286
 Modnnie — 639, 647
 Modruš — 193, 197, 332, 478, 482, 504, 514, 521, 527, 528
 Mokro Polje (s.) — 15, 285
 Montinjan (s.) — 65
 Moravče (s.) — 224
 Morovača (k. 324) — 105
 Morović (s.) — 592, 599, 670
 Morović Šime — 587
 Mosec — 880
 Moskva — 5x8
 Moslavačka pl. — 668, 672, 679
 Moslavina — a2, 24, 25, 235, 270, 271, 275, 395–397, 399, 401, 406, 486, 491, 500, 504, 507, bil, 514, 517, 5z9, 641, 652, 661, 679
 Moslavina-Popovača (ž. st.) — 594, 651, 663
 Mostar — 254, 255, 492, 571, 573, 596, 602, 604, 627, 632, 636, 671
 Mostine — vidi Bribirske Mostine
 Mošćenica — 584, 585
 Mošćenička Draga (s.) — 68
 Moštanica — 189, 561
 Mošune — 332, 335, 565
 Mracilin — 351, 354, 356, 357, 452, 627, 655
 Mrdakovica (M. i V.) — 106, 107, 109
 Mrdakovica (predeo) — 107
 Mrdalji — 435 -
 Mrežnica (r.) — 128, 202, 203, 263, 265, 319, 480, 481, 529
 Mrkopalj — 160, 195, 196, 520, 521, 567, 684, 687, 697, 698, 701
 Mrkovac — 326
 Mrle Zdravko — 386
 Mrsinj-grad — 372
 Mrsinj (kod Titove Korenice) — 345, 346, 372
 Mrzla Vodica — 325, 565, 566
 Mrzović (s.) — 549
 Mučići — 60
 Mudrić glavica — 479
 Muića glavica — 289
 Muića grumila (k. 200) — 106
 Muliz (k. 260) — 105
 Murgovača (k. 863) — 511
 Murter — 583, 674, 683, 684
 Musić Joso — 349
 Mustafina Klada (s.) — 219
 Musulin Ilija — 168
 Musulinški Potok — 320, 565
 Mušaluk — 611
 Mutak Vlado — 175, 201
 Mutov Ljubica — 49

N

- Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije — 135, 237, 243, 486
 Napulj — 70

Narandžići — 367
 Narta (D. i G.) — 680
 Našice — 236, 461, 463, 468, 469, 546–551, 594, 597, 649 671, 696, 706
 Našička-Breznica — 547, 597
 Natanelić Josip — 169
 - Navala Ilija — 350
 Nebljusi — 359, 380, 626, 635, 677
 Neić Tomo — 50
 Nenezić Radojica — 180, 184
 Nerežišće — 643, 670, 677, 691
 Netretić — 627
 Nevesinje — 584, 692
 Nevinac — 87, 216
 Nikolić Veljko — 350
 Nikšići — 615, 618
 Niza (M. i V.) — 546–548
 Normanci — 549
 Nova Gradiška — 236, 243, 460–463, 469, 551, 656, 658, 670, 682, 698, 702, 705
 Nova Kapela-Batrina (ž. st.) — 574, 585, 601, 628, 658
 Nova Ploščica — 680
 Nova Rača — 215, 304, 305, 445
 Novaki — 454
 Novaković Mojsija — 262
 Novalja — 619
 Novi — vidi Bos. Novi
 Novi (Novi Vinodol) — 332, 335 491, 510, 565, 566, 649, 651
 Novi Grad (kod Karlovca) — 699
 Navi Marof — 82, 94, 574, 651, 659, 663, 686
 Novigrad — vidi Podravski Novi Grad
 Novković Momčilo — 387
 Novo Selo — 189, 190, 442, 561
 Novo Selo (kod G. Garešnice) — 275, 650
 Novo Selo — vidi Bilaj. Novo Selo
 Novoselec-Križ (ž. st.) — 586, 600 600
 Novska — 463, 540, 551, 573, 578, 585, 590, 597, 600, 626, 629, 631, 632, 641, 653, 654, 659, 662, 675, 692, 698
 Nugla (G. i D.) — 67
 Nunić (s.) — 285, 286
 Nuštar (s.) — 552

Nj

Njemačka — 69, 179, 243, 408, 466, 467, 471, 496, 508

O

Oblast vojna 6. korpusa — 186, 241, 245
 Obijaj (k. 935, kod Trnovca) — 376
 Obrov (s.) — 58
 Obrovac — 14, 15, 284, 285, 361, 435, 436
 Obrovac (kod Sinja) — 458, 464, 465
 Obsenica — 145, 343, 344, 516, 618
 Očestovo (s.) — 15
 Odak Mate — 50
 Odra (s.) — 352–355, 590, 663
 Odredi

NOV i PO:

- 1. istarski — 508
- 1-vi 13. divizije — 160, 166, 193, 194, 196, 1d/, 320, 323, 325, 329, 331, 3öö–335, 385, 386, 500, 565, 566
- 2-gi 13. divizije — 160, 194, 325, 327, 333, 335, 385, 386, 493, 520, 565, 566
- 1-vi banijski — 402, 403, 560–563
- 2-gi. banijski — 124, 126, 314, 315, 402, 403, 560, 561, 562, 563
- 2-gi lički — 493
- 1-vi »Učka« Operativnog štaba za Istru — 59, 60, 62, 66, 67, 69, 71, 72, 310, 312, 388, 389, 499, 508. 510
- 2-gi pulski Operativnog štaba za Istru — 58–61, 63–65, 69, 70, 72, 310, 312, 388, 389
- 3-ći pulski Operativnog štaba za Istru — 506
- Banijski — 33, 35, 73, 123, 124, 126, 405, 493
- Bilogorski — 55, 181, 186, 248, 267, 273, 425, 430, 537, 538, 543–545
- Bjelovarski — 27, 30, 32, 216, 223
- Bosutski — 241
- Daruvarski — 55, 181, 186, 240, 247, 248, 268, 273, 545
- Diljski — 460, 461, 469, 546–550
- Dinarski —. 46, 458, 459, 464, 465
- Grahovsko-peuljski — 37, 555, 556
- Imotski — 253–257, 630

- Kalnički – , 25, 26, 30–32, 92
 - Karlovački – 125–127, 318, 351, 352, 452, 455, 480, 514
 - Kninski – 15, 361, 435
 - Kordimaški – 73, 75, 127
 - Lički – 153, 156, 339, 341, 343–345, 349, 379, 380, 386, 388, 419, 494, 509, 657
 - Makarski – 253–258, 630
 - Moslavački – 27, 30, 32, 92, 223, 276, 602, 688
 - Mosorski – 46
 - Motajički – 241
 - Osječki – 461, 463, 469, 546–519, 636
 - Pelješački – 670
 - Plašćanski – 73, 75, 127
 - Podravski – 181, 223, 224, 461, 469, 546, 547, 549
 - Posavski – 27, 30, 32, 93, 171, 172, 221, 460, 461, 544, 545, 597, 629
 - Požeški – 181, 186, 240, 460, 461, 469, 549
 - Prominski – 14
 - Psnjčki – 181
 - Svilajsko-mosečki – 40
 - Turopoljsko-posavski – 125, 126, VA 355, 357, 452, 455, 456, 488, 594, 655
 - Virovitički – 181
 - Zadarski – 361, 387, 435, 613, * 620
 - Zagorski – 25, 26, 30, 92, 227
 - Zagrebački – 25, 26, 30, 90, 91, 224
 - Žumberački – 125, 126, 318, 452, 455
- četnički:**
- Medački – 358
 - (Komitski) Marica – • 284, 359
- nemački:**
- Izviđački 392. legionarske divizije – 330, 517, 614
- ustaško-domobranski:**
- »Plavi Jadran« – 617, 620
- Ogledalo – vidi Pogledalo (k. 808)
- Ognjenović Aleksa – 56
- Ogulin – 77, 123, 127, 161, 167, 191, 192, 318, 323, 330, 332, 357, 383, 408, 451, 452, 455, 478, 480, 488, 489, 491, 493, 500, 507, 514, 515, 517, 523, 527–529, 564, 565, 583, 588, 592, 599, 600, 603, 626, 628, 629, 631–633, 635, 638–640, 646, 648, 683, 684, 686, 687, 692, 697, 698, 700, 701, 705
- Okraj – 14, 419, 420, 586, 589, 591, 592
- Okoli (s.) – 221
- Okučani – 461, 463, 674, 702
- Omba (zaliv) – 681
- Omiš – 693, 694
- Omišalj (s.) – 704
- Omsica – 435, 439
- Opatija – 63, 515, 523
- Operacija »Decompose II« – 589
- Operativni štabovi:
- Operativni za Istru – 58, 117, 120, 310, 311–313, 383, 388, 390–392, 394, 484, 492, 494, 501, 506–503, 510, 524
 - Operativni za Kordun – 408, 40J, 479, 480–482
 - Operativni za Liku – 387
 - Primorskog sektora – 104, 106, 109, 283, 294
- Oprtalj – 72
- Opuzen – 584, 633, 675
- Orahovica – 229, 230, 233, 462, 547
- Orahovo (s.) – 670
- Orebić – 589, 591, 592, 646
- Oremuš Andro – 450
- Orešćanin Bogdan – 78, 123, 319, 351
- Oriovac – 640, 664, 674, 692
- Orlić – 14, 46, 47, 111
- Orlov kuk (k. 1126) – 7, 37
- Oriovac – 695
- Oriovac (kod Vel. Grđevca) – 305, 445
- Orlovača (k. 1082) – 40, 48
- Orlović Vlado – 378
- Oroslavje – 92, 227, 508
- Orovac – 372
- Osekovo (s.) – 473
- Osiijek – 236, 242, 460, 461, 463, 468, 469, 490, 492, 546–552, 573, 594, 597, 600, 604, 671, 675, 689, 706
- Osoje – 257
- Osojnik – 585
- Osredak (k. 715) – 149
- Ostrna – 93, 225, 226
- Ostrovica – 290
- Ostrovičke Lišane – 280, 283, 288, 289, 294
- Ostrožac (kod Cazina) – 122, 499, 529, 647

- Ostrožac (kod Konjica) – 604
 Ostruiucan iviico – 31
 Osiarije – ađz, 479, bil, 523, 669
 OštaraKi doiovi (preaeo) – 481
 OstarsKi btanovi – 482
 Oštra giav. (K. 1307) – 254, 256
 Oštra giavica (k. 543) – 46
 Oš,ri grič (trig. 10oä) – 368
 Oštri Mihaljevac (trig. 1050) – 341, 346, 347, 372
 Oštri vrh (k. 1495) – 256
 Oštri Zid (s.) – 275, 276, 514, 680
 Ošcrić Josip – 431
 Oštirik (k. 367) – 15
 Oštro (brdo) – 106
 Otišić (G. i D.) – 39, 44, 48
 Otočac – 138. 192, 260, 302, 382. 491, 524–526, 607, 610, 614, 619. 6j5, 697, 698
 Otoka – 122, 531, 581, 650, 651
 Oton – 359
 Otrić – 15, 284, 338, 358, 360, 434 -436. 438, 439
 Otrovanec – 448, 449, 683, 688
 Otuča (r.) – 364, 435, 436
 Ovčarić Zlatko – 116
 Ozalj – 122, 316, 317, 351, 352, 455, 487, 497, 523, 527, 528, 580, 595, 597, 637, 640, 653, 661, 675, 681. 682
 Ozna – 129, 486
- P**
- Padaljšta – 341, 344. 349
 Padovan Mirko – 49
 Pađerte – 15. 361. 435
 Pag – 606, 619, 656, 657
 Paiić Miloš – 124
 Paklarić (s.) – 343, 344
 Pakoštane – 280, 292. 293
 Pakovo brdo – 37, 46. 47
 Pakrac – 96–98, 101, 461, 534, 541, 550–552, 571, 579, 584, 587, 628, 642, 655, 687, 690, 694, 697. 700 703
 Pakrani (s. kod Daruvara) – 535. 536, 604
 Palanda Grgo – 37
 Palanka – 359
 Palanka (kod Sanskog Mosta) – 6*4. 695
 PaJatina (k. 970) – 326
 Pplešnik (s.) – 268, 269, 271
 Paljevine – 107
 Panas (k. 987) – 511, 661
 Pancehico Vasilija Nikolaj – 213
 Panj – 459
 Papic NiKoia – 32
 Papuga JoaKim – 542
 Papuu pl. – 242, 486, 581, 596
 Paraić Rafael – 169
 Parčić – 152
 Paripovići (s.) – 156
 Pariz – 466
 Parmač Stanko – 295, 423, 424, 495
 Paruževac – 219
 Paskaš Luka – 370
 Pašman – 596
 Patkovac (s.) – 87, 88, 217
 Paukova (V. i M.) – 34, 531
 Pavičić Dragan – 49
 Pavić Jozo – 8
 Pavlica Mile – 349
 Pavlić David – 349
 Pavlin-Kloštar – 84
 Pavlovac – 248, 267, 268, 304, 305, 429, 445, 537, 538 " "
 Pavlovička šuma – 473
 Pavlović Milan – 190, 396, 407, 474
 Paz – 59, 67
 Pazarište – 384, 611, 614
 Pazin – 59, 65, 117, 119, 383, 499
 Pećani (s.) – 349. 502
 Pećigrad – 76, 638
 Pećski k. – 620
 Pednjevo Selo – 88
 Pelješac – 598–600, 602, 603, 640, 646, 665, 668, 669, 670
 Perić Ignjatije – 124, 477
 Perić Joso – 40
 Perjasica (G. i D.) – 408. 480, 492
 Perkovci Stari – 463, 550, 551, 553, 651
 Perković – 492
 Perkovići – 176
 Permani (s.) – 65
 Perušić – 143, 144, 156, 342, 382. 383, 510, 516, 607–612, 614, 615. 621, 622
 Penišić (k. 765y – 368
 Perušić (kod Benkovca) – 291
 Pervan Mate – 37
 Pesek (trig. 293) – 79
 Peščanica – 84
 Peščenica (s.) – 220
 Peščenica fko^ Tm-opoi. Lekenika) – 354, 355. 452, 627 ' '
 Peš"enik (s.) – 636
 Pešun Melanija – 56
 PeMčka (G. i D.) – 276

- Petrinja — 122, 189, 528, 560, 561, 642, 643, 647
 Petrov vrh (trig. 615) — 536, 537
 Petrova gora — 227
 Petrovaradin — 574, 602, 604, 626, 695, 705
 Petrovci — 640
 Petrović Ilija — 330, 523, 687
 Petrović Nikola — 540
 Petrovići — 362
 Peulie (G. i D.) — 36, 39
 Pežir Slavko — 116
 Pićan — 59, 119
 Pijanovo brdo — 535
 Piramida (k. 484) — 82
 Pirnice — 107
 Pirovac — 288, 290
 Pirovište — 395
 Pisačuša (trig. 1103) — 344, 347, 511
 Pisarovina — 453, 456
 Piskomjač (šuma) — 442
 Piškilić Andrija — 374
 Pitomaca — 21, 304, 307–309, 447–450, 508, 544, 579, 580, 597, 640, 633, 668, 669, 683, 688
 Pitomi vrh — 8
 Plana (k. 951) — 360
 Plana (k. 111) — 106, 107
 Plasa (k. 880) — 327
 Plaše (s.) — 326, 335, 517
 Plašće (brdo) — 150, 153
 Plaški — 408, 478, 482, 499, 508, 515, 521, 576, 669
 Platno (k. 215) — 106
 Plavno — 7
 Plavšićevo- brdo — 230
 Pleča (k. 650) — 40
 Pleć (k. 1110) — 49
 Plečaš Nikola — 380
 Plečaši (zaselak) — 360
 Plemenitaš — 165
 Pleševica (tpg. 1125) — 9, 10, 37, 50
 Pleternica — 131, 460, 546, 550, 551, 574, 601, 628, 664
 Plišivica (k. 190) — 106
 Plitvice (s.) — 656, 661
 Plitvička Jezera — 203, 259, 260, 261
 Plitvička jezera — 346, 653
 Plitvički Leskovac — 259–262, 370, 372, 482, 503, 656, 661
 Ploča (G. i D.) — 151, 342, 502, 616
 Ploča (kod Metkovića) — 590, 633
 Pločanski klanac — vidi Klanac
 Plomin — 59
 Plješevica (k. 208) — 105
 Plješevica — 341, 639, 646
 Pobjenik — 92
 Poco Litorijo — 117–119
 Pocrnići — vidi Podbo[^]šno Selište
 Pociieij — 348, 617, 619, 620
 Pou ULOgOVik (S.) — Uu4
 Pod Gradinom (zaselak kod Bitelića) — 464
 Podbablje (s.) — 254, 256, 635
 Podboišno Selište — 143
 Poctbor. Doljani — 55, 98, 535, 536, 579
 Podborski Batinjani — 598
 Podborski Kravijak — 542
 Podborski Vrbovac — 56
 Podgaće (s.) — 70
 Podgarić (s.) — 275, 680
 Podgora — 630
 Podgorač — 185, 461, 469
 Podgrad — 68
 Podgradci (G. i D.) — 580, 581, 631, 677, 695
 Podkokirna — 360, 436
 Podkraj — 163
 Podlapac — 342, 346, 616
 Podlisac — 106
 Podlug — 291
 Podlugovi — 592, 659, 674
 Podorašje — 662
 Podosoje — 39, 44
 Podovi — 144, 343, 516, 614–616
 Podrav. Slatina — 603
 Podravina — • 21, 182, 307, 309, 446, 636
 Podravski Novi Grad — 85
 Područja:
NOV i POJ:
 — Banijsko — 75, 483
 — Bihačko — 483
 — Bjelovarsko — 484, 558
 — Brodsko — 244, 246, 483
 — Cetinsko — 300
 — Daruvarsko — 245, 483
 — Goransko — 385, 484
 — Kalničko — 484, 558
 — Karlovačko — 74, 75, 383, 483
 — Kninsko — 15
 — Kordunaško — 75, 483, 572
 — Ličko — 341, 350, 484, 502
 — Moslavačko — 484, 558
 — Novogradiško — 246, 483 • "
 — Pokupsko — 75, 77
 — Posavsko — 221
 — Požeško — 244, 246, 483
 — Pokupsko-turopoljsko — 483

- Primorsko – 335, 484
- Slatinsko – 244, 246
- Virovitičko – 245, 483
- Zagorsko – 484
- Žumberačko – 75, 77, 483 -
- us *taško-domobi anska*:
 - Prvo zborni – 21, 97, 220, 413, 425, 427, 511, 533, 5j4, 536, 537, 539, 606, 661, 687, 695
 - »Velebit« – 143, 342, 348, 515, 606
- Podsused (ž. st.) – 636
- Pogledalo (k. 809) – 511
- Pogledalo (trig. 1204) – 114, 145, 341 – 343, 345–347, 349, 371–374, 504
- Pokrajac Đurađ – 385
- Pokupje – 74, 75, 121, 122, 127, 235, 316, 318, 408, 474, 487, 523, 525, 531
- Pokuplje – vidi Pokupje
- Pokupsko – 455, 529
- Polača (V. I. M.) – 8, 11, 36, 37, 40, 46, 48
- Police – 373
- Polić Marko – 374
- Poljan – 155, 156
- Poljana (G. i D.) – 523
- Poljana (G. i D., kod Varaž. Toplica) – 81–83, 688, 694
- Poljana (kod Banove Jaruge) – 101, 102, 541, 628, 674, 685
- Poljana (kod Lovinca) – 150
- Poljanak – 261, 371, 372, 482
- Poljančani – 85
- Poljane (k. 1156, kod Frkašića) – 349
- Poliani (s.) – 249, 537, 538, 673
- Poliica (s. kod Kozice) – 253, 254, 255
- Poljice (ž. st.) – 704
- Pomeranija (predeo u Nemačkoj) – 509
- Ponor – 341, 372
- Ponov. staje – 46
- Popova kana – 361
- Pooova muda (trig. 851) – 361, 475
- Ponova" (kod Garešnice) – 222, 269, 270
- Popovača – 220, 221, 224, 400, 427, 470–473, 582, 587, 629, 641, 654, 661
- Popović Brdo (s.) – 264
- Popović Mitar – 540
- Popović Tomica Tomo – 16, 109
- Poreč – 63, 65, 71, 72
- Portöle • vidi Oprtalj
- Posav. Bregi – vidi Bregi
- Posavina – 198, 221
- Postrana – 5<sd
- Poihum – 576
- Potkonjak Bogde – 349
- Potravije – 459
- Pounje – 121
- Povelic – 86, 89
- Pozzo Littorio – vidi Labin
- Požega – vidi Slavonska Požega
- Požeska kotlina – 131–133, 178, 179, 241, 636
- Prača – 605, 640
- Pračno (kod Siska) – 585
- Prajzi – 333
- Prečec – 93, 225, 593, 605, 632, 688
- Pregrada – 668
- Preka kosa – 344
- Preka strana (k. 570) – 516, 613, 614
- Preke – vidi Preke njive
- Preke njive – 681
- Preradović Dragan – 114
- Preseka – 93
- Presika (k. 562) – 162–165
- Presika (kod Srpskih Moravica) – 164, 165, 166
- Prespa – 87, 216, 501, 636
- Previja (M. i V., k. 887) – 376
- Prevjes – 294
- Prezid – 510, 515
- Priča Stevan – 350
- Prigorje – 21
- Prijeboj – 146, 203, 204, 259–261, 341–3^3, 345–347, 369, 408, 482, 497, 503, 504, 524, 611, 630, 639, 643, 646, 650, 653, 656, 661, 698
- Prijedor – 123, 682
- Prikraj (ž. st.) – 93, 226, 593, 628, 655, 659
- Prilesje – 226
- Pristeg – 14, 104–106
- Prizmić Ivo – 169
- Prkos – 81, 94
- Prniavor – 575, 657
- P^okički klanac – vidi Klanac
- Prokike – 323, 330–332
- Proklian – 290
- Proložac – 636
- Promina – 14, 15, 285, 287, 419–421, 494
- Prosika – 288, 290–293
- Prović – 292
- Proždorac (k. 1302) – 257
- Prpići (s.) – 154
- Psunj (pl.) – 701

PTS — vidi Brigade (Poglavnikov

tjelesni sdrug)

Ptujec Rudolf — 450

Pučić Marko — 116

Puh Alojz — 199

Puharić Ante — 258

Pujić (s.) — 552

Pukovi okupatorski i kvislinški:

- 1. »Brandenburg« — 14, 47
- 1. donski — 219, 275, 276, 514
- 1. lovački rezervni »Jägerersatz« — 123, 318, 451, 527
- 2. sibirski — 527
- 3. kubanski — 275, 514
- 4. kubanski — 318, 451, 452, 527
- 6. kozački — 275
- 14-ti divizije »Princ Eugen« — 255
- 92. motorizovani — 47, 419
- 378-mi 369. »Vražje« divizije — 254, 255
- 384-ti 373. »Tigar« divizije — 358, 434
- 392. pješački — 202
- 738-mi — 254, 255
- 846-ti pješački 392. divizije — 141, 259, 260, 330, 342, 345, 377, 500, 511, 515–517, 524, 615, 616, 619, 621, 630, 661, 669
- 847-mi 392. divizije — 332

domobranske pukovnije (pukovi):

- 1-va 1. gorskog zdruge — 560
- 4. gorska — 413, 533, 535, 537, 658
- 5. gorska — 207, 342
- 5. lovačka — 632
- 6. lovačka — 590
- 10. lovačka — 342–344, 359
- 13. lovačka — 527
- kombinovana ustaška — 536

Pula — 59–64, 66, 69, 72, 117, 118, 382, 492, 494, 522

Puliičani — 285

Pupelica (V. i M.) — 445, 446, 450

Puška (s.) — 450

Pušća — 26, 32

Pušća-"Ristra (ž. st.) — 224

Puškarioe — vidi Puškarići

Puškarići — 332

Putičanje (s.) 105, 280, 287–289

R

Rabac — 117–119

kacie — 14

Racija Vas (s.) — 70

Raaaković brdo (k. 1021) — 360

Raaaković L/ane — bvi

Radanovci (zaselak) — 694

Raaeljevo (s.) — bi

Radici (s.) — 15

Radina Mate — 49

Radmilovača (potok) — 268

Radoičići (s.) — 196

Radonja groblje (k. 176) — 33, 34

Radonja Luka — 33, 34

Radonjak (šuma; — 33, 34

Radošinovci — 105, 280, 288, 289, 291, 293

Radovanica — 80, 81

Radović Milan Cokara — 125

Radučić — 15

Radučska glav. (trig. 360) — 15

Radulović Branko — 168

Radulovići — 192, 194

Radusini (s.) — 434, 438

Radjenović Mičo — 378

Rajčević Janko — 384

Rajčević Radoš — 156

Rajić (G. i D.) — 544, 586, 597, 600, 628, 629, 659, 674

Rajlovac — 593

Rajkovići (zaselak) — 193

Rakići (s. kod Ljubova) — 343, 347, 606, 618

Rakitnica — 86

Rakitovac — 59, 69, 499

Rakitovec — 452, 629

Rakmarić Stjepan — 169

Rakov Potok (s.) — 454

Rakovac (kod Sunje) — 205, 314

Rakovica — 480

Rakovica (kod Drežnik-Grada) — 204, 408, 528

Rama — 596, 674, 682, 687, 689

Ramanovac (s.) — 51, 575, 576

Ramljane — 367, 369, 607, 608,

Rančić Mate — 37

Ranić Damjan — 114

Rasinja (V. i M.) — 94

Rasline (s.) — 106

Raspor (s.) — 69

Rastićevo — 7, 284, 359

Rastići — 606, 618, 661

Rastovac — 275, 634

Rastovača — 261

Raša — 70, 117–119

- Raščane — 253, 254, 256, 257
 Rašeljke — 44
 Rašemca (G. i D.) — 249, 268, 537, 538
 Raštelica (ž. st.) — 575, 585, 590
 Ratkovic — 574, 601, 628
 Ratković Bude — 378
 Ratkovića Poljana — 145, 344
 Ravna Gora (s.) — 160–162, 163, 325, 334, 520, 521, 523, 565, 631, 697, 698
 Ravnak Ivan — 431
 Ravne drage (k. 523) — 161
 Ravneš (s.) — 217
 Ravni — 64
 Ravni kotari — 420
 Ravni vrh (trig. 748) — 611
 Ravnice (ž. st.) — 671
 Razbojište — 80
 Razbojna draga (k. 826) — 619, 620
 Razdrto — 510
 Razljevi (G. i D.) — 650, 651
 Fazvala — 517, 523
 Razvale maovičke (predeo) — 39
 Razvode (s.) — 589, 650
 Rebići — 202, 263
 Rečica (kod Karlovca) — 357, 479, 527, 588, 632, 659
 Rečica (s.) — 219, 220, 582, 587, 644
 Reljevo — 626
 Renovica — 605
 Repac Milan — 148
 Repinec — 90
 Repušnica — 471, 472
 Reš Julije — 489, 491, 585
 Rešetar (s.) — 147
 Retkovec — 583
 Režef Aleksandar — 518
 Ribar Stjepan — 546
 R⁵bari (s.) — 264
 Ribarić (kod Dabra) — 297
 Ribnik — 341, 348, 505, 610, 613, 617, 656
 Ribnjak (s.) — 81
 Ribnjak (kod Grub. Polja) — 251, 252, 268, 537, 666, 676
 Ribnjak (kod Pisarovine) — 456
 Ričica (p.) 149
 Ričice — 149, 150, 154, 524
 Riđani — 45, 46, 110
 Rihtarić Zlatko — 116
 Rijeka — 58, 60, 62, 65, 66, 71, 118, 328, 382, 495, 506–508, 510, 517, 523
 Rijeka (s. kod Dubrovnika) — 636, 693, 695, 7C4
 Ripač (s.) — 572, 593
 Risovac — 7, 37
 Rišitmkof Leonid — 518
 Rizvanusa — 620
 Rkman Božo — 214
 Robić Ivan — 31, 86
 Robotić Antun — 544
 Roč (s.) — 66, 67
 Rodić Duro — 284
 Rogotin — 590
 Roguljić Blaže — 37
 Rogušica (k. 124) — 107
 Rojić Cedo — 43
 Roković (s.) — 547
 Rokvić Mane — 284
 Romanić Petar — 234
 Romanija — 657
 Romanovski Ivan — 518
 Rošca (trig. 968) — 631
 Roški Slap — 14
 Roverija (s.) 65
 Rovinj — 60
 Rovišće — 85
 Rožat (s.) 695
 Rožić Ante — 413
 Rožmanj (zaselak) — 163
 Ruda Franjo — 538
 Ruda glava (k. 846) — 347
 Rudanovac (s.) — 346
 Rudeljević Ružička — 534
 "Rudice — 641, 645, 655
 Rudopolje — vidi Vrh. Rudopolje
 Rugvica — 93
 Rujeva gl. (k. 862) — 149, 150
 Rujište — 361
 Rukavina Juco — 143
 Ruma — 573, 574, 596, 600, 640
 Rumunija — 466, 495, 518
 Runjevica — 48
 Rust (brdo) — 107
 Ruškovic (s.) — 219, 220
 Ružić Mirko — 540
 S
 Sabljic groblje (k. 228) — 33, 34
 Saborski — 261
 Sadilovac — 264
 Salamunić — vidi Šalamunić
 Samar (k. 1307) — 257
 Samare br. 551
 Samarica — 275, 276, 514, 631, 635, 650, 662, 668, 680
 Sambolić — 227
 Samobor — 122, 455, 508, 527, 528, 688

- Sana (r.) – 678
 Sanski Most – 572, 644, 657, 662, 681, 695
 Santini S. Edo – 43, 45, 51, 297, 301
 Sapci – 547
 Sapunar Ivo – 49
 Sarajevo – 573, 575, 585, 591, 596, 599, 604, 605, 631, 632, 636, 639, 647, 658, 662, 664, 671, 674, 675, 681, 684, 687, 699, 704
 Sarvaš – 552, 600, 675
 Sasavac (s.) 305, 445
 Sastavci (s.) 654
 Satrić – 44, 459
 Sava (r.) – 132, 172, 179, 189, 198, 211, 212, 221, 222, 235, 236, 241, 275, 396, 495, 499, 507, 518, 521, 540, 591, 636, 677
 Savić Imro – 537
 Savski Marof – 638
 Sedlarica (s.) 448, 679
 Sedmina (k. 1567) – 253
 Segled – 81
 Sekulić Dušan – 450
 Selce (kod Novog) – 565
 Selce (na Braču) – 684
 Selci – 548
 Selišće (s.) 192, 333
 Selišće – vidi Kat. Selišće
 Selište (šuma) – 267, 429
 Selnica – 587
 Semizovac – 640
 Senokos – 609
 Seni – 191, 382, 491, 510, 525, 526, 564, 619, 653, 654, 657
 Senjsko – 162, 163, 165, 166, 565
 Seniug Ivan – 518, 538
 Seona (s.) 461, 469
 Sertić Ilija – 149
 Sertić Poljana – 565
 Se-vete – 641, 665, 683, 685, 690, 6[^]1
 Se[^]vetski Kraljevec – vidi Kraljevec
 Severin (s.) – 87, 89, 208, 216, 304–306, 445, 515, 665, 686
 S[^]tp[^]onrski T[^]otok – 87
 S[^]h[^]ni – 546, 631, 640, 658, 674, 682,
 Sicilija – 639
 Sića (s.) – 480
 Sidača (brdo) – 257
 SMOč – vidi Sidača
 Sigečak – 79
 SI[^]et (s.) – 247, 268
 Sikirevci (s.) 576
 Silaš (s.) – 548
 Simečak Vlado – 544
 Simić Juraj – 149
 Smajske bare – 574
 Sinj – 36, 46, 47, 297, 492, 510, 579, 580, 596, 651, 672, 674, 682, 687, 703, 704
 Sinjal (k. 1333) – 254
 Sirač – 56, 533–536, 596, 599, 604, 634, 649
 Sirk Anton – 385
 Sisak – 27, 32, 122, 126, 171, 172, 188, 199, 206, 211, 213, 224, 318, 351–357, 395, 442, 443, 451, 452, 455, 489, 493, 496, 499, 500, 507, 517, 520, 522, 523, 527, 528, 560, 561, 574, 576, 578, 582–585, 588, 590, 597, 604, 605, 627, 633, 635–637, 639, 640, 655, 658, 662, 676, 677, 685, 689, 692, 696, 702
 Siukova strana – 33
 Sječa – vidi Velika seča
 Sječivica – 379
 Skakavac – 264, 408, 481
 Skakavac Živko – 169
 Skela polje (kod Gline) – 651
 Skela (s.) – 650
 Skender-Vakuf – 662
 Skenderovci (s.) – 208, 539, 649
 Sklopovi – vidi divizioni
 Skočaj (M. i V.) – 340, 626, 627
 Skočilić Joža – 310, 312, 507
 Skokovi – 76, 502
 Skradin – 14, 420
 Skradnik – 479, 481
 Slankamen – 660
 Slanje – 83
 Slapno – 653
 Slatina (s.) – 473
 Slavonija – 24, 131, 134, 179, 180, 182, 204, 203, 222, 235, 243, 276, 314, 399, 486, 498, 501, 514, 549
 Slavonska Požega – 101, 131, 460, 461, 469, 534, 576, 601, 619, 664
 Slavonski BrM – 189, 236, 243, 461, 463, 469, 550, 552, 578, 581, 583–585, 593, 605, 626, 627, 636, 637, 641, 648, 664, 692, 695, 699
 Slavonski Kebaš – 518
 Slavsko Polje (s.) – 408, 410
 Sb[^]vno Ravno – 692
 Sio[^]ođaninov Vla[^]o – 387
 Slovenija – 20, 73, 74, 77, 130, 186
 Slunj – 408, 478, 479, 481, 509, 528, 654
 Sljeme (kod Zagreba) – 651

Smilčić — 361, 420
 Smokrić — 151, 152
 Smokvina Marijan — 336
 Smoljanac — 264
 Smrdelje — 14
 Smrekovac (trig. 858) — 358, 360, 363, 366, 434, 435, 436, 502, 522, 704
 Smrekovača — vidi Smrekovac
 Smrtić — 552
 Sokolac — 657, 660, 662, 701
 Sokolovac — 543
 Sokolovec — 472
 Solin — 656, 657
 Sonković — 289
 Sopalj (k. 221) — 107
 Sopot — 668, 676
 Sošić Josip — 349
 Sove (k. 1018) — 347
 Sovenica (trig. 850) — 196
 Sovije — 285, 286
 Sovra — 687
 Spilnik — 607
 Split — 255, 492, 510, 626, 645, 647, 653, 657, 660, 662, 677, 689
 Srb — 8, 338, 342, 343, 359, 361, 435, 495, 572, 590, 625, 688, 704
 Srbija — 302, 517
 Srdari — 144, 347, 618
 Srđ (brdo) — 674
 Srebrenica — 670, 688
 Sredice (G. i D.) — 84, 85
 Srednja glava (trig. 657) — 348
 Srednja Gora (s.) — 346, 614, 618
 Srem — 241, 578, 585, 649
 Srem. Karlovci — 574
 Sremac Jovan — 103
 Sremska Mitrovica — 640, 655, 658, 690
 Srijem (š.) — 84, 85
 Srnećak (k. 1019) — 347
 Srpske Moravice — 162, 164–166, 517, 520, 523, 629
 Srpski klanac — vidi Klanac
 Srpsko Selište — 474, 629
 Stajnica — 332
 Stalak — 565
 Stanica vojno-pozadinska br. 6 — 59
 Stanica vojno-pozadinska br. 30 — 66
 Stanišova (predeo) — 670
 Stanivuković Milan — 470
 Stankovei — 104–106, 288, 289, 291, 293, 294
 Stanković Nikola — 430
 Stanković Srećko — 430
 Stara Eača — 87, 215, 216, 304, 305, 445
 Starad — 68
 Starčević Stevo — 546
 Stari gaj (šuma) — 189, 442
 Stari Grad — 662, 673, 677
 Stari Laz — 521, 523
 Stari Slatinik — 674
 Starjak (s.) — 452, 453
 Staro Brdo (s.) — 473
 Staro Petrovo Selo — 585
 Staro Selo (kod Topuskog) — 515
 Staro Topolje (kod Slav. Broda) — 463, 517, 548, 550, 551, 552
 Stative (G. i D.) — 316, 487, 573
 Staza (ž. st.) — 353, 488, 597, 601
 Stilla — 630
 Stipanići — 44
 Stipkovac — 254
 Stiplošek Stjepan — 116
 Stirčić — 516
 Stoiaković Mirko — 98
 Stojković Nemanja — 541
 Ston — 603, 666, 703, 704
 Stožište — 9, 10
 Strana (M. i V.) — 49, 176, 296, 458
 Stražnik (trig. 638) — 162
 Stremenica (k. 726) — 164–166
 Strija Marija — 431
 Strilići (s.) — 342, 516
 Striživojna-Vrpolje — 605, 641
 Strmen — 402, 493, 494, 507, 677
 Strmica — 9, 10, 11, 36, 37, 50, 495
 Stubica — 26, 32
 Stubica (kod Vrbovskog) — 160–164, 166, 492, 515, 565
 Stublarica (potok) — 542
 Stubijani — 33, 204, 205, 314, 315, 399, 677, 695
 Studenca (k. 13741) — 253
 Subotica (s.) — 180
 Subotički Lug — 547
 Sućaniska draga — 370
 Sućević Miloš — 350
 Sućevići — 688, 695, 704
 Sudar Vojin — 245
 Sudvid (k. 1336) — 254, 256, 257, 258
 Suha Katalena — 86, 216
 Suho Polje — 662, 692
 Suho polje — 8, 37, 578
 Suškovac — 550
 Sumartin — 681, 684, 704
 Sunčanica fk. 11361 — 37, 50
 Sunia — 37–35, 76, 113, 122, 126, 127, 188, 204–207, 314, 315, 351–

356, 395, 399, 400, 442, 489, 493,
496, 498–500, 507, 508, 517, 520,
522, 527, 528, 560, 561, 578, 585,
586, 588, 590, 591, 593, 594, 600,
627, 637, 640, 641, 648, 664, 671,
677, 678, 682, 685, 688, 689, 695,
696, 702
Sunja (r.) – 33
Surčin – 585
Surdup – 50
Surevica (s.) – 548
Sušak – 510, 564, 577, 702
Suvaja – 359
Suzie Miloš – 114, 315
Sv. Ilija (k. 1640) – 253, 256
Sv. Ivan – 107
Sv. Ivan Zelina – 658
Sv. Ivan Žabno – 21, 90, 504, 664
Sv. Jana – 125
Sv. Juraj – 510
Sv. Juraj (kod Splita) – 644, 647
Sv. Juro (trig. 1762) – 253, 254
Sv. Klara – 355, 574, 590
Sv. Križ (kod Kranine) – 689
Sv. Lovre – 61, 63, 65
Sv. Marko – 365
Sv. Nedelja (kod Labina) – 59; 119
Sv. Petar – 62, 63 –
Sv. Petar (kod Ludbrega) – 81
Sv. Rok (kod Lovine) – 149, 150,
154, 361, 435
Sv. Trojica – 608, 615.
Sv. Vid – 84
Sv. Vinčenat – 59, 60, 64, 69, 70
Svetac Janko – 72
Svetić Anton – 168
Svibovec – 81–83
Svilaja (pl.) – 39, 48, 494
Svilari (zaselak) – 376, 380
Svinjica – 34
Svrackovo Selo – 345, 347, 373

S

Šagovina Prav. – 545
Šakanlije (s:) – 563
Sakić Mićun – 381, 394, 501
Salamunić – 345, 348, 373, 505–507,
516, 617, 618, 661
Šandrovac – 86, 215, 216, 304, 445,
450
Sapan – 280, 283, 288, 294
Sanjane – 71
Saponie – *vidi* Sapan
Sara Drago – 349

Šarića glav. (k. 756) – 620
Šartovac – 472
Saš – 353, 355, 399, 488, 597, 601
Savarna – 413
Seganovac (s.) – 341, 347, 372, 617
Sehelić Mirko – 66
Sekići – 196
Sekule (s.) – 60
Serić Ilija – 177
Sestani (s.) – 62
Sestanovac – 255
Šibenik – 492, 575, 577, 583, 589,
629, 643, 646, 660, 662, 666, 667
Šibenik (k. 1450) – 253
Šibi Ivan – 32, 95
Šid – 674
Šijanov kosa – 345, 371
Šiljegović Boško – 364
Šimaković Josip – 489, 491, 585
Šimlašica (k. 1035) – 365
Šimljana – 275, 276, 650
Šimljanica (s.) – 275, 276, 511, 514,
679
Šimljanik (s.) – 275, 276, 511, 680
Šimljanski lug – 276
Šimunec Viktor – 116
Šiprage (s.) – 662
Široka Küla – 143, 144, 342–344,
347, 383, 511, 514–516, 520, 607–
615, 618, 621–623, 661
Široko Polje (s.) – 490
Široko Selo – 84, 85
Širola Franjo – 385
Šišići (s.) – 684
Šisljavić – 453
Škadrica (šuma) – 344, 616
Škalići – 193
Škorić Ante – 349
Škrabutnik (s.) – 462, 469
Škrljan Mato – 25, 31
Škrnik – 668
Škuljari (s.) – 71
Šoljat Milan – 349
Šolta – 64, 650, 668, 670, 677, 687
Šoštarić Pavle – 123, 529, 563
Šoštaričko Selo – 88
Šovarniča (p.) – 247, 248
Spadina – 107
Šnišić Bukovica – 248, 544
Štadin (k. 193) – 106
Štamoar – 367
Standarac (trig. 305) – 105
Šterna (s.) – 59
Štivilić Branko – 168
Štikada (fs.) – 149–151, 153, 154, 344
Štikovo (s.) – 45, 46, 48

Štimac dr Krešimir — 245
 Šubašić dr Ivan — 73, 129, 134, 208, 237, 243, 396
 Sumetlica — 416, 550–552
 Šumonja Miloš — 266, 412
 Šuplje brdo — 361, 435
 Sušanj (kod Karlobaga) — 705
 Sušnjevac — 59
 Sušnjić Dušan — 349
 Sušnjić Spase — 349
 Svarča — 480

T

Tadić Dragan — 206
 Tadić Josip — 169
 Tadinac Marijan — 349
 Tanka draga — 176, 296
 Tar (s.) — 59
 Taraban Mate — 37
 Tarabić Joco — 124
 Tarčin — 640, 685
 Tatalović M'lan — 336
 Tatalović Nikola — 523, 687
 Tavani (predeo) — 50
 Telenta Nikola — 450
 Tepšanovac (k. 852) — 144, 511, 516, 609, 615, 616, 618
 Teslić — 575, 582, 590, 602, 644, 645, 647, 686
 Tessari Renato — 63
 Tičevo (trig. 475) r- 161
 Tihaljina — 256
 Tijarica (G. i D.) — 44
 Tijesno r- 672, 674, 683, 684
 Timarci — 563
 Tintor Gojko — 76, 124
 Tinjari — 63, 65
 Tisovac — 565
 Tišina — 171, 172
 Tiškovac (G. i D.) — 284
 Tito Broz Josin — 73, 77, 129, 134, 135, 208, 237, 243, 244, 302, 303, 396, 510, 512, 531, 563
 Titova Koremca — 141, 203, 259, 260, 341–343, 345–347, 349, 372–375, 379, 3³ 499, 502, 504, 506, 589, 607, 603, 617, 622, 630, 643, 698
 Tivat — 703, 704
 Tobolić (s.) — 576
 Točak (n³) — 56
 Toiasić Milan — 214
 Toiasići — 360
 Tom. I/nibović — 435
 Tomac Marko — 169

Tomac Petar — 170
 Tomašica — 248, 268, 427
 Tomić Ćiro — 49
 Tomić (s.) — 160, 334
 Tomislavovac (s.) — 669
 Tonelo Pietro — 63
 Tonković (zaselak) — 516, 661, 669
 Toplica-Lešće — 160, 323, 324, 327, 499
 Toplica (r.) — 225
 Topolec Stjepan — 116
 Topolovac — 85, 86, 88, 89
 Topolovac (k. 142) — 268
 Topolje (kod Ivanić-Grada) — 93
 Topolje (kod Knina) — 10, 11, 14, 111
 Topusko — 643, 650
 Toš Miloš — 349
 Totović Mirko — 450
 Tounj — 202, 203, 263, 479, 480, 525, 583
 Tounjski Tržić — 576
 Transilvanija — 466
 Travnik — 581, 640, 644, 651, 657, 659, 662, 674, 684
 Trbojevići — 436
 Trbounje (s.) — 650
 Trbović Dušan — 384
 Trbović Đoko — 169
 Trbovići — 334
 Trebarjevo (s.) — 211, 212
 Trebeš (r.) — 540
 Trebinje — 590
 Tremovac (p.) — 688
 Tremušnjak — 563
 Trgovčević Bogdan — 186
 Trgovi (s.) — 561
 Tribunj (s.) — 107, 286
 Trivanov Do (zaselak) — 10, 50
 Trnava (s.) — 269, 272, 429
 Trninić Milan — 529, 563
 Trnovac (s.) — 367, 369, 371, 376
 Trnovitica (M. i V.) — 270, 427–429
 Trnovo — 593, 684
 Trogir — 297
 Trojeglava — 56, 247, 550
 Trojvrh (trig. 599) — 479
 Trokut (predeo) — 124, 126, 204, 205, 207, 314, 402
 Trokut slavonski (predeo) — 131, 246
 Tromeda (k. 1037) — 144–146, 343, 344, 603, 609
 Trošmaria — 160–162, 164, 514, 515
 Trovrh (Trouva trig. 1234) — 344

- Trst – 58, 60–65, 69, 71, 72, 382, 494, 506–508, 517
 Trstenik (s.) – 69, 70
 Trudovo brdo – 275
 Trupinski gaj – 267, 271, 429
 Truta Ljubo – 466
 Trviž – 65
 Tržac – 122, 529
 Tržačka Raštela – 482
 Tržić – vidi Tounjski Tržić
 Tucman Stjepan – 86
 Tučepi – 254
 Tuheljske Toplice – 595, 686, 693
 Tuk (kod Stubice) – 163, 164, 166
 Tunjevačka gl. (k. 671) – 616
 Tupi Mihaljevac (k. 970) – 346
 Turanj (kod Karlovca) – 265, 478 – 481, 528
 Turanjska brda – 481
 Turbe – 684
 Turić M. Marko – 258
 Turija – 254
 Turjanski – 367, 369, 375, 380, 606, 608, 609, 614, 621
 Turjansko polje – 368
 Turković Selo – 161, 193
 Turkovići – 581
 Turkulin Artur – 381, 394, 501
 Turopolje (s.) – 318, 354, 355, 452, 523, 526, 574, 585, 597, 601, 695
 Turovac – 280, 284, 285
 Turski Brijeg – 88, 89
 Tušilović – 408, 481
 Tustica – 288
 Tuzla – 644, 649, 651, 662, 674, 692, 700, 701
 Tužević – 332
 Tvrdla Rijeka – 85
- U
- Učka – 60, 68
 Udbina – 141, 341–345, 349, 497, 499, 502, 503, 616, 629, 630, 698
 Ugljan – 596
 Uglješić Ljuban – 98
 Uljanik (s.) – 542
 Umag – 500, 509
 Una (r.) – 525
 Umšća (kod Zagvozda) – 257
 Umšta – 11, 39
 Uskonlie – 592
 UstiDrača – 674, 678, 701
 Uvala – 565
 Uvalica – 259, 260, 262, 346, 372, 375, 377
- Uzelac J. Mile – 43, 45, 51, 297, 301, 495
 Uzelac Sava – 349
 Užljevići – 153
- V
- Vaganac – 138, 146, 147, 259, 261, 263, 264, 266, 479, 481, 482, 526, 527–529, 571, 572, 639, 677, 680
 Vaganačko polje – 147
 Vaganj – 297
 Vain Vrh (s.) – 479
 Vakuf (G. i D.) – 571, 600
 Valenovac (s.) – 230
 Varaždin – 21, 81, 83, 91, 92, 224, 226, 574, 587, 590, 602, 627, 633, 641, 645, 647, 658, 659, 668, 682, 685, 690
 Varaždinske Toplice – 82, 83, 574, 632, 690
 Vareš – 584
 Varga Mariška – 542
 Varičak (k. 860) – 372, 373
 Varivode – 14
 Vasiljević Dušan – 387
 Vasiljević Joco – 56
 Vasine Laze – 549
 Večeslavac – 84
 Vegrin Andrija – 543
 Velebit – 154, 366, 436, 438, 610, 620
 Veleševac – 583, 588
 Velika Barna – 249, 269
 Velika Cista – 289, 291, 293, 294, 421
 Velika (G. i D., kod Topolovca) – 88
 Velika Gora (s.) – 91
 Velika Gorica – 351, 353–357, 408, 451, 455, 499, 574, 585, 627, 655, 690, 691, 695
 Velika (s. kod Pisarovine) – 456
 Velika greda (k. 983) – 368
 VeUka Jasenovača – 249
 Velika Konanica – 549, 632
 Velika Lai^lavica fn.) – 267
 Velika Mlaka – 4*1
 Velika nećina fk. 320) – 193
 Velika Peratovica – 2^8
 Velika Pisanica (s.) – 208, 216, 217, 269, 305, 306, 445, 638, 679
 Velika Ponina – 7
 Velika Seča – 448
 Velika strana – 254, 257
 Velike Sesvete – 84

Veliki Grđevač (s.) — 185, 216, 248, 252, 267, 304, 305, 686
 Veliki Javornik (trig. 878) L: — 345j 347 •-••-
 Veliki Mlun — vidi Mlun Veli
 Veliki ogradak —, 367, 369
 Veliki Prokop (s.) — 269
 Veliki • ravriik (šuma) u- 472. - • v.
 Veliko Brdo: (s.), 254 .
 Veliko polje: — 449
 Veliko Trojstvo — 215, 445 - .
 Velim (s.) — 105, 289, 294 . v
 Velimir Miše — 49
 Velonj (k. 1134) — 145; 343
 Veljun — 529, 531
 Veselinović; Ivo -- 49
 Veštica (zaselak) — 284
 Vicuin Mate.: — • 8 •
 Vičine (predeo) — 107
 Vidaković-Voljko — 541
 Vidalin (s.) — 453
 Vidovec — 642 - ; \
 Vidović Josip .— 49, .
 Viljevo — 549
 Vinalić — 39, 43, 45, 48
 Vincekova kosa — 80
 Vinica (kod Bosiljeva) — 492, 525
 Vinica (kod Karlovca) — 480
 Vinica (kod Koprivnice) — 79
 Vinica (kod Varaždina) — 633
 Vinkovci — - 242, 492, 518, 547, 550, 552, 571–573, 575, 576, 578, 583, 585, 593, 597, 600, 637, 641, 651, 654, 663, 675, 683, 684, 700
 Vinogradine — 15
 Vinovo (kod Drniša) -- 628, 630
 Vir — 572
 Virovitica — 179, 236, 243, 248, 447, 460, 463, 544/ 545, 552, 553, 580, 633, 634, 663, 668, 669, 674
 Vis — 73, 423, 519, 520, 698
 Visibaba (k. 1166) — 297
 Visočica (k. 780) — 151
 Visoka (k. 262) — 105
 Visoko — 573, 592, 644, 659, 675
 Višegrad — 605, 662, 674
 Višnjani — ^ 63, 66, 71
 Višograd (k. 340) — 82
 Vitez — 659
 Vitezić Ante — 49
 Vitić Stipe — 286 •
 Vitojevci (s.) ^ 574
 Vitunj — 161, 193
 Vjenac (k. 839) 617
 Vladislavci strf. 548
 Vlahoviček Ljudevit — 116
 Vlahović Marijan-- -56
 Vlaisavljević Dušan — 170, 211, 219 505, 568
 Vlaisavljević Petar — 350
 Vlatković Vaja — 378
 Voćin — 186, 572, 580, 581, 584, 599, 626, 631, 695
 Vodena glavica — 254 .
 Vodice — 107
 Vodice (kod Buzeta) — 69
 Vodnjan — 60, 63, 65, 69, 70
 Vođinci (s.) — 674
 Voganj (ž. st): — 597, 600, 655, 664
 Vojkovići (s.) — 10
 Vojničko polje — 644
 Vojnić — 477, 528, 529, 580, 581 •
 Vojnikovići — 572
 Vojnovac — 479, 482
 Vojnović Mihajlo — 124, 262, 477 /
 Vojvodić Boško — 378
 Valarev Aleksandar • — 56
 Volarica (k. 770) — 151
 Volinja — 696, 702
 Voloder — 200, 655, 661
 Vondraček Ivan — 17, 18, 52, 57, 433, 509
 Vošac (k. 1421) — 254, 256
 Vozila Vlado — 506
 Vrana — 14, 105, 106, 280, 288, 290, 292, 293
 Vraneš Bogdan — 169
 Vranik — 152
 Vranovača (zaselak) — 373, 375
 Vransko jezero — 292
 Vrata — 326, 327, 565
 Vratnik (kod Koreničke Kapele) — 347
 Vratnik (kod Senja) — 197, 329, 330, 333, 334, 505, 515, 525
 Vrba Donja — 550, 551, 533, 584, 586, 604, 605, 664
 Vrba Gornja — 552
 Vrbanovec — 83
 Vrbica — 361
 Vrbnik — 14
 Vrbovac — vidi Podbor. Vrbovac
 Vrbovec — 21, 89, 93, 219, 223, 225, 226, 504, 590, 602, 628, 648, 655, 659
 Vrbovsko — 162–166, 169, 334, 487, 489–494, 515, 517, 520, 521, 523, 565, 582, 583, 586, 588, 591, 592, 595, 596, 598, 599, 602, 603 628, 629, 684, 687, 698, 701 , ^
 Vrebac — 344, 348, 593, 616, 617

- Vrelo (s.) – 259, 260, 341, 345, 346, 372–374, 646
 Vrginmost – 478, 581, 644, 650
 Vrgorac – 254, 577, 580, 582, 583
 Vrh kapele (k. 884) – 320, 329, 330, 332, 482, 564, 565
 Vrhovac (kod Koprivnice) – 81, 94
 Vrhovi – 699
 Vrhovina (s.) – 548
 Vrhovine – 138, 191, 259, 367, 379, 377, 383, 497, 608, 609, 614, 621, 622, 635, 661
 Vrhovinsko Rudopolje – 369
 Vrhovni štab NOV i PO Jugoslavije – 77, 236, 270, 303, 460, 462, 468, 486, 488–490, 493–495, 497, 499–510, 513–515, 517, 519, 520, 522, 524–527, 560, 564 ...
 Vrilo – 299
 Vrijeska (G. i D.) – 539
 Vrlci – 227
 Vrlička dolina – 49
 Vrlička krajina – 38, 46, 110, 419
 Vrljka – 36, 38, 40, 45, 46, 176, 299, 458, 579, 580, 582, 583, 599, 602, 603, 645, 646, 671, 673, 684
 Vrljačić Tomo – 56
 Vrpile – 345, 372
 Vrpole – 9, 10, 11, 44
 Vrpole (kod Sl. Broda) – 460, 463, 468, 547, 549, 550, 551, 571, 575, 576, 631, 632, 700
 Vrsar – 61, 63
 Vršak (k. 840) – 344, 613, 615
 Vršak (t. 882) – 608
 Vršma (brdo) – 8, 37, 50
 Vrtlinska – 219 ;
 Vrsan Spiro – 43
 Vučani – 679, 688
 Vučipolje – 39
 Vučijak (s.) – 379
 Vučjak (k. 560) – 192, 334
 Vučjak (k. 747) – 612–614
 Vučji vrh – 360, 366, 435, 436, 437, 438
 Vučković Ante – 40
 Vučković Petar – 415
 Vujić Teodor – 430, 431
 Vujnovac (trig. 934) – 344
 Vuinove Glave (zaselak) – 346, 371, 372
 Vujnović Mile – 378
 Vujnović Selo – 163
 Vuka (p.) – 550
 Vukaska glavica (k. 293) – 535
 Vukava – 344, 609, 613
 Vukelić Lisac (zaselak) – 193
 Vukeiće Rade – 169
 Vukelić Savo – 120, 311, 313, 507
 VuKenća brdo – 436
 Vukić Ljubo – 430
 Vukmanić (s.) – 264, 408
 Vukmanović Živko – 186
 Vukmanovo brdo (stig. 578) – 164
 Vukmirovići – 618
 Vukojevci – 461, 469
 Vukotić Dukljan – 495 -
 Vukova Gorica – 160, 565
 Vukovar – 546, 651, 658, 671, 685
 Vuković Mirko – 125
 Vukovina (kod V. Gorice) – 355
 Vukovje (kod Daruvara) – 539, 581, 598
 Vukšić – 105, 106, 287, 291, 292
 Vukšić Krsto – 177
 Vulić Ivan – 31, 86
- Z
- Zabok – 689
 Začretje – 689
 Zadar – 420, 595, 596, 599, 631, 639, 643, 646, 677
 Zadubravljje – 550, 551, 553
 Zadvarje – 253, 255, 256, 630
 Zagon – 565
 Zagorje (G. i D.) – 193, 334
 Zagorje – vidi Hrv. Zagorje
 Zagorska kosa – 193
 Zagorski Lužani (kod Krapine) – 115
 Zagreb – 21, 91–93, 121, 122, 126, 217, 224–227, 318, 351–357, 399–401, 420, 451–455, 460, 463, 468, 488, 489, 493, 496, 498, 499, 518, 521, 523, 526–528, 531, 549, 550, 574, 578, 585, 590, 594, 595, 597, 600, 601, 605, 607, 626–629, 632, 636, 638, 641, 642, 644, 647, 648, 655, 658, 659, 661, 663–665, 667, 686, 688, 689, 692, 696, 699, 705
 Zagvozd – 253–257, 630, 635
 Zaharija Ivan – 168
 Zaklopača (s.) – 261
 Zalužani – 663
 Zaprešić – 574, 581, 645, 659
 Zastaniković (zaselak) – 145
 Zaton – 585
 Zavalje (s.) – 379
 Zavid – 194
 Zavidovići (s.) – 577, 591

- ZAVNOH – 134, 135, 208, 237, 242, 243, 204, 285
 Zaziü – 69
 Zbegovača (s.) – 223, 577
 Zdenci (s.) – 230, 233
 Zdenci (V. i M.) – 247–252, 268, 269, 3u4, 412–414, 425, 427, 428, 431, 491, 512, 537, 538, 552, 634, 644, 660, 661, 666, 672, 676, 680, 683
 Zdenčac – 268
 Zdenčina – 355, 357, 451–453, 521, 594, 601, 605, 655, 689, 692, 705
 Zdrugovi – vidi brigade
 Zečeva gl. (k. 217) – 105
 Zečevo brdo – 334
 Zečevo (s.) – 286, 287
 Zeleni pod (k. 1645) – 257
 Zemun – 574, 585, 600, 604, 631, 664
 Zenica – 647, 678, 684
 Zlatar – 227
 Zlobin – 162, 166, 167, 194, 325, 323, 330, 335, 493, 497, 517, 520, 521, 523, 565, 566, 690, 691
 Zmijevača (k. 264) – 105
 Zobenica Ilija – 349
 Zolj (k. 987) – 40, 48
 Zoljan (s.) – 461, 469
 Zorić Ilija – 349
 Zorić Stevo – 544
 Zorkovac – 316, 317, 351, 352, 487, 523, 597, 637, 675, 682
 Zoroja Đuro – 431
 Zređel (trig. 574) – 192, 333, 334
 Zrinjanin Dušan – 262
 Zrinjski breg (brdo) – 89
 Zrmanja – 420, 704
 Zrmanja (r.) – 361
 Zrmanja Vrelo (s.) – 284
 Zrnić Poljana (zaselak) – 192, 193
 Zrnići (s.) – 333
 Zubar (k. 701) – 610, 612, 613
 Zuleševica (k. 1106) – 361, 437
 Zupko Ivan – 116
 Zupnica – 227
 Zvečaj – 319, 357, 479, 521, 632, 641, 648, 655, 675, 692
 Zvečevo – 6^6, 636, 695
 Zvekovac – 219
 Zvornik – 581
- Ž**
- Žalac Tomo – 125, 318
 Zanko (zaselak) – 458, 459, 464, 465
 Žarković dr Grujica – 520
 žažina – 635
 Zegar – 15, 285, 286
 Željava (s.) – 147, 148
 Žepče – 579
 Žgur Vojko – 168
 Žic Lvan – 169
 Žigić Rade – 522
 Žirje (o.) – 589
 Živaja (ž. st.) – 626, 662
 Živko Ivan – 540
 Živković Lovre – 37
 Živković Stevo – 98
 Živulja – 367, 369, 375, 376, 379, 380
 žižinka (r.) – 364, 366, 438
 Žljeba – 334
 Zminj – 58, 118
 Žnidovac (usamljena kuća) – 320, 323, 565
 Zuglić (ž. st.) – 582, 689
 Žumberak – 73–76, 121, 127, 129, 130, 181, 202, 235, 318, 407–409, 475
 Župa – 253, 254, 256, 257
 Županja – 571, 572, 575, 576, 583, 597
 Županjac (na o. Braču) – 684
 Žuta Lokva – 302, 331, 332, 382, 564–566
 Žutica (šuma) – 200
 Žutin vrh (k. 1005) – 149
 Žutnica – 115
 Zužić Dane – 378